

መርብ-ብት

ዓከማየሁ ዋሴ እሸቴ
ጸጸ፤ ዓ.ም.

መርቦታ

0302

ዓለማየሁ ዋሴ (ዶ/ር)
አዲስ ዓ.ም.

© ዓለማየሁ ዋሴ እሸቴ ጳጳረ ዓ.ም.

ሙብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
ALL RIGHTS RESERVED

በመጽሐፉ ላይ አስተያየት ለመስጠት
E-mail :- Emegua2015@gmail.com

ወኪል አካፋይ
ሀሁ የመጽሐፍት መደብር
ሰጠክ ቁጥር

0924 40 84 61

0962 32 95 55

ምስጋና

ከሁሉ አስቀድሞ ፈጣሪን ማመስገን ተገቢ ይሆናል።
የሚያነሳሳም፣ የሚያስጀምርም፣ የሚያስጨርስም እርሱ
ነውና። ቸሩ ፈጣሪዬ ሆይ ላደረክልኝም ላላደረክልኝም ነገር
ሁሉ አመሰግናለሁ። በአንተ ዘንድ ሁሉ ለበጎ ነውና!!

ታላቁ የሳይንስ ሰው አልበርት አንስታይን በአንድ ወቅት “If
I have seen further than others, It is because I have stood up on
the shoulder of giants፡ ምናልባት ከሌሎች ራቅ ያለ ዕይታ
ኖሮኝ ከሆነ ምክንያቱ በግዙፋን ትከሻ ስለቆምኩ ይሆናል”
እንዳለ በዚህም መጽሐፍም ይሁን በቀደምት ሥራዎቼ
የተደሰታችሁ ሁሉ የሥራዎቼ በጎነት የመነጨው በዙሪያዬ
ሁነው ከሚረዱኝ ሰዎች ብርታትና ቅንነት የተነሣ እንደሆነ
መግለጽ ይገባኛል።

የስነ ጽሑፍ መምህራ ዲያቆን ብርሃኑ አድማስ አንዱ
ባለግዙፍ ትከሻ ነው። በዚህ ሥራ የእርሱ ድካም ወደር
የለውም ። ሰነፉን ልቤን የበለጠ እንዲገፋ ያነሳሳው ዲያቆን
ሙሉቀን ብርሃኑ፣ ቄስ ፀዳሉ ሹምዬ፣ የመቐሌው ወዳጆ የማነ
ኃይሉ፣ እንዲሁም ቄስ ተክለ ሃይማኖት ገብረ እግዚአብሔር
እና መምህር አባ ተወልደ መድህን በየነ ያለ ንፍገት

ለሰጣችሁኝ ድጋፍ እክብሮቴና ፍቅሬ ይድረሳችሁ። ረቂቁን
አንብበው እርማት በመስጠት ለሚተጉት አቶ ዓባይ ክንዴና
ወ/ሮ መሠረት ሸፈራው፤ አስቸጋሪውን የእጅ ጽሕፈት
በኮምፒውተር ለተየበችልኝ ወ/ሮ ባንቺአምላክ እያሱ እና
የመጽሐፉን የገጽና መልክ ቅንብሩን ለሠራችው ወ/ት አዜብ
ጌታቸውም እግዚአብሔር ይስጥልኝ። አቶ መከተ ባሌና
ባለቤቱ እንዲሁም ጣሊያናዊው ወዳጄ ሚስተር ጆሻኒ አልፋኖ
ልዩ አክብሮቴና ምስጋናዬ ይድረሳችሁ። የቤተሰቦቼ ድጋፍ
መተኪያ የለውምና ልጆቼንና ባለቤቴን ሲስተር በላይነሽ
መለሰን የሰጠኝን ፈጣሪ በጥብቅ ማመስገን ይኖርብኛል።
ሌሎቹን ግዙፋን ሁሉ ስማቸውን መግለጽ አለመቻሌ ግን
ለልቤ ሸክም ነው።

ያለፉት ሥራዎቼን በማንበብ ያበረታታችሁኝና ሌላ ሥራ
ይገዢ እንድቀርብ ሞራል ለሰጣችሁኝ ሁሉ ፈጣሪ ፀጋውን
ያብዛላችሁ። ይህ ሥራ በምትጠብቁት ልክ ሆኖ የአእምሮ
እርካታ የእውቀት ከፍታ እንዲሠጣችሁ ምኞቴ ነው (በዚህ
የተነሣ አስተያየታችሁን እስክሰማ ድረስ ጭንቀቴ ከፍ ያለ
ነው)።

መከከም 3ገብ!
ዓከማየሁ ዋሌ

መታሰቢያነቱ

ለአለቃ መለሰ ኃይሉ
(ታሪክ አዋቂው፣ ምሥጢር ጠንቃቂው፣ ቅርስ ጠባቂው፣
ለፍቶ አዳሪው)

ምዕራፍ - ፩

በአውሮፓውያን የጥቢ ወራት ሲሳይ ከሥራ ባልደረቦቹ ጋር ኔዘርላንድስ /ሆላንድ/ ተጉዞ ነበር። ሥራቸውን እንደጨረሱ የሥራ ባልደረቦቹን ወደ ኢትዮጵያ ሸኝቶ እርሱ ቀደም ሲል ባወጣው ዕቅድ መሠረት የወዳጁን የሚስተር ሮቤርት ሲሞኒን ግብዣ በመቀበል ወደ ሮም በረረ። ሮም ሊዮናርዶ ዳቪንቺ ዓለም አቀፍ አውሮፕላን ጣቢያ እንደ ደረሰ ቀደም ሲል ሮቤርት በሰጠው ኮድ መሠረት ወደ ሲሲሲ የሚወስደው አውሮፕላን ላይ በሰዓቱ ተሳፍሮ ወደ ሲሲሲ አመራ።

ሲሳይና ሮቤርት ሲሞኒ የተዋወቁት ሲሳይ ቀድሞ ይሠራበት ከነበረው የኢንቨስትመንት ድርጅት ጋር ተመሳሳይ ምርት የሚያመርት ኩባንያ ባለቤት በመሆኑ በተፈጠረ አጋጣሚ ነበር። የሚስተር ሮቤርት መኖሪያው ጣልያን ሲሲሲ ቢሆንም ኢትዮጵያ ውስጥ ባሕር ዳር ከተማ አቅራቢያ የሚገኝ ኩባንያ ባለቤትም

ነው። በዚህም ምክንያት በየዎስት ወራት ወደ ኢትዮጵያ እየመጣ ኩባንያውን ይጎበኛል። በሚመጣበት ጊዜ ሁሉ ደግሞ ከሲሳይ ጋር ይገናኛሉ። በየሥራ መስካቸው በሚያጋጥሟቸው ችግሮች፣ የገበያ ሁኔታና መተባበር በሚገባቸው ጉዳዮች ሁሉ ሰፊ ውይይት ያደርጋሉ። አንድ የሌላ ሀገር ሰው ባሕር አቋርጦ ሄዶ በባዕድ መሬት ላይ በማያውቁት ቋንቋ፣ ባህልና አሠራር ውስጥ ገብቶ ገንዘቡን አፍስሶ ትርፍና ብልጽግና አገኛለሁ ብሎ የማሰብ ድፍረትና ችሎታ እንዴት እንደሚገኝ ሲሳይን ያስገርመዋል። ይህንን ለማወቅ በአድናቆት የሚስተር ሮቤርትን ጥንካሬ በውይይታቸውና በግንኙነታቸው ሁሉ ለመረዳት ይሞክራል።

“ከቀዬ፣ ከመንደር፣ ከወረዳና ከክልል እርቆ የእናት ሀገር ድንበር አቋርጦ በሌላ ሀገርና ሕዝብ ጸጋና አቅም ላይ ተመሥርቶ ብልጽግና ለማመንጨት የማሰብ ኃይልና ብቃት ከምን ይመነጫል?” እያለ ሁልጊዜ ይገረማል።

ሚስተር ሮቤርት ደግሞ ሲሳይ የሚሠራበት ድርጅት የሥራ ኃላፊ በሆነው ተቀጣሪ እንጅ ባለሀብት አለመሆኑን ያውቃል። ይሁንና በተገናኙ ቁጥር ሲወያዩ እርሱ ባለሀብት ሆኖ የሚጨነቀውን ያህል እንደሚጨነቅና ኃላፊነት እንደሚሰማው ስለሚረዳ በየጊዜው አክብሮቱ እየጨመረ ሄዷል። ብቻ ሁለቱም በየፊናቸው በሚሰጡት ምክንያት አንዳቸው ለሌላቸው አክብሮት ስላላቸው ወዳጅነታቸው እየጠነከረና እያደገ ይሄድ ነበር።

ትውውቃቸው ከተጀመረ ከሁለት ዓመት በኋላ ሚስተር ሮቤርት እንደተለመደው ባሕር ዳር መጥቶ ተገናኝተው ሲያወሩ በመሐል፡- “እኔ እምልህ ሚስተር ሲሳይ! እንደማይህ ሁልጊዜ ሥራ ላይ ነህ። በሥራ አጋጣሚ ወደ ውጭ ስትሄድም ሥራህን እንደጨረስክ

በነጋታው ትመለሳለህ እንጅ ትንሽ ቀናት ጨምረህ ዕረፍት ለማድረግ ስትፈልግ አላየሁም” አለ፡ የወዳጅነት ፈገግታ እያሳዩ። ሲሳይ ቀበል አድርገው፡-

“የድርጅቱ ተቀጣሪ በመሆኔ በሥራ አጋጣሚ የማገኘውን ዕድል የድርጅቱን ሥራ ለማከናወን እንጅ የግል ምቹቱን ለመጠበቅ አልተፈቀደልኝም። ስለሆነም ሥራዬን ስጪርስ መመለስ ግዴታዬ ነው” አለ።

“አውቃለሁ! ይህንንም አከብራለሁ፤ ብቻ ግን ዕረፍት ያስፈልግሃል። እኔ እንኳን ለራሴ ብዬ ለምሥራው በዓመት አስቤ ዕረፍት እወስዳለሁ። ከብርቱ ሥራ በኋላ ዕረፍት መውሰድ የሥራውን ያክል አስፈላጊ ነው” አለ።

“እውነት ነው፤ በተገቢነቱም አምናለሁ። ታዲያ እኮ እኔም የዓመት ዕረፍት አለኝ። ሲያስፈልገኝ ዕረፍት መውጣት እችላለሁ” አለ ሲሳይ።

“አይመስለኝም። እኔ እንደተረዳሁት ኢትዮጵያውያን ዕረፍት የምትወስዱት ከመደበኛ ሥራችሁ በተጓዳኝ ሌላ ተግባር ሲኖራችሁ እርሱን ለማከናወን ነው እንጅ በሥራ የደከመ ጉልበታችሁን፤ በሐሳብ የተወጠረ አእምሯችሁን በንባብ ወይም በጉብኝት ለማደስ አይደለም። እናም ሁልጊዜ ከዕረፍት ስትመለሱ የታደሰ የሥራ ስሜት ሳይሆን የነሆለለና የታከተ አካል፤ የሰለቸ የሥራ አእምሮ ይዛችሁ እንደሆነ ተገንዝቦ ያለሁ” አለ ሚስቱ ሮቤርቶ።

ሲሳይ ሮቤርቶ ያቀረበውን ትችት በጽሞና ሲመረምረው እውነትነቱ ጎልቶ ታየው። ይሁንና ወደዚህ ዓይነት ጠባይ ኢትዮጵያውያንን የሚገፉ ምክያቶች ላይ ሲያንሰላስል ቆይቶ እንዲህ አለ፡

“በእርግጥ ለዕረፍት ያለን ግምት የተዛባ እንደሆነ ይሰማኛል።
ይሁን እንጅ ወደዚህ ጠባይ ያደረሱን አስቸጋሪ ምክንያቶች አሉ።
ብሎ የሚስተር ሮቤርቶን ስሜት ለማየት ትንሽ ጊዜ ዝም አለ።
ምክንያቶችን የመስማት ጉጉት ያደረበት ሮቤርቶም ፈገግ ብሎ።
“ምንድን ናቸው ምክንያቶቹ? አለ። ሲሳይም ጭንቅላቱንና እጆቹን
በአንድ ስልት ግራ ቀኝ እያወዛወዘ፡-

“ምን መሰለህ ሚስተር ሮቤርቶ! ኢትዮጵያውያን በተፈጥሮ ሥራ
ወዳዶች ነን። ይህን ለማወቅ ገጠር ወጣ ብለህ አርሶ አደሩን
ማዬት ትችላለህ። እንዳለመታደል ሆኖ ግን በዚህች ሀገር የተፈጥሮ
ስጦታህን፣ ችሎታህንና ፍላጎትህን ያገናዘበ መያያዝ የሥራ
መስክ ማግኘት አስቸጋሪ ነው። ስለሆነም ለእንጀራ ብቻ ብለህ
የማትወደውን ሥራ እንድትሠራ ትገደዳለህ። እናም ያለፍቅርና
ትጋት በሥራ ገበታህ ላይ በልግመትና በመሰልቸት ታሳውቃለህ።
በሌላ አገላለጽ የሥራ መደብህ አእምሮህንና ጉልበትህን ይመጥ
ወይም ይጠቀም ዘንድ የፍቅር አቅም ያንሰዋል። በዚህ የተነሳ ምን
ሠራሁ ብለህ ዕረፍት ያምርሃል?” አለና ትክዝ ብሎ ቆዩ።

“በሌላ በኩል” አለ ከትካዜው ተመልሶ “በሌላ በኩል በሀገራችን
የሥራ መደብ ወጥቶ ሰው ለመቅጠር ሲታሰብ ሥራው በቀን ውስጥ
የሚጠይቀው የሥራ ሰዓት ልክ ሳይሰላ በቋሚ ወይም በኮንትራት
ተብሎ በነሲብ ነው የሚቀጠረው። እናም የሥራ ቦታ ሂደህ የቀኑ
ሥራ በጥቂት ሰዓታት፣ የሳምንቱ ሥራ በጥቂት ቀናት፣ የዓመቱ
ሥራ በጥቂት ወራት ያልቅና ቁጭ ማለት ግዴታህ ይሆናል።
ታዲያ ምን ሠርተህ እንዴት ደክመህ ዕረፍት ያስመኝሃል?” አለ
ሲሳይ ውስጡ በሐዘን እየተኮራመተ።

ሚስተር ሮቤርት አንገቱን በአዎንታ ሲያወጣው ቆይቶ “ሁሉም ሰው ግን የማይወደውንና የማይፈልገውን ነው የሚሠራ ብሎ ማጠቃለል ይቸግር ይሆናል” አለ፤ በኩባንያው የቀጠራቸውን ሠራተኞች ሲቀጠሩ የነገሩትን አስታውሶ።

እንደሚታወቀው ሁሉም ሰው ሥራ ለመቀጠር ሲያመለክት ያመለከተበትን መሥሪያ ቤት ወይም ድርጅት ተግባር እንደሚወደው፤ አሁን ሊቀጠርበት ያሰበውን የሥራ መደብ ከልጅነቱ ጀምሮ ሲመኘው የነበረው እንደሆነ መግለፅ ሥራ ለማግኘት የሚጓጓ ማንም ሰው የሚያደርገው ለእንጀራ ሲባል የሚነገር ከንቱ ውዳሴ ነው።

ሲሳይ ቀበል አደረገና “እንዳልከው ይህ ብቻ ነው ማለት አይደለም። ሌላም ጉዳይ አለ። በደህ ሀገር ስትኖር የምትወደውንና የምትፈልገውን ሥራ ማግኘት እጅግ የጠበበ ቢሆንም በመርፌ ቀዳዳ ሾልከህ ስታገኘው ደግሞ ሠርተህ የሚከፈልህ ክፍያ የምትመኘውን ኑሮ ለመኖርና መድረስ የምትፈልግበትን ደረጃ ለመድረስ የማያስችል ይሆንብሃል። በዚህ ምክንያት የሚፈጠርብህን የኑሮ ቀዳዳ ለመመላት ትርፍ ሰዓት መሥራትና የዕረፍት ጊዜህን መጠቀም የውዴታ ግዴታ ይሆንብሃል። ዞሮ ዞሮ ግን ይህም ቢሆን አንድ ቀን የምትቆም የድንጋይ ወፍጮ ያደርግህ እንደሆነ እንጅ የሚያግዝህ ነገር አይኖርም” አለ።

ሮቤርት ፈገግ ብሎ “አሁን ወደ እኔ መጣህ! ዋናው ነገር በሥራ ቦታህ በተወሰነልህ የሥራ ሰዓትና ጊዜ በትጋት መሥራት፣ በተፈቀደልህ ጊዜ ደግሞ ዕረፍት መውሰድ የሥራ ሕይወት የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጽታዎች መሆናቸውን መቀበል ነው” አለ። “እርሱማ ፈጣሪም ሰድስት ቀን ሠርቶ በሰባተኛው ቀን ዐረፌ

ተብሎ ተጽፎ የለ። መጻፍ ብቻ ሳይሆን እኛም ሰንበትን እንድናከብር በግልጽ መታዘዛችን በየሃይማኖታችን የምንሰማው ነው” አለ ሲሳይ እየሳቀ።

“ለማንኛውም የተነሳሁበትን ጉዳይ አታስረሳኝ። ካገኘውህ ጊዜ ጀምሮ ሁሉ ሥራ ላይ ነህ... እና ዕረፍት እንደሚያስፈልግህ ለማሳሰብ ነው” አለ ሮቤርቶ በወዳጅነት።

ሲሳይም ፈገግ ብሎ “እውነት ነው ምክርህን እቀበላለሁ። እንዲያውም በሚቀጥለው ጊዜ ስትመጣ አታገኘኝም። ምክንያቱም ዕረፍት ላይ ስለምሆን” አለ።

ሁለቱም ሲሳሳቱ ቆዩና ሚስተር ሮቤርቶ በፈገግታ ውስጥ ሆኖ፡- “ይኸውልህ ሚስተር ሲሳይ፡ አንተ በጣም ወዳጄ ሆነሃል። በጣም አክብርሃለው፡ አንተን በማግኘቴ ለኩባንያዬ ብዙ ችግሮች ተቃለዋል። እናም ከቤተሰቦቼ ጋር በተመካከርኩት መሠረት ጣልያን ሲሲሊ መጥተህ እንድትገቡኝን እንፈልጋለን። በዚያውም ዕረፍት ታደርጋለህ” አለ።

“ስለግብዣው አመሰግናለሁ። እስኪ አስብበታለሁ” አለ ሲሳይ።

“ማሰብ አያስፈልግም፤ ሙሉ ወጭህን እሸፍናለሁ። ብትፈልግ ዐሥራ አምስት ቀናት ያለበለዚያ ለአንድ ሳምንት ዕረፍት አድርገህ ትመለሳለህ” ብሎ ለማግባባት የወዳጅነት ፊት አሳየው። ሮቤርቶ ረጅም ቁመናና ደንዳና ሰውነት ያለው በስድሳዎቹ ዕድሜ ክልል የሚገኝ ጎልማሳ ነው። ራስ በራ ሲሆን የፊቱን ጸም መልጭ አድርጎ ይላጫል። ሁሌም ሲያወራ ፈገግታ አይለየውም። አክብሮትና ወዳጅነት ለማሳዩት ይመስላል ሲያወራ ሰማያዊ ቀለም ባላቸው ዐይኖቹ ትኩር ብሎ እያየ ነው።

ግብግ
ዳር ገ
በይሰ
“ምኑ

“በፍ
ጀም
ስሙ

ይሰ
እኛ
የረ
ሰ

“
(
(

ግብዣው በወዳጅነትና በደግነት መንፈስ የቀረበ ቢሆንም ከባሕር ዳር ኢትዮጵያ ተነሥቶ ወደ ጣልያን ሲሲሊ ለዕረፍት በሎ መጓዙን በይሉኝታ መንፈስ ሆኖ ሲያየው ሲሳይ ለመቀበል አቅማማ።
 “ምነው ግብዣዬ አስከፋህ እንዴ?” አለ ሚስቱ ሮቤርቶ

“በፍጹም! እንዲያውም በጣም ነው የማመሰግነው። ብቻ... ከዚህ ጀምሮ በመምጣት ወጭህን ከማበዛው ባይሆን ለሥራ ወደ አውሮፓ ስመጣ ቆይታዬን አራዝሜ ብመጣ ይሻላል ብዬ ነው” አለ።

ይሁን እንጂ ሲሳይ እንደሚያስበው ሚስቱ ሮቤርቶ የጋበዘው እንዲሁ ለዕረፍት ብቻ አልነበረም። ይልቁንም በውስጡ ይዞት የቆየው የአንድ አጎቱን የቤት ሥራም ለማሳካት ሲሳይን በልቡናው ስላጨውም ጭምር ነበር።

“እንደመሰለህ! ግብዣዬ ግን እንደተጠበቀ ስለሚቆይ መምጣት በምትፈልግበት ጊዜ ብቻ ቀድመህ አሳውቀኝ” አለ ሚስቱ ሮቤርቶ።

በዚህ መሠረት ነበር ሲሳይ ከአንድ ዓመት በኋላ ግብዣውን ተቀብሎ ወደ ሲሲሊ ያመራው።

ምዕራፍ ፪

ጣልያን ሲሲሊ አዛውንቱ እስጢፋኖ ኢቶሬ ከአንድ ሴት ልጃቸው ጋር በተንጣለለው ምቹ መኖሪያ ሴታቸው ቁጭ ብለው ለረጅም ጊዜ ሲያጤቃጭቃቸው የቆየውን ምሥጢራዊ ጉዳይ ዛሬም ላይግባቡበት አንስተው በተለያዩ አቅጣጫ አንስተው ይጣላሉ፤ ይባዝናሉ ማለት ይቀላል።

ሚስተር እስጢፋኖ የ88 ዓመት ሽማግሌ ሲሆኑ ሲሲሊ ውስጥ የምርት ማሸጊያ ካርቶኖችንና ፒላስቲኮችን፣ የመጠረዣ ገመዶችንና ቀበቶዎችን የሚያመርት ኩባንያ ባለቤት ናቸው። ሲሲሊ ውስጥ ባለጸጋ ከሚባሉ ቤተሰቦች ስማቸው አብሮ የሚነሣ ሰው ናቸው። ከ10 ዓመት በፊት ሞት ሚስታቸውን ነጥቆ ደስታቸውን እስኪያደባዝዙ ድረስ በትውልድ ሀገራቸው ሲሲሊ ረጅም የሚባል ጊዜያትን በምቹትና በሰላም አሳልፈዋል። እናም ቀሪ ዘመናቸውንም ያለማማረር በሰላም ማጠናቀቅ ይፈልጋሉ። ስለሆነም የሚወዷትን ሚስታቸውን በሞት ከተነጠቁ በኋላ ደስታና ምቹት የራቃቸው

በሆንም ሞራላቸውንና ክብራቸውን ጠብቀው ለመቆየት ራሳቸውን በበጎ ሥራዎች ለመጥመድ ይሞክራሉ።

ከተወዳጅ ባለቤታቸው የተወለደች አንዲያ ሴት ልጃቸው የኩባንያውን ሥራ በኃላፊነት ተረክባ የምታስተዳድርላቸው ሲሆን በተንጣለለው መኖሪያ ሽላው ውስጥ አብራቸው በመኖር ተስፋቸውን ታለመልምላቸዋለች።

የሚስተር እስጢፋኖ አንድያ ሴት ልጅ ናታሊያ ቁመተ ሎጋ፣ ልቅም ያለች መልክ መልካም እና ኃይለኛ ናት። የሴት ልጃቸውን ጥንካሬና አይበገሬነት የሚወዱላት በሆንም ለሌሎች ሰዎች ብዙም ክብር የማትሰጥና ራስ ወዳድ መሆኗን ስለሚያውቁ ደግሞ ቅሬታ ይሰማቸዋል። በእስጢፋኖ መለኪያ ጥንካሬ ከሰባዊነትና ከግብረ ገብነት ጋር ካልተዋሐደ ሰብእናን ያጎድፋል። ይህንንም በሕይወት ተሞክሯቸው በሚገባ የተረዱት ይመስላል።

እንደ እርሳቸው ምኞት በሆን ናታሊያ በሕግ ባል አግብታ ልጆች ወልዳ የአያት መዓርግ ብታሳያቸው በወደዱ። ይሁን እንጂ እንኳን ባል ይህ ነው የሚባል የከንፈር ወዳጅ የላትም። ዓለምን ናቂ፣ ሥጋዊ ተድላን ተፀያፊ ሁና አይደለም። በዐይኗ ሰው የማይሞላ ሰው ጤፉ ስለሆነች ነው እንጂ።

አባቷ ሚስተር እስጢፋኖ እንደ ብዙዎቹ ሲሲሊያውያን ቱጃሮች የማፈያ ሥራ ውስጥ እጃቸውን አያስገቡም። ለሀብትና ለዝና ብዙ አይስገበገቡም። በሆንም በሕግና በሞራል እየተመሩ ባለጹጋ ከመሆን አላገዳቸውም። በዚህ የእርጅና ዘመናቸው ያፈሩትን መልካም ሰምና ሀብት በሙሉ ለልጃቸው አውርሰዋል። እርሷም የእርሳቸውን መስመር እንደትከተል ይፈልጋለች።

ናታሊያ በበኩሏ አባቷን የምትወድና የምታከብር ቢሆንም እንደርሳቸው ሞራልና ህግ የሚገዛት ዓይነት ሰው አልነበረችም። አባቷ እንዳያውቁባት እየተጠነቀቀች በእጇ የገባውን ንጹሕ ኩባንያ ከሕግ በላይ ለማድረግና ትርፍ ለማጋበስ የሲሲሊያውንን መንገድ ጀምራለች። ካባቷ ፊት ለሰላላ መስላ ብትታይም ዘወር ስትል ግን ግስላ ናት።

“ፓፓ! ስንት ዘመን ነው የምትጠብቀው፡ ማንንስ ነው የምትጠብቅ?” አለች ናታሊያ የተለመደውን ጥያቄዋን።
“እውነትሽን ነው ናታሊያ። ዘመኑ እየራቀ ጊዜውም እየነጎደ ነው” አሉ ሚስተር እስጢፋኖ በትካዜ

“እኮ! እኔም የምለው ከዚህ በኋላ መጠበቁ ምን ለውጥ ያመጣል ነው። ይልቁንም እኔ የተነጋገርኩትና የማምነው አንትሮፖሎጂስት ስላለ...” ብላ ልትቀጥል ስትል አቋረጧትና
“ይሄ እኮ የሙያ ወይም የመታመን ጉዳይ አይደለም። የሞራልና የፍትሕ ጉዳይ ነው” አሉና የተለመደውን መከራከሪያቸውን አቀረቡ።

ናታሊያ የአባቷ ሐሳብ ዛሬም አለመለወጡ ገባትና በስጫት ብላ፡
“ፓፓ እንደመሰለህ! ብቻ በዚህ መሐል ብዙ ነገር ሊለወጥ ይችላልና አደራውም ትርጉም አይኖረው ይሆናል” አለች።
“ግዴለም። የዘንድሮን ልይና ከዚያ በኋላ በአንቺ ሐሳብ ይፈጸማል” አሏት። በውስጣቸው ደግሞ ያሰቡት እንዲሳካላቸው እየተመኙ ነበር።

ናታሊያ ለመጀመሪያ ጊዜ በዚህ ጉዳይ ላይ አባቷ የተስፋ ፍንጣቂ ስለሰጧት በጣም ፈነደቀች። ወዲያው ወደ ቢሮዋ ገብታ ወደ ሮም ደወለችና ለወዳጇ ያገኘችውን መልካም ዜናና አዲስ ተስፋ አስታወቀች።

ምዕራፍ ፫

ሲሲሊ የጣልያን አንድ ግዛት ስትሆን ዙሪያዎን በሜዲትራኒያን ባሕር የተከበበች ትልቅ ደሴት ናት። በሞቋታማ የአየር ንብረቷ፣ በግብርና ምርቷ፣ በአሣ ሀብቷ፣ በወይን ምርቷና በቱሪስት መስሕብነቷ ትታወቃለች። ከዚህ መልካም ገጽታዋ በተጨማሪ በዝነኞቹ ማፍያዎቿም ትታወቃለች። «በብርሃን አስተዳዳሪዎችና በጨለማ ገዥዎች በፈረቃ የምትተዳደር ሀገር ናትም» ይባላል።

የሲሲሊ የማፈያ ቁንጮዎች በዐደባባይ የሚታወቁት በጨዋነታቸውና በደግነታቸው ነው። ሆስፒታሎችን፣ የሕፃናት ማሳደጊያና የአረጋውያን መጠሪያ ማዕከላትን ዳጎስ ባለ ገንዘብ ይረዳሉ። ለአብያተ ክርስቲያንና ካቴድራሎች ሕንፃ ግንባታ ይለግሳሉ። በስውር ደግሞ «የሰው የአካል ክፍሎችን፣ አደንዛዥ ዕቃዎችን፣ አደገኛ የጦር መሳሪያዎችን፣ ጥንታዊ ቅርሶችን ከሕግ ውጭና ከሕግ በላይ ሆነው፣ ዓለም አቀፍ መረብ ዘርግተው በመነገድ ለቁጥር የሚታከት ትርፍ ያጋብሳሉ» ይባላል። የሲሲሊ ማፈያዎች በዐደባባይ ቅዱስ መልአክ፣ በጨለማ ሰይጣን መሆን የሚችሉ ቲያትረኞች ናቸው ይሏቸዋል።

በብርሃን ለተግባራቸው የመለመሉትን ሰው በጨለማ አስጠርተው በለዘበ ቋንቋ ተልእኮውን ይነግሩታል። የተልእኮውን አደገኛነትና ሕገ-ወጥነት ተረድቶ ትእዛዝና ተልእኳቸውን አልቀበልም ያለ ታዳኝ ከተገኘ በቦክስና በሰደፍ የወለቀውን የተፈጥሮ ጥርስ ተከቶ የተተከለውን በሲጋራና በአልኮል የበለዘውን የወርቅ ጥርሳቸውን ብልጭ አድርገው የደረቀ ፈገግታ ያሳዩትና።

“ሕይወትክን እንድትቀይር ላንተ ብዬ ነው። ካልፈለክ ችግር የለውም መሄድ ትችላለህ” ይሉታል። (እፎይ) ብሎ ወደ በሩ ሲያመራ እንደገና በለዘበ ቃል ከዕባብና ከጊንጥ አንዱን እንዲመርጥ ይጠይቁታል። ከበሩ እንደወጣ የሚጠብቀው ቅጣት መሆኑ ነው። ሲሳይ ይህን ሐሳብ ከንባብም ያገኘው በቃልም ከብዙ ሰዎች የሰማው መሆኑን አስታውሶ ድንገት የፍርሃት ስሜት ተሰማው። ወዲያው “እንዴ! ይሄ ግብዣ ምናልባት ወደ ተዘጋጀ ወጥመድ የሚመራ ይሆን እንዴ?” ብሎ ራሱን ጠየቀ። ሚስተር ሮቤርቶን ካወቀው ጊዜ ጀምሮ ግንኙነታቸው በወዳጅነት ላይ የተመሠረተ እንጅ ዲፕሎማሲያዊ ወይም ከጥቅም ጋር የተቆራኘ አልነበረም። እናም ግብዣው የተንኮል ይሆናል ብሎ ለመቀበል ደግሞ ተቸገረ። ሌላኛው የአእምሮው ክፍል ደግሞ “እንዴ ሲሲሊያዊ መሆኑን አትርሳው እንጅ፤ ሲሲሊያውያን ደግሞ ቀዝቃዛ ወላፊን ናቸው!” አለው።

“ወይ ጉድ! እንዴት አሁን የመጨረሻው በረራ ላይ ትዝ አለኝ? (እዚህ ጋ ወራጅ አለ) አይባል ነገር” ብሎ በራሱ ሊፀፀት ሲል አሁንም ሌላኛው የአእምሮው ክፍል ደግሞ፡

“በውንብድና ሀብት ማጋበስ የሚፈልግ ሰው ቢሆን ኖሮ ኢትዮጵያ ባሕር ዳር ድረስ መጥቶ በቁራጭ መሬት ላይ ከደነዘዘ የቀን

ሠራተኛ፣ ከሚሸሎከለክ ባለሙያና ከተጠማዘዘ ቢሮክራት ጋር ምን አዳረቀው ነበር። ይልቅስ ይህን ጨለምተኛ ሐሳብን ትተህ፤ የሰውን በጎ ሐሳብ ሳታቆሽሽ የወዳጅነት ግብዣህን ለማጣጥም ራስክን አዘጋጅ” የሚለው መሰለው።

እንደ እውነቱ ከሆነ የሚሻለውና የሚቻለው ይኸው ሐሳብ ብቻ ነበር። እናም ራሱን ዘና ለማድረግ በአውሮፕላኑ መስኮት አሻግሮ ቁልቁል ሲመለከት የሜድትራኒያን ባሕር ተንጣሎ ታዩው። ድንገት ስሜቱ ሰከን ያለለት መሰለው።

ከአፍታ ቆይታ በኋላ ከአውሮፕላኑ በረራ ክፍል ካፒቴኑ በአሊታሊያ አየር መንገድ ንብረት በሆነው አውሮፕላን በመብረራቸው ተሳፋሪዎችን አመሰግኖ ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ከፍታውን በመቀነስ ሲሲሊ (ካታኒያ) ፎንታናሮዛ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ እንደሚያርፍ በጣልያንኛና በእንግሊዝኛ አስታወቀ።

ፎንታናሮዛ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ ሞቅና ቀለል የሚል የአየር ጣባይ ነበረው። ሲሳይ ሻንጣዎቹን ከመረከቢያው ላይ አንሥቶ በጋሪ እየገፋ ወደ እንግዳ መቀበያ አዳራሽ ሲደርስ ሚስተር ሮቤርቶ በደማቅ ፈገግታ ታጅቦ እጁን አውለበለበለት። ወዲያው በወዳጅነት ስሜት ተቃቀፋ።

“ግብዣዬን ተቀብለህ ስለመጣህ በጣም ደስ ብሎኛል። እንኳን ወደ ሲሲሊ በደኅና መጣህ” አለው ሚስተር ሮቤርቶ።

“ስለግብዣው በድጋሚ እጅግ አመሰግናለሁ። እዚህ መጥተህ ስለተቀበልክኝም ክብር ይሰማኛል” አለ ሲሳይ።

“እንዲያውም! ከብሩ ለእኔ ነው” አለና መኪናውን ወደ አቆመበት አመሩ።

ሻንጣውን መኪናው ላይ ከጫኑ በኋላ ሚስተር ሮቤርት መኪናውን ያስጓፊው ጀመር። መንገዱ እጅግ ጠመዝማዛ ከመሆኑ በላይ በርካታ መኪኖች ከፊት ለፊት በፍጥነት ይመጣሉ። የአውሮፕላን ጣቢያውን በለቀቁ በአጭር ርቀት የመኪናው ፍጥነት 140 ኪሎ ሜትር በሰዓት ደርሷል። ጠመዝማዛውና ገዳላማው የሲሲሊ መንገድ በጥራት የተሠራ ቢሆንም ከመፍራት ግን አያድንም። ሮቤርት በዚያ ሁሉ ፍጥነት በአንድ እጁ መሪ ይዞ ሌላኛውን እጁን እያወናጨፈ ስለሲሲሊ ማብራሪያ ይሰጣል።

ሲሳይ እንደዚህ ቀን የመኪና አደጋ ፈርቶ አያውቅም። በልቡ “ወይ ቀንን አያውቁ!” ይላል። «ቀስ በል ፈርቻለሁ» እንዳይል ይሉኝታ ይዞት በተሳፋሪው በኩል ከበሩ አናት ላይ ያለውን የእጅ መጨበጫ የሙጥኝ ብሏል። ሮቤርት አሁንም ዘና ብሎ “ያ የሚጨስ ተራራ ይታይሃል?” አለው ሲሳይ በተቀመጠበት በኩል አሻግሮ እያመለከተ።

ከእነርሱ የጉዞ አቅጣጫ በስተቀኝ በኩል የዝቋላ ተራራን የመሰለ አናቱ በጣስ የተሸፈነ ተራራ ይታያል።

“ይህ ተራራ”፣ አለ ሮቤርት «ኢተና ተራራ (Mt. Etna)» ይባላል። በግሪኮች አፈታሪክ የአማልክት ጦር መሳሪያ ማምረቻ ስፍራ ይባል ነበር” ብሎ ሌሎች ታሪኮችንም ጨማምሮ ተረክለት። ቀጠለና “እርግጥ በአሁኑ ሰዓት እንቅስቃሴ ያለው እሳተ ገሞራ (Active volcano) ያለበት በመሆኑ ከውስጥ በሚቃጠለው ዐለት በጣስ ሁልጊዜም ተሸፍኖ ይታያል” አለ።

እንደ እውነቱ ከሆነ ሲሳይ በሙሉ ቀልቡ አልሰማውም። የሚከንፋ መኪኖች ከፊት ለፊት በጠመዝማዛውና ገዳላማው መንገድ ድንገት ብቅ ብለው እንደሚዋጋ አውራ በግ ስግር የሚገጥሙ መስለው ከመቅጽበት ሽው ብለው ያልፋሉ። እንዲህ ነፍስና ሥጋው እየተለያዩ ሳታኒያ ከምትባለው ከተማ ደርሰው ወደተያዘለት ሆቴል አመሩ። ቀኑ መምሸት ጀምሮ ነበር።

ሚስተር ሮቤርቶ እንግዳ መቀበያው እንደደረሰ፡

“ሚስተር ሲሳይ! ዛሬ ከመንገድ ስለመጣህ ዕረፍት እንድታደርግ እተውኃለሁ። ከነገ ጠዋት ጀምሮ የጉብኝትና መዝናኛ መርሐ ግብር ተዘጋጅቶልሃል። ክፍልህ ውስጥ ራት እንዲዘጋጅ አድርጌያለሁ። ነገ ጠዋት ሦስት ሰዓት ላይ እኔ ራሴ መጠቼ እወስድሃለው። መልካም ጊዜ!” ብሎ አቅፎ ተሰናበተው።

ሲሳይ የሚፈልገው ነገር ነበር። የመንገዱ ጫና የፈጠረበት ስሜት ዕረፍት እንዲፈልግ አድርጎት ነበር። በእንግዳ ተቀባይዋ መሪነት ሻንጣውን ይዞ ወደ ክፍሉ ሲያመራ መንገዱ ከፈጠረበት ጭንቀት በሰላም በመገላገሉ በልቡ ፈጣሪውን እያመሰገነ ነበር። ቤቱ ሆቴል ሳይሆን ምግብና መጠጥ የማይሸጥበት እንደ ሆስቴል ዓይነት የእንግዶች ማረፊያ ነበር። እያንዳንዱ ክፍል የተሟላ የምግብ ማብሰያ ፣ ሳሎን፣ መኝታ ክፍልና እጅግ ዘመናዊ መታጠቢያ ክፍል አለው። ሲበዛ ይደላል!

ሲሳይ እንግዳ ተቀባይዋን ካመሰገነ በኋላ ክፍሉን በአድናቆት ሲቃኝ ቆይቶ ወደ መታጠቢያ ክፍል ገባና ጃኩዚን ገንዳውን በሙቅ ውኃ ሞልቶ ሰውነቱን ለማፍታታት ሞከረ። ቀስ በቀስ የተሸማቀቀው ስሜቱ ፈታ ሲል ታወቀው። ለዐርባ ደቂቃ ያክል ጃኩዚን ውስጥ ቆይቶ ሰውነቱን ተለቃልቆ ወደ ምግብ ማዘጋጀት

ከፍል ሄደ። ከተቀመጠለት ሳንዲዊች አንዱን አንሥቶም በቢራ አወራረደ። ከምቹው ሰፋው ላይ ጋለል ብሎ ቁጭ እንዳለ ድንገት፣ “ይኸ ሰው እንዲህ ባለ ምቹት በተሞላ ውድ መሰተንግዶ እንዲቀበለኝ የሚያስችል ምን መልካም ነገር አድርጌለታለሁ?” ብሎ ራሱን ጠየቀ። ወዲያው አውሮፕላኑ ውስጥ ስለ ሲሲሊያውያን ማፍያነት ሲታገለው የነበረው ሐሳብ እንደሚመጣ ሲያውቅ ለማባረር ቴሌቪዥን ከፍቶ ቻናል መቀያየር ጀመረ። የሚረባ ዝግጅት አንዳቸውም አልነበራቸውም። እና የጸሎት መጻሕፍቱን አውጥቶ የተለመደውን የኪዳን ጸሎት አድርጎ አልጋው ላይ ጋደም እንዳለ ብዙም ሳይቆይ እንቅልፍ ጅው አድርጎ ወሰደው።

ምዕራፍ ፱

ሲሳይ በጠዋት ተነሥቶ በእግር ለመንሸራሸር ከሆስቴሉ ወጣ። ዳገታማ ቦታ ላይ የተመሠረተችው ከተማ እንዳብዛኛው የጣልያን ከተማዎች የምሕንድስናና የአርክቴክት ጥበብ የተጎናጸፉ መንገዶችና ሕንፃዎች ባለቤት ናት። ካረፈበት ሆስቴል ግራና ቀኝ ሆቴሎችና ምግብ ቤቶች ያሉ ሲሆን በአሻጋሪ ደግሞ ሱፐር ማርኬት፣ የልብስና የጌጣጌጥ ሱቆች እንዲሁም ፖስታ ቤት አለ። እርሱ ካረፈበት ስፍራ ሁለት ብሎኮች አልፎ የከተማዋ እንብርት ነው። እዛ ደግሞ ቴያትር ቤቶች፣ የኦፔራ ማሳያዎችና የአርት ጋላሪዎች አሉ። በአንድ ጥግ ደግሞ ግርማው የሚያምር ጥንታዊ የካቶሊክ ካቴድራል ይገኛል። የጧቱ አየር በጣም ደስ ይላል። ኪነ ሕንፃዎቹን ሲያደንቅ ቆይቶ የማለዳው ቀጠሮ ሰዓት ሲደርስ ወደ ሆስቴሉ ተመለሰ። ብዙም ሳይቆይ ሚስቱ ሮቤርቶ ደረሰ።

ሰላምታ ከተሰጠው በኋላ የዕለቱን መርሐ ግብር በቅደም ተከተል ገለጸለት። “የቀኑን መጀመሪያ ክፍል እስከ ስምንት ሰዓት ድረስ የእርሻ ቦታዬን አስገብኻለሁ። ከዚያ ወደ መኖሪያ ቤቴ እንሄድና ከቤተሰቤ ጋር ሆነን ቀሪውን ጊዜ እስከ ምሽቱ እዚያው እናሳልፋለን። ወደ እርሻ ቦታው ከመሄዳችን በፊት መንገድ ላይ ቁርስ እንበላለን” አለና ወደ መኪናው እንዲሳፈር በእጁ ጋበዘው። ከከተማው ዳርቻ በሚያምር የአትክልት ስፍራ ከተከበበ ምግብ ቤት ገብተው ቁርስ ከበሉ በኋላ ጉዟቸውን የምዕራብ አቅጣጫ ተከትለው ነዱ። ዘመናዊ የእርሻ ማሳዎችንና የገበሬ መንደሮችን አልፈው ከሚስተር ሮቤርቶ የአትክልት፣ የአበባና ፍራፍሬ እርሻ ደረሱ።

በጠቅላላ ሃምሳ ሄክታር ስፋት ያለው የእርሻው መሬት እጅግ ዘመናዊ ማምረቻ፣ ግሪን ሃውሶች፣ የማሻጊያና ማቀዝቀዣ መጋዘኖች እንዲሁም ቢሮና የሠራተኛ መኖሪያዎችን ያካተተ ነው። እርሻው ከፍተኛ የቴክኖሎጂ መሣሪያዎች የተገጠሙለት በመሆኑ የሚፈልገው የሠራተኛ ቁጥር በጣም ጥቂት ነው። አንድ ሄክታር ስፋት ባለው በእያንዳንዱ የማምረቻ ግሪን ሃውስ ውስጥ ከአምስት ሰው በላይ የለም።

ዓመቱን በሙሉ ለሀገር ውስጥና ለውጭ ሀገር ምርቱን ያለማቋረጥ የሚያቀርበው የእርሻ ጣቢያው ለተከሎቹም ሆነ ለማንኛውም አገልግሎት የሚጠቀመው በግቢው ውስጥ በልዩ ጥንቃቄ ከተጠራቀመ የዝናብ ውኃ ነው። ጥቅም ላይ የዋለ ውኃም በረቀቀ ቴክኖሎጂ ተጣርቶ እንደገና ጥቅም ላይ እንዲውል ይደረጋል። በዚህ እርሻ ጣቢያ ውስጥ የተፈጥሮ መጽሐፊ ምሥጢር በደንብ ተገልጾ እየተነበበ መሆኑን ለመረዳት አያዳግትም።

ሲሳይ የሚያየው ነገር ቢያስደምመውም ዝም ብሎ ከመደነቅ ይልቅ ባገር ውስጥ ሊተገበሩ የሚችሉትን እየለዩ በአእምሮው ይመዘግባል። ያልገባውን ደግሞ ያለይሉኝታ ይጠይቃል። ከጥሬ ዕቃ አቅርቦት ጀምሮ ምርቱ ታሽጎ እስከሚወጣበት ያሉትን ክፍሎች በኃላፊዎች ገለጻ እየተደረገለት ጉብኝቶ ሲጨርስ ከቀኑ ስምንት ሰዓት ተኩል ሆኖ ነበር።

ሲሳይ እርሻውን በሚጎበኝበት ወቅት ሚስተር ሮቤርቶ ቢሮው ውስጥ የተለመደ ሥራውን እየሠራ ነበር። እግረ መንገዱንም ወደ አንድ ትልቅ ሰው ደውሎ ከኢትዮጵያ የሚጠበቀው እንግዳ መምጣቱን አብስሯል።

አስጉብኝው ወደ ሚስተር ሮቤርቶ ቢሮ ወስዶ ጉብኝቱ መጠናቀቁን ሲገልጽለት፡-

“እርሻዬን እንዴት አገኘኸው?” አለው በጉጉት።
 “በጣም የሚደነቅ ነው። ብዙ ነገር በአጭር ጊዜ ተምሪያለሁ” አለና ፈገግ ብሎ “እዚህ ያለውን የእርሻህን አደረጃጀት ሳይ የተሰማኝ ምን መሰለህ?” አለው ሲሳይ።

“ምን ተሰማህ?” አለው ሮቤርቶ በጉጉት።
 “እንዳትቀየመኝ ፈራሁ” አለው በቀልድ መልኩ።
 “እንግዳዬ አይደለህ! የፈለከውን ብትናገር መቀየም አልችልም” አለው እየሳቀ።

“እንግዲውስ ኢትዮጵያ ውስጥ ያለህ ኢንቨስትመንት ቀልድ ነው” አለ ሲሳይ ፈርጦም ብሎ።

“እውነት ሊሆን ይችላል። ግን ምን መሰለህ? ያ እኮ እንደ መከራ ዓይነት ነው?” አለ ሮቤርት

“አሁንም ገባኝ! (አፒታይዘሩን) እንጅ (ሜይን ኮርሱን) አላቀረብክልንም” ሲለው ሮቤርት ከት ብሎ ሳቀና፡-

“በል ሂደህ ደግሞ ለባለስልጣኖችህ (እየቀለደ ነው) ብለህ ተናግረህ መሬቴን እንዳታሥነጥቀኝ” አለ።

“መናኛውን ትተህ መልካሙን የወይን ጠጅ በጊዜ ከላቀረብክልን ማሳበቄ አይቀርም” አለው እርሱም እየሳቀ።

“ለማንኛውም አሁን ወደ መኖሪያ ቤቴ ሄደን ዘና የምንልበት ሰዓት ነው” አለና ሮቤርት የሲሳይን ትክሻ መታ መታ አድርጎ እጁን ይዞ ወደ መኪናው አመሩ።

የሚስተር ሮቤርት መኖሪያ ቤት ከከተማው ሰሜናዊ አቅጣጫ በኩል አምባ ላይ ሆኖ ቁልቁል በስተደቡብ ከተማዋን በግልጽ፣ የሜድትራኒያን ባሕር ደግሞ አድማስ ላይ የሚታይበት ቦታ ነው። ይህ ሰፈር ባለጸጎች የሚኖሩበት አካባቢ ነው። ግራና ቀኝ የሚያምር አበቦች ባሏቸው ዛፎችና ሐረጎች የደመቁ አጥሮች በተከለለ መንገድ ተጉዘው ወደ አንድ ባለግርማ ግቢ ደረሱ። ሚስተር ሮቤርት መኪናውን ወደ በሩ አስጠግቶ በእርሱ በኩል ያለውን የፀሐይ መከላከያ ወደ ታች ዘርግቶ የሆነ ቁልፍ ሲጫን የግቢው በር ተንሸራቶ ተከፈተ።

ለመኖሪያ ቤት እጅግ ሰፊ የሚባል ግቢ በሚያምሩ አበቦች፣ በትላልቅ ዛፎች እንዲሁም በአግባቡ በተከረከመ የተንጣለለ የሳር ሜዳ ዙሪያውን ተከቦ ባለ አንድ ደርብ ግዙፍ ቤት መሐል ላይ ተከፍሷል። ዙሪያውን በረንዳ ያለው ሆኖ በረንዳው ላይ የሚያምሩ ወንበሮችና ጠረጴዛዎች አሉት።

ከዋናው ቤት ጀርባ ለአጥሩ በር ትይዩ ደግሞ አምስት ተንሸራታች
በሮች የተገጠሙለት ትልቅ ዛጊጋ መሰል ቤት አለ። ከዋናው የግቢ
በር እስከዚህ ቤት ድረስ እንዲሁም ወደ ዋናው ቤት ተገንጥሎ
የሚሄድ በጌጠኛ ድንጋይ የተነጠፈ የመኪና ማስገቢያ መንገድ
አለው።

መኪናውን ዋናው ቤት በር ላይ አቁሞ ሲሳይን እንዲወርድ ከጋበዘ
በኋላ ወደ ውስጥ ዘለቀና ባለቤቱን ጠራ። በእድሜ በእጅጉ ከእርሱ
የምታንሰው ውብ ባለቤቱ ከወጥ ቤት ብቅ አለች። ከሲሳይ ጋር
ኢትዮጵያ መጥታ ተዋውቀው ስለነበር በፈገግታ ተቃቅፈው
ከተሳሳሙ በኋላ።

“እንኳን ደኅና መጣህ! በመምጣትህ በጣም ነው ደስ ያለን” አለችው።
ሲሳይም አጸፋውን ምስጋና አቅርቦ ሲያበቃ ምሳ ወደተዘጋጀበት
በምዕራብ በኩል ባለው የቤቱ በረንዳ በኩል ወጡ። በርካታ
ምግቦችና መጠጦች ጠረጴዛ ላይ ተደርድረዋል። የቀረበው ምግብ
ዓይነትና መጠን የበዛ ነበር።

“እኛ ሲሲሊያውያን ለምግብና ለመጠጥ አክብሮት አለን። ስንበላም
ስንጠጣም ረዘም ያለ ጊዜ እንወስዳለን። ለእኛ ምግብና መጠጥ
መዝናኛም ጭምር ነው” አለ ሮቤርቶ።

የሜድትራኒያን አካባቢ ምግብና መጠጥ ጣፋጭ መሆኑ
ይነገርለታል። የምግብነት ይዘቱም ከፍ ያለ ነው። ብቻ ብዙው
ምግብ ከሜድትራኒያን ባሕር ጋር የተያያዘ ስለሆነ ጨውነት
ይበዛዋል። ሲመገቡት ቢጣፍጥም በዚህ የተነሳ ብዙ ለመጠጣት
ይገፋፋል።

ረጅም ሰዓት ገበታ ላይ ቆይተው ገበታው ከተነሣ በኋላ ወይን እየተጠጣ በመዝናናት ላይ እያሉ ግቢውን ላስገቡበኝህ ብሎ የወይን ብርጭቋቸውን ሞልተው ይዘው ግቢው ውስጥ እየተንሸራሸሩ አበቦቹን፣ ዛፎቹን እንዲሁም አንበሳ የሚያካክሉ ውሾቹን መኖሪያ ሲያዩ ቆይተው ወደ መኪና ቤት አመሩ።

“ዕረፍት በሚኖረኝ ሰዓት ከሚያስደስተኝ ነገር ውስጥ ዋናው መኪና መንዳት ነው። በቃ ሆቢዬ ነው ማለት ትችላለህ” አለና በእጁ የያዘውን ቁልፍ ሲነካካ ሁሉም በሮች ወደ ላይ ተንሸራተው ተከፈቱ።

በዳር በኩል የሚያምር ላንድ ከሩዘር፣ ቀጥሎ ውኃ የመሰለች ጥቁር መርሴድስ የቤት መኪና፣ ቀጥሎ ዝነኛዋ የጣልያን ስሪት ቀይ ፌራሪ መኪና ቆማለች። ከደጅ ካቆማትና ጠዋት ሲነዳው ከነበረው አረንጓዴ ጅጥ ጋር ዐራት መኪኖች ማለት ነው። ሲሳይ መኪኖቹን በአድናቆት እየተመለከተ እያለ ድንገት የልጅነት ዘመኑ ትዝ አለውና ፈገግ አለ።

ሲሳይ ዕድገቱ ገጠር ቢሆንም አያቱ የመሬት ከበርቱ ነበሩ። ሰፊው ግቢያቸው በሰው ቁመት በድንጋይ ታጥሮ ከዚያ በላይ ደግሞ በባሕር ዛፍ ገረገራ ዙሪያውን የተሸመጠጠ ነበር። ባለ አንድ ፎቅ ከድንጋይ የተሠራው መኖሪያ ቤት ከላይ እልፍኝና መኝታ ቤት ያለው ሲሆን ምድር ቤቱ ደግሞ የጠጅና የጠላ ቤት ነበር። ማብሰያ፣ የእህል ጎተራ ቤት፣ የበሬዎች፣ የላሞች፣ የበጎችና ፍየሎች እንዲሁም የበቅሎዎችና ፈረሶች ቤት ለየራሳቸው ከዋናው ቤት ግራና ቀኝ መደዳውን ተሰርቶላቸው ነበር። አያቱ ፈረስና በቅሎ በጣም ስለሚወዱ ለጭነት ከሚያገለግሉት በርካታ አጋሰሶች ውጭ ለኮርቻ ብቻ ጥርኝ፣ ሐመር፣ ሻሾ እንዲሁም በቅሎ ደግሞ ሳሙና፣

ዋርዳ፣ ድንገት የሚባሉ ነበሯቸው። እያንዳንዳቸው የሚጫኑበት ምክንያት ነበራቸው። ለሰርግ፣ ለልቅሶ፣ ለሽምጥ ግልቢያ፣ ለአዘቦት፣ ለረጅም ጉዞ እንዲሁም እንደሚሄዱበት መንገድ ሁኔታ ይወሰናል። መንገድ ለመሄድ በሚያስቡበት ጊዜ ለአሽከሮቹ እንዲጭኑ ሲያዟቸው፡

“ማንን እንጫን?” ይሏቸዋል።

አያቱም እንደማሰብ ይሉና ፡- “እ...ሳሙና ትጫን ወይም ሐመር ይጫን” ይላሉ። ሁሉም የየራሳቸው ኮርቻ፣ ልጓም፣ ጌጠኛ ልባብና ግላስ ነበራቸው።

ያ የልጅነት ዘመን ትውስታው መጥቶ ድቅን አለበትና፡- “አይ እኔ! ወይ እንደ አያቱ በቅሎና ፈረስ የለኝ፤ ወይ እንደ ዘመኑ መኪና የለኝ! እንዴት ሰው ወይ የጥንቱን ያለበለዚያም የዘመኑን ሳይዝ ይቀራል? ራስን በመሆንና ሌላውን በመምሰል ግብግብ ባዶዬን ቀረሁኝ። በመምሰል ተነቅዬ በመሆን ሳልተከል ቀረሁ። በተማርኩት ትምህርት፣ በአገኘሁት ዕውቀት የአያቱን አኗኗር አበልጽጌ መኖር ስችል ሌሎች ባወጡት የኑሮ መስፈርት እየተገፋሁ ማግኘት ሳያስደስተኝ፣ ማጣትም ሳያጎሳቁለኝ አጓጉል ሰው ሆንኩ” አለና አንድ አዝማሪ የገጠመውን ስንኝ አስታውሶ የምፀት ፈገግታ ፈገግ አለ።

እንዳልበላ ጽሜ እንዳልጸም ገድፈ

እንዲህ ሁኔታ ቀረው በአንቺ ተለክፌ

ግቢውን እየተዘዋወሩ ሲጎበኙ ቆይተው ወደ ነበሩበት ሲመለሱ አንድ ወንድ ምግብ አብሳይ የሥጋ መጥበሻ /ባርቭኪው/ ሲያዘጋጅ ደረሱ።

“አሁን የሥጋ ጥብስ በብራንዲ የምናወራርድበት ሰዓት ነው” አለ
 ሚስተር ሮቤርት ፈገግ እያለ።
 “እንዴ! የበላነው አይበቃም?” አለ ሲሳይ በመገረም።
 “ያንንግ ወይኑ ጨረሰው እኮ!” አለ ሮቤርት።

በዚህ እየተሳሳቁ ሲጫወቱ አምሽተው ከበዛ ምግብና መጠጥ በኋላ
 ሹፌር ተጠርቶ መጣና ቀን ሲጠቀሙባት በዋለችው ጅጥ መኪና
 ማረፊያው እንዲያደርሰው ተነግሮለት ወደ መኪናው ሲያመሩ፡
 “ነገ ይኸው ሹፌር ሲሲሊን እያዘዋወረ ያስጎበኝኻል። ለቁርስ፤
 ለምሳና ለራትም እንዲሁ ደገና ደገና ቦታዎች ይወስድሃል። ከእኔ
 ጋር ከነገ በኋላ ነው የምንገናኝ። መልካም ሽርሽር ይሁንልህ።
 ደገና እደር” ብሎ ሮቤርት እጁን ዘረጋ።

“ለተደረገልኝ የበዛና ጣፋጭ መስተንግዶ በጣም አመሰግናለሁ”
 አለና ሲሳይ ከሚስተር ሮቤርትና ባለቤቱ ጋራ ተቃቅፎ ተሰናብቶ
 ወደ ሆስቴሉ አመራ።

ከሆስቴሉ ደርሶ ሹፌርን አመስግኖ ወደ ክፍሉ ሲያመራ ምቹች
 ያለው ሐምራዊ ውድ ምንጣፍ የለበሰው ረጅሙ መተላለፊያ
 ልዩ ስሜት ፈጠረበት። መተላለፊያው የሰው ኮቴን በማየት ወደ
 መብራቱ የሚያስተላልፍ ልዩ አነፍናፊ መሳሪያ የተገጠመለት
 በመሆኑ ሰው በተራመደ ቁጥር ከፊት ያለውን ያበራና ከኋላ
 ያለውን ያጠፋል። ሲሳይ በረጅሙ መተላለፊያ እየተራመደ ሲሄድ
 ትዕይንቱ ልዩ ስሜት ፈጠረበት።

እናም ድንገት ለራሱ እንዲህ አለ፡

“በሚያምር ምንጣፍ ላይ ሲራመድ ብርሃን ከፊት የሚመራው
 ጨለማ ከኋላው የሚከተለው ይሄ ማነው?” አለ። ከፍሉን ከፍቶ

ሲገባ ስሜቱ ሲንር፣ ሥጋው ሲግል፣ የሞቀ ደም በሰውነቱ ሲዘዋወር ተሰማው። ሕግ መጣስ የተመኘ መሰለው።

እንዲህ ዓይነት ስሜት ሲሰማው ሁሌም የሚያስታውሰው በእጅጉ የሚያከብረው ዓደኛው አባባል ነው። በትህርምት የሚያምነው ዓደኛው ከከበደ ሚካኤል ግጥም አንድ ስንኝ ወስዶ የራሱን ሌላ አንድ ስንኝ ጨምሮበት ግሩም አይረሴ ተግሣፅ ሰጥቶታል።

“ደስታ ጭቅቅት ነው ነፍስን ያሳድፋል
ጥጋብ ቆሻሻ ነው ስሜት ያከረፋል”

የሚል።

ድንገት ልብሱን በፍጥነት አወላለቀና ባኞ ቤት ገብቶ ቀዝቃዛ ውኃ ውስጥ ተነከረ። ገላውን ታጥቦ ወጥቶ አልጋው ላይ ዐረፍ ሲል በጥጋብ ፈረስ ሽምጥ ጋልቦ ቀይ መስመር እያለፈ እንደነበር ገባው።

ምዕራፍ ፭

ሹፌሩ ከጠዋቱ ሦስት ሰዓት ሲሆን ጅጥ መኪናውን ይዞ እንግዳ ማረፊያው ደረሰ። ዕለቱ ፀሐያማና ነፋሻማ እንደሚሆን ገምቶ ሲሳይ ጉርድ ሸሚዝ በጅንሰ ለብሶ የፀሐይ ባርኔጣና መነጽር አድርጎ ጉብኝቱን ጀመረ።

ከከተማዋ በስተሰሜን አቅጣጫ ዳገታማና ጠመዝማዛ መንገድ ይዘው ብዙ ከተጓዙ በኋላ ወደ ምዕራብ ታጥፈው ሰፋፊ የወይን እርሻዎች ወዳሉበት ስፍራ ደረሱ። ከተራራ ላይ ሆኖ ቁልቁል ሲመለከቱት ማለቂያ የሌለው የሚመስለው የወይን እርሻ እጅግ ያማልላል። እያንዳንዱ እርሻ ዘመናዊ መጋዝን እና የራሱ የሆነ የወይን መጭመቂያ እንዲሁም የምርት ማሸጊያ አለው።

የሲሲሊ ዓመታዊ የዝናብ መጠን ከ500 ሚሊ ሜትር አይበልጥም። መሬቱ አሸዋማና ኖራ መሰል በመሆኑ የሰሜናዊ ትግራይ / አዲግራት/ እንዲሁም የላስታና ዋግ አካባቢን ይመስላል።

ሁሉም እርሻ የሚከናወነው ዘመናዊ የመስኖ ስልት ተከትሎ ነው። የሚድትራኒያን ባሕር በቅርብ የማያልቅ ውኃ የሚያቀርብ ቢሆንም ጨዋማ በመሆኑ ለእርሻም ይሁን ለመጠጥ አገልግሎት መዋል አይችልም። ስለሆነም በዓመት የምትዘንበዋን ትንሽ ዝናብ በልዩ ጥንቃቄ በማቆርና እንደገና ጥቅም ላይ በማዋል አስተማማኝ የእርሻ ምርት ይመረታል።

ሲሳይ ሾፌሩ ወደ ምሳ ሲወስደው ስለ ተመለከተው ነገር በልቡ እያወራ ስለነበር ዝም አለ።

ተፈጥሮ ማንንም አትበድልም፡ ለማንም ንፉግ አይደለችም። ይሁንና እጅግ ምሥጢራዊ ከመሆኗ የተነሣ ግን ንፉግ፣ ጨካኝና የምታዳላ ትመስላለች። እንደ እውነቱ ከሆነ ተፈጥሮ አዳላች ከተባለም ለአፍሪካ ነው። ያም ሆኖ አፍሪካም አላስመሰገነችትም። ተፈጥሮ የነፈገች የሚመስለን ምሥጢሯ ሳይገባን ሲቀር ነው። ምሥጢር ደግሞ ለአስተዋይና ለታታሪ ብቻ የሚሰጥ ወይም የሚነገር ነው። ተፈጥሮን ለመቀየር መሞከር ከባድና ውድ ነው። የተፈጥሮን ምሥጢር መረዳት ግን ርካሽና ዘላቂ መፍትሔ ነው። ከሁሉ የከፋው ግን ተፈጥሮን ማማረርና መርገም ነው። በሀገረ ኢትዮጵያ ድርቅ በነገሠበት ዘመን እንኳን ዝናብ ከሰማይ ጠፋ እንጅ ከክርሰ ምድር ውኃ አልነጠፈም ነበር። ተባይና በሽታ ቢወርም ምሥጢሩ መድኃኒቱ በአቅራቢያውም መኖሩ ነው። እግዚአብሔር የጣና ሐይቅን አንጣሎ ሲፈጥር መንሳፈፊያውን ደንገል በሐይቁ ዳርቻ አላበቀለምን?

“When there is something to eat, there is someone to eat it / ሁልጊዜ የሚበላ ካለ የሚበላው አለ” እንዲል ኢኮሎጂ። በሽታ ካለ መድኃኒቱም በአቅራቢያው ይኖራል። ችግር ባለበት

በዚያ ደግሞ መፍትሄው መኖሩ እርግጥ ነው። ፈተናው ግን የተፈጥሮ ምሥጢርን መፍታቱ ነው።

ለማንኛውም ሲሲሊያዊያን የተፈጥሮ ምሥጢር መክፈቻ አግኝተውታል መሰል በደረቀ ምድር፣ በጨው ባሕር ዳርቻ፣ በኖራማ አፈር የሚጣፍጥ ወይን የሚያጠግብ ምርት ያመርቱበታል። ሾፌሩም የሚያደምጠው ይመስል በዝምታ ምሳ መበያው ቦታ ጋር አደረሰው። እርሱም ከማሰላሰሉ ጋብ ብሎ ምሳውን በላ።

ምሳቸውን በአንድ ተራራማ አነስተኛ ከተማ ከበሉ በኋላ ሲሳይ ሹፌሩን፡-

“እስኪ እባክህ አሁን ደግሞ ወደ ባሕሩ ዳርቻ ውሰደኝ” አለው።
“የእኔም እቅድ ወደዚያው ለመውሰድ ነበር” አለና የምዕራብ አቅጣጫን ተከትሎ ከዚያም ወደ ደቡብ ታጥፎ ይጓዙ ጀመር። የመኪናው ፍጥነት አይጣል ነው።

“እነዚህ ጣልያኖች ቀስ ብሎ መንዳት አያውቁም ማለት ነው?” ይላል ሲሳይ መጨነቁ ሲበረታ።

ሜድትራኒያን ባሕር የተፈጥሮ ንጹሕ ውኃ ቀለም ይዞ በእርጋታ ለጥ ብሏል። በርካታ የሽርሽርና የዓሣ ማጠመጃ ጀልባዎች የስኒ ስብርባሪ መስለው ዓይን እስኪታክት ፈሰውበታል። የቀኑን የሚወብቅ ሞቃታማ አየር የሚያቀዘቅዝ ነፋስ ከባሕሩ ወደ የብሱ ሲወነጨፍ አንዳች ደስታ ያጎናጽፋል። የቀይ ባሕርን ብሎም የሕንድ ውቅያኖስን ከአትላንቲክ ውቅያኖስ የሚያገናኝ ትልቅ የውኃ አካል በመሆኑ ዋና የባሕር ጉዞ መስመር ከሚባሉት አንዱ ሆኖ የዓለምን ኢኮኖሚ ይመግባል። ከመጓጓዣነት ባሻገር ከፍተኛ የዓሣ ምርት የሚታፈስበትና በየዳርቻዎቹ በተሠሩት ሆቴሎችና

ሪፖርቶች አማካኝነት በስተደቡብ ከሞሮኮ እስከ ግብጽ በስተሰሜን ከስፔን እስከ ጣልያን ድረስ ቱሪስቶች ይቀናጡበታል። ከሰሐራ በታች ለሚገኙ ለብዙ የአፍሪካ ስደተኞች ግን ከአፍሪካ ወደ አውሮፓ ለመግባት በሚያደርጉት የጀልባ ጉዞ የሞት ባሕር ሆኖ ከድህነት ጋር አብሮ የመከራ ስፍራ ከሆነ ሰነበተ።

ከመኪናው ወርደው በባሕሩ ዳርቻ በተሠራው የእግረኛ መንገድ ሲንሸራሸሩ ቆዩ። ድንገት ሲሳይ የሆነ ነገር ትዝ አለውና ወደ ባሕሩ ተጠግቶ በርከክ አለና ውኃውን በእጁ እየዘገነ መልሶ እያፈሰሰ በሐሳብ ነጎደ።

ከዚህ ስፍራ ባሻገር በሊቢያ ባሕር ዳርቻ በአከራሪዎች ስለሃይማኖታቸው ታርደው ደማቸው ባሕሩን ያቀላውን ኢትዮጵያውያን ሰማዕታት ነበር የሚያስበው።

በእናት ሀገራቸው ምድር ኑሮ አልገፋ ቢላቸው፣ የማደግና የመለወጥ ተስፋ ቢደበዝዝባቸው፣ መራራው ስደት የመጨረሻው አማራጭ ሆኖባቸው። የሚወዷትን ሀገራቸውን ጥለው፣ በበረሃ ሲቅበዘበዙ ተይዘው ከድጡ ወደ ማጡ፣ ከሕይወት ወደ ሞት፣ በግፍ የተገፋትን እነዚያን ምስኪን ኢትዮጵያውያን ሲያስብ እንባው በዐይኑ ግጥም አለ፤ በምናብ ተጉዞ ስለእነርሱ ማነብነቡን ጀመረ።

የኢትዮጵያውያን ሰማዕትነት የሚጎላው በዚያ አስቸጋሪ የድህነትና የመከራ ኑሯቸው ውስጥ ሆነው እንኳን ለሃይማኖታቸው ያላቸው ታማኝነት አለመቀየሩ ነበር። አከራሪዎቹ ተንደርድረው ክርስቲያን በመሆናቸው ብቻ አላረዷቸውም። ይልቁንም የክርስትና እምነትን ትተው እስልምናን ቢቀበሉ ሕይወታቸውን ሊታደጉላቸውና ሊረዷቸው እንደሚችሉ አግባብተዋቸውና ዕድል ሰጥተዋቸው

ነበር። እነርሱ ግን የምናምነውን አምላክ፣ የምንከተለውን ሃይማኖት የሚያስለውጥ ምንም ኃይልና ምክንያት በምድር የለም ብለው በመጽናታቸው እንጅ። ከዚህ በኋላ የሰማዕትነትን ዕዋ በቅጽበት ሳይሆን እጃቸው የፍጥኝ በሰንሰለት ታስሮ ከታሰሩበት ስፍራ እስከ ታረዱበት የባሕር ዳርቻ እንደ በግ እየተነዱ ተጉዘው መከራውን ሁሉ ተቀበሉ። ከፊት ለፊታቸው ዓለም ሁሉ ያይ ዘንድ ካሜራ ተደቅኖ ብዙ ፋክራና ማስፈራሪያ ሲደረግ ሁሉ ሞትን ከፈታቸው በጽናት ተጋፈጡ። ፀጉሩን እንደሚሸለት፣ እንደሚታረድም በግ በገዳዮቻቸው ፊት ሲጓዙ አፋቸውን አልከፈቱም። በዚህም አምላካቸውን ኢየሱስ ክርስቶስን መሰሉት። ከዚህ ከሥጋዊ ዓለም ባሻገር የሚጠብቃቸውን፣ በፍጹም ቅንነት ፍርድን የሚሰጣቸውን ሰማያዊ አባታቸውን በናፍቆት ለማዬት ይናፍቁ ነበር እንጂ። ኑሯቸው ተሻሽሎ፣ የቤተሰቦቻቸውን ሕይወት ቀይረው፣ በዐይነ ሥጋ ተገናኝተው፣ በእናት አባት የሚመረቁበት ሕልማቸው ቢጨናገፍም ሰማያውያን ቅዱሳን ቤተሰቦቻቸውንና ዘላለማዊ አባታቸውን ለማየት ተጉ።

የጽኑዓን ኢትዮጵያውያን አማኞች በሕይወት መኖር የአክራሪዎቹን እምነት ሽርሽሮ ሥጋት ላይ ጣለው። “እምነተ ፍጹምና ልቦ መላ ጀግና ግርማው ያስፈራልና። በእውንህ ስታስበው ሥጋት፣ በሕልምህም ቅዠት ሆኖ ይታይሃል። የእርሱ መላ እምነት ውስጥህን ባዶ ያደርገዋል፣ ፍርሃትን ይለቅብህና እምነትህ ይከዳሃል። ያን ጊዜ ልትገለው ትነሣለህ። አለኝ የምትለው ነገር እርሱ በሌለበት ብቻ መሆኑን ፍርሃትህ ይነግርሃል። በዚህ ተገፍተህ አንተ አንድ ጊዜ ትገለው ይሆናል፣ እርሱ ግን ሞቶ እንኳን ታሪኩ በየቀኑ በጸጸት አንተን ሺሕ ጊዜ ይገድልሃል። ጀግና ሟች እንጅ ገዳይ አይደለም። አሸናፊውም በፈቃዱ የሞተው እንጅ በጉልበት የገደለው አይደለም!” ያለው ማን ነበር?

ሲሳይ ይህን ሁሉ ሲያስብ ቆየና፡

“እነዚያ ወጣቶች መሰለው አልታዩም ነበር፡ ሆነው ግን ተገኙ። በግብራቸው አምላካቸውን መሰሉት። ወዬ ለእኛ! መሰለን ለምንታየው፡ ሆነን ግን ለማንገኘው!” አለና ምሕረትን እንደሚለምን እጆቹን ወደ ላይ አነሣቸው።

የሰማዕታቱ ደም ወደ ባሕሩ ሲፈስ ያቀላውን አስታውሶ ባሕሩን በደማቸው የቀደሱት፤ ወደ ጠበልነት የቀየሩት መሰለውና ውኃውን በእፍኙ እየቀዳ ራሱ ላይ ያፈስ ጀመር።

“እግዚአብሔር በዚያች ቀን ምሕረት ያደርግልኝ ዘንድ በጸሎት አስቡኝ። እናንተ በሰማዕትነት ያነጻችሁትን ባሕር እኔ ደግሞ እግሬን ዘርግቼ ልዝናናበት አይገባምና” አለ በለሆሳስ። የሆነ ልዩ ሐሴት ተሰማው፤ ታላቅ በረከትም ያገኘ መሰለውና ደስ ብሎት ወደ መኪናው አመራ። ጀንበሯ በስተምዕራብ እያዘቀዘቀች ነበር።

ሾፌሩ መሐል ከተማ በሚገኝ ራስቶራንት ራት ከመልካም ወይን ጋር እንዲጋበዝ ካደረገ በኋላ ከምሽቱ ሁለት ሰዓት አካባቢ ወደ ሆስቴሉ እየወሰደው መሆኑን ለአለቃው ለሚስተር ሮቤርቶ አስታወቀ። ሚስተር ሮቤርቶ ሲሳይን ማናገር ስለሚፈልግ ስልኩን እንዲያቀብለው አዘዘው።

ሲሳይ ስልኩን ተቀብሎ መነጋገር ጀመሩ። የቀኑን ውሎው እንዴት እንደነበር ወደትም እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ የተለመደ የጋባዥ ጥያቄዎችን ሲጠይቀው ከቆዩ በኋላ፡-

“ስማ ሚስተር ሲሳይ! ነገ ጧት ሦስት ሰዓት አካባቢ መጥቼ የምወሰድህ እኔ ነኝ። ቁርሳችን እንበላና ትንሽ ከተንሸራሸርን በኋላ

በደንብ ሞቅ ሲል ጥሩና ደረጃውን የጠበቀ የመዋኛ ስፍራ ስላለ እዛ እንሄዳለን” አለና “ጣና ዳር የሚኖር የባሕር ዳር ሰው መቼም ዋና አይጠላም ብዬ ነው” ብሎ ቀልድ አከለ ።

ሲሳይ “በጣም አመሰግናለሁ፤ ደስ ይለኛል” አለ እየሳቀ።
“ግሩም ነው” አለና ሚስተር ሮቤርቶ ለሲኮንዶች ዝም ብሎ ቆየና “ከሰዓት በኋላ ደግሞ አንድ የተከበረ ሰው ሊያገኝህ ቀጠሮ አስይዞኛል” አለ ለስለስ ባለ ስሜት።

“ምን?!” አለ ሲሳይ በድንጋጤ ሳይታወቀው።
“እኔም የማከብረው ትልቅ ሰው ነው፤ እና ብታገኘው አትከፋም ብዬ ነው” ሲል

“እባክህ ሚስተር ሮቤርቶ፤ እኔ ከማንም ባልገናኝ እመርጣለሁ” አለ በሥጋት ስሜት። የእጁና የፊቱ ሁኔታ በፍርሃት መረበሹን ያሳብቃል። ደግነቱ የሚነጋገሩት በስልክ ስለሆነ ሮቤርቶ ብዙም አላስተዋለውም።

“ሚስተር ሲሳይ! ለዕረፍት እንደመጣህ አውቃለሁ። ግዥና ሽያጭ ሌላም የንግድ ንትርክ የለም። ሲሲሊያውያን መዝናናት ምን እንደሆነ እናውቃለን” አለ ሮቤርቶ ዘና ብሎ።

ሲሳይ (ሲሲሊያውያን) የሚለውን ቃል ሲሰማ የበለጠ ተረበሸ። ስልኩን ቶሎ ማቋረጥ ስለፈለገ፡-
እሺ እንዳልክ” አለ በቀዝቀዝ ስሜት ምርጫ እንደሌለው ተረድቶ።
“ጧት ሦስት ሰዓት እመጣለሁ። ከወዳጄ ዘንድ የምንሄደው ከሰዓት በኋላ ዐሥር ሰዓት ይሆናል። በል ደገና እደር!” አለውና ስልኩን ዘጋ።

ሲሳይ ከመኪናው ወርዶ ወደ ክፍሉ ሲገባ እንደ ደነዘዘ ነበር። ሲያስተናግደው የዋለውን ሹፌር እንኳን በአግባቡ አመሰግኖ አልተሰናበተውም ነበር። ብቻ “አንድ የተከበረ ሰው ሊያገኝህ ይፈልጋል” ያለው ቃል እየደጋገመ በጭንቅላቱ ውስጥ ያስፈራራው ነበር። ወደ ሲሲሊ ሲመጣ አውሮፕላን ውስጥ የተሰማው ሥጋት ሥጋ ለብሶ ግዝፍ ነሥቶ እንደመጣ ታወቀው።

“የዝንጀሮ መንገድ ቢከተሉት ገደል አለች አክሰቱ” አለ ጮካ ብሎ ወደ ክፍሉ ሲገባ። ክፍሉ ውስጥ ገብቶ ሶፋው ላይ በቁመ ዘፍ አለና ጭንቅላቱን በሁለቱ እጆቹ ይዞ፡-

“እኔን ብሎ ተዘናኝ ባለ ሻኬሽን!” አለ ።

“እሽ መዝናናት፣ ዕረፍት መውሰድም ልፈልግ! ወደ ጎርጎራ፣ ሶደሬ፣ ወንዶ ገነት ይኬዳል እንጅ ወደ ዘንዶ ጉድጓድ፣ ወደ አዞ ገንዳ ሲሲሊ ይመጣል?” እያለ ራሱን እያፋጠጠ መልሶ መላልሶ ይወቅስ ጀመር።

“እንዴት ሚስተር ሮቤርት እንዲህ ጉድ ይሠራኛል? እኔስ ይህን ያክል ማመኔ ምን ይባላል?” እያለ ሲብሰለሰል መኝታው ላይ ከእነ ድካሙ ሲገለባበጥ እንቅልፍ ባይኑ ሳይዞር ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ ሆነ። ሆኖም ድካሙ አይሎ እየተጫጫነው ነበር።

አንድ ትልቅ ቪላ ቤት ውስጥ ምድር ቤት ባለ ሰፊ ክፍል ሰዎች እየመሩ ወሰዱት። ክፍሉ ጨለም ያለ ቢሆንም ዙሪያውን ለማስቃኘት የሚያስችል ብርሃን አላነሰውም።

ቀይ ምንጣፍ ወለሉ ተነጥፏል። ጥግ ላይ የሚንቀለቀል እሳት ያለበት ምድጃ አለ። ከምድጃው ጥግ አንድ ትልቅ ዙፋን የመሰለ ከቆዳ የተሰራ ሶፋ መሰል ወንበር አለ። ወንበሩ ላይ ሰው የተቀመጠ ቢሆንም ወደ ምድጃው ፊቱን ስላዞረ ጀርባው እንጅ

ፊቱ አይታይም። ዙሪያውን አለፍ አለፍ ብለው የቆሙ ጥቋቁር መነጽር ያደረጉ የሰማይ ስባሪ የሚያካክሉ ጥበቃዎች ቁመዋል። ሲሳይ ከክፍሉ ገብቶ እንደቆመ እንደኛው ጠባቂ ወንበሩ ላይ ለተቀመጠው ሰው በጀሮው ጠጋ ብሎ የሆነ ነገር ሲነግረው ሶፋው ላይ የተቀመጠው ሰው ሶፋውን አሽከርክሮ ወደ ሲሳይ ዘወር አለና በደረቅ ፈገግታ፡

“ሚስተር ሲሳይ እንኳን ደገና መጣህ!” አለና “እባካችሁ ወንበር አቅርቡለት” አለ። እንደኛው ጠባቂ ቀልጠፍ ብሎ ከጥግ አንድ ወንበር ከጠረጴዛ ጋር ከሰውየው ትይዩ በምድጃው አንጻር አቀረበለት።

ሲሳይ ኩሽሽ ብሎ ቁጭ አለ። ሰውየው የእንጨት ጉማጅ የመሰለ ሲጋራ በላይ በላይ እየማገ እንደ ከሰል ባቡር ጢሱን ቡልቅ ቡልቅ ያደርገዋል።

“ሚስተር ሲሳይ እባክህ የሚጠጣ ምን ይምጣልህ?” አለው በትሕትና።

“አይ...ምንም አያስፈልገኝም እ...አመሰግናለሁ” አለ እየተርበተበተ። “እንዴ በባዶውማ አትቀመጥም” አለና፤ “እባካችሁ ስኮች አምጡለት” አለ ወደ ሰዎቹ ዘወር ብሎ።

ሲሳይ ዝምታን ስለመረጠ ወጥመድ ውስጥ እንደገባች ወፍ ቁልጭ ቁልጭ ይል ጀመር።

ሰውየው ረጅም ጣውላ ፊት ያለው ሆኖ ፂም የሚባል ነገር የለውም። ፀጉሩን ወደ ጓላ ልጎ በቅባት አሽቶ አስተኝቶታል። ሙሉ ጥቁር ኮት በነጭ ሸሚዝ ከቀይ ከራባት ጋር አድርጓል። ረጅምና መጣጣ ሰውነት ያለው ነው። የሁለቱም እጆቹ አብዛኞቹ ጣቶች ላይ ትልልቅ ቀለበት አድርጓል።

“በቦክስ ለመምታት እንዲመቸው ይሆናል” አለ ሲሳይ ለራሱ።
 “ሲሲሊን ወደድካት?” አለው በደረቅ ፈገግታ።
 “አዎን፤ ጥሩ ናት” አለ ሲሳይ በአጭሩ። ዝምታ ሰፈነ። ቤቱ የሞት
 ድባብ የነገሠበት መሰለ።

“እ...እ...” አለ ሰውየው
 “ሮቤርቶ የረጅም ጊዜ ወዳጆ ነው። ብዙ ተግባራትን አብረን
 አከናውነናል። ኢትዮጵያ ውስጥ አንድ ትልቅ ጉዳይ ለማከናወን
 አቅደናል። እናም ሰው እንዲያፈላልግ ብዙ ጊዜ ነግሬው አንተ
 ለሥራው ተገቢ እንደሆንክ ነግሮኛል። በሥራው እንደምትሰማማ
 ተስፋ አለኝ። ምክንያቱም ...” አለና ትንሽ ዝም ብሎ ቆይቶ።
 “እንደሰማሁት ታታሪ ሠራተኛ ብትሆንም የራስህ ድርጅት
 የለህም። አሁን ባሰብነው ሥራ ከተሳተፍክ ግን በአጭር ጊዜ
 ውስጥ ትልቅ የሚባል የራስህ ኩባንያ ይኖርሃል። በዚህ በሲሲሊም
 ትልቅ መኖሪያ ቤት ይኖርሃል። ልጆችህንም አውሮፓ ማስተማር
 ትችላለህ” አለ አሁንም በደረቅ ፈገግታ።

“እኔ እኮ አሁን ባለኝ ኑሮ በጣም ደስተኛ ነኝ” አለ ሲሳይ።
 “አውቃለሁ! ከሮቤርቶ ሁሉንም ተረድቻለሁ። ለዚያም ነው አንተን
 ያጩንህ። ቢሆንም ለሁላችንም ጠቃሚና ወሳኝ ጉዳይ ነው እና
 እድሉን መጠቀም አለብህ” አለ ለዘብ ብሎ።

“ምንድን ነው ተግባሩ?” አለ ሲሳይ በፍርሃት እየተንተባተበ።
 “ያን ያክል ውስብስብና ከባድ ጉዳይ አይደለም” አለና ዝም ብሎ
 ቆይቶ።

“በሀገራችሁ በሚገኝ አንድ ጥንታዊ ገዳም ውስጥ አንድ የምንከውነው
 ጉዳይ አለ” ብሎ ሊቀጥል ሲል (ገዳም) የሚለው ቃል ሲሳይን
 በጣም አስደንገጠውና ሳያስበው (በስመ አብ) ብሎ አማተበ። “ይሄ
 ነው የቀረኝ ከነቆቤ ማበድ አለች አክሱቴ” አለ በልቡ።

“አይዞህ ጉዳት ለማድረስ ብዙ አንፈልግም። ሁሉም ነገር የሚከናወነው እጅግ ምሥጢራዊና ሰላማዊ በሆነ መንገድ ነው” አለ ሰውየው።

“ታዲያ እኔ ምን አደርጋለሁ?” አለ ሲሳይ ፍርሐት እየናጠው።
“አየህ! አንተ ባሕሉንና ሃይማኖቱን ስለምታውቅ መነኩሴ መስለህ ወደ ገዳሙ ትገባለህ። ከዚያም ከእኛ ሰዎች ጋር እየተገናኘህ ቀጣዩን ሥራ ታከናውናለህ። ነገሩ በአጭር ጊዜ የሚፈጸም ይሆናል” አለ ፈገግ ብሎ።

ሲሳይ ሰማይ ምድሩ ዞረበትና ሊያስታውከው ሁሉ መሰለው።
“እና እንዳልኩህ ከዚያ በኋላ ተንደላቀህ የምትኖርበት ሀብት ባለቤት ትሆናለህ ማለት ነው” አለ ወደ ወንበሩ ለጠጥ ብሎ።
“በፍጹም አላደርገውም! እንኳን በውኔ ሞቼም አላደርገውም። የፈለጋችሁትን ማድረግ ትችላላችሁ” አለ ሲሳይ ቆሞ።

“እርግጥ የፈለግነውን ከማድረግ የሚያግደን የለም። ቢሆንም ግዴላም አስብበት” አለ ሰውየው ረጋ እንዳለ።

“እኮ! መግደል ነው አይደል? ግደሉኝ ይኸው” አለ ሲሳይ ወደ ሰውየው እየተጠጋ። ስሜቱ ባንዴ ጋለ።

“ሞት እንኳን አንፈቅድም! አየህ መግደል በእኛ ዘንድ እንደውለታ የሚቆጠር ችሮታ ነው” አለ የበለዘ ጥርሱን ብልጭ አድርጎ እያፈሰ።

“ከሞት ወዲያ ምን ይመጣል?” አለ ሲሳይ እየተወራጨ።

“ሃ..ሃ..ሃ” ብሎ አሸካካና “አየህ ይህን በደንብ ስለማታውቅ ነው የምታንገራግር። ለማንኛውም የሰጠንህን ከሀብት ማማ ሳይ የመውጣት ዕድል ካልተጠቀምክ የሚጠብቅህ ፈጽሞ የማትጠብቀው ነው” አለ ሰውየው።

“እኮ ምንድን ነው?” አለ ሲሳይ ከፍርሃት ወጥቶ ፍጹም በሆነ ድፍረት ዓይነት አፍጥጦ።

“አሁን ከተነጋገርነው ጉዳይ ጀምሮ ከዚህ በፊት ያለህ ዕውቀት በሙሉ ከአእምሮህ እንዲጠፋ ይደረጋል” አለ።

“ምን?” አለ ሲሳይ በብዙ የስለላና ማፍያ መጻሕፍት ያነበበውን ማንነትን የማጥፋት ሥራዎችን አስታውሶ።

“አዎን! ያ ብቻ አይደለም። ጥሩ ጭንቅላት ያላችሁ ቢሆንም በሀገራችሁ ከአእምሯችሁ ይልቅ ጡንቻችሁንና ጉልበታችሁን ስለምትጠቀሙ ያ እንዳይሆን ደግሞ ቀሪ ዘመንህን በዊልሼር እንድታሳልፍ ትደረጋለህ። ይህ ከአምስት ሲሲ በላይ የማይፈጅ የመርፌ መርዝና የአሥራ አምስት ደቂቃ ሥራ ብቻ ነው” አለ ሰውየው። ሲናገር መከራን የሚያረዳ ሳይሆን ለልጆች ተረት የሚነግር ያክል ዘና ብሎ በደረቅ ፈገግታ ታጅቦ ነው።

“ጭራቆች ጨካኞች ናችሁ! ሰው አምኖ እንግዳ ሆኖ ሲመጣ ሕይወት የምታበላሹ የዲያቢሎስ ቁራጮች ናችሁ። ፈጣሪ ይፋረዳችኋል!” እያለ ሰውየው ላይ ሲጮህ ከጠባቂዎቹ አንዱ ማጅራቱን ጨምሮ እንደ ድመት ግልገል ከመሬት ላይ አንሥቶ አንጠለጠለው። “የማነው እባክህ? ከፊቴ ላይ የሚደነፋ! ወደዚያ ወርውረህ ጣለውና እነዚያን ጭራቅ ሐኪሞች ጥራ!” አለ።

ሰውየው ባንዴ ወደ አውሬነት የተቀየረ መሰለ። የደምስሮቹ ግንባሩ ላይና አንገቱ ላይ ተገተርትረው የዕባብ ግልገሎች ፊቱ ላይ የሰፈሩበት መሰለ። ዐይኖቹ ድልህ መሰለው ወደ ውጭ ተገለገሉ። የአፍንጫው ቀዳዳዎች እንደ አንጥረኛ ወናፍ ክፍት ግጥም እያሉ

እሳት የሚረጩ መሰሉ። አፋ እንደ አዞ ጆሮ ግንዱ ድረስ ተላቆ ጥርሶቹ የጣውላ መጋዝ መስልው ብቅ አሉ።

ሲሳይ የቆመ እሳት የሚተፋ አውሬ ያየ መሰለውና “ከፋ ድራጎን!” አለ እየጮኸ።

“ወደዚያ ወርውርልኝ!” አለ ሰውየው። ድምፁ ከአድማስ እስከ አድማስ የሚያስተጋባ የገደል ማሚቶ ያለው እንደመብረቅ የጆሮ ታምቡር የሚበሳ ይመስል ነበር።

ከመቅጽበት ጨምድዶ የያዘው ደንደሳም ጠባቂ እንደ ገብስ ወንጭፍ አጥወልውሎ ሲያበቃ ማዶ ወዳለው ግድግዳ ሲወረውረውና ሲጮህ...

ከተኛበት አልጋ ተንከባሎ መሬት ላይ ወደቀና ከእንቅልፋ ነቃ። ላብ በላብ ሆኖ በድንጋጤ እያለከለከ እንደሆነ ሲታወቀው እያማተበ ተነሣና የመስኮቱን መጋረጃ ሲገልጥ ፀሐይ ወጥታለች።

ምዕራፍ ፮

ሚስተር ሮቤርት በቀጠረው ሰዓት ሲመጣ ሲሳይ ምንም ዓይነት ጥያቄ ወይም ፍርሃት ማሳየት አልፈለገም። ምክንያቱም ፍርሃቱ የሚለውጠው ነገር እንደሌለ ስለተረዳ የሚመጣውን ሁሉ በልብ መለከት መጋፈጥ ፈልጓል።

ከሆስቴሉ ብዙ ባልራቀ ፊስቶራንት ቁርሳቸውን ከበሉ በኋላ ሚስተር ሮቤርት መኪናውን እንደተለመደው እያጣዘ ወደ ሰሜን አቅጣጫ ዳገታማውንና ጠመዝማዛውን መንገድ ተከትሎ ከነዳ በኋላ በብረት አጥር የተከበበ በሚያምር አበቦች ያጌጠ ስፍራ ደርሰው መኪናቸውን አቁመው በድንጋይ ግንብ ወደ ተሠራ አዳራሽ አመሩ።

ቀድሞ የታቀደ በሚመስል ሁኔታ የመዋኛ ቁምጣ፣ ፎጣና ሳሙና አንድ ወጣት ይዞ ጠበቃቸው። “መጀመሪያ ሰውነታችን በደንብ እንዲፍታታ ወሽባ (Steam Bath) እንገባለን” አለ ሮቤርት።

“መልካም!” አለ ሲሳይ።

ወደ ውስጥ ሲገቡ በርካታ ዕድሜያቸው ከፍ ከፍ ያለ ቦርጫቸው የገፋ ሰዎች የተሰበሰቡበት አዳራሽ ሲደርሱ ወደ ቀኝ ታጥፈው (የግል) ወደሚል ክፍል ገቡ።

“የሲሲሊ ሀብታሞች የሚዝናኑበት ነው ማለት ነው” አለ ሲሳይ ለራሱ።

ጡንቻ በሚያፍታታና አእምሮ በሚያድሰው ወሽባና ዋና ሲዝናኑ ቆይተው ወደ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ እዚያው ሕንፃ ላይ ወዳለ ምግብ ቤት ገቡ።

“ወዳጆችን ትልቅ ግብዣ ስለሚኖረው ቀለል ያለ ነገር እንቅመስና እንሄዳለን” አለ ሮቤርቶ።

መቼም የሚስተር ሮቤርቶ ለጋራነት ግሩም ነው። የሲሲሊያውያን ግብዣ ከብዙ የአውሮፓ አገሮች የተለየ ፈጽሞ ስስት የሌለበት ልባዊነት ይታይበታል። እንደ ኢትዮጵያውያን ሰው ሰው የሚሸት ለጋራነት የሞላበት ነው። ኢትዮጵያውያን ሲባል የገጠሩን ኅበረተሰብ ለማለት ነው እንጂ ከምዕራቡ ዓለም ኮርጆ በቀመርና በውለታ ተመስርቶ የሚጋብዘውን፤ ከወሽኒ ቤት በማይተናነስ የግንብ አጥር ራሱን ከልሎ የሚኖረውን ከተሜ ላይጨምር ይችላል። ሲሳይ ይህን እያደነቀ ዘና ለማለት ይሞክራል። ብቻ አልፎ አልፎ አያ በሬ ሆይ ሳሩን አየህና ገደሉን ሳታይ የሚል ስሜት ብቅ ይልና ረብሾት ዘወር ይላል።

ከመዝናኛ ስፍራው ወጥተው ለግማሽ ሰዓት አካባቢ እንደተጓዙ የጥንት ነገሥታት መኖሪያ የመሰለ በድንጋይ ግንብ የታጠረ ግቢ ሲደርሱ ሮቤርቶ የመኪናውን ጥሩምባ አሰማ። ዘለግ ያለ ወጣት ትንሽ በር ከፍቶ ወጣና ማንነታቸውን ለይቶ ሰላምታ አቅርቦ ዋናውን በር ከፈተ።

ወደ ውስጥ ሲገቡ ግርማው የሚያምር ከጌጠኛ ድንጋዮች የተሠራ ሺላ መሐል ላይ ተገማሽሯል። በሮቤርቶ መሪነት ወደ ሺላው ሲዘልቁ ዕድሜዋ ጠና ያለች ሴት አስተናጋጅ ተቀበለቻቸውና ወደ ሳሎን አመሩ።

ሞገሳቸው ደስ የሚል አዛውንት ከተቀመጡበት ምቹ ወንበር ከዘራቸውን ተደግፈው ተነሡና በፈገግታ ወደፊት ተራምደው ፡
“ወዳጄ እንደምን አለህ? እስጢፋኖ ኢቶሬ እባላለሁ። እንኳን ወደ ሲሲሊ በደኅና መጣህ!” አሉት ሲሳይን እጁን ጠበቅ አድርገው እየጨበጡ።

አጠቃላይ ቁመናቸውንና ገጽታቸውን እርጅና ቢጫጫነውም ፀዳላቸውና ግርማቸው ብዙም አልጎደለም። ረጅም የሚባል ቁመና ያላቸው ሲሆን እንደ አብዛኛው ሲሲሊያውያን ወፍራምና በርጫም ሳይሆኑ ሸንቀጥ ያሉ ሆነው ንቃታቸው አሁንም በገጽታቸው ላይ ይነበባል።

የራስ ፀጉራቸውና ጸማቸው መላ በመላ ወደ ነጭ ሽበት የተቀየረ ሲሆን ጸማቸው በሥርዓት ቅርፅ ይዞ ተከርክሟል። ነጭ ጉርድ ሸሚዝ በቡኒ ባጊ ሱሪ ለብሰዋል። ብቻ የሆነ ደስ የሚለ ሰው ናቸው።

ሲሳይ በአጸፋው ራሱን አስተዋወቀ።
“እባክህ ተቀመጥ!” አሉና ወደ ሶፋው አመላከቱት። ሚስተር ሮቤርቶን እንዲሁ የወዳጅነት ሰላምታ አቅርበው እርሱንም እንዲቀመጥ ጋበዙና እርሳቸውም ቁጭ አሉ።
“ወንድሜና ወዳጄ ሮቤርቶ ሰላንተ ብዙ ነገር ነግሮኛል” አሉ ፈገግ ብለው።

“መልካም እንደሆነ ተሰፋ አደርጋለሁ። ለማንኛውም ስላገኘሁም እኔም ደስ ብሎኛል” አለ ሲሳይ ዲፕሎማሲያዊ በሆነ አነጋገር። “አይ መልካምነትህን ነው የነገረኝ። ሮቤርቶ ስለሰው ክፍ አይናገርም። ለዚህ ነው የምወደው” አሉና ሁሉም ተሳሳቁ። እንግሊዝኛቸው የጣልያንኛ ቃና ቢጫነውም ጥሩ የሚባል ነው። ወዲያው አስተናጋጂ የወይን ብርጭቆዎች ከነጭና ቀይ ወይኖች ጋር አብራ አቀረበች።

“ኢትዮጵያ ደገና ናት?” አሉ ሚስተር እስጢፋኖ።

ኢትዮጵያ ስትነሣ መቼም ለብዙ ምዕራባውያን ረሀብ ወይም ጦርነት እንደሚታወስ በማሰብ፡

“ኢትዮጵያ ደገና ናት። ብዙ ነገሮች በበጎ እየተለወጡ ነው!” አለ ሲሳይ። ሁልጊዜ ስለኢትዮጵያ ሲጠየቅ መልካም ነገሮችን ብቻ መናገር ይቀናዋል። ለባዕድ ስለሀገር ክፉ ማውራት ምን ያደርጋል? ምንስ ይለውጣል? እኛው ያጣመምነውን ማንስ ያቀናልናል? ማንስ ደስ ይበለው ብዬ? ይላል።

“ግሩም ነው!” አሉና “ስለ ኢትዮጵያ በተቻለኝ መጠን እከታተላለሁ። ጣና በለስ የኃይል ማመንጫ ተሠራ አይደል?” አሉ።

“አዎን ተጠናቅቋል” አለ ሲሳይ ኩራት ቢጤ እየተሰማው። በትዝታ ትንሽ እንደመንጎድ አሉና “መልካም ነው፤ ይገርምሃል! የዚህ ፕሮጀክት ሐሳብ ማለት የጣናን ውኃ ከተፈጥሮው የባይ ፍሰት ቀይሮ በዋሻ ውስጥ ወደ በለስ ወንዝ በማገናኘት የኃይል ማመንጫትና በመስኖ የማልማት ንድፍ ወጣት ሆኜ አንጋፋ መሐንዲሶቻችን ሲነጋገሩ እሰማ ነበር። አሁን ተግባራዊ መሆኑ ደስ ይላል” አሉና ከተቀዳው የወይን ብርጭቆ አንዱን አንስተው ወደ ላይ ከፍ አድርገው፡

“በድጋሜ እንኳን በደኅና መጣህ ሚስተር ሲሳይ!” አሉ።
እነ ሲሳይም ጽዋቸውን አንስተው አጋጩ። የጣና በለስን ጉዳይ
ማንሳታቸው ግን ሲሳይን ትንሽ ግር አለው።
“ለመሆኑ ጭልጋ አካባቢ ያለው የድንጋይ ከሰል ወጣ” አሉ
ቀጠሉና።

ሲሳይ በልቡ የፈረደበት የተፈጥሮ ደን እየተመነጠረ የሚመረት
የእንጨት ከሰል እንጅ የድንጋይ ከሰል እስካሁን የለም ብሎ
የረዘመ ሽሙጥ መልስ ለመስጠት አስቦ ተወውና
“አይ... ያው... ከምችት እንዳለ ይነገራል እንጅ ጥቅም ላይ የዋለ
እንኳ አይመስለኝም” አለ ሽምቅቅ ብሎ።

በመኻሉ በአለባበዷም በአነጋገሯም እጅግ የሠለጠነች ሠራተኛ
መጥታ ራት መዘጋጀቱን አበሠረች። ሚስተር እስጢፋኖ፡- “አ
ግሩም!” አሉና “ናታሊያ መጥታለች?” አሉ።

“አዎን! ጽ/ቤትዋ ውስጥ የሆኑ ሰዎችን እያነጋገረች ነበረች።
የጨረሰች መሰለኝ” አለች።

“እንግዲያው ጥሪያትና አብራን ትሁን፤ ከሚስተር ሲሳይም ጋር
ትተዋወቅ” አሉና ወደ ሲሳይ ዘወር ብለው “ናታሊያ፡ ተወዳጇ
አንድ ልጅ ነች” አሉ።

ከመቀመጫቸው ተነሥተው ሲሳይና ሮቤርቶም እንዲነሡ ጋበዙ።
ሁሉም ጽዋቸውን ይዘው ወደ ገበታ ክፍሉ ሲያመሩ የቤቱ ሰሜናዊ
ክፍል ተከፍቶ አንዲት ለግላጋ ሴት ወደነሱ አመራችና መጀመሪያ
ሮቤርቶን አቅፋ፡-

“አጎቴ እንዴት ነህ?” አለችው በፍጹም ወዳጅነት።
ከጥጥ የተሠራ ቀለል ያለ ረጅም ቀሚስ ከሠንደል ጫማ ጋር
ለብሳለች። ስትራመድ የምትሰግር ትመሰላለች። አረማመዷን

ተከትሎ ወርቃማ ቀለም ያለው ፀጉሯ እንደ አገው ምድር ፈረሰ ጭራ ይኩነሰነሳል። እንደ አባቷ ረጅም ስትሆን መልኳ ይህ ቀረሻ የሚባል አይደለም።

“አ! እንግዳችንን ረስቼ፡ እንደምን አለህ፡ ናታሊያ እባላለሁ” አለች ወደ ሲሳይ እጇን ዘርግታ።

“ሲሳይ እባላለሁ” አለና ጨበጣት። ሙሉ ለሙሉ፤ እጅ ለእጅ፤ መዳፍ ለመዳፍ ሳይሆን በረጃጅም ጣቶቿ ጫፎች ብቻ ነበር የጨበጠችው። የሆነ ንቀት ወይም ጥላቻ የመሰለ ፊትም ያስተዋለ መሰለው። ሲሲሊ ከመጣበት ጊዜ ጀምሮ እንደዚህ ያለ ቀዝቃዛ ሰላምታ ሲያጋጥመው የመጀመሪያው ነበር።

የሚያምር ሐምራዊ ልብስ የለበሰው ጠረጴዛ ዙሪያ ሮቤርቶና ናታሊያ በአንድ በኩል፤ ከእነርሱ ትይዩ ሲሳይ፤ በሁለቱ አማካይ በሦስተኛው ጠርዝ ደግሞ ሚስተር እስጢፋኖ ተሰየሙ።

ራት ከወጥ ቤት ደረጃ በደረጃ መቅረብ ጀመረ። የምግብ ፍላጎት ማነሳሻው ሲነሣ ከበድ ያለው እየቀረበ እንደ ምግቡ ዓይነትም የወይኑ ዓይነት እየተቀያየረ ከሚስተር እስጢፋኖ ደርባባ ጨዋታ ጋር እየተከሸነ ቀረበላቸው።

ሚስተር እስጢፋኖ ብዙውን ጨዋታ ሲሳይን በማነጋገር ላይ ትኩረት አድርገው ነበር። የኢትዮጵያን ታሪክ፤ ባህልና በተለይም የመንገዶችንና ትልልቅ የፕሮጀክት ሀሳቦችን አንሥተው ሲጠይቁት “ኢትዮጵያ ውስጥ ነበሩ ማለት ነው?” ይላል ለራሱ። ነገር ግን ከሚጠይቁት አንዳንዱን ነገር የማያውቀው በመሆኑ ሐፍረት ተሰማው።

“ሰው አግኝተው ሞተዋል። ጥቂት አሳቢ ሰዎች ፕሮጀክት ነድፈው ወደ ተግባር ሲገባ ዲግሪያቸውንና ሲቪያቸውን አሳብጠው ከሚራኮቱት ተሠሪ መካከል አንዱ መሆኔን ማን በነገራቸው?! የተሠራውን ለመተቸት እንጂ ምን እንደሚሠራ፣ ምን መሠራት እንዳለበት፣ ምን መሥራት እንደሚቻል፣ የት ቦታ ምን ጸጋ እንዳለ የማናውቅ፣ ትምህርት ቤት ለመቆየታችን እንጂ ምን እንዳወቅን የማንጠየቅ፣ ዝናብ የሌለብን ደመናዎች መሆናችንን ማን በነገረዎት?” አለ ሲሳይ በልቡ።

በመሐል ሰረቅ እያደረገ ወደ ናታሊያ ሲመለከት ውይይቱን ፈጽሞ የማትፈልገውና የእርሱንም እንግድነት የተቀበለችው አልመስልህ አለው። እንዲያውም በመሐል ሮቤርቶን የሆነ ነገር እየጠየቀች የወጉን ርእስ ለመቀየር እየሞከረች እንደሆነ ተረድቷል።

ሚስተር እስጢፋኖ ያንን ልብ ያሉ አይመስልም። ብቻ በሙሉ አክብሮትና ትዝታ ጥያቄያቸውን ቀጠሉ።

“ደጀን አካባቢ ዐባይ በረሃም እኮ ለሲሚንቶ የሚሆን ከፍተኛ የላይምና ጅግም ክምችት ነበር። እካ አካባቢ መቼም ሲሚንቶ ፋብሪካ ተቋቁሞ ይሆናል” አሉ።

“አይ ...” አለና ተንተባትቦ ሲያበቃ “የረባ ነገር አልተቋቋመም” አለ ሲሳይ የግዱን።

ትንሽ ቆዩና ደግሞ “ተከዜ ተፋሰስ ውስጥ ዝቋላ አካባቢም እኮ የብረት ማዕድን ክምችት አለ። ምን ተደረገ?” አሉ። “እረ እንዳውም፣ ስለሱስ ሰምቼም አላውቅ” አለ አንገቱን አቀርቅሮ በውስጡ ደግሞ “ምንድን ነው ለሆድ ጥሩ ምግብ አቅርቦ ሲያበቃ አእምሮን ማሸማቀቅ? ምናል ቢተውኝ” በልቡ እያለ።

የማዕድን ክምችቶችን፣ የፋብሪካ፣ የእርሻና የመንገድ የመሳሰሉትን በርካታ የፕሮጀክት ሐሳቦችን እያነሡ ሲጠይቁት ቆዩ። ሲሳይም ብዙውን ሐሳብ ለሰራተኛው እና ትንሽ ሐዎን ተሠርቷል፤ የሚሉ መልሶችን እየተሸማቀቀ ሲመልስ ቆየ።

ይህን የታዘቡት አዛውንቱ እስጢፋኖም በመሐል ሳያስቡት፡-
“ለነጻነት ሲል መተኪያ የሌላትን ሕይወቱን በጀግንነት የሚገባር ሕዝብ፤ እንዴት ለልማትና ለብልጽግና ዕውቀቱንና ጉልበቱን ይሰስታል?” ብለው አጉረመረሙ።

“ሕዝቡ ለግሞ ሳይሆን የሥራ እቅድና ስልት የሚነድፍ ባለሙያ፤ ያንንም የሚያስተባብር እውነተኛና ጠንካራ አመራር ማጣት ይመስለኛል” አለ ሮቤርቶ ለመጀመሪያ ጊዜ ጣልቃ ገብቶ።

“ሆኖ ነው እንጂ” አሉ እስጢፋኖ አንገታቸውን በአዎንታ እየነቀነቁ። ትንሽ ጎረስ ጎረስ አደረጉና ደግሞ፡-

“ከጎንደር ወደ አዲስ አበባ በሚወስደው መንገድ እንፍራዝ ወንዝ ላይ ያለው ድልድይ እስከ አሁን አለ?” አሉት።

በልቡ “ወይ አበሳቤ!” አለና “እ... በጣልያኖች የተሠራው ድልድይ ከዐሥር ዓመት በፊት ፈርሷል። ከዚያ ወዲህ አንድ የብረት ድልድይ ተሠርቶ እርሱም ፈርሶ አሁን የኮንክሪት ድልድይ ተሠርቶበታል” አለ ሲሳይ።

“እ... ሰንት ዓመት አገለገለ ማለት ነው?...” አሉና ራሳቸውን ጠይቀው ለራሳቸው መልስ እንደመፈለግ ወደ ጣሪያው ሲያዩ ቆይተው፡-

“አ ወደ ሰባ ዓመት አገልግሏል ማለት ነው። ደገና ነው። የታሰበው እኮ ለሃምሳ ዓመት ነበር” አሉ። አሁንም እንዴት እንዳወቁ ሲሳይ ግራ ገባውና ዝም አለ። በሐሳቡም “ኢትዮጵያውያን ኢትዮጵያን ማወቅ የሚገባንን ያህል ባይሆን እንኳን ቢያንስ ባዕዳን ስለእርሷ ያላቸውን ያክል ግንዛቤ አለመያዛችን ያሳዝናል” አለ።

ትንሽ ቆይቶ ፈገግ አለና፡-

“እንዲያው ይቅርታ ያድርጉልኝና ስለኢትዮጵያ ከእኔ በላይ የሚያውቁ እንደሆነ ተረድቻለሁ። ኢትዮጵያ ውስጥ ኑረዋል እንዴ?” አለ ሲሳይ በትሕትና።

ሚስተር እስጢፋኖ ለጥያቄው መልስ ሳይሰጡ ዐይን ዐይኑን ትኩር ብለው እያዩ ፈገግ አሉና በትዝታ የተሳቡ መስለው ለትንሽ ጊዜ ፈዘው ቀሩ።

ራቱ አልቆ የምግብ ማንሽራሽሪያ ቀርቦ ስለነበር ድንገት ቀና ብለው ወደ እነ ሮቤርቶ ዘወር ብለው፡-

“እራቱ እንደተመቻችሁ ተስፋ አደርጋለሁ። እናንተ ተጫወቱ እኔና ሚስተር ሲሳይ የምንወያየው ጉዳይ ስላለ ወደ ቤተ መጻሕፍት ልንሄድ ነው” አሉና ተነሥተው ሲሳይ እንዲከተላቸው በእጃቸው ጭምር ጋብዛው በስተምሥራቅ በኩል ባለው ግድግዳ በኩል አንድ በር ከፍተው ገቡ።

የሚስተር እስጢፋኖ ቤተመጻሕፍት ጣራው፣ ግድግዳውና ወለሉ (ማሆጐኒ) ከተባለ እንጨት በጌጠኛ መልክ ተጠርቦ የተሠራ ነው። መሐል ላይ የፋርስ ምንጣፍ ተነጥፎበታል። አንድ ትልቅ መስኮትና በር ሲቀር በስተቀር ከጣራው እስከ ወለሉ ድረስ ከዚሁ እንጨት በተሠራ የመጻሕፍት መደርደሪያ የተሞላ ነው። የመጻሕፍቱ ብዛት እኒህ ሰው ዕድሜ ልካቸውን ሲያነቡ ለመኖራቸው ምስክር ይመስላል። የሚያብረቀርቅ ትልቅ ጠረጴዛ

ጎን ሲሳይን እንዲቀመጥ ጋብዘውት እርሳቸውም በአንድ በኩል የቆዳ ወንበር ስበው ቁጭ አሉ።

ሲሳይ ፍርሃት በውስጡ ቢታገለውም የቤተ መጻሕፍቱ አደረጃጀትና የሚስተር እስጢፋኖ ሁኔታ ግን የሚያረጋጋ ሆነለት።

“ሚስተር ሲሳይ! ለረጅም ዘመን ሳልፈፅመው የቀረሁት ከእኔ ጋር የሚኖር አደራ አለብኝ። ይህን አደራ እኔ እንድፈጽመው የተጠየኩ ቢሆንም በተለያዩ ምክንያቶች አልቻልኩም። ዕድሜዬ እየገፋ ሲሄድ ደግሞ አደራው ለእኔ መሆን እንደሌለበት የሞራል ጥያቄ ፈጠረብኝ” አሉና ዝም ብለው በሐሳብ ሰጠው።

ሲሳይ እንደገና የፍርሃት ስሜት ሲቀሰቀስበት ታወቀው።

“እናም ይህን አደራ መወጣት ያለበት ኢትዮጵያዊ ነው ብዬ ካመንኩ ቆየሁ። ይሁንና ታማኝ ሰው ለማግኘት በእኔ በኩል የማይቻል ሆነብኝ። ለቤተሰብ ሐሳቡን ባማክርም የሚያቀርቡልኝ ሐሳብ ከእኔ ሞራል ጋር አብሮ የሚሄድ አልሆነም” አሉና ዝም አሉ። ቆይተው፡-

“ከቅርብ ዓመታት ወዲህ ግን ወንድሜና ወዳጄ ሮቤርቶ ካገራችሁ ኢንቨስት ለማድረግ መወሰኑን ስረዳ ይህንኑ የቤተ ሥራ እንዲሠራልኝ በማለት የሚታመን ሰው እንዲያፈላልግልኝ ጠይቄው ነበር” አሉ።

ፍርሃት አሁን ስሜት ሳይሆን ጥፍርና ጥርስ አውጥቶ የሲሳይን አእምሮ ይቧጥጠው ጀመር። ቢሆንም ምንም ቃል ሳይተነፍስ ማዳመጥን መረጠ።

“እናም አደራዬን ሊወጣ የሚችል ሰው አንተ ልትሆን እንደምትችል ጠቆመኝ። በዚህ የተነሳ መምጣትህን በጉጉት ስጠብቅ ቆይቻለሁ። ከመሞቴ በፊት በመምጣትህ ፈጣሪዬን አመሰግናለሁ” አሉ ፈጣሪን

እንደማመስገን እጆቻቸውን ከዐይኖቻቸው ጋር ወደላይ አንሥተው።
 “የ..ምን አ..ደራ እንደሆነ አል..ገባኝም?” አለ ሲሳይ እየተንተባተበ።
 “ግዴለም! እርሱን በዝርዝር አስረዳሃለሁ” ብለው ዝም ብለው ቆዩና
 መተረክ ጀመሩ።

ከኤርትራ በአድዋ በኩል በሽሬ አድርጎ የተከከበ ወንዝ ተሻግሮ ወደ ጎንደር ካቀናው የጦር ክፍል ጋር መሐንዲስ ሆኖ የሠራዊቱን እግረኛ እንቅስቃሴ ከሚመሩት ወጣት ወታደራዊ መሐንዲሶች ውስጥ አንዱ ነበር።

የወቅቱ የጣልያን ፋሽስት መንግሥት የኢትዮጵያን ማዕከላዊ መንግሥት በጦር አሸንፎ አዲስ አበባ ከገባ በኋላ የሀገሪቱን ቅኝ ተገዥነት ያረጋገጠ ሲመስለው ወደ መሠረተ ልማት ግንባታ ፊቱን አዞረ። ወጣቱ መሐንዲስም ከአስመራ በአድዋ ጎንደር በኩል ወደ አዲስ አበባ በሚገነባው የመኪና መንገድ ሥራ በተለይም ጎንደር አካባቢ ወደ ነበረው የሥራ ክፍል ውስጥ ተዛወረ። በዚያ ወቅት የፈታኙንና አስደናቂውን የሊማሊሞ ጠመዝማዛ መንገድ ቅየሳ ሥራና ግንባታ ላይ ከተሳተፉ ወጣት መሐንዲሶች ውስጥ እንደነበር ሲገልጽም ታላቅ ኩራት ይሰማዋል።

የመንገድ ሥራው ተጠጥፎ ከጎንደር ወደ ጎጃም ብሎም ወደ አዲስ አበባ ለማድረስ ጣልያኖች የኢትዮጵያን አርሶ አደር ጉልበት በካኪ ኮትና ቁምጣ እያባበሉ እንዲያም ሲል በኃይል እያስገደዱ ቀን ተሌት ይሠሩ ነበር።

ይህ ወጣት ከጎንደር ወደ ባሕርዳር በሚወስደው አውራ ጎዳና ላይ እንፍራንዝ ከተማ አቅራቢያ (እንፍራንዝ) ከሚባለው ወንዝ ላይ የሚሠራው ድልድይ ተቆጣጣሪ መሐንዲስ ሆኖ ሲሠራ እስከ አሁን ድረስ የሚያስጨንቀውን ምሥጢራዊ አደራ የሚቀበልበት አጋጣሚ ተፈጠረ።

የጣልያን ፋሽስት ጦር ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን ለስደት ቢዳርግም እንዲሁም የመንግሥቱን ጦር መበታተን ቢችልም የኢትዮጵያን አርበኞች ቅስም ሰብሮ በሌሎች ሀገሮች እንዳደረገው የጣልያንን ቅኝ ገዥነት አሟን ብሎ የሚቀበል ሀገርና ሕዝብ መፍጠር አልተቻለውም ነበር። የሀገራችሁ አርበኞች በቡድን በቡድን በመሆን በደፈጣ ውጊያ ሲያስፈልግም በግንባር በመግጠም ፋታ ነሥተውት ነበር። ይህንን አይበገፍነታችሁን ለመስበር የጣልያን

ወታደሮች እጅግ ጭካኔ የተሞላበት ተግባር በአርበኞችና በሕዝቡ ላይ ቢፈጽሙም የሚቀየር ነገር አልነበረም።

በእንደዚህ ዓይነት የነጻነት ትግል ውስጥ የኢትዮጵያ ቅኝ ተገዥነት አይቀሬ ነው በሚል ተስፋ የጣልያን መንግሥት በየቀኑ በተለየ ቦታዎች ዜጎችን መሥዋዕት እያደረገ መሠረተ ልማቱን ማስፋፋቱን ተያያዘው። እንደ እውነቱ ከሆነ እናንተ እንዴት እንደምታዩት ባላውቅም በአምስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ተከናወነ ብሎ ለመቀበል የሚያዳግት የዋሻ ውስጥ መተላለፊያ ያላቸው፣ በተራራዎች ላይ የሚጠማዘዙ፣ ረጃጅም መንገዶችንና ድልድዮችን እንዲሁም በከተሞች ደግሞ ውብ ውብ ሕንፃዎችን መሥራት ተችሎ ነበር።” ሲሉ ሲሳይ ቀበል አድርጎ፡- “እውነት ነው! ሥራው አስደናቂ ሊባል የሚችል ነው” አለ።

እርሳቸውም ወጋቸው እንዳይናጠብ በመፈለግ ስሜት ከአፉ ቀበል አድርገው ታሪኩን ቀጠሉ።

“ይኸውልህ ሚስተር ሲሳይ! አንድ ቀን ከሰዓት በኋላ በርከት ያሉ የጣልያን ወታደሮችና ሲቪሎች በኢትዮጵያ አርበኞች የደፈጣ ውጊያ አደጋ ደረሰባቸው። ሙትና ቁስለኛ ሆነውም ይህ ወጣት መሐንዲስ ወዳለበት የመንገድ ሥራ ካምፕ ይደርሳሉ።

የሞቱት ተቀብረው ቁስለኞቹ ሕክምና ከተደረገላቸው በኋላ ወታደሮቹ ወደ እናት ጦር ክፍላቸው ሲላኩ ከመካከላቸው አብሮ የነበረ አንድ የካቶሊክ ቄስ ከመንገድ ሥራው ካምፕ ሕክምና እየተደረገለት እንዲቆይ ተወሰነ።

የካቶሊክ ሃይማኖት ተከታይ የሆነው ይህ ወጣት መሐንዲስ ይህንን ቁስ በተቻለው መጠን ሁሉ ይንከባከበውና ከቁስሉ እንዲደን ያጽናናው ነበር። ይሁንና እግሩ ላይ ባቱ አካባቢ የገባው ጥይት መመረዝ ወይም ኢንፈክሽን ፈጥሮ ሰውነቱ በሙሉ ተመረዘና የመዳን ተስፋው ተመናመነ።

መሞቱ የማይቀር መሆኑን የተረዳው ቁስም በርኅራኄ የሚያስታምመውን ወጣቱን መሐንዲስ ለብቻው አስጠርቶ እጅግ በተዳከመ ድምፅ እንዲህ አለው፡

“ሞቱ... የማይቀር ነው ሐዘኔም... ከባድ ነው። ሐዘኔ የከበደው የምሞት... መሆኔን በማወቁ አይደለም።... ይልቁንም በጽጥሮስ መንበር ...የተሠየመችውን የቫቲካን ቤተክርስቲያንን ክብር... የቅዱሱን ፖፕ... አደራ ሳልወጣ... በመቅረቱ ነው” አለ ትንፋሹ እየተቆራረጠ።

“የምን አደራ ነው?” አለ ወጣቱ መሐንዲስ እየተጨነቀ። ቁሱ ሰውነቱ በላብ ተዘፍቆ ዐይኖቹን መግለጥ እየተሳነው በከፍተኛ ስቃይ ውስጥ እያጣጣረ እንደሆነ ሲረዳ እርሱም በእጅጉ ተጨነቀ። “ምንድን ነው? የምን አደራ ነው?” አለ ደጋግሞ። “ከቦርሳዬ ውስጥ ያለውን ሣጥ.ን አውጥ..ተህ ውስጡ ያለውን መልእክት አንብቢህ ፈ...ጽመው አደራ!” አለው እጁን ጭብጥ አድርጎ።

“ምንድን ነው የሚሉኝ?” አለ እየተርበተበተ። ግን መልስ አልነበረም። ቁሱ ወዲያው አንደበቱ ተዘግቶ በሰዓታት ውስጥ እስከ ወዲያኛው አሸለበ።

ቁሱ እስከ ቁሱ ወደ ካምፕ ሲመጣ በጀርባው አዝሎት የነበረውን ሦርሳ ከፍቶ ሲያይ አንድ መጽሐፍ ቅዱስ፤ አንድ የጸሎት መጽሐፍና የብረት ሣጥን አገኘ። በጊዜው የአደራው ክብደት ስላልታየው ነገሩን ቸል ብሎ ከቁሱ የተቀበለውን ሣጥን በጥንቃቄ አስቀምጦ ወደ መደበኛ ሥራው አተኮረ። ወጣቱ መሐንዲስ በወቅቱ የመንገድ ሥራው ተጠናቆ ጣልያንና ሕዝቦቿ ከኢትዮጵያ የኢኮኖሚ ጥቅም በማመንጨት ተጨማሪ ብልጽግና መፍጠር ለማስቻል ሀገሩ የጣለችበት አደራ በመሆኑ የድልድይ ሥራው ላይ አተኮረ።

አዲሲቷንና የተስፋይቱን ምድር፡ ሞሶሎኒ በሮም ዐደባባይ ላይ እንደልባችሁ ፀሐይ የምትሞቁባት ሀገር በምሥራቅ አፍሪካ እስጣችኋለሁ። ብሎ ያቅራራባትን ኢትዮጵያን በመሠረተ ልማት በማበልጸግ ለታላቋ ጣልያን ኢንዱስትሪዎች የጥሬ ዕቃ ማቅረቢያ፤ በሥራ ለደከመ ጣልያናውያን የዕረፍት ማሳለፊያ፤ የፀሐይ መሞቂያ ሀገር ለመፍጠር የመሐንዲሶች ቡድን ቀን ከሌት መሥራት ቀጠለ።

ቅድም እንዳልኩህ በአምስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ተከናወነ ተብሎ ለመገመት የሚያዳግት የመንገድ ግንባታ ከአስመራ በአድዋ አድርጎ ጎንደር፤ ከዚያም የዐባይን በረሃ አቋርጦ አዲስ አበባ ማድረስ ቻለ። በዚህ የትጋትና የምሕንድስና ጥበብ ሥራ ፋታ ያልነበረው ያ ወጣት መሐንዲስ እንደተመኘው የመንገድ ሥራው ተሠርቶ አዲስ አበባ ቢደርስም የሀገሩ ፋሽስት መንግሥት በአውሮፓ ከገጠመው ቀውስ ጋር ተዳምሮ በኢትዮጵያውያን ጽኑ ተጋድሎ ኢትዮጵያ የተስፋ ምድራቸው ሳትሆን የውርደትና የሽንፈት አንባ ሆናባቸው በሞራል ክስረትና በአካል ጉዳት ወደ ሀገሩ መመለስ ግዴታ ሆነበት። አሉና ትክዝ አሉ።

ሚስተር እስጢፋኖ በተከቡበት ቅጽበት በሕሊናቸው ከሲሳይ ሰውረው የሚከተለውን እያነበነቡ ነበር።

“የሰው ልጅ ግብዝ ነው። ስለራሱ ወገን ብልጽግና ስለራሱ ሀገር ዕድገት ሲያስብ የሌላውን በመጉዳት ላይ መሆኑን እያወቀ እንኳን በሀገሩ ፍቅር ብቻ ታውሮ ድርጊቱን በትጋት ይሠራል። የሌላውን ሀገርና ሕዝብ በድሎ የራሱን ሀገር ለማበልጸግ ፈጣሪውን ይማጸናል። ፈጣሪ የእርሱን ሀገር ብቻ የሠራ፤ የእርሱን ወገን ብቻ የፈጠረ ይመስል። ፈጣሪ የሁሉም ፍጥረታት፣ ብሔራት፣ አህጉራት ፈጣሪ መሆኑን ዘንግቶ የግፍ ሥራው ተባባሪ ሊያደርገው ይማጸነዋል። የረሳነው ነገር ግን ፈጣሪ ሁሉንም ሀገር በልዩ ልዩ ጸጋ ሁሉንም ሕዝብ በልዩ ልዩ ክብርና ስጦታ የፈጠረ በመሆኑ አንዱ ሌላውን መንጠቅና መዝረፉ ተገቢ አልነበረም። እግዚአብሔር ያለጸጋ ያለአቅም የፈጠረው ሕዝብና ሀገር የለምና።”

ብቻቸውን እያወሩ እንደሆነ ትዝ ሲላቸው እንደመባነን አሉና “እያዳመጥክኝ ነው አይደል?” አሉት።

ሲሳይም አንገቱን እየነቀነቀ “አዎን በደንብ አንጂ” አለ።

ከዚያው ሰሜት ሳይወጡ “ፋሽስቶች የውስጥ ድቀታቸውን በሀገር ፍቅርና በብሔራዊ ሰሜት ማር ለውሰው የሀገራቸውን ሕዝብ በዕብሪት ሰሜት አሳብደዋል። የሞሶሎኒን የሮማ ዐደባባይ ዲስኩር የሰሙ ወይዛዝርት የጆሮ ጌጣቸውን፣ የእጅ አምባራቸውን፣ ሌላው ቀርቶ የጋብቻ ቀለበታቸውን ለጦርነቱ ማስፈጸሚያ ለግሰዋል። እንደምታውቀው በየትኛውም ሀገርና ሕዝብ ታሪክ ውስጥ ብዙ የሚያሳፍሩና የሚያጸጽቱ ክስተቶች ሊፈጸሙ ይችላሉ። በእኛም የሆነው እንደዚያው ነው። እስከ ዛሬ አዋቂዎቻችን ከሚያፍሩባቸው

ክስተቶች ውስጥ አንዱ በዚያ ጦርነት ወቅት የካቶሊክ ካህናትና ካሪዲናሎች ዘማች ሠራዊቱንና የጦር መሳሪያውን ቅዱስ ጦርነት ብለው ባርከው መሸናታቸው ነበር። እንዲያውም የእናንተ ሀገር ወዳድ ምሁራንም ሀገራችን ጣልያንን እስከ አሁን ድረስ ካሳ ከሚጠይቁባቸው ወቀሳዎች አንዱ በወቅቱ የቶራኖ ሊቀ ጳጳስ የተናገሩትን በመጥቀስ ነው። መቼም ይህንን ታውቃለህ አይደል?" አሉት።

ሲሳይም "በጨረፍታ እሰማለሁ። ቃል በቃል ግን ምን አንዳሉ አላውቅም" አለ።

"ያሉትን እኔ ልንገርህ አሉና። የቶራኖ ሊቀ ጳጳስ ያሉት፡-
 «በኢትዮጵያ ላይ የታወጀው ጦርነት፡ ለካቶሊክ እምነት አልገዛም ያለቸውን አፈንጋጫን ኢትዮጵያን በሯን የሚያስከፍት ቅዱስ ጦርነት ነው።» የሚል ነበር።

በጊዜው አሁን እንደምናገርለት ባለታሪክ መሐንዲስ ያሉ ወጣቶችንም ማማለልና ማሳለፍ የቻሉ ቢሆንም የኋላ የኋላ የፍትሕና የእውነት ፀሐይ ስትወጣ፤ ጨለማ ግብራቸው ሲገለጥ ግን አሳፋሪ ታሪካዊ ስሕተት ሆኖ መታየቱ አልቀረም።

ይገርምሃል በዘመናት ታሪኳ ውስጥ ለአጭር ጊዜም ቢሆን የኢትዮጵያን ባንዲራዋን ያወረደው ሞሶሎኒም መጨረሻው አላማረም። የሁለተኛው የዓለም ጦርነትን ማብቃት ተከትሎ ሽንፈቱን ተቀብሎ ጣልያንን ለቆ ወደ ሲዊዘርላንድ ሲሸሽ ተይዞ በዘጠኝ ጥይት ተደብድቦ ከተገደለ በኋላ አስከሬኑ ሚላን ዐደባባይ ላይ ተጥሎ ሲረገጥና ሲረገም ዋለ። ከዚያም እንደገና አስከሬኑ ቁልቁል ተዘቅዝቆ እንዲሰቀል ተደረገና ሕዝብ ሲዘባበትበት ከዋለ በኋላ ባልታወቀ መናኛ ስፍራ እንዲቀበር ተደረገ። ከዓመት በኋላ

በፋሽስት ደጋፊዎች በስርቆት በድኑ ተቆፍሮ በሰውር በክብር እንዲያርፍ ተደረገ። ይሁን እንጂ ወሬው ከወቅቱ ባለሥልጣናት ጀሮ በመድረሱ ከአራት ወራት በኋላ በድብቅ ከተቀበረበት ሰፍራ አንድ እግሩ ጎሎ የተገኘ ቢሆንም እንደገና በሰውር መናኛ ሰፍራ እንዲቀበር ተደረገ። ከዐሥራ አንድ ዓመት በኋላ በብዙ ልመና ቅሪት ዐዕመ በቤተሰቡ መካነ መቃብር እንዲያርፍ ተደርጓል። ሞሶሎኒ በቁመ ውርደት ብቻ ሳይሆን ሞቶም በድኑ በእጅጉ ተንከራቷል። ሞሶሎኒን ለዚህ እብሪትና ዕብደት ያበቃው ጨብጥ (Syphilis) የተባለ የአባልዘር በሽታ በአእምሮው ላይ በፈጠረው ችግር ነው በሚል መላምት ከመከረኛው አስከሬን ጭንቅላቱ ተከፍቶ የአንጐሉ ክፍያ ለምርመራ ወደ አሜሪካ እንዲላክም በጎብረቱ ጦር ተደርጎ ነበር” አሉና በረጅሙ ተነፈሱ።

ሲሳይም ከሰማው ታሪክ ተነሥቶ በተራው በሐሳቡ ማነብብ ጀመረ።

“አንዳንድ ሀገሮችም ሳትበድላቸውና ሳትደርስባቸው ከዚያ በፊትና በኋላ ከኢትዮጵያ መከራዎች ሁሉ ጀርባ እጃቸውን በቀጥታም በተዘዋዋሪም አስገብተው ነበር። አምላክ አይተዋትምና የእጃቸውን አግኝተዋል። ያገኛሉም። በሰፈሩት ቁና ሲሰፈሩ ብትንትናቸው ሲወጣ ተመልክታለች። ተመልክት ኢራቅን፣ ሶሪያን፣ ሊቢያን፣ ሶማሊያን፣ ሱዳንንና የመንን። የሳውድ አረቢያ፣ የግብጽና የቱርክ ደግሞ ጊዜው ሲደርስ ይታያል ወይም ይታረመ ይሆናል። ከዋና ዋናዎቹ የኢትዮጵያ ጦርነት ጀርባ በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ ተጠቃሽ የነበረችው ቱርክ አሁን አሁን አበዳሪና ኢንቨስተር ሆኖ ሽር ብትን እያለች ነው። ዘመን ኢትዮጵያን ወይ ሊከሳት ነው አለበለዚያ እያባባላት ነው።

ያም ሆነ ይህ ግን የኢትዮጵያ አምላክ ይታገላል እንጅ አያንቀላፋም፤

ግፍ ሞልቶ እስኪፈስ ዝም ይል እንደሆነ እጅ እንድትጠፋ ፈጽሞ የማይተዋት መሆኑ ታሪክ ምስክር ነው" አለ ለራሱ።

አዛውንቱ እስጢፋኖም የሲሳይን በሐሳብ መወሰድ ከተመለከቱ በኋላ “በል ታሪኩን ልጪርሳልህ” በማለት አትኩሮቱን ወደርሳቸው መለሱት።

ሲሳይም “እየተከተልኩዎት ነው” አላቸው።

እናልህ ወጣቱ መሐንዲስም ለሀገሩ ባለው ቀና አመለካከትና ፍቅር ተስቦ ፍትሐዊ ባልሆነ በሰው ልጆች እኩልነት ሚዛን ሲመዘን ቀሎ የተገኘ ተግባር ላይ ሕይወቱን አደጋ ላይ ጥሎ መሳተፋ የኋላ የኋላ በመረዳቱ ክፋኛ ተፀፀተ። ሮም ዐደባባይ ላይ በሞሶሎኒ የዕብራት ድንፋታ ተታሎ የወጣትነት አፍላ ዕድሜውን ለዚህ እኩይ ተግባር መስጠቱ ክፋኛ ቆጮው። እናም በሽንፈት ወደ ሀገሩ ሲመለስ ፖለቲከኞች በሀገር ፍቅር ሽፋን፣ ብሔርተኞች ሬቱን በማር ለወሰው በሚዘሩት ሽፍጥ ላለመሳተፍ ከመንግሥት ሥራ ወጥቶ በግሉ ሥራ ፈጥሮ ለመሰማራት ወሰነ።

በዚህ መሠረት ወደ ትውልድ ቀዬው ሲሲሊ በመመለስ በግል ሥራ መተዳደር ጀመረ። በአትክልትና አበባ ፍራፍሬ እንዲሁም በወይን ምርቷና በዓሣ ምርቷ በምትታወቀው ሲሲሊ ውስጥ የምርት ማሸጊያ ካርቶኖችንና ፒላስቲኮችን፣ የመጠረጥ ገመዶችንና ቀበቶዎችን የሚያመርት ኩባንያ አቋቁሞ በትጋት መሥራት ጀመረ።

መሐንዲሱ ሰው አክባሪነትን፣ ትጉህነትን፣ ታማኝነትንና
እውነተኝነትን መርሕ አድርጎ መኖር እንዳለበት የሚያምን
ሰለነበር በአጭር ጊዜ ውስጥ በሥራው ስኬታማና ታዋቂ መሆን
ቻለ። በዚህም ሲሲሊ ውስጥ ባለጸጋ ከሚባሉ ቤተሰቦች ጋር ስሙ
አብሮ የሚነሳ ሰው ለመሆን በቃ። ከተለመደው የሲሲሊያውያን
ግፈያዎች ተግባር ራሱን አቅቦ፣ የሀገሩን ሕግ አክብሮ፣ እዩኝ

እዩኝ ሳይል ከተወዳጅ ሚስቱ ጋር ተከብሮ ለመኖር ችሏል።

ይሁን እንጅ ዕድሜው በገፋ ቁጥር አእምሮውን የሚያስጨንቀው ጉዳይ ቢኖር ኢትዮጵያ ውስጥ በነበረበት ወቅት በሞት አፋፍ ላይ ሆኖ የአደራ ሣጥን የሰጠው የምስጢራዊ የካቶሊክ ካህን ጉዳይ ብቻ ነበር።

መሐንዲሱ ያ የካቶሊኩ ቄስ ኢትዮጵያ ውስጥ ሆኖ ጥድፊያ በሞላበት የሥራ ወቅት የሰጠውን አደራ ጉዳይ ሥራውን ሲያጠናቅቅ በአንድ ልብ ተረጋግቶ እመረምረዋለሁ ብሎ ነበረ። የታሰበው ቀርቶ ያልታሰበው ሆነና ከኢትዮጵያ የወጣበት ሁኔታ እጅግ ወከባ የበዛበት፣ ጭንቀትና ሽንፈት የተሞላ ስለነበረ የአንድ ቄስ አደራ ጉዳይ መመርመርና መፈጸም ይቅርና ነፍሱን ይዞ በሰላም ወደ ሀገሩ መግባቱ በራሱ ትልቅ ዕድል ነበር። ቢሆንም ግን በሞት አፋፍ ላይ ሆኖ በጥብቅ አደራ የሰጠውን ሣጥን ግን የትም ጥሎት ሊሄድ ስላልፈለገ ወደ ጣልያን ሲመለስ ይዞት የመጣው ነገር ቢኖር ይኸው የአደራ ዕቃ ብቻ ነበር።

ከጣልያን የቅኝ ግዛት ዘመቻ በክሽፊት ተመልሶ ከጦር ሠራዊቱ ከተሰናበተ በኋላ ትኩረቱ ኑሮውን ለማሸነፍ በመሆኑ ራሱን ለማቋቋም ይደክም ዘንድ ግድ በማለቱ የአደራውን ሣጥን በክብር ቢያስቀምጠውም ትኩረት ሰጥቶ ለመመርመርና በተግባር ለመተርጎም ዘገዬ። የኋላ የኋላ ኑሮው ሲሰምርለት ኑሮው ሲደረጅ ግን አደራውን ማስታወስ ግድ ሆነበት።

አንድ እሑድ ቀን ከሰዓት በኋላ በመኖሪያ ቤቱ ውስጥ ከሚገኘው ልዩ ቤተ መጻሕፍቱ ቁጭ ብሎ በትዝታ ሲናጥ ከቆዩ በኋላ በምስጢር ያስቀመጠውን ሣጥን አውጥቶ ከፈተ። ሣጥኑን ከቄሱ ከተቀበለ ዐርባ ሁለት ዓመታት ቢያልፍም አንድም ቀን ውስጡ ምን እንዳለ ሳይጓጓና ሳይይ ሞሽሮ ማስቀመጡ ለራሱ ገረመው።

ይሁንና ራሱን እንደጥፋተኛ ላለመቁጠር ብዙ ምክንያቶችን ለራሱ ደርድሮ ሲያበቃ ሣጥኑን በታላቅ አክብሮት ከፈተ።

ሣጥኑን ከፍቶ ሲያይ የአቅጣጫ አመላካች እና ሌሎች ጥቃቅን ዕቃዎች ነበሩ። ዋናው ግን በሰማያዊ ወረቀት የተጻፈው መልእክት ነበር።

ደጋግሞ አነበበው፡ በጥልቀትም አሰበበት። ይሁን እጅ ፈጽሞ ሊሞክረው የማይገባ መሆኑን ልቡና ሕሊናው ነገሩት። ጉዳዩን ለባለጉዳዮቹ ኢትዮጵያውያን መስጠት እንዳለበት ወዲያውኑ ነበር የወሰነው።

በዚህ መሐል ተወዳጅ ልጁ ቤተ መጻሕፍቱ ውስጥ ጥልቅ አለች። አባቷ በታላቅ ተመስጦና ሐሳብ ውስጥ መሆኑን ስትይ ጠጋ አለችና፡-

“ምንድን ነው ፓፓ?” አለች።

ሣጥኑን አመላክታት። ከፍታ ወረቀቱንና ሌሎች ዕቃዎችን ካየች በኋላ ወረቀቱን አንሥታ ልታነብ ስትሞክር ከለከላት።

“ምን ችግር አለው? ምንድን ነው?” አለች።

“ምንም አይደለም” አላት።

“ከእኔ የምትደብቀው ነገር አለህ ፓፓ?” አለች የአባቷን አንጀት ለመብላት። ውስጧ ግን የተለመደው ጉጉቷ እየናጣት ነበር።

“እኔንም አንችንም የሚመለከት ጉዳይ ስላልሆነ ነው” አላት።

ቀጠለና፡- “የኔ የሆነውን ሁሉ የማወቅ መብት አለኝ። የኔ ያልሆነውን ግን አትችይም” አላት።

“ስለ ምንድን ነው የምታወራው ፓፓ?” አለች ጠጋ ብላ።
ሁሉንም በዝርዝር ተረክላት። በጥሞና ስታዳምጥ ከቆየች በኋላ፡-
“ፓፓ! ይሄም የታሪክህ አካል ነው። ያንተ ብቻ ሳይሆን የታላቋ
ጣልያን መብትና ታሪክ ነው” አለች ሞገደኛዋ ልጁ።
“አይደለም! እርግጥ የስሕተት ታሪካችን አካል ሊሆን ይችላል”
አለ።

“ኖ ኖ! ምንም ስሕተት አይደለም። ያልሠለጠነን ሕዝብ
ለማሠልጠን መሞከር ስሕተት አይደለም” አለች።

የዚያ ጊዜው ወጣት በወቅቱ ጎልማሳ የሆነው ይህ ባለታሪክ
መሐንዲሶም በስጤት አለና “ልጄ የሞራልና የፍትሕ ሰው ሁኒ።
የጉልበትና የትምክህት ሐሳብ አይጠቅምም። ኢትዮጵያ የሄድነው
ሀገሪቱ ባላት ጸጋ ጣልያንን ለማበልጸግ እንጂ ለሕዝቡ አስበን
ለማሠልጠን አልነበረም” አላት ፈርጠም ብሎ።

“ፓፓ በታሪክህ የምኮራብህ ልጅህ እኮ ነኝ! ኢትዮጵያ ውስጥ
ያደረከው በጣም ያኮራኛል” አለች።

“እንደ ግለሰብ በሙያዬ ለሠራሁት ልትኮሪ ትችያለሽ። እንደ ሀገር
የሠራነው ግን አሳፋሪ ነው” አለ።

“ያም ሆነ ይህ ጥሩ አንትሮፖሎጂስት ፈልገን ጉዳዩ መመርመር
አለበት” አለች።

“በፍጹም አይሆንም! ጉዳዩን ለእኔ ተይው” አለና ሣጥኑን ቆላልፎ
ምሥጢር ሣጥኑ ውስጥ አስገባ።

ከዚያ በኋላ በተደጋጋሚ ብታነሳበትም ሐሳቡ የሚቀየር አልሆነም።
” አሉና ሲሳይን ቀና ብለው ተመለከቱት።

ሲሳይ ሚስተር እስጢፋኖ የሚነግሩትን ታሪክ በተመሰጠና በጉጉት እያዳመጠ በነበረበት ጊዜ መልስ የሚጠብቁ በሚመስል ሁኔታ መመልከታቸውን አስተውሎ “በጣም ይደንቃል!” አለ። አሁን ከፍርሃት ይልቅ ወደ መደመም ስሜት ዞሯል።

ትንሽ እንደ ማሰብ አደረገና “ለመቸኮሌ ይቅርታ ያደርጉልኝና ለመሆኑ ይህ ባለታሪክ መሐንዲስ ማነው? በሕይወትስ ይኖራል?” ሲል ጠየቀ።

ትኩር ብለው ሲመለከቱት የተረጋጋ መሰላቸውና ደስ አላቸው። በረጅሙ ተነፈሱና፡-

“እየውልህ ሚስተር ሲሳይ፡ ይህ ቤት የዚያ ወጣት መሐንዲስ ቤት ነው” አለ።

“ምን?” አለ ሲሳይ በድንጋጤና በአድናቆት ስሜት ውስጥ ሆኖ። “አዎን! ታሪኩን አሁን የሚነግርህ ሽማግሌም ያ ወጣት የነበረ መሐንዲስ ነው!” አሉና ፈገግ አሉ።

ሲሳይ እጆቹን አፋ ላይ ጭኖ ፊት ፊታቸውን እየተመለከተ በአድናቆት ፈዝዞ ቀረ።

ምዕራፍ ፲

“እና ሲሳይ! ይህን አደራ አንተ እንድትፈጽምልኝ በሞራልና በቅንነት አምላክ እጠይቅሃለሁ” አሉ አዛውንቱ እስጢፋኖ።

“እኔ ብዙ አቅም ያለኝ ሰው አይደለሁም። ይልቁንም እዚህ ዩኒቨርሲቲ ያሉ የአንትሮፖሎጂ ወይም የታሪክ ተመራማሪዎች ቢያከናውኑት ይሻላል” አለ ጭንቅ ብሎት። አንዳንድ ጊዜ ያልታሰበ አደራ ከመርግ የከበደ ኃላፊነት ይሆናልና።

“እየውልህ ሲሳይ! ይህን ምክረ ሐሳብ ከልጄም ከወዳጆቼም ቀደም ብዬ የሰማሁት ሲሆን ፈጽሞ የማልቀበለው ነው” አሉ። ቀጠለና ብዙ የሰማሁት ሲሆን ፈጽሞ የማልቀበለው ነው። “በሀገራችሁ ለሚገኝ እጅግ ጠቃሚም ሆነ መናኛ ቅርስ፣ የጠለቀ ምሥጢር ያለው ወይም ዝርው መረጃ ባለቤቶቹ እናንተ ናችሁ። በሕይወቱ አንድን ስሕተት ሁለቱ መድገም አልፈልግም። የስሕተት ታሪክ እራሱን መድገም የለበትም። ቢደግም ደግሞ መዘዙና የሚያስከፍለው ዋጋ ከፍ ይላልና። ኢትዮጵያ የኢትዮጵያውያን እንጅ የጣልያኖች አይደለችምና” አሉ ፈርጠም ብለው።

ሲሳይ በይሉኝታ ታስሮ የመከራከር አቅም ሲከዳው ታወቀው። ሳይስበው ለዕረፍት መጥቶ ጉጉት የሚንጠውን አነፍናፊ ልቡን ደግሞ ሊያባዝነው ምሥጢር አሰሳ አደራ ሆኖ ሲፈትነው ታወቀው። “ደግሞ ስላንተ እንደተረዳሁት ባገርህ በወንዝህ ያለን ምሥጢር ለመረዳት፤ እንቆቅልሽ ለመፍታት ሰነፍ ካልሆንክ በስተቀር አቅም የሚያንስህ አይመስለኝም” አሉና ተነሥተው አንደኛውን መደርደሪያ ተጠግተው የሆነ ነገር ሲጫኑ መደርደሪያው እንደበር ወለል ብሎ ተከፈተ። ቀጠሉና ውስጠኛው ግድግዳው ላይ እንደገና የሆነ ነገር ሲነካከ ግድግዳው እንደ ሣጥን ተከፈተ። ከመደርደሪያው ላይ አንድ እድሜ የጠገበ የሚመስል ትንሽ የብረት ሣጥን መዘው አወጡና ሁሉንም ዘጋግተው ወደ ጠረጴዛው ተመለሱ።

“ይኸውልህ እንግዲህ የአደራው ሣጥን። ከሰባ ዓመታት በኋላ ለተገቢው ሰው በማስረከቤ ሕሊናዬ ያርፋል። ደስታዬም ወሰን የለውም” አሉ ሚስተር እስጢፋኖ እጅጅ እንደማለት በፈገግታ። ሲሳይ መራራ ክኒን እንደሚውጥ ሰው ክብድ እያለው ሣጥኑን ወደ እርሱ ሳብ አደረገ። በመካከላቸው ጸጥታ ሰፈነ።

ሲሳይ ብዙ ነገር ሲያውጠነጥን ከቆዩ በኋላ እንዲህ አላቸው፡- “ሚስተር እስጢፋኖ ሰላመኑኝና ለሀገሪ ታሪክና ቅርስ ባለቤት መሆኔን እንድንገነዘብ ስላደረጉኝ ምስጋናዬ ከፍ ያለ ነው። ለእርስዎም አክብሮቴ ወሰን የለውም ግን ...” አለና እጁን ያፍተለትል ጀመር። “ግን ምን?” አሉ ሚስተር እስጢፋኖ ።

“እንዲያውም... ይህን አደራ እኔ ልፈፀመው ይገባል የሚል፤ በዚህ ውሳኔዎ ያልተደሰተ ቤተሰብ ካለ ውዝገብ ውስጥ መግባት አልሻም” አለ የሴት ልጃቸው ሁኔታ ድቅን ብሎበት።

“ስማ ሲሳይ! በእውነት አስተዋይ ሰው መሆንህ በዚህ ይገለጣል” አሉና ፈገግ እንደማለት ብለው፡-

“በእውነቱ ልዋሽህ አልሻም። ይህ አደራ ለጣልያናውያን እንጅ ለኢትዮጵያውያን አይደለም በማለት ከልጄ ጀምሮ ብዙ ወዳጆቼ ተቃውመውኛል” አሉ።

“ታዲያ እኮ እውነትነት ያላቸው ይመስላል” አለ ሲሳይ። ለመሸሎክ ብሎ ነው እንጂ ፍትሐዊ እንዳልሆነ ተረድቶታል።

“አየህ! ዕብሪትና ኢፍትሐዊነት መዘዙ ምን እንደሆነ እንደኔ በተግባር አላዩትም። እኔ ግን እስኪበቃኝ ተግባራዊሁ። እንኳን ዕድሜዬ ረዝሞ ብዙ ነገር ሳስተውል ቀርቶ በወጣትነቴም የኢትዮጵያን ምድር ስለቅ ይህን ተገንዝቤዋለሁ። እና አይሆንም!” አሉ ፈርጠም ብለው።

ሲሳይ ሥጋቱን በግልጽ መንገር ፈለገና፡

“እኔ የቤተሰብ ኃላፊ ነኝ። እንዲያው... በዚህ ቅሬታ... ሰዎች ጉዳት እንዳያደርሱብኝ ብዬ ነው” አለ ለዘብ ብሎ።

“ሥጋትህ ተገቢ ነው። ይኸውልህ! እዚህ ሲሲሊም ሆነ ባጠቃላይ ጣልያንን እስክትለቅ ድረስ ማንም ሰው ዝንብህን እሽ አይልም። በዚህ ቃሌን እሰጥሃለሁ። ሀገርህ ከገባህ በኋላ ግን ኃላፊነቱ ያንተ ይሆናል።” አሉና

“ደግሞ... ባገርህ ላይ መብትህንና ነጻነትክን ለማስከበር የምትሰንፍ አይመስለኝም። የእሳት ልጅ አመድ ካልሆንክ በስተቀር” አሉና ፈገግ አሉ።

ሲሳይም «የእሳት ልጅ አመድ ካልሆንክ በስተቀር» ሲሉት የተሽመደመደው ልቡናው ሲጠነከር፣ አእምሮው ሲነቃ ታወቀው። ዶጋሊ፣ አድዋ ትዝ አለው! ማይጨው፣ ወለህ፣ የጨረቃ፣ ሶማ፣ ከሰም በረሃ ትዝ አለው። አርበኞቹ ሁሉ በዐይነ ሕሊናው እየተሹጉደጉዱ የመጡ መሰለው። አሉላ አባ ነጋ፣ አሞራው ውበነህ፣ አባ መረብ

ኃይለ፣ አባ ኮስትር በላይ፣ ኃይለ ማርያም ማሞ፣ ጃጋማ ኬሎ፣
አብዱሳ አጋ፣ ባልቻ አባ ነፍሶ።

ድንገት የሆነ ልብ መሰጠት ተሰማው።
“ለዚህ ትልቅ አደራ ስላጩኝ በድጋሜ ምስጋናዬ ይድረስዎት!
ሐሳብዎም እጅግ የተከበረ ነው። የዕውቀት አቅም ካላነሰኝ፣ ጥበብ
ካልጎደለኝ በስተቀር አደራዎን ለመወጣት የተቻለኝን ለማድረግ
ቃል እገባለሁ” አላቸው።

“መልካሙን ሁሉ እመኝልሃለሁ! የደረሰክበትን ንገረኝ ብዬም
አላሳስብህም። ፈጣሪ ብርታቱን ይስጥህ!” ብለው ተነሥተው
ጨበጡትና ትክካውን መታ መታ አድርገው ወደ ሳሎን ተያይዘው
ሄዱ።

ሰዓቱ እየመሸ ስለነበር ብዙም ሳይቆዩ ሚስተር ሮቤርቶና ሲሳይ
ተሰናብተው ሊወጡ ተነሱ። ከሚስተር እስጢፋኖ ጋር ተቃቅፈው
መልካም ምኞት ተቀያይረው ሲጨርሱ ልጃቸውን ናታሊያን በግራ
እጁ ሣጥኑን ከደረቱ ጋር አጣብቆ ይዞ በቀኝ እጁ እየጨበጠ፡
“ስላገኘሁሽ ደስ ብሎኛል። ስለመስተንግዶውም አመሰግናለሁ” አለ
በዲፕሎማሲ ቃና።

“ምንም አይደል” አለችና እጇን በፍጥነት ለማላቀቅ ስትሞክር
ታወቀው።

ናታሊያና ሮቤርቶ ሞቅ ባለ ሁኔታ ተቃቅፈው ከተሰነባበቱ በኋላ
እነ ሲሳይ ወደ በር ሲያመሩ እርሷ ወደ ጽሕፈት ቤቷ ስታመራ
ለመጨረሻ ጊዜ ከሲሳይ ጋር ዓይን ለዓይን ተጋጩ።

ዐይኗ ውስጥ ዛቻና ጥላቻ ያስተዋለ መሰለውና ፈገግ ብሎ ወደ በፋ
አምርቶ ሊወጣ ሲል ሁለት ሰዎች ከበሩ በስተውጭ በኩል በግራና
በቀኝ ራቅ ብለው ቁመው ሲያስተውሉት ተመለከተ።

ያሳስተዋለችው መስሎ መኪና ውስጥ ከፍቶ ገባ። መኪናቸውን አሥነሥተው ግቢውን እንደለቀቁ ሚስታር ሮቤርቶ፡

“ከአጎቴ እስጢፋኖ ጋር ጥሩ ውይይት እንደነበራችሁ ተስፋ አደርጋለሁ” አለ እየሳቀ።

“ድብቁ አጀንዳ እኮ ተገለጠልኝ” አለ ሲሳይ እየሳቀ።
 “እየውልህ! እኛ ሲሲሊያውያን እንዲህ አጥምደን ነው የምንፈልገውን ሰው መረባችን ውስጥ የምናስገባ” አለው እየሳቀ። ሲያስበው የሰነበተውን ያወቀበት መሰለውና ሲሳይ የኃፍረት ሳቅ ሳቀ።

“በእርግጥ እኔ እዚህ እንድትመጣ የፈለኩት ለዕረፍት ነበር። ይሁን እንጅ የአጎቴን ሐሳብ ስለተረዳሁት እርሱን ማግኘትህንም አምኜበት ነበር” አለ በፍጹም ወዳጅነት።

“ስለሁሉም ነገር አመሰግንሃለሁ! በወዳጅነታችን እንደምንዘልቅ ተስፋ አለኝ” አለ ሲሳይ።

“ምንም ጥርጥር የለውም” አለ ሮቤርቶ።
 ከዚያ በዝምታ እየነዱ ሆስቴሉ አድርሶት ወደ ክፍሉ ሲያመራ ሲሳይ የሆነ ነገር በአእምሮው እያውጠነጠነ ነበር። ክፍሉ ገብቶ “ጥኑን ጠረጴዛ ላይ አስቀመጠና ከፈተው።

ጥንታዊ ጽሑፍ እንዲሁም ጥቃቅን ምልክቶች ያሉበት አንድ ውኃ ሰማያዊ ቀለም ያለው ብራና መሳይ ወረቀት፤ አንድ በዱሮ ዘመን ተጓገሮች ይጠቀሙበት የነበር ኮምፓስ፤ አንድ ከእጅ መዳፍ የምታንስ አጉሊ ሌንስና ትንሽዬ ማስመሪያ መሳይ ነገር ብቻ ነበሩ።

ዕሉፋን ገልጦ ለማየት ሲሞክር ላቲን መሆኑን ተረዳና ተወው።
ስዕሎቹን በመመርመር ጊዜ ማጥፋት አልፈለገም። ዝም ብሎ ጣራ
ጣራውን እያዩ ማውጠንጠን ጀመረ።

ብዙ ሲያስብ ቆይቶ የሆነ ነገር እንደተገለጠለት ሁሉ ፈገግ ብሎ
“ተጀመረ እንግዲህ!” አለና እቃዎቹን መልሶ ሣጥኑ ውስጥ ከተተና
እያንጎራጎረ ወደ መታጠቢያ ቤት አመራ።

“እረ እናንተ ሆዬ ሰው አይድንም ታሞ
ያምናው በሽታዬ አገረሽ ደግሞ”

የሚል ይመስላል።

ምዕራፍ ፱

ሞገደኛዎ ናታሊያ አባቷ የእርሷን ምክረ ሐሳብ ችላ ብለው የቁሱን አደራ ለኢትዮጵያዊው እንግዳ ለመስጠት መወሰናቸው በጣም አስቆጥቷታል። ይህን ቁጣዋን አባቷ አውቀው እንዳይቀየሟት ደግሞ ትሰጋለች። እንዲያውም እነ ሲሳይን ከሸኙ በኋላ ስሜቷን እንደተረዱ ሁሉ አስጠርተዋት በአጭር ቋንቋ።

“እንግዳችን በሰላም ወደ ሀገሩ እንዲመለስ እፈልጋለሁ” ብለዋታል። ስለሆነም ውስጥ ውስጧን ትርመጠመጣለች።

አብሮ አደን የሆነና የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ በነበረችበት ወቅት ከጎኗ የማይለይ የነበረውን ሮማሪዮን ዩኒቨርሲቲ ገብቶ በአንትሮፖሎጂ ተመርቆ ሮም እንደሚኖር ስለምታውቅ ቀደም ብላ አፈላልጋ አግኝታ ጉዳዩን አጭውተው ነበር።

ሮማሪዮም ግብጽና የመን ውስጥ በእንዲህ ዓይነት ምርምሮች የተሳተፈ ስለነበር ጉዳዩ አንገራት እርሱም የሐሳቡ ደጋፊ ሆኖ ነበር።

አንድ ጣልያናዊ መነኩሴ በሰው ሀገር ተሸክሞት ለሞት ያበቃው ምሥጢር እንዲህ በዋሃ የሚታይና የሚተው አልነበረም። ወጣቱ አንትሮፖሎጂስት እንዲህ ዓይነት ምርምር የሚያስገኘውን ጥቅም እንዲሁም አካላዊ ዝና ስለሚያውቅ ቋምጧል።

ለናታሊያ በሌላ በኩል የዝና ወይም የሀብት ጉዳይ ሳይሆን የአልሸነፍ ዓይነት ነበር። እንዴት ከአባቷ ቤት ያለን ምሥጢር አንድ አፍሪካዊ ይፈተዋል ተብሎ ይታመናል፤ ባይ ናት። ከአባቷ ጥንካሬን ሙሉ በሙሉ የወረሰች ቢሆንም ዕብሪትንና ንቀትን አዳብላ በውስጧ እየተንጫጫች የምትኖር ሳትሞቅ የፈላች ናት። ሁለቱ ሞገደኞች በተደጋጋሚ እየተገናኙ ቢመካከሩም፤ ዕቅድ ቢያወጡም በምሥጢር ቁልፍ በሚከፈሉት ካዝና የተቀመጠን የአደራ ሣጥን ማግኘት አልቻሉም። አባቷ ከብራቸውን፤ መልካም ስማቸውን፤ ከሙሉ ከባንያቸውና ሀብታቸው ጋር ለእርሷ አስረክበዋል። አዛዥዋ ናዛዥዋ እርሷ ሆናለች። ከአንድ ነገር በስተቀር ሁሉንም ያላቸውን ሰጥተዋታል። ከቤተ መጻሕፍቱ መደርደሪያ ጀርባ ያለው ካዝና መክፈቻ ምሥጢራዊ ኮድ በስተቀር።

ስለሆነም አባቷ በሰጧት ቃል መሠረት በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ እንዳሰቡት ከኢትዮጵያ የሚፈለገው ሰው ሳይገኝ የቀረ እንደሆነ በእርሷ ዕቅድ እንደሚፈጸም ነበር። ይሁን እንጂ የሆነ ኢትዮጵያዊ በመጨረሻው ሰዓት እየተንከረፈፈ ቤታቸው ድረስ መጥቶ ሣጥኑን ተርክቦ ሲሄድ በዐይኗ በብረቱ አይታለች። እንደዚሁም ያለች መራራ ምሽት ከእናቷ ሞት ወዲህ ባደገችበት ቤት ውስጥ አልገጠማትም ነበር።

አሁን ከታማኙ ሰው ተብየው በረቀቀ ዘዴ ከመንጠቅ በስተቀር አማራጭ እንደሌለው ተረድተውታል። ለማንኛውም ያ ሲጠበቅ የነበረ ቀን ደረሰ።

ናታሊያ እነሲሳይ ከቤታቸው በተስተናገዱ በበነጋው ማታ ላይ ምሥጢር ፈጻሚ አሽከሮቿን ቢሮዋ ጠርታለች። እነሲሳይ ተጋብዘው ከቤት ሲወጡ ሁለቱ ግራና ቀኝ ቁመው የሲሳይን ቁመናና መልክ እንዲያስተውሉ አድርጋለች።

ሙሉ ጅንሰ ሸሚዝና ሱሪ በቡትስ ጫማ ለብሳለች። የሸሚዚን እጅጌ ወደ ላይ ሰብሰብ አድርጋ ከሸንቃጣና ለግላጋ ቁመናዋ ጋር ስትታይ ለከባድ የመስክ ሥራ የተዘጋጀች ትመስላለች።

“ዛሬ የተፈለጋችሁበት ጉዳይ እጅግ የምፈልገውን ምሥጢራዊ ሣጥን ከአንድ ጥቁር አፍሪካዊ መንጠቅ ነው” አለች ሲጋራዋን ቡልቅ እያደረገች።

“ታዲያ ምን ችግር አለው” አለ አንደኛው እየተቁነጠነጠ።

“አድራሻውን ካወቅን ከፈለገ በውድ ካልፈለገ በግድ መቀበል ነው” አለ ሌላኛው።

በንቀት “እንደሱ አይደለም አትንቀጥቀሻ!” አለችውና “እናንተ ትናንት እዚህ ቤት ከአጎቱ ሮቤርቶ ጋር ሲወጣ ያያችሁትን ሰው ታስታውሱታላችሁ አይደል?” አለች ማስታወስ ግዴታቸው እንደሆነ በሚያስታውቅ አነጋገር ወደ ሁለቱ እየተመለከተች።

“አዎን! ከዚህ ቤት ከወጣ ጀምሮ ያረፈበት ሆስቴል አካባቢ እያንዣበብን እየተከታተልነው ነው። ካስፈለገ ክፍሉ ገብቶ ፈትሾ ማምጣት ይቻላል” አለ።

“ምንድን ነው የሚያቅልበልባችሁ? የምጣይቃችሁን ብቻ መልሱ ሌላውን ዕቅድ ለኔ ተውት!” ብላ አፈጠጠችና፡-

“አሁን እንዲህ ስትሉ አስባችሁ የምትሠሩ፤ ‘ጭንቅላት’ ያላችሁ ትመስላላችሁ። መንጋ ቆሮቆሮ!” አለችና ወንበሯ ላይ ለጠጥ ብላ ቁጭ ብላ ሲጋራዋን ሳብ ሳብ አደረገች።

ሁሉም አራስ ነብር ፊት እንደቆመች ፍየል ጭራቸውን ሽጉጠው ራሳቸውን ወደ ግድግዳው አጣበቁ።

“ትሰማላችሁ! በምንም ዓይነት ሰውዬው ጣልያንን ከመልቀቁ በፊት ሣጥኑ እንደተሰረቀበት ማወቅ የለበትም። ምክንያቱም እንደጠፋበት ካወቀ ለአባቴ ማስታወቁ አይቀርም። ያ ከሆነ ደግሞ አባቴ ከእኔ ራስ አይወርድም። ይህንን በምንም ተአምር አልፈልግም” አለች ፈርጠም ብላ።

“እንደዚያ ከሆነማ እንዳይደውል ሰውዬውን ሽብ ማድረግ ነው” አለ አንደኛው እጁን በሰያፍ አንገቱ ላይ እያሳረፈ።

“አዎን! ከዚያም የወፍጮ ድንጋይ አንገቱ ላይ አስሮ ሜድትራኒያን ባሕር መከተት ነው” አለ ሁለተኛው ደም የጠማው።

ሌላኛው ተተብሎ “ከፈለገ ምሥጢሩን ለሻርኮች መንገር ይችላል!” ሲል ሁሉም ሃ.ሃ.ሃ.. እያሉ አሸካኩ።

“እናንተ ምናለበት ይህን ደንዝ ሐሳባችሁን ባታቀረሽብኝ። ለሴኮንዶች እንኳን ከጡንቻችሁ ውጪ ‘ጭንቅላታችሁን’ ለማሠራት የማታስቡ ኮርማ ሁላ!” አለች እጇን እያወናጩ።

ከዚህ በኋላ ሐሳብ ለማቅረብ የደፈረ ባለመኖሩ ጸጥታ ሰፊና ናታሊያ ከሲጋራ ጢዕ ጋር ሐሳቧን ስታቦን ቆየችና፡

"እየውላችሁ!" አለች ሲጋራዋን መተርኮሻው ላይ ተርኮሳ እያጠፋች።
 "...ሰውዬው ከዚህ ከካታኒያ ኤርፖርት ተሳፍሮ ወደ ሮም
 ከዚያም ወደ አዲስ አበባ ለመብረር ነገ ጠዋት 4:00 ኤርፖርት
 ይደርሳል። ሣጥኑ ከፍ ያለ በመሆኑ ሊያደርገው የሚችለው በእጅ
 ከሚይዘው ሳይሆን በአውሮፕላኑ ዕቃ መጫኛ በኩል ከሚልከው
 ሻንጣ እንደሚሆን እርግጥ ነው" አለችና ሁሉንም እንደ መቃኘት
 አደረገች።

"እናም ኤርፖርት በጥንቃቄ ተከታትላችሁ ሻንጣውን አስረክቦ
 ወደ መሳፊሪያው ሲያመራ ሻንጣው ወደ መጫኛው ከመሄዱ በፊት
 ከፍታችሁ ሣጥኑን ይዛችሁ በፍጥነት ከአካባቢው ትሰወራላችሁ።
 ከዚያም እኔጋ በቀጥታ ትመጣላችሁ!" አለች ፈርጦም ብላ።

ሁሉም ዐይናቸው በፍርሃት ፈጠጠ። መልስ ለመስጠት ግን ቁጠዋን
 ፈርተው ዝም አሉ።

"ተግባባዝ?!" አለች ሌላ ሲጋራ እያቀጣጠለች።

"የኤርፖርት ጥበቃን አልፈን እንዴት መግባት እንችላለን? ይሄ
 እኮ ከባድ ነው" አለ አንደኛው። ሁሉም በሐሳቡ መስማማታቸውን
 በአንገታቸው እየነቀነቁ ገለጹ።

"የሆንክ አጋሰስ ነገር ነህ። ታዲያ ለአንተ ከርስ መሙያ በየወሩ
 ረብጣ ብር የምከፍለው ፋሪዳ ሆነህ እንዳርድህ ነው ወይስ ሰንጋ
 ፈረስ ሆነህ እንድጋልብህ ነው?" ብላ ተነሥታ አፈጠጠችና
 የጠረጴዛውን ኪስ ሰባ የታሠረ ብር አውጥታ ወደ ፊት ገፋችና፡

"ይኸውላችሁ እዛ ጥበቃም ላይ ይሁን ሌላ ካሉ ውሾች ጋር
 ተደራደሩ። እኔን አይመለከትም። ልብ በሉ! ነገ ከአምስት ሰዓት
 ጀምሮ እዚህ ቢሮ እጠብቃለሁ። ጥቁሩ ሣጥን እስከ ሰድስት ባለው
 ጊዜ እጄ ባይገባ እኔ በበኩሌ ለእያንዳንዳችሁ ሣጥን አዘጋጅቼ
 እጠብቃችኋለሁ። የምን ሣጥን አትሉም? የአስከሬን ሣጥን!"

አለችና ካ... ካ...ካ ብላ የፌዝ ሳቅ ሳቀች።

የሚገርመው ናታሊያ ከውብና ቆንጆ መልካና ቁመናዋ በተቃራኒ ሳቂ አስጠሊታ ነው። በቅርብ የሚያውቋት «መልካና ቁመናዋ ከፈጣሪ ያገኘችው ነው። ሳቂ ግን የራሷ ስለሆነ ነው» እያሉ ያሸሟጥጧታል።

“ዳይ ፎርሳ!” አለችና ወደ በሩ ስትመለከት እንደበግ ተንጋግተው ሮጠው ወጡ።

በበነጋው ጠዋት ሦስት ሰዓት ላይ ሚስተር ሮቤርቶ መጥቶ ሲሳይን ወደ ኤርፖርት አደረሰው።

ሲሳይ ከመኪናው ወርዶ ሻንጣውን በጋሪ ላይ ከጫነ በኋላ ወደ ሚስተር ሮቤርቶ ጠጋ ብሎ “ስላደረክልኝ ነገር ሁሉ ፈጣሪ ጸጋውን ያብዛልህ። ቤተሰብህን ይባርክልህ። እጅግ አመሰግናለሁ” አለ ልባዊ በሆነ አነጋገር።

“እኔም ግብዣዬን ተቀብለህ ስለመጣህ ክብር አንደተሰማኝ ልገልጽልህ እወዳለሁ። በእውነቱ ደስታዬ ከፍ ያለ ነበር። መልካም ጉዞ ይሁንልህ። እንደ ደረሰክ ኢ-ሜል አድርግልኝ” አለውና ተቃቅፈው ተሰነባበቱ።

ሲሳይ ሻንጣውን የጫነበትን ጋሪ እየገፋ ወደ መንገደኞች ማስተናገጃ ገባና ከተደረደሩት አስተናጋጆች ወረፋው ቀለል ያለውን አይቶ ተሰለፈ። ብዙም ሳይቆይ ወረፋ ደርሶት ጠጋ አለና ፓስፖርትና ትኬቱን ጠረጴዛው ላይ አድርጎ፡-

“ወደ ኢትዮጵያ ባሕር ዳር ነው የምሄደው” አለ። ብዙ ጊዜ ሻንጣ ለምድ አለው።

አስተናጋጅ ፓስፖርትና ትኬቱን ተመለከተችና ትኩር ብላ ለሌኮንዶች ፊቱን አየች አድርጋ ወደ ኮምፒውተሩ ሰረዘች። ቁልፎችን ስትነካካ ቆየችና ጣልያንኛ ቃና ባለው እንግሊዝኛ፡-
“እባክዎ ሻንጣዎን እዚህ ላይ ያድርጉ” አለች።

ሲላይ ሻንጣውን አንሥቶ ካሳየችው ቦታ ላይ አስቀመጠ። የመሳፊሪያና የሻንጣ መረከቢያ ቅጽ አትማ ከፓስፖርትና ትኬቱ ጋር መለሰችለትና ሻንጣው ላይ የሚለጣጠፋ ነገሮችን ለጣጥፋ ስታበቃ፡

“ጨርሰዋል! እባክዎት ወደ መሳፊሪያ አዳራሽ ይሂዱ” አለችው።
“አመሰግናለሁ!” አለና በእጅ የሚያዝ ትንሽ ቦርሳውን ይዞ ወደ ውስጥ ወደሚያስገባው ኮሪደር ሲያመራ አስተናጋጅ በርቀት ለቆሙ ሰዎች ምልክት ሰጠች።

ሰዎቹ በፍጥነት ሻንጣው ወደሚገባበት ክፍል ገቡና ቀደም ሲል በተሰማሙት መሠረት አስተናጋጅ ያስቀመጠችውን ልዩ ምልክት ያለው ሻንጣ ለይተው አወጡና የፍተሻ ጠረጴዛ ላይ አስቀምጠው ቁልፋን ሰብረው ከፈቱ።

ተረኛዎቹ ሻንጣ ጫኞችና የጸጥታ ሠራተኞች ያፋቸው ማሸጊያ የዐይናቸው መከለያ ደኅና ገንዘብ ተሠጥቷቸዋል። ሻንጣውን ከፍተው ልብሱን ገለጥ ገለጥ ሲያደርጉ ከሥር የብረት ሣጥን አገኙ።

የአልማዝ እንክብል ያገኙ ያክል እየፈነደቁ ሣጥኑን አወጡና ሻንጣውን ዘግተው የተሠበረውን ቁልፍ እንደነገሩ እዛው ወሽቀው ወደ ውስጥ እንዲገባ ካገኙበት ላይ ጥለው ወደ ናታሊያ ከነፉ።
“ናታሊያ ዛሬ እንዴት እንደምትደሰት ይታያችኋል?” አለ አንደኛው።

“በጣም እንጅ! እንዲያውም ዛሬ ደመወዝ ማስጨመር ያለብን ይመስለኛል” አለ ሌላኛው።

ሁሉም እየተቀባበሉ በደስታ እያሸካኩ ቤት ደረሱና ወደ ቢሮዋ እየተጣደፉ ገቡ። ከመካከላቸው እንደ አለቃ የሚቆጥሩት ወመኔ፡-

“እመቤት ናታሊያ! ዛሬ ደስ ሊልሽ ይገባል። ይኸው!” ብሎ ሣጥኑን በኩራት ጠረጴዛው ላይ አስቀመጠላት።

ናታሊያ መጫወቻ ተገዝቶ ሲሰጠው እንደሚፈነድቅ ሕፃን ልጅ እየበረቀች ሣጥኑን አንሥታ እቅፍ አደረገችውና ወንበሯ ላይ ዘፍ አለች። የደስታ ስካሯ በረድ ሲል ስልክ አንሥታ ወደ ሮም ደወለች።

ሮም የሚገኘው ሮማሪዮ ስልኩን አንሥቶ “ናታሊያ እንደምን አለሽ?” አላት።

“እንደዛሬም ደገና ሁኔ አላውቅ!” አለችው እያሸካካች።

“ምን ተገኘ?” አላት እርሱም በጉጉት።

“ሣጥኑ እጄ ገባ” አለችው ቀኝ እጇን ፈርጠም አድርጋ እየጨበጠች።

“እውነትሽን ነው?!” አላት የእርሱም ስሜት በደስታ እየተወራጨ።

“አይሰማህም!” አለች በጣቷ ቀለበት የብረት ሣጥኑን እያንኳኳች።

“አይ አንቺ! አንቺ እኮ እውነተኛው የቄሳር ልጅ ነሽ!” አላት።

“መጠርጠሩስ! ማንም ጥቁር መጥቶ ታሪክ እንዲሻማ አልፈቅድም እሽ!” አለች በኩራት እየተንጎራደደች።

“አሁኑኑ ወደ ሲሲሊ መጣሁ። በፍጥነት ሥራ መጀመር አለብን” አለ እየተቅበጠበጠ።

“አዎን! ብትፈጥን ይሻልሃል” አለችው እየሳቀች።

“እኔ እምልሽ! እስኪ ሣጥኑን ክፈችና ወረቀቱ ላይ የተጻፈውን አንብቢልኝ። አእምሮዬን ማሠራት እንድጀምር” አላት ጉጉቱ

ለማይ ጥግ ስለደረሰ።

“የ ፕሮብሌም!” አለችና ስልኩን አንገቷ ሥር ሽጉጣ በአገጫና በትከሻዋ አጣብቃ ይዛ ሣጥኑን ከፈተች።

አጤዋ ዱብ አለ! ቀና ብላ በድንጋጤ ካሸከሮቿ ላይ አፈጠጠች። አንገቷ ሥር ተወሽቆ የነበረው ስልክ ወደ መሬት ተወረወረ።

ሃሎ... ሃሎ... የሚል ድምፅ ስልኩ ውስጥ ያንቋርፋል። ደስታዋ በአንዴ ጠፍቶ ፊቷ የሐምሌ ደመና መሰለ። የሚያምሩት አለንጋ ጣቶቿ የተሳሉ ሰይፎች መሰለው አየር ላይ ወደ ሰዎቹ ተቀሰቀሰ። ለወትሮው ወንዶችን የሚያማልሉት የብር እንክብል ዐይኖቿ የጋለ የብረት አለሎ መሰለው አፈጠጡ።

“ወረቀቱስ?!” አለች ወደ ሰዎቹ እያፈጠጠች።

“የምን ወረቀት?” አለ ሣጥኑን ያስረከበው ሰው።

“እዚህ የነበረው ወረቀት! ምሥጢሩ የተጻፈበት፣ ካርታው ያለበት ወረቀት!” አለች። ቃላቶቿን ስትናገር ድምጿ የተዘጋ ይመስል ሲቃ እየተናነቃት እየተቆራረጠ ደፈርሻ የሆነ ነገር ነበር።

“እመቤት ናታሊያ! ሣጥኑን ከፍተን ለማየት እንኳን አልሞከርንም። እምልልሻለሁ!” አለ እየተርበተበተ። ድንገት የጠረጴዛዋን ሁለተኛ መሳቢያ ስባ ሽጉጥ መሻለጥ አደረገችና ለማቀባበል ሳብ አደረገች። “እመቤት ናታሊያ! በፈጠረሽ! እኛ ምንም አላደረግንም። ወረቀቱን ራሱ ሰውዬው አውጥቶት ሊሆን ይችላል” አለ በፍርሐት እየተናጠ። ናታሊያ ድንገት ስሜቷ በረድ አለና ከፊቷ የቆመት አገልጋዮቿ ያን ያክል ብልጥ ሳይሆኑ ቂሎች እንደሆኑ ስለምታውቅ ይክዱኛል ብላ ማሰቧን ተጠራጠረች። እንዳሉት ወረቀቱን አውጥቶ በእጁ ካለው ቦርሳ አድርጎት ሊሆን እንደሚችል ብልጭ አለባት።

“እሺ አልወሰዳችሁትም ብዬ ልመናችሁ?” አለች።
 “እመቤት ናታሊያ! በፍጹም ታማኞች መሆናችን የእስከዛሬው
 ሥራችን አይመሰክርም?” አለ በመለማመጥ። ሌሎቹ ደንግጠው
 ባሉበት ደርቀው ቁመዋል። ናታሊያን በደንብ ስለሚያውቁት
 ተረበሹ። የምትፈልገውን ለማግኘት ሲጨናገፈባት በተለይ ሰው
 ያሸነፋት ሲመስላት ማንኛውንም ድርጊት ለመፈጸም ወደ ጓሳ
 የማትመለስ ጀብደኛ እንደሆነች ጠንቅቀው ያውቃሉ።

“እሽ አምኞችኋለሁ። አሁን ጊዜ የለንም። ያለን ጊዜ ከአንድ
 ሰዓት ያልበለጠ ነው። ወደ ኤርፖርት በፍጥነት ትሄዳላችሁ። የሆነ
 ትርምስ ቢሆን ፈጥራችሁ የያዘውን ቦርሳ ነጥቃችሁ ወረቀቱን
 ፈልጋችሁ ይዛችሁ ትመጣላችሁ። ልብ በሉ! ወረቀቱን ለመለየት
 አያስቸግርም። ውኃ ሰማየዊ ቀለም ያለው ነው። ፍጠኑ!” አለችና
 አምቧረቀች።

አሁን ሚዛናዊነትና ምሥጢራዊነት ጮርሶ እየከዳት የመጣ
 ይመስላል። አባቷ እንዳያውቁ መፈለጓንም ጭምር ረሳችው።
 የናታሊያ ሰዎች ምን ማድረግ እንዳለባቸው ግልጽ ሐሳብ
 ሳይኖራቸው እየተደናበሩ ወደ ኤርፖርት ከነፋ።

ሲሳይ ፍተሻውን ጨርሶ የሚሳፈርበት አውሮፕላን መቆያ አዳራሽ
 መሳፈሪያው ቅጽ ላይ በተጠቀሰው ቁጥር መሠረት ለይቶ ካገኘ
 በኋላ ዘና ብሎ ቁጭ ብሏል። መጠበቁ ሲሰለገው ማስታወሻውን
 አውጥቶ በሲሲሊ ቆይታው የገጠመውንና ያየውን መጻፍ ጀመረ።
 አንድ ሁለት ገጽ እንደጻፈ ሰለገው። ሲሳይ ማንበብ የሚወደውን
 ያክል መጻፍ አይወድም። ወዲያው ድካም ይሰማዋል፤ ይሰለገዋል።
 እናም ተነሥቶ ወዲያ ወዲህ ይል ጀመር። ከአንድ ዐሥራ አምስት
 ደቂቃ በኋላ የበረራ ቁጥራቸው ተጠርቶ እንዲሳፈሩ ሲጠራ ሰማ።
 አጭር በረራ ስለሆነ መጋፋት አልፈለገም። ተሳፋሪዎች ተነሥተው

ሲሰለፉ እርሱ ሄደና እንደገና ቁጭ አለ። የሲሲሊ ቆይታው ሲመጣ እንዳሰበው ሥጋት ሳይሆን በምቾትና በመልካም አጋጣሚ በማለቁ የሆነ እፎይታ ተሰምቶታል።

በሌላ በኩል የናታሊያ ሰዎች ወደ ኤርፖርት እየደረሱ ነበር። እንደተኳረፉ ሁሉም ምንም ሳይነጋገሩ ቆይተው ለመጀመሪያ ጊዜ አለቃ ተብዬው እንዲህ አለ፡

“አባቴ እንዲያውቅ ምናምን ያለችውን እርሱት። ሁለታችሁ አንጠልጥላችሁ ታነሡትና ኪሱንና ሁለመናውን ትፈትሻላችሁ። እናንተ ደግሞ ቦርሳውን ትመነጥራላችሁ። እኔ ከፖሊሶቹ ጋር በመነጋገር የሆነ የጸጥታ ሥጋት ያለ እንዲመስልና ትኩረት እንዳይደረግባችሁ ሽብር እፈጥራለሁ። አኬ!” አለ

ሁሉም መስማማታቸውን ጭንቅላታቸውን እያወዛወዙ አስታወቁ። ኤርፖርት ደርሰው መኪናቸውን አንድ ጥግ አቁመው እየተጣደፉ ኤርፖርቱ ጸጥታ ኃላፊ ቢሮ አመሩ። አራቱ ከውጭ ቁመው አለቃቸው ገብቶ ጠዋት የነበረውን የከሸፈ ሥራ አስረድቶት ድጋሚ ሊሞክሩ መምጣታቸውን አረዳው።

ኃላፊው ናታሊያን በደንብ የሚያውቃትና ብዙ ውለታ ያለበት ቢሆንም ትንሽ አጉረመረመ። ወዲያው የተለመደውን ከኪሱ አውጥቶ ገፋ ሲያደርግለት ጠዋት ያዘዘውን የጸጥታ መኮንን ጠርቶ በጀሮው አንሾካሾከለትና አምስት ልዩ መታወቂያዎችን አስይዞ ከመኮንኑ ጋር እንዲሄዱ ፈቀደላቸው።

የተሠጣቸውን ልዩ የይለፍ መታወቂያ ደረታቸው ላይ አድርገው ወደ ውስጥ እየተጣደፉ አመሩ። መኮንኑ ትንሽ እንደሄደ ቆሞ አለና የተፈለገውን ሰው በረራ ቁጥር ጠየቃቸው። ደንገጥ ብለው አለማወቃቸውን ነገሩት።

“ስሙንስ?” አላቸው። እሱንም አለመያዛቸውን ነገሩት። በስጤት አለና «ተከተሉኝ» ብሎ ተመልሶ እየሮጠ መግቢው ላይ ወደሚገኘው መንገዶች መቀበያ ሄደ። ጠዋት ሲሳይን ያስተናገደችውን ሠራተኛ እየተጣደፈ ጠየቃት። እርሷም የጥቅሙ ተካፋይ ነበረችና በፍጥነት ከኮምፒውተሩ ላይ አይታ የመሳፈሪያውን አዳራሽ (11A) ብላ ተናገረች።

እየሮጡም እየዘለሉም ወደ ውስጥ ዘለቁና መሳፈሪያ 10ን ጨርሰው ወደ 11 ሲሮጡ የናታሊያ ሰዎች አለቃ ሁሉንም ቆም አደረገና፡- መኮንኑን እየጠቆመ፡

“እኔና አንተ መታወቂያችን እያሳየን ሁሉንም ሰው ወደ መሬት እንዲተኛ በጩኸት እናስደነብራለን። እናንተ ደግሞ ቅድም የነገርኳችሁን በፍጥነት አከናውናችሁ ትሰወራላችሁ። ገባችሁ?” አለ።

ሁሉም እንደገባቸው አስታወቁ። በዐሥረኛ ተርሚናል ሥር ያሉትን አዳራሾች አቋርጠው ሲጨርሱ 11A የሚል ምልክት ያለው አዳራሽ ከፊት ለፊት ታያቸው። እየተንደረደሩ ሲደርሱ አዳራሹ ባዶ ነበር።

የበረራ አስተናባሪዎች ተሳፋሪዎችን አሳፍረው የመሳፈሪያ ኮሪደር በሩን ዘግተው ወደ ሌላ አዳራሽ ለመሄድ ሲዘጋጁ ነበር የደረሱት። ሁሉም ኩም አሉ! በመስታዎቱ አሻግረው ወደ ውጭ ሲመለከቱ አውሮፕላኑ ወደ ማኮብኮቢያው ስፍራ እያመራ እንደሆነ ተመለከቱ።

ሁሉም ተሳፋሪዎች መቀመጫ ላይ ዘርፈው አሉ። ከደነዘዘው የሽንፈት ስሜታቸው ወደ ልቡናቸው ሲመለሱ ለናታሊያ ማሳወቅ እንኳን እንደረሱት ሲታወቃቸው በድንጋጤ አለቅዬው የሞባይል ስልኩን አንሥቶ ወደ ናታሊያ ሞባይል ደወለ። የሚጠብቀውን

ሰድብ አስታውሶ የዝሆን ጆሮውን አዘጋጀና ስልኩን ጠጋ ሲያደርግ በወዲያኛው ጫፍ፡

“እ... አገኛችሁት?!” የሚል ድምፅ ተሰማ።

“አይ... እ... አውሮፕላኑ ሄዷል” አለ እየተንተባተበ።

“መንጋ በክት! መንገድ ላይ ምን ትሠሩ ነበር? ይሄኔ አሽሸህን ልትለቅም ገብተህ ይሆናል” አለች በንዴት ጡፋ።

“በፍጹም! በቀጥታና በፍጥነት ነበር የደረስን። ግን በሩ ተዘግቶ አውሮፕላኑ ወደ ማኮብኮቢያው ሲያመራ ደረስን” አለ።

“እንከፍ ሁላ!” ብላ ስልኩን ጆሮው ላይ ጠረቀመችና ጠረጴዛውን በቡጢ ትነርተው ጀመር።

በብስጭት ለደቂቃዎች ስትናጥ ቆየችና የሆነ ነገር ትዝ አላት። የመጨረሻ ወሳኝ ዕድል እንዳላት ስታውቅ ፈገግ አለችና የመስመር በልኳን ሳብ ስታደርግ ቀደም ብላ ስትወረወረው መሬት ላይ እንደወደቀ እንደነበር እንኳን ባለማስተዋሏ ገርሟት “ሜርዳ” እያለች አነሣችውና ወደ ሮም ደወለች።

ሮማሪዩ በፍጥነት አነሣና “ናታሊያ ምንድን ነው የሆነሽው? ስልኩን እኮ ጀሮዬ ላይ አንጠልጥለሽ ተውሽው” አላት በጭንቀት ሲንቆራጠጥ መቆየቱን ለመግለጽ።

“ባክህ ጉድ ሆነናል! ሰውዬን በጣም ዝቅ አድርጌ ገምቼው ኖሯል” አለች ፀጉሯን በጣቶቿ እየመነሸረች። ሽንፈት ሲሰማት ሁልጊዜም አለንጋ ጣቶቿን ፀጉሯ ውስጥ ትከትና እንደ ጤፍ ዛላ ንስንስ ከፊት ወደ ኋላ ትመነሸረዋለች።

“ምን ችግር ተፈጠረ?” አላት

“ወረቀቱ ሣጥኑ ውስጥ የለም” አለችው

“እያጠናው ለመሄድ አስቦ በእጁ ካለው ቦርሳ አድርጉት ይሆናል” አለ።

“የእኔም ግምት እንደዚያ ነው። ወይም ተጠራጥሮ በልብሱ ውስጥ ሸሽጎትም ይሆናል” አለች።

“ሊሆን ይችላል” አለና ሁሉም ዝም ብለው ለሴኮንዳች ቆዩና፡

“ታዲያ ምን አሰብሽ?” አላት ለዘብ ብለ።

“አንድ የመጨረሻ አማራጭ አለን” አለችው።

“ምንድን ነው እርሱ?” አላት።

“ምን መሰለህ! ሮማ ከደረሰ በኋላ ወደ አዲስ አበባ ለመሄድ የኢትዮጵያ አየር መንገድን መጠበቅ አለበት። እናም ምን ያክል እንደሆነ ባላውቅም ቢያንስ አንድ ሁለት ሰዓታት ሮማ ኤርፖርት መቆየቱ አይቀርም። እና...” ብላ ዝም አለች።

“ገብቶኛል! በዚህ ጊዜ ውስጥ በእጁ የያዘውን ቦርሳ መፈተሽ እንችላለን ወይ? ነው አይደለ?” አለ።

“አዎን! በእጁ የያዘውን ብቻ ሳይሆን ዋናውን ሻንጣም በደንብ መበርበር አለብን ብዬ ነው” አለች።

ወጣቱ አንትሮፖሎጂስት ግንባሩን በጣቶቹ መታ መታ አደረገና፡-

“ውድ ናታሊያ፡ ይቻላል!!” አላት ውስጡ እየተተራመሰ።

“ብራቮ! የእኔ ባትሆን ይቆጫኝ ነበር” አለችው ፍንድቅ ብላ።

«የእኔ ባትሆን» የሚለው ቃል ጭራሽ ድብቅ ፍቅሩን ቀሰቀሰበት።

«የማን እሆናለሁ። ከማንም እንዳልደርሰ ተብትበሽ አስረሽኝ አለ ለራሱ ።

“እየውልህ የኔ ውድ!...” አለች። እንደ እውነቱ ከሆነ ለእርሱ ምንም ስሜት የላትም። እርሷ ሲፈጥራት መወደድ እንጅ መውደድ አታውቅም። መፈቀር እንጅ ማፍቀር የምታውቅ አይመስልም። እርሷ የምታውቀው ማሸነፍ ብቻ ነው።

“እየውልህ የኔ ውድ፣ ወረቀቱን የያዘው በእጁ ከሆነ ማለቱ በእጅ በርሳው ከሆነ መሠረቱን በምንም ምክንያት ማወቅ የለበትም። ያው... ለምን እንደሆነ ይገባሃል” አለችው።

“የኔ ውድ፣ ስትለው ጭራሽ ቆጣሪው ዞረ። ምነው አሁን ከጎደ ብሆን ኖሮ። ይሄኔ እየደባበሰች ነበር የምትነግረኝ፣ እያለ ሲቃኝ፡- “ገብቶኝል አይደል?” አለችው።

“ናታሊያ አታስቢ። ሮማ ውስጥ ከእጅ ላይ ጣት እንኳን ቢሰርቁ ባለቤቱ አያውቀውም። እኛ ሮማውያን እንዲህ ያሉ ፕሮፌሽናል ሌቦች አሉን። የፈለግነውን እንደ አስማት ሽው እናደርጋለን። እስካሁን መስረቅ ያልቻልነው አንድ ነገር ብቻ ነው?” አላት። “ምን?” አለች

“ልብ” አላት።

“አልቀረብህም” ብላ ተሽኮረመመችለትና “ያለህ ጊዜ ትንሽ ሊሆን ይችላል።” አለችው ኮስተር ባለ ድምፅ እንደገና። የማይፈለግ ነገር እንዳይሠረቅ ብላ የወረቀቱን ቀለም ነገረችውና (ይቅናህ) ብላ ስልኩን ዘጋች።

ወጣቱ አንትሮፖሎጂስት ሮማሪዮ በበኩሉ ይህን ፕሮጀክት የፈለገበት ምክንያት ለዝናና ጥቅም ብቻ አልነበረም። ይልቁንም ከናታሊያ ጋር የበለጠ የሚያቀራርበውና የሚያቆራኘው ስለመሰለው ፍቅሯን የማግኘት ተስፋውን ስላሳደገው ነበር።

ከናታሊያ ጋር በአንድ የአዳሪ ትምህርት ቤት የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን ተምረዋል። እርሱ በየቀኑ እያፈቀራት የሚሄድ ቢሆንም እርሷ ግን ልቧ ለፍቅር እንደ ግግር በረዶ የማይሞቅ ነበር። ማንም ሰው በዐይኗ አይሞላም። ሮማሪዮ ዐይነ ግቡ ወንዳወንድና በብዙ ሴቶች ሊወደድ የሚችል ቢሆንም ለናታሊያ ግን ፍቅሯን ፈልገው ደጅ ከሚጠኑት ጎረምቶች እንደ አንዱ ነው።

የምትቆጥረው። እንደ ቀን እንኳን ደፍሮ ፍቅሩን ሳይነግራት ትምህርታቸውን ጨርሰው እሱ ወደ ሮም ዩኒቨርሲቲ ሲገባ እርሷ ሲሲሊ ተመልሳ የንግድ ሥራ ኮሌጅ ገብታ የአባቷን ኩባንያ ተቀላቀለች።

አልፎ አልፎ በስልክና በአካል ሲገናኙ እንደ አብሮ አደግ ጓደኛ እየሳቁ በትዝታ የሚያወጉ ቢሆንም በእርሷ በኩል የተለወጠ ነገር አልነበረም። በተገናኙ ቁጥር ማግባቷን ሲጠይቃት እንዳላገባች ስለምትነግረው ደግሞ ተስፋው ሊሟጠጥ አልቻለም ነበር።

ትምህርቱን ጨርሶ በቫቲካንና ሮም መዝገቦች ተቀጥሮ ሠርቷል። በአፍላ ዕድሜው በውጭ ሀገራት በተለይ በግብጽና የመን ጥንታዊ መካነ ጥናቶች በመገኘት በአርኪዮሎጂና ማኅበረሰባዊ ግኝቶች ላይ ተሳትፏል። አልፎ አልፎ ከሕጋዊ መስመር ፈንግጥ እያለ ጥንታዊ ጽሑፎችንና ቅርሶችን ለቱጃሮችና ለግል መዝገቦች ማዘዋወርና ማቀበልም ለምደላ። በዚህም ረብጣ ገንዘብ ያገኘ ሲሆን እንደ አቅሙ ጣልያን ውስጥ የወደቦችና ኤርፖርቶች የጸጥታና ጉሙሩክ ኃላፊዎች ጋር ቀጭን መስመር ዘርግቷል።

የዛሬው ዕድል ጥንካሬውንና ታማኝነቱን ለናታሊያ በማሳየት በመጨረሻ የተቆለፈውን ልቧን ለመክፈት ያስችለኛል ብሎ አምኗል። እናም ሴት የላከው ጅብ አይፈራም እንደሚባለው በወፊ ከኢፓርትመንቱ ወደ ቢሮው ገሠገሠ።

ቢሮው ደረሰና ኮምፒውተሩን አሥነስቶ ከሲሲሊ የሚመጣው አሊታሊያ አውሮፕላን ስንት ሰዓት እንደሚያርፍ አየ። ቀጠለና የኢትዮጵያ አየር መንገድ አውሮፕላን ስንት ሰዓት መጥቶ ስንት ሰዓት እንደሚነሣ በየትኛው ተርሚናል እንደሚሳፍር ከኤርፖርቱ መረጃ መርብ ላይ ተመለከተ። በዚህ መሠረት የኢትዮጵያ አየር መንገድ ከዋሽንግተን ዲሲ መጥቶ ወደ አዲስ አበባ የሚነሳበትን

ሰዓት ማወቅ ቻለ። የሚያሳፍርበትን ተርሚናልና በር ቁጥር ሁሉ አገኘ። በአጠቃላይ ሲሳይ ከሲሲሊ መጥቶ ወደ አዲስ አበባ እስኪሳፈር የሦስት ሰዓት ጊዜ እንዳለው ተረዳ።

“በጣም በቂ ጊዜ ነው” አለና ለሚፈልጋቸው ሰዎች ስልክ ደዋለና በአንድ ሰዓት ጊዜ ውስጥ ሊያናገሩ ዳቪንቺ አውሮፕላን ጣቢያ እንዲገኙ ቀጥሮ እርሱም ወደዚያው አመራ።

መንገድ ላይ ስልቱን እያቀነባበረ ነበር። ሦስት ቡድን ይኖረዋል። የሁለቱ ቡድኖች ሥራ ከኤርፖርቱ ሴኩሪቲ ባሉ ወዳጆቹ የሚሠራ ሲሆን አንደኛው ቡድን የሲሳይ ሻንጣ ከሲሲሊ ከሚመጣው አልቃሊያ አውሮፕላን ተራግፎ ወደ ኢትዮጵያ አየር መንገድ ወደሚቆምበት ተርሚናል ሲያመራ ለይቶ በደንብ የሚፈትሽ ይሆናል።

ሁለተኛው ቡድን ደግሞ ሲሳይ ከሀገር ውስጥ በረራ ተርሚናል ወጥቶ ወደ ዐለምአቀፍ በረራ ተርሚናል ገብቶ ወደ መሣፈሪያው አዳራሽ ሲያመራ ፍተሻ ጣቢያው ላይ በፍተሻ ሰበብ የያዘውን ሻንጣ እንዲሁም ከለበሰው ልብስ ኪስ ውስጥ ወረቀቱ የት እንደተቀመጠ የሚለይና ለሦስተኛው ቡድን የሚያስተላልፍ ነው።

ሦስተኛው ቡድን አውሮፕላን ጣቢያው ውስጥ በመንገደኞች ዕቃ ጭነትና ምግብ ማደራጃ ሥራ ላይ ከተሠማሩ አደገኛ ሞጭላፊዎች መካከል ሁለቱን መርጦ ወረቀቱ የተቀመጠበትን ቦታ በሚነገራቸው መሠረት ሲሳይ ሳያውቅ ሳይነቃ መስረቅ ነው።

ይህንን ድርጊት ቀደም ሲል ሞክሮት ያውቃል። ቅርስነት ያላቸውን ነገሮች የአሳሽና የጥናት ቡድን መሪዎችን በማሰረቅና የጠፋ በማስመሰል ለእርሱና ለአጋሮቹ ጥቅም በተደጋጋሚ አውሏል። እናም በዕቅዱ ስኬት ላይ አንዳች ጥርጣሬ አልነበረውም። ኤርፖርት

እንደደረሰ ቡድኑን ከማግኘቱ በፊት ከኤርፖርት ሴኩሪቲ ቢሮ ጎራ አለና በአንድ ወዳጁ አማካኝነት የሲባይን ፎቶግራፍ ከፓስፖርት ኮፒው ላይ አትሞ ያዘና ወደ ቡድኑ ሄዶ ዝርዝር ገለጻ አደረገ። ሰዓቱን አየና ከሲሲሊ የሚመጣው አውሮፕላን ሊዮናርዶ ዳቬንቺ ኤርፖርት መድረሻው መሆኑን ሲረዳ፡-

“ወዳጆቼ! ከአሁኑ ደቂቃ ጀምሮ አጥፊሽኑ ተጀምሯል!” አላቸው።

ምዕራፍ I

ሲሳይ የተሳፈረበት አውሮፕላን በሰዓቱ ሊዮናርዶ ዳቫንቺ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ የሀገር ውስጥ በረራ ማስተናገጃ ተርሚናል በኩል አርፏል። ከእርሱና ከአንድ ጥቁር አሜሪካዊ በስተቀር ቀሪዎቹ መንገደኞች ነጮች ነበሩ። ከ72 መንገደኛ ውስጥ ኢትዮጵያዊ መልኩ ሲሳይን ለመለየት በጣም ቀላል ያደርገዋል።

ዋናው ሻንጣው በቀጥታ ከሚቀጥለው አውሮፕላን ስለሚተላለፍለት የእጅ ሻንጣውን ብቻ ይዞ ወደ ዐለም አቀፍ በረራ የመንገደኞች ማስተናገጃ የተለጠፈውን ምልክት ተከትሎ አመራ። ሁለት ሰዎች ከፊትና ከኋላ ሆነው አጅበው እየተከታተሉት እንደሆነ ፈጽሞ አላወቀም ነበር።

ዋናው ተርሚናል አዳራሽ ደርሶ የኢትዮጵያ አየር መንገድ አውሮፕላን በየትኛው የተርሚናሉ ክፍል እንደሚነሳ ግድግዳው ላይ በትልቁ ከተሰቀለው የበረራ ማሳወቂያ ሰሌዳ ላይ ተመለከተ።

ከበረራ ቁጥሩ ጎን የአውሮፕላኑን ቀይ ቢጫ አርንጓዴ አርማ ሲያይ ወዲያው የተለመደው የደስታ ስሜቱ ተቀሰቀሰበት።

ሲሳይ ሁልጊዜ ወደ ሀገሩ ለመመለስ ኤርፖርት ሲደርስ የማይገለጽ ውስጣዊ ደስታ ይሰማዋል። እንዲያውም «ልዩ ደስታ የሚሰማህ የትና መቼ ነው?» ቢባል ቶሎ የሚመጣለት ውጭ ሀገር ቆይቶ ወደ ሀገሩ ለመመለስ የመጨረሻውን አውሮፕላን የሚጠብቅበት ኤርፖርት ነው። ከአውሮፕላን ገብቶ ቁጭ ሲልና «ይህ አውሮፕላን በቀጥታ ወደ አዲስ አበባ የሚበረው ነው» የሚለውን ያስተናጋጃች ድምፅ ሲሰማ የሚሰማው ስሜት ወደ ገነት የመብረር ያክል መሆኑ ይገርመዋል።

ወደ ውጭ ሀገር ለመጓዝ ገና ቦሌ ዐለም አቀፍ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያን ለቆ አውሮፕላኑ ወደ ሰማይ ሲወጣ ሀገሩ መናፈቅ ትጀምረዋለች። «ምኑ ነው የሚናፍቅህ?» ቢባል ይሄንው የሚል መልስ የለውም። “ሜዳና ተራራው፣ ወንዙና ሽለቆው፣ ሐዘንና ሙሾው፣ ሰርግና ጭፈራው፣ ቀረርቶውና ፋከራው፣ ሰንበቴውና ደቦው፣ ማሕሌትና ቅዳሴው፣ እንደ አለላ ሙዳይ እንደ ጥበብ ሸማ አንድ ኩታ እንዲሆን በብዙ ቀለማት የተሸመነው ሕዝቡ ብቻ ሳይሆን ሌላው ቀርቶ አጥር ስር ቆሞ የመሸናት ገመናችን እንኳን ሳይቀር ይናፍቀኛል” ይላል።

“ኢትዮጵያን የምትወዳት ምን ብታደርግልህ፤ እንዴትስ ባለ ኑሮ ብታኖርህ ነው ጃል?” ቢሉት የሚሰጠው መልስ ለሰዎች አጥጋቢ ሳይሆን ይችላል። አንዳንዴም “ተው እባክህ ኢትዮጵያ ሕመሜ ናት” ይልካል። “ስርቃት የምትናፍቀኝ፣ ልተዋት ብል የምታገረሽብኝ፣ አማኝ የምታድነኝ፣ ሰብራ የምትጠግኝ ምትሐቴ ናት” ይላል። “በሽታዬም መድኃኒቴም፣ ረሀቤም ጥጋቤም እርሷው ናት” ይላል።

ኢትዮጵያ ለእርሱ አካሉም ሥነ ልቦናውም ናት። ደስ ቢለው የሚፈነድቅባት፤ ቢያዝን የሚኮራመትባት ስሜቱ ናት ሀገሩ። ከጉብቁልናዋ ይልቅ ተስፋዋ ገጠላቶች ይታያል። ከርንችት ቢከራሰውን፤ ኢፍትሐዊነቱን፤ የአንዳንድ ባለሥልጣኖችን ግፍ ሲያይ እንኳን የሀገሩን ፍቅር አይከልሉበትም። እነርሱን እንደ ተባይ ነው የሚያያቸው። “ቤትህ ተባይ ሆነ ብለህ አታቃጥለውም ወይም አትተወውም። ይልቁንም ተባይን ለማጥፋት ታስባለህ እንጅ” ይላል።

ሌላ ቦታ፤ ሌላ ሀገር ቢሄድ ከዚህ የተሻለ ኑሮ ወይም ገቢ ሊያገኝ እንደሚችል መከራከሪያ ሲቀርብለት ደግሞ እንዲህ ይላል፡-

“የድካሜን፤ የጥረቴን ያክል አላገኝ ይሆናል፤ ግን ሀገሬ የጎደለብኝን የምትሞላበት ልዩ መላ አላት። ገበያው እሳት ኑሮው ጥብስ ይሆን ይሆናል፤ ግን ሆዴን የምታጠረቃበት ልዩ ምሥጢር አላት። ግፈኞች ሲገፉኝ፤ ጥጋቦኞች ሲረግጡኝ ከላይ አሸቀንጥራ የምትጥልበት ልዩ ስልት አላት። በዐደባባይ የሚጠራ ስምና ማዕረግ ባይኖረኝ እንኳን ወንድማለም፤ ወንድም ጋሽ እያሉ ከስሜ በፊት የሚጠሩኝ የሚሳሱ ወገኖች መሐል ታኖርኛለች። ኢትዮጵያ ብዙ ቁሳዊ ነገር አትሰጥህ ይሆናል፤ ሰውነትክን፤ ውስጣዊ ሞራልና ሰላምን ግን አትነፍግህም። ድሃ እንኳን ሆነህ መኖርን እንድትወድ ስብዕናህን ትገነባዋለች። ድሃ ብትሆንም የፍቅር ሰው እንድትሆን ስብዕናህን ትገነባዋለች። ድሃ ብትሆንም የፍቅር ሰው እንድትሆን የምትገራባት ልዩ ምሥጢር አላት። ተራቁተህ እንኳን ክብር እንዲኖርህ ሕሊናህን የምታንፅበት አላት ልዩ ኃይል። እየበላ ከሚርበው፤ ለብሶ ከሚበርደው በላይ ‘ተመስገን’ የምታሰኝበት አላት ልዩ ጸጋ፤ ሀገሬ ኢትዮጵያ!” ይላል።

በአንድ ወቅት አንደ አርአያ የሚያየው የልብ ጓደኛው ስለዚህ ስሜቱ ሲነግረው እንዲህ ብሎት ነበር፡

“አየህ ጨክነህ ጥለኻት ሂደህ፤ በሄድክበት ሀገር ኑሮህ ተቃንቶልህ እንኳን አትረሳህም። በትዝታ ትንጥሃለች፤ በናፍቆት ትቧጥጥሃለች፤ እስከ ዕለተ ሞትህ ልብህን ወደ እርሷ የምትስብበት ልዩ መግነጢሳዊ ኃይል አላት።

ዝም ብሎ መሰለህ ወገን ከየማዕዘኑ ተነሥቶ ራሽን ሳይታደለው፤ ደሞዝ ሳይቆረጥለት፤ ቤቱን ትዳሩን ትቶ፤ የራሱን ስንቅ ይዞ፤ በእግሩ ተጉዞ አድዋ የሞተው? ዶጋሊ፤ ማይጨው፤ ካራማራ የሞተው? ፍቅሯ አገርሽቶበት፤ ውድቀቷ ሕመም ሆኖት እኮ ነው። ኢትዮጵያዊነት ዜግነቱ ሳይሆን መንፈሱ ሰርጾት እኮ ነው። ታዲያ ሀገርክን ባትሞትላት እንኳን ማፍቀር ይነስህ? ጽድቅና ኩነኔ ሰማያዊ ጉዳይ ቢሆንም ከኢትዮጵያ ፈጽሞ መለየት ያ ነው ኩነኔ!” ብሎት ነበር።

ሲሳይ ምንም እንኳን በቂ ጊዜ ያለው ቢሆንም የፍተሻ ጣጣውን ጨርሶ መጠበቅ ስለፈለገ በሚሳፈርበት ተርሚናል አቅጣጫ በኩል ወዳለው የፍተሻ መስመር አመራ። ወረፋው ሲደርስ ጃኬቱን፤ ቀበቶውን፤ ጫማውን አውጥቶ በዕቃ መፈተሻው ላይ አስቀምጦ እርሱ ወደ ሰውነት መፈተሻው ማሸን ገባ። የጮኸ ወይም የተለየ ነገር አልነበረም። ዕቃው ሁለት ሦስት ጊዜ ወደፊት ወደኋላ እየተደረገ በጨረር ማሸን በጥንቃቄ ተፈተሽ።

በብዙ ኤርፖርቶች ጥቁር የቆዳ ቀለም ያላቸውና የዐረብ ዝርያ ያላቸው የሚመስሉ ተሳፋሪዎች ላይ ፍተሻው ጠንክር ያለ እንደሆነ ሲሳይ ከልምድ ያውቃል። ሁልጊዜ ራሱን ለዚህ መድሎ ዝግጁ ለማድረግ ይጥክራል፤ ከብስጭት ባይድንም። ከኋላ ብዙ ተሳፋሪ ተሰልፎ አንድ ሰው ላይ ትኩረት ሲደረግ የተሳፋሪው ዓይን ሁሉ ከተፈታሽ ላይ ስለሚያርፍ ያስጨንቃል።

የሰጠው ፍተሻ ግን ለሲሳይ ከመቼውም የከፋ ነበር። እየተመላለሰ በጨረር ሳጥኑ እንዲያልፍ ከተደረገ በኋላ አንድ ጠረንገሎ ፓሊስ መጣና እባክህ ተከተለኝ ብሎ ከጎን ካለች በመስታዎት ወደ ተከለለች ክፍሉ ይዞት ገባና፡

“እባክህ ለተጨማሪ ፍተሻ ተባበረን” አለው። ለወትሮው ቢሆን በጣም ይበሳጭ የነበረው ሲሳይ ረጋ ብሎ፡-

“ምንም ችግር የለም” አለ።

ፓሊሱ ዕቃዎቹን አንድ ባንድ በጥንቃቄ እያገላበጠ መፈተሽ ጀመረ። የማስታዎሻ ደብተሩ እያንዳንዱ ገጽና ሽፋኑ፣ የቦርሳው ኪሶች፣ ሌላው ሳይቀር የለበሰውን ጃኬት ገበር በጥንቃቄ እየደባበሰ ፈተሽ። አንድ ሲቪል ልብስ የለበሰ ደኅንነት የሚመስል ወጣት ከአንድ ጥግ ቆሞ ፍተሻውን ይከታተላል።

እጁን አንከርፎ እንዲቆም ጠየቀውና በደንብ እየዳበሰ ፈተሽው። በመጨረሻ ከቆመው ሰው ጋር በዓይን ተጠቃቀሱና ዕቃውን ቦርሳው ውስጥ ማስገባት እንደሚችል ነገረው። አስገብቶ ሲጨርስ፡

“መሄድ ትችላለህ” አለው ቅር እያለው።

ሲሳይ ቦርሳውን አንሥቶ ወደ በፋ ሲያመራ ሮማሪዮ የሆነ ነገር ብልጭ አለለትና ወደ ፖሊሱ ጠጋ ብሎ በጀሮው አንሾካሾክለት። ሮማሪዮ የሆነ ተስፋ ልቡን ሲሞላው ታወቀውና ፈገግ አለ።

ፖሊሱ በፍጥነት ወደ ሲሳይ ራመድ አለና።

“ይቅርታ ሚስተር!” አለ።

ሲሳይ ለማረጋገጥ ዘወር ሲል ፖሊሱ ወደ እርሱ እንዲመለስ በእጁ ጠቀሰው። ሲሳይ ፍርሃትና ሥጋት ገባው። ቢሆንም አማራጭ አልነበረውምና ተመለሰ።

“ምነው ችግር አለ?” አለ ለዘብ ብሎ።
 “ይቅርታ! የብሔራዊ ደኅንነት ጉዳይ ስለሆነ፤ የፎቶ ካሜራህን
 ማየት አለብኝ” አለ በቀበቶው ያነገተውን ዲጅታል ካሜራ እያሳየ።
 “ካሜራው እኮ በማሽን ወስጥ ታይቶ አልፏል” አለ ሲሳይ ግራ
 በመጋባት።

“ይቅርታ ማየት የምንፈልገው የተነሱትን ፎቶዎች ነው” አለ
 ፖሊሱ ፈርጠም ብሎ።

ሲሳይ ለምን ብሎ መጠየቅ አልፈለገም። ካሜራውን አውጥቶ
 ሰጠ። ፖሊሱ ከጎነ ለቆመው ሰው ሰጠ። ደኅንነት መስሎ የቆመው
 ሮማሪዮ የኩራት ፈገግታ እያሳዩ ካሜራው ውስጥ ያሉትን ፎቶዎች
 በካሜራው ስክሪን እንደ ባንድ ማየት ጀመረ። በፈገግታ የጀመረውን
 ፎቶ ፍተሻ በፍጹም መኮሳተር ጨርሶ ካሜራውን ለሲሳይ መለሰ።
 ተፈላጊው ነገር ፎቶዎቹ ውስጥ አልነበረም።

“አመሰግናለሁ” አለ ሲሳይ ፈገግ ብሎ። ከዚያም ሳይጣደፍ
 በቀስታ እየተራመደ ወደ መሣፈሪያው አዳራሽ አመራ። ሁኔታውን
 ለሚያየው ሰው ተገልብጦ ሲፈተሽ የቆዩ ሳይሆን ኮመዲ ቲያትር
 ሲያይ ቆይቶ የወጣ ሰው ይመስል ነበር።

ምዕራፍ ፲፩

ወጣቱ አንትሮፖሎጅስት ሮማሪዮ የቋመጠለትን ወረቀት አግኝቶ የናታሊያን ቀልብ ገዝቶ ልቧን ለማማለል የነበረው ዕድል ከእጁ እየወጣች እንደሆነ ሲገባው ቁጭት ያንገበግበው ጀመር። ከጅብ የማያስጥል የአሀያ ባል መሆኑን ሲረዳ የበታችነት ስሜት ውስጥ ውስጡን ደቆሰው። እራሱ ቁሞ ያስፈተሸው ሰው በኪሱም በቦርሳውም እንዳልያዘው በዐይኑ በብረቱ አይቶ አረጋግጧል። ይባስ ብሎ ትልቁን ሻንጣውን እንዲፈትሹ ያሰማራቸው ሰዎችም ወረቀቱን የማግኘት ጉዳይ ስርዓተ ቀብሩ እንደተፈጸመ አረዱት። ለናታሊያ ያለው ፍቅር አገርሽቶ ውስጡን ሲያተረማምሰው ታወቀው።

የምንወደውን ነገር አለማግኘታችን ስናውቅ የበለጠ መውደዳችን፤ የምንወደውን ነገር እንደምናገኝ ስናውቅ ደግሞ የቀድሞ ፍቅራችን መቀዝቀዡ የዚህ ዓለም ድካም ነውና ክፋኛ ውስጡ ተጎዳ።

ከፊት ለፊት እያየው ዘና ብሎ ወደ መሳሪያ አዳራሽ የሚጓዘው ሰው የፍቅሩን ተስፋ በር ዘግቶ ቁልፉን ድጋሚ ላያገኘው ይዞባት እየሄደ እንደሆነ ሲያስብ ተከትለህ እነቀው ፈጥርቀው የሚል ስሜት ተፈታተነው። ነገር ግን መፈጥረቅ ይቅርና ጫፋን መንካት እንደሌለበት ናታሊያ አስጠንቅቃለች። የእርሷ ቃል ደግሞ ከቁሳር ትዕዛዝ፣ ከቫቲካን ካርዲናሎችና ካህናት ግዝትም በላይ ነው።

እጅግ ከሩዋና እልክኛዋ ናታሊያ አንድ አፍሪካዊ ከደጂ ላይ ሞፈር ቆርጦ ሲሄድ እርሱ አስጥሎት ቢሆን ያለ ጥርጥር ጠጣር ልቧን ያላላው ነበር። አሁን ግን ሽንፈቷን የሚያረዳት ሰው ሆነ። እንዲህ ያለ የፍቅር ደጅ ጠኚ ደግሞ በሩ የበለጠ ይዘጋበት እንደሆነ እንጂ የፍቅር ፊት የማየት ተስፋ የለውም።

ኤርፖርት ውስጥ ካሉ ካፌዎች ትክዝ ብሎ እንደተቀመጠ ሳይታወቀው ጊዜው ነጎደ። መራራም ቢሆን ለናታሊያ መንገር ነበረበትና ደወለ።

“እሽ ሮማ አገኘኸው?” አለችው በጉጉት። «ሮማ» የምትለው አልፎ አልፎ ለእርሱ ትንሽ ብልጭታ ስሜት ሲኖራት ነው።

ይሄኔ ወረቀቱን በእጁ አስገብቶት ቢሆን ኖሮ!

“አዎን! የታላቁ የቁሳር ልጅ እመቤት ናታሊያ ሆይ! ወደ ሮማውያን ምድር ቅርስ ይመጣል እንጅ ከሮማውያን ምድር የእግር ትቢያም ቢሆን አይወጣም!” ሲላት፤

“የእኔ ጀግና! የኔ ቁሳር! እወድሃለሁ! የአንተ ልዕልት ሆኜ በቁሳር መንበር ተሰይመን እንደገና ዓለምን ከስፔን አስከ ፋርስ፣ ከግሪክ እስከ ሳባ ምድር በድላችን ሕዝቡን እናስገደዋለን። አማልክት ለፍቅራችን ምድርን በጽጌያት ያስጌጧታል” ትለው ነበር።

ይህን ሲያስብ መልስ ሳይሰጣት በመቆየቱ “ሃሎ” አለች ደግሞ።
“ናታሊያ አዝናለሁ! ወረቀቱን ልናገኘው አልቻልንም” አላት።

“ምን ማለት ነው ልናገኘው አልቻልንም ማለት?” አለች። ድምፅዋ በስልኩ ውስጥ ሞገድ ሰርቶ የእሳት ወላፊን ሆኖ ያቃጠለው መሰለው።

“ምንጥር አድርገን በረበርነው። ግን... ወረቀቱ ከእርሱም ዘንድ ሻንጣውም ዘንድ ፈጽሞ የለም” አላት እየተለማመጠ።

“ይህም ሊሆን አይችልም!” አለች ፀጉሯን በጣቶቿ እየመነሸረች።
“ሆኗል ናታሊያ! ሰውዬውን ዝቅ አድርገን የገመትነው ይመስለኛል” አለ።

“ባፋንኩሎ! ስካሮኛ!” እያለች ስትፎገላ ቆይታ።

“ግጥኑ ውስጥ ከሌለ፡ በኪሱ ወይም በሻንጣው ውስጥ ካልያዘው ታዲያ የታባቱ ሊያደርገው ይችላል?” አለችው።

ሮማሪዮ ሲብሰለሰል ቆይቶ፡- “ሁለት አማራጮችን ተጠቅሞ ይሆናል ብዬ እያሰብኩ ነው” አለ።

“ምንድን ነው እሱ?” አለችው።

“እ... የመጀመሪያው ወረቀቱ ላይ ያለውን ጽሑፍና ምልክቶች በደንብ አጥንቶ በአእምሮው ከያዘ በኋላ ወረቀቱ እንዳይገኝ ቀዳዶ ጥሎት ይሆናል” አለ።

“ጽሑፉ የተጻፈው በላቲን እንደሆነ አባቴ ነግሮኛል። እኔም በርቀት ያየሁት ይመስለኛል። ሰውዬው ደግሞ ላቲንም ጣልያንኛም አይችልም። እንዴት የማያውቀውን ቋንቋ በቃሉ አጥንቶ ሊይዝ ይችላል? ከዚያ በላይ ካርታ አለው። የሚሆን አይመስልም” አለች።
“ሁለተኛው ደግሞ የሚያውቀው ሰው አግኝቶ አስተላልፎት ሊሆን ይችላል” አለ ሮማሪዮ።

“ይህ ሊሆን ይችላል። ግን እኮ ሣጥኑን ከተቀበለበት ሰዓት አንሥቶ ከትትል እንዲደረግበት አድርጌያለሁ። በተጨማሪም የሮቤርቶ ሹፌርም ከትትል እያደረገ ነበር” አለች።

“የሆነ ሰዓት ላይ ከፍተኛ ተጠቅሞ አስተላልፎት ሊሆን ይችላል። እንደገና ሰዎችሽን ጥሪና አንድ በአንድ የሄደበትንና የገባበትን ብትጠይቁ ፍንጭ ይገኝ ይሆናል” አላት።

ብፍተኛ ተጠቅሞ የሚለው ቃል በጣም ረበሻትና በአግባቡ ቻው ሳትለው ስልኩን ዘግታ የፈረደባቸውን የምሥጢር አሽከርቿን ጠራች።

በግማሽ ሰዓት ውስጥ ሁሉም ደረሱ። አራስ ነብር ሆኖ የነበረችው ቁጣ የማይጠቅማት መሆኑን ተረዳችና፡-

“አሁን ሳትዘላብዱ እንግዳችን ተከታተሉት ካልኳችሁ ሰዓት ጀምሮ የት ቦታ እንደገባ፣ ከማን ጋ እንደተገናኘ አንድ ባንድ ንገሩኝ” አለች ረጋ ብላ። ስትቆጣ ስለሚፈሯት ተረጋግተው እንዲያስታውሱ በማለት ቁጣዋን ዋጥ አድርጋ።

“ማታ” አለ አንደኛው “ማታ ከሚሰተር ሮቤርቶ ጋር ከዚህ እንደወጡ በቀጥታ ወደ ሆስቴሉ አደረሰውና ከፍሉ ውስጥ እንደገባ አልወጣም” አለ።

“እርግጠኛ ነህ?” አለችው።

“አዎን! በአስጠነቀቅሽን መሠረት ወደ ኢንተርኔት ወይም ፎቶ ኮፒ ማሻን ቤት የሄደ እንደሆነ ብለን በንቃት ስንከታተለው ነበር” አለ። በልቡ ደግሞ የዚህ ጥቁር ሰውዬ ጣጣ መቼ ነው የሚለቀን?” ይላል።

“እሺ ጧትስ?” አለችው።

“ጧት የሲኞር ሮቤርቶ ሹፌር መጥቶ እስኪ ወስደው ድረስ በእግሩ

እየተንሸራሸረ ነበር” አለ።

“እና ሲንሸራሸር የትም አልገባም?” አለች።

ሌላው ቀበል አደረገና፡-

“እ... ከሆስቴሉ ፊት ለፊት ካለ የልብስ መደብር ገብቶ ነበር” አለ።

“የምን የልብስ መደብር ነው?” አለች ኮስተር ብላ።

“የሆነ ከቆዳ የተሰሩ ልብሶች የሚሸጥበት መደብር ነው” አለ።

ሌላኛው ቀበል አደረገና፡ “ከፖስታ ቤቱ ጎን ካለው ነው” አለ።

ከፖስታ ቤቱ ጎን ሲል ናታሊያ በንዴት ብው አለች።

“የሄደው ቡቲክ ቤት አልነበረም። ፖስታ ቤት ነበር። መንጋ

ደነዝ አሣማ!” አለችና ከዚያው ትታቸው ከሩጫ በማያንስ እርምጃ

እየተራመደች ወደ መኪናዋ አመራች። ከዚያም በጣልያንኛ

መኪናዋን ታነጋግራት ጀመር።

ግልገል ማፍያዋ ናታሊያ የምትወዳቸው አባቷን ፈርታ እንጅ

አውራ ለመሆን እየተንደረደረች እንደሆነ በርካታ የካታኒያ ኗሪ

ያውቃል። በየቦታው ታዛዥቿ አሏት። ወደ ሰፊ መረብ የሚያድግ

ሰንሰለትም እየዘረጋች ነው። የፖስታ ቤቱን በር በርግዳ ስትገባ

ብዙ ተገልጋይ ተሠልፎ ወረፋ ሲጠብቅ አየች። ከምንም ሳትቆጥር

አቋርጣ ወደ ኃላፊው ቢሮ አመራች። የጥቅም ታዛዥዋ ገና ሲያያት

ከመቀመጫው ተነሥቶ፡-

“እመቤት ናታሊያ እንደምን ዋልሽ? ምን ልርዳሽ?” አላት። ጨርሶ

ፈገግታ አልነበራትም።

“እባክህ ወዳጄ አንድ አስቸኳይ ውለታ ዋልልኝ” አለችው።

“ቁጭ በይ እባክሽ። ምንድን ነው እርሱ? እስኪ ልሰማው” አላት።

“አንድ የእኔን ጥቅምና ክብር የሚነካ መልእክት የያዘ ፖስታ

ማከሰኞ ዕለት ከዚህ ፖስታ ቤት ወደ ኢትዮጵያ ተልኳል። ካለበት

አሳደህ በእጄ እንድታስገባልኝ እፈልጋለሁ” አለች እየተጣደፈች።

“ተረጋጊ እመቤት ናታሊያ። መልእክቱ የጣልያንን ክልል እስካልለቀቀ ድረስ ማስቆም እችላለሁ” አላት የሚያገኘውን ጥቅም በእእምሮው እያሰላ።

“አው! ውለታህ የሚረሳ አይሆንም” አለችው እርሷም ያሰበውን ያወቀች ይመስል።

በፍጥነት የደብዳቤና መልእክት መቀባባያውንና መከታተያውን ፕሮግራም ከኮምፒውተሩ ከፈተና፤

“እሺ ቀኑ ማክሰኞ፤ የሚሄደው ኢትዮጵያ፤ ላኪው ይታወቃል?” አላት።

“አዎን” አለችና የሲሳይን ሙሉ ሰም ጽፋ ሰጠችው።

ከሴኮንዶች በኋላ በሲሳይ ስም ከሲሲሊ ካታሊያ ፓስታ ቤት የወጣ የአደራ መልእክት ሮም ላይ ወደ አዲስ አበባ ለመላክ ከተዘጋጁ መልእክቶች ውስጥ እንዳለ አየ። ከአንድ ሰዓት በኋላ ወደ ኤርፖርት ከዚያም በሁለት ሰዓት ጊዜ ውስጥ ወደ አዲስ አበባ ሊላክ እንደተዘጋጀም ኮምፒውተሩ ላይ አሥነበባት።

በእርካታ “ኡ...ፍ...” ብላ በረጅሙ ተነፈሰችና፤

“ታዲያ መልእክቱ ተለይቶ እንዲቀር ማድረግ ይቻል ይሆን?”

አለችው። አነጋገሯ (አስቀርልኝ) ማለት እንደሆነ ስለገባው፤

“ከባድ ቢሆንም የማይቻል አይደለም” አላትና ሰማይ ሰማዩን ያይጀመር።

“እንዴት ነው የምትረዳኝ?” አለችው ።

“እዛ ላሉ ተባባሪዎች የሆነ ነገር ማድረግ ይጠበቅብን ይሆናል” አላት።

“ለእርሱ አታስብ! የሚያስፈልገውን ሁሉ ባንተ በኩል ይደረግላቸው” አለችው።

ወዲያው ስልኩን አንሥቶ ወደ ሮም ደወለና የመልእክቱን መለያ

ቁጥር ያለበትን ደረጃ ይነጋገር ጀመር። ከዚያም ዕቅድ ቢጠቀስና ከሦስት ሰዓታት በኋላ መረከብ የሚችል ሰው እንዲመጣ ከድ ነገር ተለዋውጠው ችግሩ የተፈታ መሰለ።

“እመቤት ናታሊያ ማን እንዲረከብ ትፈልጋለሽ?” አላት በኩራት ስሜት።

“እኔ እራሴ” አለችና “ከዚህ ቀጥሎ” ባለው የመጀመሪያ በረራ ወደ ሮማ እሄዳለሁ” ብላ አረጋገጠችለት።

“መልካም! በእኔ በኩል ጨረሰኩ” አላት።

“በጣም አመሰግናለሁ! ስለወጪው ስመለስ እንነጋገራለን” አለችውና ተሰናብተው ወደ ኤርፖርት በረረች።

መንገድ ላይ ለሮማሪዮ ደውላ ኤርፖርት እንዲጠብቃት አድርጋ መጀመሪያ ባገኘችው ቢዝነስ ክላስ ወደ ሮም በረረች።

ናታሊያ ሮም ከኤርፖርት ወጥታ ወደ መኪና ማቆሚያ አምርታ በዐይኗ ስታማትር ሸበላው ሮማሪዮ እጁን በስሱ ሲያውለበልብላት አየችው።

አጻፋውን እጇን አውለብልባ ማየቷን አሳየችው። ተንደርድራ ሂዳ መኪናውን ከፍታ ገባችና፡ “ንዳው ንዳው” አለችው።

አቅፋ የምትስመው መስሎት ስለነበር በጣም ተሳቀቀ። በልቡ “የፍቅር አምላክ ይህን ሁሉ ይታዘብ!” አለና “ወዴት እንሂድ?” አላት ኩምሽሽ ብሎ። የተቀጠረችበትን አድራሻ አውጥታ ሰጠችው። ሮማሪዮ መኪናው ውስጥ ባለው የአቅጣጫ አመልካች መሣሪያ ላይ አድራሻውን ሞልቶ ካስተካከለ በኋላ መሳሪያው የሚያመለክተውን አቅጣጫ ተከትሎ ወደ መሐል ከተማ ነዳ። የዓለም ምግብና እርሻ ድርጅት ዋና መሥሪያ ቤት ፊት ለፊት ያለውን ዐደባባይ

አቋርጠው ሲሄዱ በአንድ ወቅት የአካባቢው ግርማ ሞገስ የነበረው ከአካባቢው ተነቅሎ ተወስዶ ቆሞበት የነበረውን ቦታ አሁን ግን ሐውልቱ ወደ አትየጽያ በመመለሱ ከፍት መሆኑን አይታ “መንጋ እንከፍ” አለች። ሐውልቱ በመመለሱ ተቆጭታ። አሁን እርሷ እያደረገች ያለችው አውነተኛው የጣልያን አርበኝነት ሥራ መሆኑን አምናለች።

የመኪናው አቅጣጫ መሪ ከተፈለገው ስፍራ መድረሳቸውን ተናገረ። ሮማሪዮ መኪናውን የተፈቀደ ቦታ ላይ አቆሞ ወረዶና ከተደረደሩት አፖርትመንቶች ሦስተኛ ፎቅ የተጠቀሰው ቁጥር በር ሲደርሱ አንኳኩ።

ጸሙና ፀጉሩ የጎፈረ፣ ቦርጩ የገፋ፣ አለባበሱ የተዘረከረከ ሰው በሩን ከፍቶ ወጣ። ናታሊያ ፈጠን ብላ የያዘችውን ስም ጠየቀች። “እኔ ነኝ” አለ ሰውየው። ከዚያም የምሥጢር ኮዱን ጠየቃትና ስትነግረው ወደ ውስጥ ገባና የሲሳይ ስም የተጻፈበትን ፖስታ አውጥቶ እጇ ላይ አደረገላትና በሩን ከፈታቸው ላይ ጠረቀመባቸው። ጉዳያቸው አልነበረም።

መኪና ውስጥ እንደገቡ እየተጣደፈች ፖስታውን ልትከፍት ስትል፡- “ናታሊያ የእኔ አንበሳ! አሪፍ ራት እየበላን በጥሩ ወይን እያወራረድን ነው የምትከፍችው” አላት ሮማሪዮ።

“አውነተክን ነው” አለችው ፍልቅልቅ ብላ።

ሰዓቱ ከምሽቱ ወደ ዐራት ሰዓት አካባቢ እየተጠጋ ነበር። ደረጃዋን የሚመጥን ብሎ ያሰበውን ውድ ምግብ ቤት መርጦ ሄዱና ራት አዝዘው ጨዋታ ጀመሩ።

እንዴት ፖስታ ቤት እንደሄደችና ምን እንደወራች በወኔ ዘረዘረችለት። ጥንካሬዋና አይበገሬነቷ ገርሞት ፍዝዝ ብሎ ያዳምጣት ነበር።

“ምንም የሚጠቅም ጉዳይ አይኖረው ይሆናል። ማንም ግን እንዲያሸንፈኝ አልሻም! በተለይ እንተ ወረቀቱን ማጣታችሁን ስትነግረኝ በቃ አለ አይደል በአካል ግብፃብ ገጥመን ጥሎ የረጋገጠኝ መስሎኝ ነበር” አለችና ጎረሰች። ቀጠለችና፡-

“አየህ ሸንፈት አልሻም! ታግሎ ማሸነፍ የኑሮዬ ጣዕም ነው። ትግል የሌለበት ስኬት ደስ አይለኝም። በትግል ውስጥ ደግሞ ማሸነፍና መሸነፍ መኖሩን ባውቅም ለእኔ ምርጫው አንድ እና አንድ ነው። ማሸነፍ !!” አለችውና ጽዋዋን ስታነሣ እርሱም አንሥቶ አጋጩ። በድል በታጀበ ጣፋጭ ምግብ ሞቅታን ከሚጋብዝ ውድ ቀይ ወይን ጋር ራታቸውን በልተው ገበታው እንዲነሣ አደረጉና ከወይኑ ደጋግመው ሲያበቁ ፖስታውን ከቦርሳዋ አወጣች።

ሮማሪዮ ወንበሩን አንሥቶ በእርሷ በኩል አዙሮ ከጎኗ ለመቀመጥ አስተካከለና፡

“እንደ እውነቱ ከሆነ ሰውዬውም የሚናቅ አልነበረም። ብቻ ጀግናዋን ናታሊያን ጣለበት እንጂ” አለ።

“አዎ! የዋዛ ሰውዬ አልነበረም። አባዬም በምርጫው እንዴት ጠንቃቃ እንደሆነ አየህ?” አለችው።

“በጣም እንጅ” አለ።

“ድሉን ጣፋጭ የሚያደርገው እንደዚህ ጠንካራ ተጋጣሚ ስታገኝ ነው” አለችና ክንዲን አፈረጠመች።

ፖስታው ከላኪውና ተቀባዩ መጻፊያ ላይ የሲሳይ ሙሉ ስም ተጽፎበታል። ተቀባዩ ላይ ከስሙ ስር ባሕርዳር ኢትዮጵያ ብሎ

ፖ.ሣ.ቁ. ተጠቅሷል። ፖስታውን ከታሸገበት ላይ በትንሽ ጣቷ ጥፍር በጥንቃቄ ቀርድዳ ከፈተችው። ሮማሪዮም ጽሑፋን ለማንበብ ንጉሱ ዐይኑን በልጥጦ ይከታተላል።

የፖስታውን ክዳን ከፍታ ከውስጥ ታጥፎ የተከተተውን ወረቀት ስታወጣ ግን አመደ ቡን፤ ቅስሟ ስብር አለ። የሚጠብቁት ሰማያዊ ወረቀት ሳይሆን ነጭ ተራ ወቀት ነበር። ጠረጴዛው ላይ አምልጧት ሲወድቅ ሮማሪዮ አንሥቶ ዘረጋው። የሆነ ነገር በእንግሊዝኛ በኮልህ ፊደላት ተጽፎበታል።

“ታሪኩ ወደ ባለታሪኮቹ ሊሄድ ይገባው ነበር። እናም ሄዷል!”
ይላል ።

በሕይወት ዘመኗ ናታሊያ በግልጽ ተሸነፈች። አቅሟን ሁሉ ተጠቅማ ታግላ ተሸነፈች። የናቀችው ሰው በልጧት ተሸነፈች። አልሸነፍ ባይነቷን ከሰማይ አውርዶ መሬት ላይ እንደ እንቧይ ሲያፈርጠው ተሰማት። ዕቡይ ልቧን በረጅም ካሥማ መሬት ላይ እንዳይነቀል አድርጎ ሲቀበቅበው ታወቃት። ለመጀመሪያ ጊዜ የሰው ጥግ ፈለገች።

“ሮማ እቀፈኝ፤ ሽሽግ አድርገኝ” አለችና አንገቱ ሥር ሽጉጥ አለች። ሮማሪዮ የሰማውን ማመን፤ እየሆነ ያለውን መቀበል የተቸገረ መሰለ። ሲፈራ ሲቸር አንድ እጁን በትከሻዋ አሳልፎ ጠጋ አደረጋትና በሌላው እጁ ፀጉሯን እየዳባበሰ፡-

“አይዞሽ! ስለጓጓን እንጅ ያን ያክል ጠቃሚም ሳይሆን ይችላል” አላት።

“ሮማ ከእንግዲህ ስለዚያ አታንሣ! ለምን አባቶቻችንን እንዳሸነፏቸው በግድ ተረድቻለሁ። አባቴ በተደጋጋሚ ቢነግረኝም አልገባኝም

ነበር። አሁን ዝም ብለህ እቅፍ አድርገኝ” አለችው በተሰበረ ልብ።
ካወቃት ጊዜ አንሥቶ እንደዚህ ስብር ስትል አይቷት አያውቅም።
“እሺ የእኔ ቆንጆ” ብሎ ግንባሯ ላይ ሳም አደረጋት።

“የማ የእኔ ጌታ! ወደ ቤት ውሰድና እቅፍ አርገኸኝ ተኛ! ሽሽግ
አድርገኝ! እንዳትለየኝ እሺ!” አለችው።

“መቼም ቢሆን አልለይሽም የእኔ ቆንጆ!” አላት።

“የምዬ እ..ወ..ድ..ሃ..ለ..ሁ!” አለችው ድምጿ እየተቆራረጠ።

ጭው ባለ በረሃ፤ ውኃ ፈለቀ። ከደረቀው ቋጥኝ ፏፏቴ ወረደ።
በጭንጫ መሬት ላይ የፍቅር ቁጠማ በቀለ። በኩርንችት ስፍራ

የወይን ዘለላ ታዬ። በአሮንቃ መሬት ላይ አበቦች ድንገት በቅለው
ለፍቅር ማጀቢያ ፍንድቅድቅ አሉ። ሮማሪዮ በለስ ወረደለት!!

“ሳፈቅርሽ ኑሪያለሁ፤ ወደፊትም አፈቅርሻለሁ” አለና ጥብቅ
አድርጎ እቅፍ አደረጋት።

ወዲያው በዐይነ ሕሊናው ሲሳይ ታወሰው።

ቆሞ ምንጥር አድርጎ አስፈትሾት ሲያበቃ ፖሊሱ እንዲሄድ
ሲነግረው ረጋ ፈገግ ብሎ ወደ መሳፈሪያው አዳራሽ ሲያመራ
ያየው መጥቶ ድቅን አለበት።

በወቅቱ ፍቅሩን አርቆ የቀበረበት መስሎት ጠልቶት ነበር።
መግደልም ሁሉ ተመኝቶ ነበር። አሁን ሲያስበው ጸጸተው። ድንገት
ብቅ ብሎ ደንዳናውን የናታሊያን ልብ እንደ ሰም አቅልጦ እንደ
ወርቅ ቀጥቅጦ ፍቅር አበራበት። ንቀትዋን በትሕትና፤ ትዕቢቷን
በፍቅር ለውጦ ከጉያው ሽጉጦለት የሄደ የፍቅር አማልክት የላኩት
መሰለውና፡-

“እንተ ትዕግሥተኛ ልበ ሙሉ ሰው! ፈጣሪ በሰላም ያድርሳህ!
የልቤን ምኞት እንደሞላህልኝ በተራራማዋ የነጻነት ሀገርህ
ያሰብከው ይሳካልህ...” አለ በልቡ።

በሐሳቡ እንደ ሽማግሌ ሲሳይን ብዙ ከመረቀው በኋላ ናታሊያን
አቅፎ ወደ መኪናው ከዚያም ወደ ቤቱ ይዟት ሄደ።

ምዕራፍ ፲፪

ሲሳይ ካሰልቺና አድካሚ የአውሮፕላን ጉዞና የኤርፖርት መገለባበጥ በኋላ ባሕር ዳር ኤርፖርት ሲደርስ እፎይታ ተሰማው። በድካም የዛለ አካሉን እየጎተተ ወደ መንገደኞች ሻንጣ መቀበያ አመራና ሻንጣው እስኪመጣ በቆመበት እጅና እግሩን ሲያፍታታ ቆየ።

የመንገደኞች ሻንጣ ከአውሮፕላን ወርዶ ወደ ተሳፈሪዎች ማድረሻ ተሳቢ ማሸን ላይ እየተሳበ ሻንጣው ሲመጣለት አፈፍ አድርጎ በእጅ ወደ ሚገፋው ጋሪ ላይ ሲያስቀምጥ የሻንጣው ቁልፍ ተሰብሮ ተመለከተ። ወደ ጥግ ሂደና ሻንጣውን ሲከፍት ያየውን ማመን አቃተው።

ከሚስተር እስጢፋኖ የተቀበለው የአደራ ሣጥን የለም። በሥርዓት አጥፎ ያስገባው ልብሱ ዝብርቅርቁ ወጥቷል።
“በጣም ይገርማል!” አለና ሻንጣውን ዘግቶ ወደ

ውጭ ሲያመራ ትልቅ ሥጋት ገብቶት ነበር። ለሳምንታት የተለዩትን ቤተሰቦችን በናፍቆት እንጅ በሥጋት ስሜት ማግኘት እንደሌለበት ተረዳና “ቢሆን ይሆናል፤ ባይሆን ምን ተዳዩ” በሎ ራሱን አረጋጋ።

ሲሳይ ሁለት ቀን ከቤት ሳይወጣ ከቤተሰቦች ጋር በደስታ አሳለፈ። በመጣ በሦስተኛው ቀን ባለቤቱን ይዞ ወደ ፖስታ ቤት ሄደና የአደራ መቀበያ ክፍል መስኮት ጠጋ ብሎ የአደራ ደብዳቤ መጥቶለት እንደሆነ መጀመሪያ የእርሱን ስም አስቀድሞ ጠየቀ። ፖስተኛው ሲታሽ ሲጎሽ ቆይቶ ኮምፒውተሩንም በእጁ ያለውን መዝገብም ሲያገላብጥ ቆየና “አልደረሰም አለው” ሥጋቱ እውን የሆነ መሰለው። ኤርፖርት ላይ በእርሱና በሻንጣው ላይ የደረሰው ዕጣ በፖስታዎቹም ላይ እንደደረሰ ገመተና በስጫት ብሎ፡-

“እባክህ ሌላኛውን ደግሞ እይልኝ” አለና የባለቤቱን ስም ተናገረ። ፖስተኛው እንደገና በመሰላቸት መዝገቡን ሲያተራምስ ቆየና፡-

“እ... ማን ነው ያልከኝ?” አለ።

ሲሳይ ድጋሜ ከጐኑ የቆመችውን የባለቤቱን ስም ተናገረ።

“የእርሷ መጥቷል” አለ ፖስተኛው።

ሲሳይ አንዴ ወደ ላይ ዘለለና “yes, yes” አለ።

“ምንድን ነው ነገሩ?” አለችው ባለቤቱ።

“ፖስታ መጣልሽ!” አላት።

“ታዲያ ፖስታ ቢመጣልኝ ምንድን ነው ይሄ ሁሉ ደስታ?” አለች ባለቤቱ በመገረም። ሲሳይ አደብ የገዛ መሰለ።

“ማነው የሚልክልሽ?” አለ ፖስተኛው። ሲሳይ ቀልጠፍ አለና።

“ኃይለ ጊዮርጊስ ከሲሲሊ” አለ። የክርስትና ስሙ መሆኑን የምታውቀው ባለቤቱ ግራ ገብቷት፡

“የምን ፖስታ ነው?” አለችው።

“ዝም ብሎ የሆነ ወረቀት እኔ ልኬ ነው” አላት። ፖስተኛው አስፈርሞ ሲሰጣት ሲሳይ ፈጠን አለና ከእጄ ሊወስደው ሲል፡-
 “እንዴ ፖስታው እኮ የተላከው ለእኔ መሰለኝ” አለች ፈገግ ብላ።
 “ሆኖ አይጠቅምሽም!” አለና አፈፍ አድርጎ ወሰደው። ትንሽ ዘወር እንዳለ አላስችልህ ሲለው ጊዜ ቀድዶ አየውና፡-

“በትክክል ራሱ ነው። yes, yes” ሲል በሁኔታው ግራ የተጋባቸው ባለቤቱ፡

“ምንድን ነው ነገሩ?” አለችው ኮስተር ብላ።

“ባክሽ ተይው! የሆነ ተራ ነገር እኮ ነው። እንዲያው ለመደሰት ሰበብ ፍለጋ ነው እንጂ” አላት። ዝርዝሩን ቢነግራት ሥጋቱ ስለሚታሰባት እንድትጨነቅ አልፈለገም።

ጠባዩን የምታውቀው ባለቤቱ፡

“የሆነ የጀመርካት፣ የምትቆፍራት ነገር አለች ማለት ነው?” አለች።

“አረ አይደለም!” አለና የባጥ የቆጡን እያወራ አረሳሳትና ከፖስታ ቤቱ ወጥተው ወደየሥራቸው አመሩ።

ቆይቶ ለብቻው ሲያስብ ለምን ያኛው ፖስታ እንዳልደረሰ ሲገባው ከት ብሎ ሳቀና ያደረገውን አስታውሶ፡-

“የሆንክ ሞሳድ ነገር ነህ!” አለ ራሱን።

ሲሳይ ከሚስተር እስጢፋኖ ሣጥኑን በተቀበለ ማግስት በጠዋት ተነሥቶ ቁርሱን ራሱ አዘጋጅቶ ከተመገበ በኋላ ጅንሰ ሱሪ በቲሽርት ከደማቅ ቀይ ጃኬት ጋር ለበሰ። ቀይ ቀለም ያለው ጃኬት ትኩረት እንደሚሰብ ያውቃል። የፈለገውም ይህንኑ ነበር። ማታ ያቀደውን ለማከናወን የመስክ ቦርሳውን በትኩረት አንግቶ በእርጋታ እየተራመደ ወጣና መንገዱን አቋርጦ ፊት ለፊት ከሚገኝ የልብስ መደብር ገባ። ትንሽ ሲያማርጥ ከቆዩ በኋላ አንድ ጥቁር የቆዳ ጃኬት መርጦ ለመለካት በሚመስል ለበሰና ሱቁ ውስጥ

ያለችውን ገንዘብ ተቀባይ ልብሱ አምሮበት እንደሆነ በቀልድ መልክ ጠየቃት።

“ዋው! በጣም ያምራል” አለችው።

“እንግዲያውስ አላወልቀውም!” አለና እየሳቀ ገንዘቡን ከፈለ። ቀደን ጃኬት ቦርሳው ውስጥ ከትቶ በምትኩ ኮፍያ አድርጎ በዝግታ ከመደብሩ ወጣና ከጎን ካለው ፖስታ ቤት ገባ።

ከተደረደሩት የመስታወት መስኮቶች ወደ አንዱ ጠጋ ብሎ፡-

“የአደራ ደብዳቤ ለመላክ ነበር” አለ

“እባክህ ወደ መስኮት ቁጥር ሁለት ሂድ” አለችው ፈጠን ብላ ከፈገግታ ጋር። (ምናለበት የኛ ሀገር መሥሪያ ቤቶች ደንበኞቻቸውን እንዲህ በያስተናግዱ አለና ለራሱ ወደ ተባለበት መስኮት ጠጋ ብሎ፡-

“እመቤት እነዚህን ደብዳቤዎች ወደ ኢትዮጵያ ለመላክ ነበር” ሲል ጠየቀ።

“ምንም ችግር የለም!” አለችና ተመጣጣኝ ፖስታዎች አውጥታ “እዚህ ጋ ያንተን አድራሻ እዚህ ደግሞ የተቀባዩን ጽፈህ አሽገህ አምጣው” አለችው።

አንድ ዓረፍተ ነገር የተጻፈበት ነጭ ወረቀትና ሚስተር እስጢፋኖ ከሰጡት ሣጥን ውስጥ ያወጣውን ሰማያዊ ወረቀት ይዞ ነበር የሂደው።

ራሱ የጻፈበትን ነጭ ወረቀት የከተተበትን ፖስታ ላኪና ተቀባይ አድራሻ ላይ የራሱን ሙሉ ስም ጻፈበት። ዋናውን ሰማያዊ ወረቀት ያሸገበትን ፖስታ ላይ ግን ላኪው ከሚለው የክርስትና ስሙን ጽፎ ተቀሳይ ላይ የባለቤቱን ስምና አድራሻ ነበር የጻፈው።

ይህን ያደረገበት ምክንያት ምናልባት በፖስታ መላክ ከተጠረጠረ ሊፈለግ የሚችለው በእርሱ ስም ይሆናል ብሎ ስለገመተ ነበር።

“ትቀናቃኝን ሙሉ ለሙሉ መረጃ መንሳት በጥልቅ አስቦ ወደ ዋናው ጉዳይ እንዲደርስ እድል ሊሰጥ ይችላል። ይልቁንም አሳሳች መረጃ በመስጠት ጊዜ መግዛት ይቻላል። ልክ ለሚጮህብህ ውሻ ባዶ አጥንት ወዲያ ወርውረህ እሱን ፍለጋ ሲታገል አንተ ካሰብክበት አልፈህ አንደምትሄደው ማለት ነው” በማለት በጥልቅ አስቦበት ነበርና። ለዚህ ነው ሣጥኑንም በሻንጣው ይዞ ለመምጣት የወሰነውና ነጩን አሳሳች ወረቀትም በእርሱ ስም በፖስታ ለመላክ ያሰበው።

ሲሳይ እንደተባለው በዚህ መልክ አድራሻ ሞልቶ ፖስታዎቹን አሽጎ ሰጠና የተጠየቀውን ገንዘብ ከፍሎ ሲጨርስ “መቼ ይላካል?” አለ።

“ዛሬ ከሰዓት ከዚህ ይወጣል” አለችው።

“አመሰግናለሁ” አለና በእርጋታ እየተራመደ ወጣና ተመልሶ ከልብስ መደብሩ ገባ። ጃኬቱን የሸጠችለትን ወጣት ጠጋ ብሎ፡-
“ምን እባክሽ... ይሄ ጃኬት እኮ በጣም ስላማረብኝ ቆነጃጅት አላሳልፍ አሉኝ። እና ላወልቀው ነው?” አላት።

ከት ብላ ሳቀችና “ በጣም ቀልደኛ ነህ። ካልተስማማህ መቀየር ትችላለህ ። ጭራሹን ካልፈለከው ደግሞ መተው ይቻላል። ደረሰኝን እከያዝከው ድረስ ገንዘብህ ይመለሳል” አለችው አሁንም እየሳቀች።

“እይ ትንሽ የሚሞቅ ስለመሰለኝ ነው” አለና ደረሰኝን ሰጥቶ ገንዘቡን ተቀብሎ የራሱን ቀይ ጃኬት መልሶ ለብሶ ከመደብሩ ወጣ።

ወደ ሆስቴሉ በር አመራና የዕለቱን ጉብኝት ለማከናወን ሹፌናን መጠበቅ ጀመረ። ድርጊቱን የሚከታተል ሰው እንዳለ ስድስተኛ የሰሜን ህዋሱ ነግሮታል። ብቻ ፖስታ ቤት ገብቶ መውጣቱን ተከታታዮቹ እንዳላስተዋሉት አምኗል።

የሲሲሊ ቆይታው ሊጠናቀቅ የቀረው ሁለት ቀን ብቻ ስለነበር ማዬት ያለበትን ቀሪ ቦታዎች ሚስተር ሮቤርቶ ባቀደለት መሠረት ሥጋቱ ሁሉ ለቆት ዘና ፈታ ብሎ በየዕለቱ መርሐግብሩን አከናወነ። ሲሳይ እንደገመተው በእርሱ ስም የተላከው ፖስታ ሲጠፋ፣ በክርስትና ስሙ ላኪነትና በባለቤቱ ተቀባይነት የተላከው ፖስታ ግን ከእጁ ገባ። ከሻንጣው የተሰረቀው ሣጥን ውስጥ የቀሩት ዕቃዎች ዘመን ያለፈባቸው መናኞች ናቸው። ዋናው አደራ ሰማያዊው ወረቀት በእጁ ገብቶለታል። ከእንግዲህ ፈረሱም ሜዳውም ባሩ ነው።

ምዕራፍ ፲፫

ሲሳይ በሌሎች ሥራዎች ተጠምዶ ከሰነበተ ከሳምንት በኋላ በጠዋት ቢሮ ገባና ለላቲን በቀረበ የጣልያንኛ ቋንቋ ከተጻፈው ባለአንድ ገጽ መልእክት ጋር ተፋጠጠ። በሰማያዊ ወረቀት ላይ እንደሚከተለው በጽሑፍ የሰፈረ መልእክትና ከታች ደግሞ በልብ ቅርፅ የተሳለ ካርታ አለው።

Ti prego di recuperare la potente entità nascosta in Etiopia perché ho sofferto molto.

Lo userai per la missione più grande che tutti impazienti da compiere.

Così facendo dignitate la Santa Città Vaticana e la grande nazione italiana.

Traccia attentamente i segni e la guarnizione sulla mappa.

Prendi cura di te quando lo troverai!

የመጀመሪያው ሥራ የጽሑፍን መልእክት መረዳት ነበር። ሮም ኤርፖርት በገዛው የላቲን-ጣልያንኛ-እንግሊዝኛ መዝገበ ቃላት በመታገዝ መልእክቱ ላይ ያሉትን ቃላት መሠረታዊ ትርጉም ለማወቅ ቻለ። ቀጠለና ኮምፒውተሩ ላይ በጥንቃቄ መልእክቱን ከገለበጠ በኋላ በበይነ መራብ (ኢንተርኔት) አማካኝነት ሙሉ መልእክቱን ወደ እንግሊዝኛ መተርጎም ቻለ። ሁለቱንም አመሳክሮ የመልእክቱን ጭብጥ ተረዳ። መልእክቱ ከሞላ ጎደል እንዲህ የሚል ነበር፡-

“ብዙ የተሰቃየሁለትን በኢትዮጵያ የተደበቀውን ኃያል ነገር

እንድታገኘው አለምንሃለሁ፤

ባገኘኸው ጊዜም ሁላችን ለጓጓንለት ተልዕኮ ማስፈጸሚያ ታውለዋለህ።

በዚህም ቅድስቲቷን ቫቲካንና ታላቋን ኢጣልያን ታስክብራለህ።

ምልክቶቹንና ማኅተሙን በካርታው ላይ በማስተዋል ተከተል።

ባገኘኸው ጊዜም ለራስህ ተጠንቀቅ!”

ቀጥሎ ካርታውና ምልክቶቹ ላይ አተኮረ። ዋናውና በጉልህ የሚታየው የልብ ቅርፅ ያለው ካርታ ነው። የልቡ የታችኛው ሹል ጫፍ ላይ ጅራት የመሰለ መስመር ተቀጥሎለታል። በልቡ የላይኛው ስርጉድ ጠርዝ ላይ ደቀቅ ያሉ ምልክቶች ይታያሉ። ሚስተር እስጢፋኖ ከሰጡትና ከሻንጣው ላይ ከተሰረቀው ሣጥን ውስጥ ከወረቀቱ ጋር የነበሩትን ቁሳቁሶች አስታወሰ። የአቅጣጫ አመላካች ኮምፓስና ማስመሪያ አብሮ መሆን እንጻር ካርታው አቅጣጫና ርቀት ያለው መሆኑን መገመት ይቻላል። ሌላው አጉሊ ሌንስ መኖሩ ካርታው ላይ ያሉ ደቃቃ ምልክቶች ቁምነገር ያላቸው መሆኑን ያስረዳል። ዐሥር ጊዜ የማጉላት አቅም ያለውን የእጅ ሌንስ ለዚህ ብሎ አዘጋጅቷል።

“የልብ ቅርፅ ምንን ያመለክታል?” አለ ሲሳይ ለራሱ። ብዙ ጊዜ የልብ ቅርፅ ፍቅርን፣ እምነትን፣ የውስጥ ሰሜትን፣ ጥልቅ መረዳትን ያመለክታል። የቦታ ወይም የአድራሻ ምልክት ሆኖ ማገልገልን አያውቅም። አሁንም በበይነ መረብ ላይ የልብ ቅርፅ ምንን ሊያመለክት እንደሚችል ደጋግሞ እየጻፈ ሞክረ። ከላይ ከተገለጸው ውጭ አዲስ ነገር አጣ።

ሲቸግረው ምልክቶቹን በአጉሊ ሌንሱ አማካኝነት ማጥናት ጀመረ። የእንግሊዝኛው ፊደላት ኤክስና ፒ ተጣምረው ከልብ ቅርጹ መስመር በስተውጭ ተነቅሰዋል። ከዚህ ምልክት ተነሥቶ መስመሩን አቋርጦ ወደ ውስጥ የሚያመለክት ቀጥ ያለ ቀስት ተሰምሯል። ቀስቱ የሚያበቃው ኮከብ መሳይ ምልክት ላይ ነው። በሲሳይ መረዳት ኤክስና ፒ ተጣምረው የተቀመጡበት መነሻ ስፍራ ሲሆን መዳረሻው ደግሞ ኮከብ መሳይ ያለበት ነው። በእርሱ ግንዛቤ የኮከብ መሳይ ምልክት የአልማዝ ምልክት ወይም በጥቅሉ የተፈላገው ድብቅ ሀብት ምልክት ነው። ከወረቀቱ የታችኛው የቀኝ ጠርዝ አካባቢ የርቀት ስኬል የመሰለ ተሰሏል። እዚህም ላይ የስኬል አመልካቹ መስመር ቀስት ሲሆን ኖርድ (Nord) የሚል ተጽፎበታል። ቀስቱ ከመነሻው ወደ ሰሜን ይጓዛል ለማለት እንደሆነ ገብቶታል።

የኤክስና ፒ ጥምረት ምን ሊሆን እንደሚችል ከኢንተርኔት ሲፈልግ የጥንት ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ምልክት እንደሆነ ዐወቀ። $\langle \text{XPICTOS} \rangle$ ከሚለው የግሪክ ቃል የመጀመሪያዎቹን ወስዶ የተፈጠረ ምልክት ነበር። የቃሉ ትርጉምም $\langle \text{ክርስቶስ} \rangle$ የሚል መሆኑን ተረዳ።

በጥቅሉ ሁለት መሠረታዊ ምልክቶች የቁልፍ መፍቻ ሆነው

ተቀምጠዋል። አንደኛው የልብ ቅርፅ ያለው ካርታ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ተጣምረው የካቶሊክ ቤተ እምነትን የሚያመለክቱት የእንግሊዝኛው ፊደላት ኤክሲና ፒ ናቸው።

የልብ ቅርፁን በተመለከተ እስካሁን ያገኘው ፍንጭ የለም። አሁን በገባው ልክ የካቶሊክ ቤተ እምነት የነበሩ ስፍራዎች ላይ ፍለጋውን ለመጀመር ወሰነ።

በዚህ መሠረት የታሪክ መዛግብትን ሲያገኛቸው (ፍሪሞና) የተባለው ስፍራ ቀልቡን የሰበው የመጀመሪያ ስፍራ ሆነ። በብዙ የፖርቱጋልና የቫቲካን ጽሑፎች (ፍሪሞና) በኢትዮጵያ ውስጥ የመጀመሪያው የተደራጀ የካቶሊክ ሃይማኖት ተከታዮች መናኻሪያ ወይም መንበር ሆኖ ተገልጿል። የት እንደሚገኝም አውቋል። ስለዚህ የመጀመሪያ አሠሣውን ከዚያ ላይ ለመጀመር ወሰነ። ማታ ለባለቤቱ “ነገ አድዋ ልሂድ አስቢያለሁ። ምን ይመስልሻል?” አለ ሲሳይ።

“አንተ ሰውዬ አብደሃል እንዴ?” አለች።

“ያበደ ባል እኮ ሚስቱን አያማክርም” አለ እየሳቀ።

“ታዲያ እብድ ነው እንጅ ድንገት ብድግ ብሎ ቤቱን ጥሎ የሚሄድ” አለች።

“እርግጥ የምንፈልገውን ነገር እስክናገኝ ለተመኘነው ነገር ሁላችንም እብዶች ነን” አለ።

“መፈላሰፉን ተዎውና ለመሆኑ ድንገት አድዋ ድረስ የሚያስኬድ ምን ተገኘ?” አለች። አድዋ የሚያስኬድ ሥራ እንደሌለው ስለምታውቅ።

ሲያቅማማ ቆየና “ባለፈው ከጣልያን ባንቺ ስም የላኩት ደብዳቤ

አንድ ምሥጢራዊ አድራሻ ያመለክታል። እና... ስንምት አድዋ አካባቢ መሄድ እንዳለብን አመንኩ” አላት።

“እኔ እኮ የጀመርካት ቁፋሮ እንዳለችህ ጠርጥሪያለሁ” አለች። ለዘብ እያለች።

“ግፋ እንኳን ብዙም ቁፋሮ የሚባል የለውም። እንዲያው ለታሪክ ስፍራውን ልየው ብዬ ነው እንጅ” አለ ለማቃለል።

“መልካም! ቀለለም ከበደም ወደ እኔ አለበለዚያ ሌላ ሰው ፈልገን አብሮህ ሊሄድ ግድ ነው” አለች።

“አድዋ ስላልኩሽ ለዘመቻ መሰለሽ እንዴ? ጣልያን እኮ አልመጣም” አላትና ሳቀ።

“ዝም ብዬ ሳስበው ምሥጢራዊ ነገር መፈለግ አደጋ እንዳለው ይሰማኛል” አለች።

“ይሄ ምንም አደጋ የለውም። በቃ አድዋ ከተማ ሄጄ የሆነ ስፍራ አይቼ መመለስ ነው አለቀ፤” አለና፡-

“ደግሞ ባል ወደ አድዋ ልሄድ ነው ሲል እንደ ጣይቱ አይዘህ፤ ሂድ፤ ግፋ ነው የሚባል” አለና አሳቃት።

ያስባትን ለማድረግ አንድ ቀንም መታገሥ የማይችለው ሲሳይ ቢቀርም ቤቱ ውስጥ በቀልቡ እንደማይሆን፤ ተለጉሞ እንደሚቀመጥ ስለምታውቅ በመሄዱ ተስማማች። በዚህ መሠረት እስከ ጎንደር በመኪና፤ ከጎንደር አካላትም በአውሮፕላን፤ ከአካላትም ወደ አድዋ በመኪና ለመሄድ ዝግጅቱን አጠናቀቀ።

በማግስቱ ከጎንደር ከጠዋቱ በ3:40 ላይ ከሚነሳው አውሮፕላን ላይ ለመድረስ በጠዋት ከባሕር ዳር ተነሥቶ ወደ ጎንደር አመራ። እንፍራንዝ ወንዝ ሲደርስ መኪናውን አስቁሞ በዓይነ ሕሲናው ሚስቱ እስጢፋኖንና የሥራ ባልደረቦቹን፤ ያልታወቀውን የካቶሊክ ቄስ አንድ ባንድ ከሰባ አምስት ዓመታት በኋላ ተገዞ ምሥል ለመፍጠር ሞከረ።

የሰው ልጅ ዕጣ ፋንታና ግጥምጥሞሹን እያደነቀ መንገዱን ቀጠለ። ቁልቋል በርን አልፈው ረባዳው ላይ ሲደረሱ ሃምሳዎቹ ዕድሜ ውስጥ የሚገኙ አንድ አርሶ አደር መንገድ ዳር ጋቢያቸውን አጣፍተው ሁለት እጆቻቸውን አውጥተው የተማዕኖ ምልክት አሳያቱ። አርሶ አደር የባሰ ነገር ካልገጠመው እንዲህ አያደርግም ብሎ አሰበና አስቆመላቸው።

እየሮጡ መጡና፡-“ልጄ! ልጄ! ከፍተኛው ፍርድ ቤት ዛሬ ቀጠሮ አለብኝ። ማለዳ ጀምሮ ተገትሬ መኪና አጣሁ። እንዲያው ስለመድኃኒዓለም ጎንደር ድረስ ስቀለኝ” አሉ እየተጨነቁ።

“እረ ምንም ችግር የለም። እንወስደዎታለን ” አለና ከፍቶ አስገባቸው።

ገና ከመቀመጣቸው ምርቃቱን ያሻገደጉዱት ጀመር።

“ተባረክ ልጄ! ትንሽ ብዘገይ አጣድፈው ፋይሉን ይመልሱታል። አንድ ጊዜ ዳኛ የለም፤ ሌላ ጊዜ መዝገቡ እየተጠና ነው እየተባለ አራት ጊዜ ተመላልሻለሁ። ዛሬ አምስተኛዬ ነው” አሉ በምሬት። እንደዱሮው ቢሆን ሲሳይ “ለምንድን ነው መግት የሚያበዙት? ዝም ብለው ታርቀው ሥራዎትን ቢሠሩ አይሻለዎትም?” የሚል ነቀፋ ይሰነዝር ነበር።

ይህን እንዳይል ግን አንድ ትምህርት ያገኘበት አጋጣሚ ትዝ
ይለዋል። አጋጣሚው ልክ እንደ ዛሬው ነበር።

ከእምነት ዐመት በፊት እጅግ ከሚያከብረው ጓደኛው ዶ/ር ክብረ
በዓል ጋር ስማዳ ውስጥ የሚገኝ ገዳም ሥላሴ የሚባል ጥንታዊ
የደን ቦታ ለዕዕዋት ጥናት ሄደው ነበር። በዐባይ ተፋሰስ ውስጥ
ከበረሃ አፋፍ ላይ የሚገኘው ጥንታዊ ገዳም እጅግ በርካታ የዕዕዋት
ዝርያዎች መገኛ ስፍራ ነው። በተለይ ዕዕዋቱ የመድኃኒትነት
ባሕርያቸው ከፍተኛ ስለነበር የሲሳይንስና ዶ/ር ክብረ በዓልን
ትኩረት ለመሳብ በቅተዋል።

ሥራቸውን ጨርሰው ወደ ወገዳ ከተማ ሲመለሱ እንደ ዛሬው
አንድ አርሶ አደር እንዲያሳፍሩት ይለምናቸዋል።

አሳፍረውት እየተጓዙ እያለ ሲሳይ አርሶ አደሩን ለምን ወገዳ
እንደሚሄድ ይጠይቀዋል። አርሶ አደሩም በመሬት ጉዳይ ችግር
ገጥሞት ወደ ወረዳ ፍርድ ቤት እየሄደ እንደሆነ ነገረው። ሲሳይ
ከሰማ በኋላ ለአርሶ አደሩ ነቀፋ ቢጤ የተቀላቀለበት ምክር አቀረበ።
“ለምንድን ነው ለማይረባ ቁራጭ መሬት በሙግት ጊዜያችሁን
የምታሳልፋት? አሁን እኮ ፍርድ ቤት በመመላለስ የምታጠፋው
ጊዜ፣ ጉልበትና ገንዘብ ከምትሟገትበት መሬት ጋር ሲወዳደር
የትየሌሌ ነው። እና ከቻልክ በእርቅ መጨረስ፤ አለበለዚያ
ከመጨቃጨቅ መተው አይሻልም?” አለ።

አርሶ አደሩም፡-

“መቼስ ገንዘብ አይዴል? ትንሽም ሆነ ትልቅ በዲያኝነት ሲወሰን
እይ፤ ዝም ብሎ ሰው ሲቀማማ መተው ከባድ ነው” አለ።

“ለምን ይከብዳል? አሁን እኮ ፍርድ ቤቱን ሁሉ የሞገሰው የአርሶ አደር ክርክርና መግት ነው። ሁሉም ዝም ብሎ ሥራውን ቢሠራ በመግቱ ከሚገኘው የበለጠ ይጠቅም ነበር” አለ።

ይህን ሁሉ ሲነጋገሩ ዶ/ር ክብረ በዓል አንድም ሐሳብ ሳይሰነዝር ዝም ብሎ ያዳምጥ ነበር።

አርሶ አደሩ ቀጠል አደረገና፡-

“መቼስ መንግሥት ባለበት ሀገር ገና ወጪ አወጣለሁ ተብሎ ያለብይን ሀብት ሲነጠቅ ዝም ማለት እንዴምን ይሆናል?። ይልቅስ ዲያኝነቱ የእውነት ቢሆን፤ ምልልስ እንዲያይኖር ተሎ ፍትሕ ቢሰጥ ችግራችንን ይሚፈታልን ይሆን ነበረ” አለ።

“ዳኞቹ ስንቱን መዝገብ አይተው ይጨርሱት? ስለበዛባቸው ምን ያድርጉ?” አለ ሲሳይ።

“አይ ጋሼ! የበዛው እኮ በወቅቱ ግራ ቀኙን አዳምጦ ፍርድ ስለማይሰጥ ነው ይ። ብቻ እኛ በዲያኝነት በኩል በጣም እየተማረርን ነው። መንግሥት ፍትሕ ታላመጣ ምንን የሚያረግልን ነው?” አለ። እንዲህ እየተከራከሩ ወገዳ ደርሰው አርሶ አደሩን አውርደው እነርሱ ጉዟቸውን ሲቀጥሉ “ስማ ሲሳይ!” አለ ዶ/ር ክብረ በዓል።

“ምነው?” አለ ሲሳይ ጠባዩን ስለሚያውቀው አንድ ትልቅ እርማት ሊነግረው እንደሆነ ገብቶታል። ዝምታውን አልወደደውም ነበርና! “ቅድም ለአርሶ አደሩ ያቀረብከው ሐሳብ ካንተ አይጠበቅም ነበር። እርግጥ ሊጠበቅም ይችላል ከተሜና ምሁር ነኝ ባይ ስለሆንክ” አለ ለዘብ ብሎ።

“ምንድን ነው ጥፋቴ? እና ዕድሜ ልካቸውን በሙግት ያሳልፉ ነው የምትል?” አለ ሲሳይ ላለመረታት በሚመስል ስሜት ውስጥ ሆኖ።
 “ከማ ወንድም ሲሳይ!” ሁሌም የሚያምንበትን ነገር ሲናገር በተመስጦ ሆኖ ሰውንም መስጦ በታላቅ ግርማ ነው። ሲሳይ በጥንቃቄ እያሸከረከረ ለማዳመጥ መዘጋጀቱን በአንገቱ ምልክት ሰጠ።

“አየህ! ለኢትዮጵያ አርሶ አደር ፍትሕ የገንዘብ ጉዳይ ብቻ አይደለም። አንድ ቁና ለምታወጣ ቁራጭ መሬት ሁለት ቁና አውጥቶ ሊሟገት ይችላል። ፍትሕ ለአርሶ አደር ኢኮኖሚ ወይም ፖለቲካ አይደለም። ይልቁንስ ውስጣዊ ክብሩና የሰብእናው መገለጫ ማተቡ ነው እንጂ።

ፍትሕ ሲጎልበት አንድ ጥጃውን ሽጦ አሮጌ ምንሽር ከጥቂት ጥይቶች ጋር ገዝቶ ከቤቱ ባሻገር ካለው ጋራ ብዙም በማይክልለው ጫካ ውስጥ ገብቶ (እምቢ) ሊል ይችላል። በያዘው መሣሪያ ማሸነፍ አለማሸነፉ ብዙ አያሳስበውም። ተሸንፎ ከመኖር ታግሎ መሞትን ይመርጣልና። በመሸፈቱ የባሰ የኢኮኖሚ ድቀት ይደርስበትም ይሆናል። ይህ ግን አያሳስበውም። ፍትሕ ለእርሱ የትርፍና የኪሳራ ጉዳይ አይደለምና። ይልቁንም የመርሕ ጉዳይ ነው። እናም እምቢ ብሎ ሲቆም የመጨረሻው የሰላ ጫፍ መሆኑ ነው። ከተሟና ምሁር ነኝ ባይ ግን ፍትሕ ጎደለ ብሎ ሲያስብ ፍትሕን ለማግኘት የሚያወጣውን ወጭ አስልቶ ወጭው ከበለጠበት የፍትሕ መጓደሉን ሊረሳው ይችላል።

ልብ በል ወንድም ሲሳይ! ለዘመናት ሲወርድ ሲዋረድ የኖረውን ዕሴቱን ምሁራዊነትህ ባስተማረህ ተለባብሶ መኖር ስልት ልትተቸው አይገባም። በፈቃዱ ከሆነ ያሰባውን መክት ሊያርድልህ ይችላል።

መርኅ ያስቀመጠውን ቅቤና ማር ከፍቶ ያለበት ያበላሃል። ያለፈቃዱ ግን ከጣራው አንዲት ላር እንደትመዝ አይፈቅድም። እንዲያም ሲሆን በጉልበት እና በጉራ ቡራከረዩ አይልም። «በሕግ አምላክ ብሎ በፍትሕ ዐደባባይ ሊሞግትህ ይፈልጋል። ብታሸንፈው ፍትሕ እንጅ አንተ ባለመሆንህ ባይደሰትም አያቁምም። ፍትሕ ከተነፈገው ግን ያለውን ሁሉ ቀማኸው! የመኖር ህልውናውን አሳጣኸው! ያኔ የሰላ ጫፍ ላይ አደረሰከው ማለት ነው። ከዚያ በኋላ እምቢ ይላል።

የአርሶ አደር እምቢታ ሲጠራቀም ሥርዓት ይነቅላል። በኢትዮጵያ ታሪክ የሥርዓት ለውጥ ሁልጊዜ ከዳር ወደ መሐል እንጅ ከመሐል ወደ ዳር ሄዶ ተግክቶ አያውቅም። ለምን? ከተሜና ምሁር ተላላና ወረተኛ ስለሆነ!

የንጉሡን ፖለቲካ ነቀነቀ የተባለው የተማሪ ሰልፍ እንኳን ተንጦ ተንጦ የተቋጩው ዙፋኑም የተገለበጠው ከጠረፍ ወደ መሐል ተጠራርተው በመጡ ወታደሮች መሆኑን ልብ በል። እንደገና የወታደሩ ወንበር የተገለበጠው በአርሶ አደሩ ከለላ እንደሆነ አስተውል።

በከተሜና በምሁር የመጣ የሥርዓት ለውጥ በሀገራችን አልታየም። የሆነው ሁሉ በገጠሩ ሕዝብ ትከሻ ነው። ትከሻው ሲላጥ ወገቡ ሲጎብጥ እምቢ ሲል የተጫነው ሥርዓት ይናዳል። እናም ሲሆን ፍትሕ እንዲያገኝ በደገፍከው። ባትደግፈው እንኳን ግን ቢያንስ እምነቱን አትንቀፈው” አለና በዝምታ በመስኮቱ አሻግሮ ይመለከት ጀመር። ሲሳይ መልስ የሚሰጥበት አቅም አልነበረውም። በረጅሙ ተነፈሰና ቀጠለ ዶ/ር ክብረ በዓል፡-

“እስኪ አስተውል ሰባ በመቶ የሚሆነውን የሀገሪቱን የኢኮኖሚ

ሀብት የሚያመነጩው አርሶ አደር ነው። የሚመደበው በጀት ግን አብዛኛው ለከተማ ነው። ከተማ መኖሪያ ቦታ አጣው፤ ሰፊ አስፓልት የለውም፤ ውኃና መብራት ተቋርጦብን እያለ ብሎን ይገነፋል። ከተማዎች ትናንት የጠፋው መብራት ዛሬ ለመምጣቱ ያበሳጫቸዋል። የገጠር ልጅ ግን መብራት መኖሩን እንኳን አያውቅም። የአርሶ አደሩ ሚስት አሁንም ሃያ አምስት ኪሎ ግራም የሚመዝን የሸክላ ማድጋ ተሸክማ አንድ ሰዓት ተገዛ ውኃ ትቀዳለች። ከተማዎች ትናንት የሄደችው የደንደ ውኃ ዛሬ ባለመምጣቷ ያማርራሉ። የገጠኛ ሴት ግን በሕይወት ዘመኗ ውኃ ከደጂ ስለመምጣቱ እርግጠኛ አይደለችም። ከተማ ጠጠር የለበሰው የሰፊና መንገድ አስፓልት ባለመሆኑ ያማርራል። የገጠኛ እናት ግን ልትወልድ በምጥ ተይዛ ደሟን እያዘራች በሚጎረብጥ እንጨት ተሸክመዋት ሕክምና ፍለጋ ወደ ከተማ ለሰዓታት በጭንቅ ትጓዛለች። ባሏ አፈር መስሎ አፈር እስኪሆን ራሱ በሰራው ማረሻ መሬት እየሰነጠቀ ኋላቀር እየተባለ ዘመነኞችን ይቀልባል።

በዚህች ሀገር እንደ አርሶ አደር በላቡ በወዙ የሚኖር ማን አለ? ፖለቲካ አያውቅ ይሆናል፤ ምሬቱ ሲበዛበት ግን ገልብጦ መጣል ይቅበታል። ሰላማዊ ሰልፍ አይወጣ ይሆናል። «እኛ ምን አውቀን፤ ይሆናል እንጅ» እያለ በዝምታው ግን ያንኮታኩትሃል። መንግሥት ቢያቀርብለት ጨው፤ ላምባና ማዳበሪያ ነው። በተረፈ የእርሱ ጥራጥሬ፤ ሰሊጥ፤ ቡናና የከብቶቹ ቆዳና ሌጦ ተሸጦ በሚገኘው የውጭ ምንዛሬ ቅራቅንቦው ሸቀጥ፤ ዘመናዊ መኪናው ቢገዛ ለእርሱ ምን ነው? ይህን ሁሉ ተሸክሞ ለሚኖር አርሶ አደር ቢያንስ ሕሊናውን የሚያሳርፈውን ፍትሕ እንዴት ትነፍገዋለህ? አንዴትስ ትነቅፈዋለህ? በማተቡ ነዋሪ ነውና ፍትሕ ይፈልጋል። የገጠኛ ገበሬተሰብ የተፋጠነ ፍትሕ ከመንግሥት ቢጠብቅ ከውለታው ጋር ሲነጻጸር በእጅጉ ያነሰ ነበር። ይህንን አላገኝ ብሎ ሲንከራተት ግዩት ግን ልብ ይሰብራል” አለ ዐይኖቹ በእንባ ተሞልተው።

ሲሳይ ይህንን ሁሉ ሲሰማ ከፍተኛ ጸጸት ተሰማው። ግልብ ትችቱ አሳፈረው።

ሲሳይ ከዚህ ትዝታው ሲመለስ ጎንደር እየገቡ መሆኑ ታወቀውና መጀመሪያ ሽማግሌውን ፍርድ ቤት በር ማድረስ እንዳለባቸው አመነ። ዛሬ የዶ/ር ክበረ በዓል ተግሣጽ እንደ አዲስ ትውስ ብሎት አዛውንቱን ተሟጋች አርሶ አደር ፍርድ ቤት ድረስ ማድረሱ ለኃጢአቱ ሥርዶት ያገኘ መሰለውና ደስ አለው። በዚህ የተነሣ ይመስላል ወደ ዐፄ ቴዎድሮስ አውሮፕላን ማረፊያ ሲያመራ የሆነ እፎይታ ተሰምቶት ነበር።

ምዕራፍ ፲፬

ከጠዋቱ አራት ሰዓት ተኩል ላይ አክሱም ዐፄ ዮሐንስ አውሮፕላን ማረፊያ ደረሰ። ከአውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያው ወጥቶ ከተደረደሩት ታክሲዎች አንዱን ይዞ ወደ አድዋ ከተማ አመራ።

ወቅቱ መኸር ስለነበር ሜዳ ተራራው ዐይነ ገብ ሆኖ ደስ ይላል። የአድዋ ከተማ ከባለግርማው የሶሎዳ ተራራ ጥግ የምትገኝ የታሪክና የነጻነት ተምሳሌት የሆነች ከተማ ናት። በኢትዮጵያውያን ብቻ ሳይሆን በመላው የጥቁር ሕዝቦች ዘንድ የሚታወስ ደማቅ የነጻነት ሰንደቅ የቆመባት ታሪካዊ ስፍራ ናት። አረንጓዴ ለብሶ የተኮፈሰው የሶሎዳ ተራራ ገና ከከተማዋ ሲገቡ ሞራልን ከፍ የሚያደርግ፣ ስሜትን በነጻነት የሚሞላ አንዳች በራስ የመተማመን ከፍታ ያገናኛል። እርሱን ትከሻ አድርገው ኢትዮጵያውያን ከየማዕዘናቱ ጎረቤት እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሆነው ቅኝ ገዢዎችን ድባቅ የመቱበት መሆኑን በግርማው ይናገራል።

ሲሳይ ከከተማዋ ዕንብርት ከሚገኝ ሆቴል ማረፊያውን ካመቻች በኋላ ዕረፍትሳያሻው ፍለጋውን ለመጀመር የሆቴሉን ኃላፊዎች «ፍሪሞና» የሚባል ስፍራ የት እንደሚገኝ ጠየቀ።

«ፍሪሞና» የሚባል ስፍራ ሁሉም እንደማያውቁ ነገሩት። ሲሳይ ብዙ አልተሸበረም። ጥያቄውን በሌላ መልክ አቀረበ።

እንደ ታሪክ ጸሐፊዎች ከሆነ «ፍሪሞና» ከጥንቱ የአድዋ ከተማ በአሥር ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ የምትገኝ የካቶሊክ መንበር ሆና በመጀመሪያ የተመሠረተችው የጀሰዊት አባላት በነበሩ ፓርቱጋሎች ነበር። በሌላ አጠራር ደግሞ በአቅራቢያዋ በሚፈሰው ወንዝ ሰበብ «ማይንን» ተብላ ትጠራለች። እናም ሲሳይ በዚህ ስም ነበር ድጋሚ የጠየቀው።

“ማይንን?! ዋይ! እሱማ አዎን አለ። ሰፈርም አለ፤ ከተራራው ላይም ማይንን ጊዮርጊስ የሚባል አለ” አሉት።

ጊዜ አላጠፋም። ባጃጅ ተኮናትሮ ወደ ተራራማው ስፍራ ማይንን ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን አመራ። ከተማው በመስፋቱ አድዋ አቅራቢያ የተባለው ስፍራ የአድዋ ከተማ አንድ ክፍል ሆኗል። ከባጃጅ ወርዶ ቀጥ ያለውን ተራራ ወጥቶ ሁለት ቤተ ክርስቲያኖች የተተከለበት አምባ ሲደርስ ከቅጽሩ በር ላይ ጠፍጣፋ ድንጋይ ላይ ዐረፍ አለ። የሶሎዳ ተራራ በሰሜን ምሥራቅ ተኮፍሷል። ከሥሩ የአድዋ ከተማ ሰሜን የሚመጥን ዕድገት ለማምጣት ደፋ ቀና የምትል ትመስላለች። ከሶሎዳ ተራራ ጀርባ በስተሰሜንና ምሥራቅ ሌሎች ተራሮች በኩራት ሰማይን ይታከካሉ። በእነርሱ መካከል ያለው ረባዳው ሜዳ በጀግኖች ከንድ ኮሎኒያሊዝም የተወቃበት አውድማ ነው። በድርቅና በሰው ሰራሽ አደጋ የተጎዳው

አካባቢ መልሶ አረንጓዴ ለመልበስ ትልቅ ተስፋ ይታይበታል።
ሲሳይ ከድካሙ ዐረፍ እንዳለ ተነሥቶ ወደ ቅጽሩ ሲዘልቅ መጠኑ
የገዘፈ ባለአራት ማዕዘን ቅርፅ ግድግዳና ባለሦስት ደረጃ ጣሪያ
ያለው ቤተ ክርስቲያን ታየው። ከእርሱ ጀርባ በስተሰሜን ደግሞ
ከፍ ያለ ደርብ ላይ መጠነኛ ሁለተኛ ቤተክርስቲያን ይታያል።
በግቢው ውስጥ የሚታይ ሰው የለም። አካባቢው ጭር ብሏል።
ከታላቁ ቤተ ክርስቲያን በግንባሩ ተደፍቶ ተሳለመና ቀና ሲል
ከሳሽንኮቭ ጠመንጃ ያነገተ ዘበኛ ከኋላው ቆሟል።
“እንደምን አደርክ ወንድሜ! ይቅርታ ትግርኛ አልችልም” አለ
ሲሳይ።

“ደኅና እግዜር ይመሰገን! ሙን ፈልገህ ነው?” አለ በተሰባበረ
አማርኛ።

“እ...” አለና “ከባሕር ዳር ነው ለጥናት የመጣሁት። በእርግጥ
ክርስቲያን ነኝ” አለ።

“ሙን ጥናት?” አለ ዘበኛው ኮስተር ብሎ።

“እዚህ አካባቢ የፖርቱጋሎች የጥንት ስፍራ መኖሩን ለማረጋገጥ
ነበር እና ብሎ” ሳይጨርስ ፡-

“አይቻልም! አይፈቀድም!” አለና በእጁ ወደ ውጭ እንዲወጣ
አመለከተው።

“በምድር ላይ የማይወደኝ ፍጡር ቢኖር ዘበኛ ነው” የሚለው ሲሳይ
ዛሬም የተለመደው ሁኔታ እንደገጠመው ሲያውቅ ወደ በፋ አመራ።

“ለምንድን ነው ዘበኛ የማይወድህ?” ሲባል፤

“ዘበኛ ዐይን የሚሞላ ቁመናና አለባበስ ስለሌለኝ” ይላል።

“ዘበኛ መዘጋጃ ቤቶች በደንብ የሚያውቁት ቃል ቢኖር
አይቻልም የሚል ነው” እያለ ሁልጊዜ የሚተርበው ሲሳይ ዛሬም

ያንኑ ቃል ደጋግሞ እየሰማ ወደ በሩ ከአመራ በኋላ ዞር ብሎ፡-
“ምናልባት ኃላፊዎች ይኖሩ ይሆን?” አለው።

“የሉም! ነገ ጠዋት ሰበካ ጉባዔ ሞጥቶ ከፈቀደ ብቻ” አለና ደግሞ
“ፑርቱጋል ግን አይቻልም” አለው።

ሲሳይ መጨቃጨቅ አልፈለገም። ከቅጽሩ ወጥቶ ቁጭ አለና
ማሰላሰል ያዘ። ከባሕር ዳር ተነሥቶ መጥቶ እንዲሁ አንደማይመለስ
ልቡ ያውቀዋል። ያሳሰበው ግን እሱ የጠበቀውና አሁን ስፍራ
ላይ ያለው ነገር አልገጥምልህ ማለቱ ነበር። በአውሮፓውያን
የታሪክ ጸሐፊዎች ብዙ የተባለላት ፍሪሞና ወይመ ማይንን እንዲህ
አገኛታለሁ ብሎ አልጠበቀም ነበር። እርሱ የጠበቀው የፈራረሰ
ቤተ መቅደስ ወይም አዳራሽ ወይም መካነ መቃብሮች ወይም
አሁን አገልግሎት የሚሰጥ የካቶሊክ ቤተ አምነት ነበር። ነገር ግን
ስፍራው ላይ አንድ አይሉ ሁለት የኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያን
ተሠርተውበት ማግኘቱ ግር አለው። በታሪክ መጻሕፍት የተጻፈው
አቅጣጫና ርቀት ከጥንቱ የአድዋ ከተማ አንጻር በርቀት ሲያየው
ደግሞ የቆመበት ስፍራ ተክክል መስሎ ታየው።

በስፍራው ላይ ተጨማሪ አሠሳ እንዳያደረግ ደግሞ እሳት
የተሸከመ ዘበኛ የሰጠውን መልስ ሰምቷል። ያለው አማራጭ የቤተ
ክርስቲያኑን ኃላፊዎች አግኝቶ ማስፈቀድ ብቻ ነበር።

በዚህ መሠረት የሚያመቻችለት ሰው ሲፈልግ የመቼለ ነዋሪ የሆነው
ወዳጁ ትዝ አለውና ወደዚያው ደወለና ፍላጎቱን በዝርዝር ገልጾ
የዕርዳታ ጥያቄውን አስቀጠለ። የመቼለው ወዳጁም አላሳፈረውም፤
በግማሽ ሰዓት ውስጥ ተደዋውሎ ስፍራውንና ታሪኩን የሚያውቁ
ሰዎችን እንዳመቻቸለትና በሚቀጥለው ቀን በጠዋት ቤተ ክርስቲያኑ
ድረስ እንዲሄድ ስልክ ቁጥር ጭምር ሰጥቶ ሸክሙን አቀለለለት።

ቀሪውን ቀን የአድዋ ከተማን እየተዘዋወረ ሲጎበኝ ውሎ በሚቀጥለው ቀን በጠዋት ወደ ፍሪሞና ማይንን ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን አመራ።

ከቤተ ክርስቲያኑ ሲደርስ እንደ ትናንቱ ሳይሆን ግቢው በተሳላሚ ተሞልቶ ደረሰ። በወንዶች መቆሚያ በስተውጭ በኩል ተሳለመና አጭር ጸሎት አድርጎ በረንዳው ላይ ቁጭ አለ።

ዘበኛው አይቶት ኖሮ መጣና “አስተዳዳሪው ስላልሞጡ አይቻልም” አለው፤ እጁንም ጨምሮ እያወዛወዘ።

ሲላይ መልስ ሳይሰጠው ዝም ብሎ ተረጋግቶ ተቀመጠ። በዚህ የተናደደው ዘበኛ እየተቆናጠረ ሄደና ሁለት ሰዎችን ይዞ ተመለሰ። አንደኛው ካህን ሌላኛው ምእመን ይመስላሉ። ካጠገቡ ሲደርሱ ሰላምታ ሰጡትና ስለሁኔታው በትሕትና ጠየቁት።

ከባሕር ዳር መምጣቱን የመጣውም ለጥናት እንደሆነ ገለጸላቸው። መታወቂያ እንዲያሳያቸው ጠየቁት፤ እሱም ሳያቅማማ አሳያቸው። አይተው ሲያበቁ፡-

“ይሄም ምን ችግር አለው! እየተዘዋወርክ ማየት ትችላለህ። የሌላ ሀገር ዜጋ ወይም ፈረንጅ ብትሆን ባይሆን ፈቃድ እንጠይቅ ነበር” አሉና አበረታቱት። ዘበኛው ግን አይቻልም ብሎ ከችች አለ። በትግርኛ ቢያደርጉት ቢሰሩት እምቢ አለ።

በዚህ መሐል ቀሲስ ጸጋ ዘአብ ደረሱ። የመቐሌው ወዳጁ እንዲረዱት የነገረለት ሰው ናቸው። ቀሲስ ጸጋ ዘአብ ወጣት ካህን ናቸው። ጠይም፣ ቀጠን፣ መለል ያሉት ካህን ካለባቸው ጀምሮ ገጽታቸውና አኳኋናቸው ሁሉ የካህንነት ጸጋ የፈሰሰባቸው ናቸው። እርሳቸው ሲደርሱ ሁሉም ሰው በአክብሮት ተቀበላቸው። ለመጀመሪያ ጊዜ ዘበኛው የተቋጠረው ፊቱ ተፈታ።

ሰላምታ ከሰጡት በኋላ “እንኳን በደኅና መጣህ የምትፈልገውን እውቂያለሁ። ቦታውን ያደራጁት፣ ይህንን ትልቅ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን አስተባብረው ያሳነጹት፣ የቦታውንም ታሪክ ጠንቅቀው የሚያውቁት አባት ከዚህ ተዛውረው ሌላ ቦታ ናቸው” አሉ።

ሲሳይ በአጋጣሚው ሐዘን ተሰማውና ፊቱ ከፋ ሲል ያዩት ቁስ ጸጋ ዘላብ።

“ቢሆንም እዚህ ታች ድረስ መጥተው ሊያነጋግሩህ ፈቃዳቸው ሆኗል። ወደ እርሳቸው እንሄድ” አሉትና ሲሳይ የጠቆረውን ፊቱን በደስታ ፈካ አድርጎ ወደ ተራራው ግርጌ ወረዱ።

ትንሽ እንደጠበቁ ቁመተ ሎጋ አዛውንት መነኩሴ መጡ። እውነተኛዎቹ የኢትዮጵያውያን መነኩሳት መለያ የሚታይባቸው ሰው ናቸው፤ መምህር አባ ገብረ ክርስቶስ። ሥጋ ያለተሸከመ ቀጠን ያለ ቁመና፣ ሽቦት የወረረው ጸም፣ በሥራ የሻከረ እጅ፣ በተጋድሎ ላብና ወዝ የወየበ ቆብ፣ ለሥራና ለምንኩስና የተለበሰ ካኪ ቀሚስና ከላይ አዳፋ ጋቢ፣ ዕጣን ዕጣን የሚሸት የእንጨት መስቀል፣ ወዝ የጠገበ መቋሚያ አላቸው።

በቁስ ጸጋ ዘላብ አማካኝነት ሲሳይ ከተዋወቃቸውና በመስቀላቸው ከተባረከ በኋላ፡-

“አባታችን (ፍሪሞና) ተብላ ስለምትታወቀው ስፍራ እንዲያስረዱኝ ነበር አመጣጤ” አላቸው።

“ምን ያደርግልሃል?” አሉት ፈገግ ብለው።

“መቼም ታሪክ ማወቅ መልካም ነው። የመጣንበትን ካላወቅን የምንሄድበትን ለመተለም አስቸጋሪ ይመስለኛል” አለ ሌላውን ምሥጢሩን ሳይናገር።

“አየህ ታሪክ ማለት ጥፋትም ልማትም ነው። ጥፋት ያልተፈጸመበት

ታሪክ የለም። ግን ጥፋት ብቻ አይደለም ልማትም ይኖርበታል። በሌላ በኩል ልማት ብቻ የነበረበት ታሪክ የለም ጥፋት አይጠፋምና። እንኳን ዱሮ አሁን በእኛ ዘመን እንኳን ጥፋትም ልማትም እያየን ነው" አሉ ጽሕፈት ስላቸውን እየጎተቱ። ጥርት ያለ አማርኛ ይናገራሉ። "እውነት ነው" አለ ሲሳይ።

ሆኖም ግን የጥፋትም የልማትም ታሪክ ቢሆን ከሁለቱም ግን ሳስተዋይ ትውልድ ትምህርት ይገኛል። አንተም ለታሪክ ብለህ ከዚህ ድረስ መምጣትህ ትልቅ ነገር ነው" አሉና፡-
"ምንድን ነው ማወቅ የፈለከው?" አሉት።

ሲሳይ ቀልጠፍ አለና "በመጀመሪያ ፍሪሞና የምትባለው ይህች አሁን ያለንባት ስፍራ መሆኗን እንዲያረጋግጡልኝ ነው። ከሆነች ደግሞ በብዙ ጸሐፊት የካቶሊኮች መነሻሪያ መንበር እንደነበረች ተጽፏል። እንዴት የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን እዚህ ስፍራ ላይ ሊተክል ቻለ? የተባለው እውነት ከሆነስ ፍርሖራሾችን ደርሰውበት ነበር ወይ?" ብሎ ጥያቄዎቹን ደረደረ።

"እየውልህ ልብ ብለህ አዳምጥ! ስፍራው በትክክል ፍሪሞና የሚባለው ነው። ከመጀመሪያው የኢትዮጵያ ጳጳስ አባ ሰላማ ፍሪሚናጦስ ስም ጋር ተያይዞ የፍሪሚናጦስ ሀገር 'ፍሪሞና' ብለው ፓርቲጋሎች ያወጡት ስም ነው። ይህ ስፍራ ጥንት የኦሪት መሥዋዕት የሚሰዋበት ምክራብ ነበረው። ጳላ ላይ ክርስትና ወደ ኢትዮጵያ ሲሰፋፋ በአብርሃ ወአጽብሐ ዘመነ መንግሥት የሥላሴ ታቦት ተተክሎበት የኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ሆኖ ለዘመናት ኖረ። በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ዐፄ ሱስንዮስ ከፓርቲጋል ጋር ባደረጉት ስምምነት መሠረት የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የኢትዮጵያ ብሔራዊ ሃይማኖት እንዲሆን ሲታወጅ ፓርቲጋሎች ይህንን ስፍራ በጉልበት ያዙና የራሳቸውን ቤተ መቅደስ ገነቡበት።

ታቦቱም የት እንደደረሰ ሳይታወቅ ጠፋ። ከአካባቢው ሕዝብ ጋር እየተናቆሩ ለተወሰነ ዘመን መንበራቸው አድርገውት ቆዩ። ዐፄ ፋሲል ከነገሡና አርቶዶክስ ከተመለሰች በኋላ በንጉሡ አዋጅ መሠረት ሚሲዮናዊያኑ ከሀገር ለቅቀው ሲወጡ ያካባቢው ሕዝብና ገዥዎች እንደገና መልሰው በንጉሡ ፈቃድ የሥላሴ ታቦት ያለበት ቤተክርስቲያን አነፁ። በዚህ ሁኔታ በፖርቱጋል የተወሰደው ስፍራ ወደ ጥንት ክብሩ ማንነቱ ተመለሰ” አሉ።

“እሺ” አለ ሲሳይ በጉጉት።

“በዚህ ሁኔታ እንደቆየ ዐፄ ቴዎድሮስ ከነገሡ በኋላ ወደዚህ ስፍራ ሲመጡ የሥላሴን ታቦት አጋእዝተ ዓለም ስለሆኑ ወደ ሽሬ ተወስዶ አሁን ገዳመ ሥላሴ ከሚባለው እንዲገባ አደረጉና ቅዱስ ጊዮርጊስ በዐፀደ ሥጋ ዘመኑ ጦረኛ ወታደር ነበርና ያገሬን ዳር ድንበር ይጠብቅልኝ ብለው ከጎንደር ያመጡትን በወርቅ የተለበጠ የቅዱስ ጊዮርጊስ ጽላት ከዚህ እንዲሆን አደረጉ። ትንቢታቸው ደርሶ በ1889 ጣልያን ኢትዮጵያን ወርሮ ጦርነቱ አድዋ ላይ ሲሆን ዐፄ ምኒልክ መጥተው የካቲት 22 ለ23 አጥቢያ ምህላ ይዘው ያደሩ እዚሁ ቤተ ክርስቲያን ነበር” አሉ።

ሲሳይ ግጥምጥሞሹ ደንቆት ተመስጦ ያዳምጣቸዋል።

“የካቲት 23 ቀን የቅዱስ ጊዮርጊስ የመታሰቢያ ዕለት ጦርነቱ ተካሂደ። ድል ለኢትዮጵያውያን ሆነ። ጣልያንም ከሸንፈቱ በኋላ ብክራት የጸደቀውን ጋር ሆኖ የሚያስደነግጠን ባለፈረሰ ጦረኛ ነበር” አለ ይባላል። በኋላ ግን ንጉሡ ነገሥቱ ወደ ሸዋ ከተመለሱ በኋላ ከአካባቢው ገዥዎች ጋር በመመሳጠር ከጎንደር የመጣውን ጽላት ወደ አዲስ አበባ ወሰደው ሌላ በምትኩ ላኩ። እና አሁን አራዳ ጊዮርጊስ ያለው ጽላት ከዚህ የሄደ ነበር” ሲሉ የቅሬታ ገጻቸው በጉልህ ይታይ ነበር።

ሲሳይ ቀበል አደረገና “ብብዙ ሰው ዘንድ የሚታወቀው እኮ ዐፄ ምኒልክ መጀመሪያ ወደ አድዋ ሲዘምቱ ከመናገሻ የቅዱስ ጊዮርጊስን ጽላት ይዘው ነበር። አሁን አራዳ ጊዮርጊስ ያለው ጽላትም ያ አብሮ የዘመተው ነው ተብሎ ነው” አላቸው።

“በፍጹም” አሉና “እንዲያውም አራዳ ጊዮርጊስ የተባለው ጊዮርጊስ እርዳታም ወይም ጊዮርጊስ አስደነገጣቸው” ከሚለው ቃል ነበር። እና ከመርነቱ በኋላ ወደ አዲስ አበባ ተቀይሮ ተወስዷል ነው የምልህ ” አሉ።

“እና አሁን እርሰዎ እንደሚሉት አራዳ ጊዮርጊስ ያለው ጽላት ዐፄ ቴዎድሮስ ከጎንደር አምጥተው እዚህ አስገብተውት የነበረው ነው ማለት ነው?” አለ ሲሳይ በመገረም።

“አዎን” አሉ አሁንም በቅሬታ ስሜት ሆነው። “ይገርማል” አለና ሲሳይ ቅሬታቸውን ሲያይ “መቼም ጽላቱ ቢቀየርም የቅዱስ ጊዮርጊስ ቃል ኪዳን ከዚህ ስፍራ አይቀየርም እኮ” አለ ለማጽናናት።

“እውነት ነው የኔ ልጅ። መቼም ቅርስነቱን ነው እንጂ ቃል ኪዳኑን መቼ ተለየን? ዛሬስ ተሰፋ አድርገን ለሀገራችን ሰላም ለነፍሳችን ዕረፍት እንድናገኝ ጠዋት ማታ በዚህ ስፍራ ሰማዕቱን የምንማፀነው ለምን ሆነና?!” አሉ።

ሲሳይ ስሜታቸው ሲመለስ አየና “እሺ ከዚያስ” አለ። “ከዚያ በኋላ ቤተ ክርስቲያኑ ተቀይሮ በመጣው ጽላት እየተገለገለ ኖሮ ጣልያን ድጋሚ በ1928 ዓ.ም. ኢትዮጵያን ሲወር በአድዋው ጦርነት በነበረው ቁም የተነሣ ገና የመረብን ወንዝ እንደተሻገረ ተሸቀዳዊም ቤተ ክርስቲያኑን ለይቶ በአውሮፕላን ቦንብ አፈራረሰው” አሉ።

“እውነትዎን ነው?” አለ ሲሳይ በአግራሞት።

“ታሪክ እኮ ነው የምነግርህ። እርሱ ቤተ ክርስቲያን ካልወደመ ወደፊት መንዝ አንችልም፤ የሚል ፍርሃት አድርገው ይሆናል” አሉ።

“እሺ ከዚያስ” አለ። ቁስ ጸጋ ዘአብ በበኩላቸው ምንም ሳይናገሩ ማስታወሻ አውጥተው ለራሳቸው ይመዘግባሉ።

“ከአምስት ዐመት ቆይታ በኋላ ጣልያን ሲወጣ ኢትዮጵያ ላይ ሳደረሰው ጥፋት ካሳ እንዲከፍል በዓለም መንግሥታት አልተባለም?” አሉ።

“አዎን ልክ ነው” አለ ሲሳይ።

“በዚያ መሠረት ቤተ ክርስቲያኑን አሻሽለን እንሥራ ብለው ቢጠይቁ ሕዝቡ እንደነበረው አድርጋችሁ ሥሩልን እንጅ እንድታሻሽሉልን አንፈልግም አለ። በዚያ መሠረት እንደነበረች አራት ማዕዘን ግድግዳ ጣሪያው በግንብ አድርገው ሠርተው አስረከቡ። አሁን ከዲቡ ላይ የምታየው ቤተ ክርስቲያን ማለት ነው። ኋላ ላይ በ1950 አካባቢ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ ቆርቆሮ እንዲለብስ አደረጉ። እንግዲህ እንዲህ ሆኖ ኖሮ እኔ አስተዳደሪ ሆኜ ስሾም በ1997 ዓ.ም. አዲስ ቤተ ክርስቲያን አሠርተን የቅዱስ ጊዮርጊስን ታቦት ከአዲሱ ከነባሩ ደግሞ የአቡነ አረጋዊን አስገብተን አሁን እንደምታየው ሆነ” አሉ።

“ግሩም ነው” አለና “እኔ የምለዎት አባታችን? እንዲያው የካቶሊኮቹን ቤተ መቅደስ ፍርስራሽ ወይም የሚያሳይ ምልክት እርስዎ አይተው ይሆን?” አለ ወደ ዋናው ነጥብ ለማምጣት።

“እርግጥ የውኃ መጠራቀሚያቸው ጋን በስተሰሜን እንዲሁም መወጣጫ የተሠራበት ስፍራ ሁሉ ፍርስራሽ ምልክት ነበር። ዋናው ግን አዲሱን ቤተ ክርስቲያን ለመሥራት መሠረት ስንቆፍር

ከወደታች የእነርሱን ቤተ መቅደስ መሠረት አግኝተነው ነበር። እንዲያውም ጌጠኛ ድንጋዮችን ለቃቅሜ አስቀምጫቸዋለሁ፤ ታየዋለሁ። እና ከተቆፈረ በኋላ ስለሆነ ለታሪክ ለማስቀመጥ የማይመች ስለሆነ ቤተክርስቲያኑ ከላይ ላይ ታነፀ። ከዚያ ውጭ ሁለት የተጻፈባቸው ድንጋዮች አሉ። አንደኛውን ስንቆፍር ያገኘነው ሲሆን በስተደቡብ አስቀምጠነዋል። ሁለተኛው ጽሑፍ ያለበት ድንጋይ ግን እስከ አሁን ያልተንቀሳቀሰ ሲሆን እንግዲህ የጥንቱ የፖርቱጋሎች ቅሪት እንደተጠበቀ ያለው ያ ድንጋይ ብቻ ነው” አሉ።

ሲሳይ የፖርቱጋሎች ቤተ መቅደስ ድራሹ ቢጠፋም የተጻፈባቸው ድንጋዮች መኖራቸው ትልቅ ተስፋን ፈነጠቀበትና ለማየት ጓጓ። በዚህ መሠረት አንዲያሳዩት ጠየቃቸው። ቄስ ጸጋ ዘአብ በደንብ ስለሚያወቁት እርሳቸው እንዲያሳዩት እርሳቸው ግን እዛው እንደሚጠብቁት ተስማምተው ወደ ተራራው ወጡ።

ሲሳይ አካባቢውን በጥንቃቄ ማየት ጀመረ። መጀመሪያ አባ ገብረ ክርስቶስ መሠረቱ ሲቆፈር አውጥተው ያስቀመጧቸውን በልዩ ጥበብ የተጠረቡትን የማዕዘን፣ የበር ክፈፍና የደረጃ ጥርብ ድንጋዮች ተመለከተ። ምልክት ይኖርባቸው እንደሆነ ብሎ አንድ ባንድ አስተዋላቸው። ምንም ምልክት የላቸውም። ቀጥሎ የውኃ ማጠራቀሚያ የነበረውን ዳዋ የለበሰ ጉድጓድ ውስጡ ገብቶ በጥንቃቄ መረመረ። ምንም ፍንጭ የለም። ቀጠለና በቁፋሮ ተግኝቶ በስተደቡብ የተተከለውን ድንጋይ ጽሑፍ ተመለከተ። ጽሑፍ እንጂ ምልክት የለውም። ጽሑፉን በጥንቃቄ ገልብጦ በሞባይሉ ላይ ባለው የቋንቋ መተረጎሚያ ተርጉሞ ሲያይ መልእክቱ ስለሥራ መተባበርን እንጂ ምሥጢርን የሚያመለክት አለመሆኑን ተረዳ። ነገሩ ሁሉ ስሜት የሚሰጥ አልሆንልህ ሲለው ያልተንቀሳቀሰ የተባለውን ድንጋይ ጽሑፍ የመጨረሻ ተስፋ አድርጎ ወደዚያው

እንዲወስዱት ቁስ ጸጋዘኡብን ጠየቀ። መጀመሪያ የሆነ ነገር ላሳይህ ብለው ከቆሙበት በስተደቡብ በኩል ባለው የተራራው ከፍል ወደሚገኝ ሰፍራ ወሰዱትና፡-

“ዐፄ ዮሐንስ እዚህ መጥተው አካባቢውን ሲጎበኙ ቦታው በሚለግሰው ማሪኪ ዕይታ ተመስጦው እስከዛሬ ብዙ ቦታ ዙሪያ ላይሁትን ውበት አየሁ በማለት የት ነበርኸ ብለው ሰይመው ቤተ መንግሥት አሠርተውበት ነበር” አሉ። እውነትም እይታው ግሩም ነው።

“ታዲያ ቤተ መንግሥቱ የታል?” ሲል ጠየቀ ሲሳይ።
“እዚህ ላይ ነበር” ብለው ትልቅ በኮንክሪት የተሠራ የውኃ ማጠራቀሚያ ጋን አሳዩት።

“አልገባኝም” አለ ሲሳይ።

“የውኃ ማጠራቀሚያው ጋን የተገነባው ቤተ መንግሥቱ ከነበረበት ፍራሽ ላይ ነው” አሉ በሐዘኔታ፡-

“አይደረግም!” አለ ሲሳይ በመገረም።

“ተደርጓል” አሉት ውስጣቸው እየተኮራመተ።

“እንዴት ተራራ የጠፋ ይመስል ከቅርስ ላይ የኮንክሪት ጋን ይሠራበታል?” አለና ሲሳይ በእጅጉ አዘነ።

ቀጠለና “የሁላችን ተግባርና መልካም ሥራ የሚለካውና ታሪካችንም የሚታወሰው ዛሬ እኛ ባለንበት ዘመን በሚጻፈው ጋዜጣ ወይም በሚነገረው ቴሌቪዥንና ሬድዮ አይደለም። ይልቁንም እኛ ካለፍን በኋላ በልጆቻችን ዘንድ የሚታሰበውና የሚመዘነው እንጅ። የአባቶቻችን ቅርስ የማናከብር ከሆነ ልጆቻችን የእኛን ታሪክና ተግባር ለማስታወሳቸው ምን ዋስትና አለን? ሰው የዘራውን የጭዳልና ልጆቻችን እኛን ሊያስቡንና አሻራችንን ሊያከብሩት የሚችሉት ቢበዛ እኛ የአባቶቻችንና እናቶቻችንን ታሪክ ባከበርነው ልክ መሆኑን የዘነጋን ይመስላል” አለ።

“አውነት ነው! በሰፈርነበት ቁና እኛም እንሰፈራለን” አሉ ቁስ ጸጋዘአብ ።

ይህን እየተነጋገሩ ሁለቱም በጥልቅ ቅሬታ ውስጥ ሆነው የመጨረሻው የድንጋይ ጽሑፍ ወዳለበት አመሩ። በሰሜን ምሥራቅ የተራራው ጫፍ በኩል ዳዋ ለብሶ የተቀመጠ ትልቅ ድንጋይ አሳዩት። መጀመሪያ ቁስ ጸጋ ዘአብ ጠጋ አሉና ዳዋውን ጥሰው ጠረግ ጠረግ አደረጉና፡-

“ይሄኛው ጽሑፍም ምልክትም አለው” ሲሉት ሲሳይ ልቡ በደስታ ዘለለ።

ጠጋ አለና ምልክቱን ሲያየው ግን ከያዘው ምልክት ጋር ምንም ግንኙነት የሌለው መሆኑን ተረዳ። እንደገና ጽሑፉን በጥንቃቄ ገልብጦ ተርጉሞ ለመረዳት ሞከረ። ተስፋ የሚሰጥ ነገር የለም። አካባቢው ከዚያ ትልቅ ድንጋይ በስተቀር ተመሳታይነት ሊገኝ ምንጭ ፍንጭ የሚሰጥ ነገር ማግኘት አስቸጋሪና አሳሳች ይሆናል። ድካሙ ሁሉ ከንቱ መሆኑ ሲታወቀው የመጨረሻ አንድ ዕድል ለመሞከር ፈለገና ወደ አባ ገብረ ክርስቶስ ተመልሰው ወረዱ።

አባ ገብረ ክርስቶስ ቀደም ብሎ የነገሩትን ታሪክ የወደደው ቢሆንም አሁን ለመጣበት ጉዳይ ግን የሚረዳው አልነበረም። ተመልሰው መምጣታቸውን ሲያዩ፡-“አየኸው የነገርኩህን ሁሉ?” አሉት። “አዎን ሁሉንም አይቻለሁ አባታችን” አለና ፊት ለፊታቸው ቁጭ አለ። አባ የሚነግሩትን ታሪክ ስለጨረሱ ዝም ብለው ያዩት ጀመር። “እኔ የምለዎት አባታችን” አለ ሲሳይ የመጨረሻውን እድሉን ለመጠቀም።

“በዚህ አካባቢም ይሁን በሰሜን ኢትዮጵያ የልብ ቅርፅ ያለው ስፍራ ወይም ከልብ ጋር የተያያዘ ስያሜ ያለው ቦታ ይኖር ይሆን?” አላቸው።

“ሳቅ አሉና ትኩር ብለው አይተውት ሲያበቁ “ልቢ ትግራይ” የሚባል ስፍራ አለ” አሉት።

ሲሳይ ተነሥቶ በደስታ ቢጠመጠምባቸው በወደደ። መላ ሕዋሱ ሐሴት አደረገ። “አገኘሁት!” አለ ለራሱ። በአግባቡ እንኳን ሳይሰናበታቸው ወደ ተባለው ስፍራ መብረር ፈለገ።

“የልብ ቅርፅ ያለው ካርታ በምሥጢር ልቢ ትግራይን ለማመልከት የተጻፈ ነው። እዚያ ስደርስ ደግሞ በአካባቢው የሚገኝ የካቶሊክ ቤተ አምነት የመጨረሻ መድረሻ ነጥብ ይሆናል አለቀ ደቀቀ” አለ። ወደ ፍሪሞና ሲመጣ ከፈረሱ ጋራውን እንዳስቀደመ አሁን ተርድቷል። ቢሆንም ግን አሁንም ከተፈላጊው ቦታ በቅርብ ርቀት እንደሆነ ተስምቶታል። አሁን ጊዜ ማጥፋት የለም ወደ ካርታው መጓዝ ይኖርበታል።

“አባታችን፤ የት ነው ልቢ ትግራይ?” አላቸው በጥልቅ ስሜት ሆኖ። “አይ ያንተ ነገር” አሉ ፈገግ ብለው። “ምነው?” አለ ሲሳይ።

“ኤርትራ ሐማሴን ውስጥ እኮ ነው” አሉ። ሲሳይ ወሽመጡ ቁርጥ አለ። ተስፋው ሁሉ ሟሽሽ። ፍለጋው ከጅምሩ በሽንፈት ሲደመደም ታወቀው።

ቆይቶ እንደተረዳው አባ እየሳቁ የነገሩት ሲያሟው የወጣው ሁለት ወንድማማቾች እንደሚበሻሽቁት ሐማሴኖች ትግራዋዮችን ለመተረብ ያወጡት ስም ነበር። አካባቢው ገደላማ ስለሆነ መንገዱ እየተጠማዘዘ የሚሄድ በመሆኑ ሐማሴኖች ልቢ ትግራይ ይሉታል። ትግራዋዮች ደግሞ ሲመልሱ ሐፊለክ ቀጥ ባለው በሐማሴን ልብ ሂድ ይላሉ። በገደላማ ስፍራ ቀጥ ብለህ ከተጓዘክ ገደል ትገባለህ እንደማለት ነው። ስለዚህ ቀጥ ያለው የሐማሴን ልብ ደግሞ ገደል ሆነ ማለት ነው።

በሲሳይ መረዳት እንዲህ ያለ ብሽሽቅ በጣም በሚቀራረቡ ወንድማማች ሕዝቦችም ይሁን በአንድ ሕዝብ መካከል በመልክአ ምድር የሚለያዩ ኅብረተሰቦች ከመቀራረባቸው የተነሣ የሚፈጠርና የተለመደ ሲሆን ክፋት የሌለው የሰላም ዘመን የአእምሮ ጅምናስቲክ ነው። በዓለም ዓቀፍ ደረጃ ብናይ በስኮትሽ፣ በአይርሽና በእንግሊሽ መካከል መተራረብ አለ። በሲዊድኖችና ኖርዌዮች፣ በጀርመኖችና በደች፣ በኒው ጀርሲና በኒው ዮርክስ መካከል የተለመደ ነው። ብሽሽቁ ሲበላ ሲጠጣ የሚነገር እንጅ ቁም ነገር ኑሮት የፖለቲካ አጀንዳ የሚሆን አይደለም። እንደ አባ ገብረ ክርስቶስ እየሳቅህ የምትናገረው እንጂ ከንፈር የሚያስነክስ አይደለም። በሌላው የኢትዮጵያ ክፍልም እንዲሁ በጎንደርና በጎጃም፣ በአማራና በኦሮሞ በሌሎችም ይኖራል።

ቡዳ ነው ይሉታል ጎጃምን በሙሉ

መቼ ይጣፍጣል ሰው ይዘው ካልበለ

ይልና ተረቡን ወደ ፍቅር ቃና በቅኔ ያዞረዋል የሰላም ሰው። የት እንዳነበበው ትዝ አይበለው እንጂ የሚከተለው አንድ ምሁር አባባል ታወሰው፡-

“አንድ ሕዝብ ወይም ማኅበረሰብ በጥቅሉ ፊሪ፣ ጠማማ፣ ሰነፍ፣ ገብጋባ ወይም ሌላ ሊባል አይችልም። እነዚህ ጠባዮች የግለሰብ ጠባይ ናቸው። ኅብረተሰብ ወይም ማኅበረሰብ የግለሰቦችን ጠንካራ ጠባይ በማቀናጀት ለተሻለ ዕሴትና ሞራል የተፈጠረ ተቋም ነው። በዚህ ዕድገቱ ከግለሰብ ላቅ ያለ ጠባያት ያሉት ነው። ስለሆነም አንድን ሕዝብ ወይም ኅብረተሰብ ፊሪ፣ ጠማማ፣ ገብጋባ፣ ማድረግ ኅብረተሰብ የዕድገት ውጤት መሆኑን አለመረዳት ነው። የማንኛውም ሕዝብ መገለጫ ጠንካራው የግለሰብ ጠባያት ናቸው። የግለሰብ ደካማ ጠባያት የሕዝብ ወደ መሆን ከተቀየረ ማኅበረሰቡ እርጅቷልና ፈርሶ መሠራት ይኖርበታል ማለት ነው።

በመሆኑም እንደ ታናሽና ታላቅ ወንድም ሲበላ ሲጠጣ የሚነገርን ተረብ ቁም ነገር አድርጎ የሕዝብ መለያ ጠባይ አድርጎ መውሰድ ማይምነት ነው። በሌላ በኩል እንዲህ ያለውን የወንድማማችነት ለከትን የፖለቲካዊ ካባ አልብሶ የብሔር ቁርሽ ማነሳሳት እጅግ አሳፋሪ ነው። ብሔርተኞች እንዲህ ያለውን ነገር ሲያገኙ የጭቆና ካባ አልብሰው ሕዝብን ሊያሰላልፋበት ይችላሉ። ብሔርተኝነት በሰፊ ሜዳ መሮጥ የማይደፍሩ ዱክማን የሚጠጉበት የጨለማ ዋሻ ነውና።

ለማንኛውም ካርታው የተሣለው ያን አካባቢ ለማውሳት እንደሆነ ሲሳይ ስላመነ የፍለጋው መንገድ የገደል ጫፍ እንደደረሰ ተሰማው። ከመምህር አባ ገብረ ክርስቶስ ጋር ያለው ቆይታ ማብቂያው ደረሰ። ከዚህ በላይ የሚረዱት ነገር ስለሌለ ጊዜያቸውን መውሰድ አልፈለገም።

“አባታችን እግዚአብሔር ረጅም ዕድሜ ከጤና ጋር ያድለዎት! የምንጠይቀው አያሳጣን” አላቸው።

“የለም የለም የምትመሰገን አንተ ነህ! በዚህ ዘመን አውቃለሁ እንጂ አላውቅም ልጠይቅ የሚል የለም። ታሪክን ጠይቆ የሚረዳ በጠፋበት ዘመን ከሩቅ መጥተህ ስለነበህኸን ስለጠየክን የምትመሰገነው አንተ ነህ” አሉትና ትከሻውን ስመውት ተለያዩ።

ከመምህር አባ ገብረ ክርስቶስ ጋር ከተለየ በኋላ ሲሳይ ቁስ ጸጋ ዘአብን የኤርትራ ድንበር ካሉበት ምን ያክል እንደሚርቅ ጠየቃቸው።

“ከአድዋ ራማ እስከምትባል ከተማ ድረስ 35 ኪ.ሜ፣ ከዚያ በእግር 30 ደቂቃ ተጉዘህ የመረብ ወንዝ ትደርሳለህ። ከዚያ ወዲያ ኤርትራ ገባህ ማለት ነው” አሉት።

ይገርማል ለሲሳይ በዚህ ወቅት ወደ ባሕር ዳር ከመመለስ ይልቅ
ወደ ኤርትራ መሄድ ይቀርበው ነበር። ይሄኔ ሀገር ሰላም ቢሆን
አሁኑኑ በሽንጣም አውቶብስ ተሳፍሮ የኪሮስ ዓለማየሁን (አንጉዐይ
ፍስሱ) ወይም የበረከት መንግሥተ አብን (መለይ ሰላም በለለይን)
እየሰማ ወደ ኤርትራ (ልቢ ትግራይ) ያመራ ነበር።

“በዚህ ዘመን ያለን ኢትዮጵያውያንና ኤርትራውያንና በአንድ ቤት
ውስጥ መኖር ቢያቅተን እንኳን በሁለት ቤት ውስጥ በመልካም
ጉርብትና እንኳን መኖር እንዳንችል መደረጉ ይልቁንም አንድ
ቋንቋ፣ አንድ ባህል፣ ያለው ኅብረተሰብ ተለያይቶ በመካከሉ የእሳት
ባሕር መዘርጋቱ ያሳዝናል፤ በእጅጉ ያንገበግባልም። አንድነትም፣
መለያየትም፣ ነጻነትም እንዳይበጀን መደረጉ ፖለቲከኞቻችንን
ሊያሳፍር ይገባል” አለና ሲሳይ አጉረመረመ።

“ለሁሉም ጊዜ አለው ብሏል ሰሎሞን፤

እጠይቀው ነበር በተገናኘን።

እንዲል ባለ ቅኔ ይኼ የጭጋግ ዘመን ማብቂያው አለመታወቁ
ደግሞ የሕሊና ስቃዩን ያጎላዋል። ሲሆን በመታወቂያ ያለበለዚያ
በፓስፖርት እንደልብ ብድግ ተብሎ ከወዲያ ወዲህ የሚኬድበት
ዘመን መቼ ይሆን?

እንደ ሰው ከአስመራ በጠዋት ተነሥቶ፡

ወይ አዲስ አበባ ወይ አራዳ ሆይ፤

ሀገርም እንደ ሰው ይናፍቃል ወይ።

ወይም ከአዲስ አበባ ተነሥቶ፡

አተ ሐላፊ መንገዲ ተረኽብካያ መለይ፤

ሰላም በለለይ፤

ትረአየኒ ኀቦ ተኸዊላ አብ ቐልቀል በረካ፤

መለይ ደሐንዶ አላ።

እያለ እያነገራገረ የሚሄድበት ዘመን መቼ ይሆን?!” ሲል ራሱን መልስ የሌለው ጥያቄ ጠየቀ።

ሲሳይ አድዋ የሚቆይበት ምክንያት ስላከተመ ወደ አክሱም ተመልሶ እንዳመጣው በአውሮፕላን ወደ ቤቱ ለመመለስ ወሰነ። አድዋ ከተማ መናኸሪያ ሲገባ መዳረሻ ስፍራዎች በታፔላ ተጽፈው በሥርዓት ተደርድረው ተመለከተ። አክሱም የሚለውን አይቶ ሲሄድ ከጎኑ ራማ 35 ኪ.ሜ. የሚል አየ። በቃ ሂድ ሂድ የሚለው መጣ።

ራማ ሂዳና በእግርህ ንካው የሚል ስሜት መጣበት። መልሶ “ተራራ ሳይ የተንጠለጠለ ዋርድያ እግርህን ሰንክሎ ለኑዛዜ እንኳን እንዳትበቃ በሰጩት ሰራሽ ከላሽንኮቭ አናትክን ያፈርሰልሃል! ቀጥ ብለህ ወደ ቤትህ ተመለስ” አለ ለራሱ። “አይ ሚስተር እስጢፋኖ እግዚአብሔር ይይልዎት። የማይጠፋ ረመጥ ልቤ ውስጥ አሳቀፉኝ” አለና

ታከመው ይሉኛል የማልድነውን፤
እንደተወጋሁኝ የቀረሁትን።

የሚለውን የአዝማሪ ስንኝ እያነገራገረ ወደ ከተማ አክሱም ተሳፈረ። አደራ በላ! ፍለጋው ከሸፈ! ሞገደኛዋን ናታሊያንን አሸነፎ ነበር፤ በተራው ዝሆኖች በሰሩት ግንብ ተሸነፈ!!

ምዕራፍ ፲፭

ሲሳይ ከአድዋ ወደ አክሱም ሲያመራ ልቡ «ልቢ ትግራይ» ላይ ቀርቶ ነበር። ሽንፈት የማይቀበለው አእምሮው ሌላ አቅጣጫ ይዞ መጣ። «ለምን ወደ ኒዘርላንድስ ሄጄ ከዚያው ሺዛ ጠይቄ ወደ ኤርትራ አልሄድም?» አለ።

ሐሳቡ የማይቻል ባይሆንም ዕብደት መሰለው። ሲሳይ ነገሩን እያሰበ ዝም አለ። «ወዲህ ወጪው። ወጪውን እንኳን ብቸል በሁለቱ ሀገራት መካከል ሰላምም ጦርነትም በሌለበት የጭጋ ዘመን ገና አስመራ ሲገባ የኤርትራ መንግሥት የወያኔ ሠላይ ብሎ ናቅፋ ላይልከኝ ምን ዋስትና አለኝ። ያንን በዕድል አልፎ ወደ ኢትዮጵያ ብመለስ ደግሞ አዲስ አበባ እንደደረሰኩ የኢትዮጵያ መንግሥት በበኩሉ «የሻቢያ ተላላኪ ለሽብር ሲዘጋጅ ያዝነው» ብለው ፀጉሬን ላጭተው ዝዋይ ላለመላካቸውስ ዋስትናዬ ምንድን ነው»።

አሁንም ለራሱ ያነበንባል። “መንግሥታት ሕዝባዊ ባሕርያቸው እየጠፋ ሥልጣናቸው ለሕዝብ ጥቅምና ብልጽግና መሆኑ እየቀረ ለግል ክብርና ጥቅም መዋል ሲጀምር አምባገነንነት ይወለዳል። የአምባገነን መንግሥታት መሪዎች ደግሞ ሥልጣናቸውን ከግል ጥቅምና ክብር ጋር ስለሚያይዙት ስጉዎችና ድንጉጦች ይሆናሉ። ኮሽ ያደረገ ሁሉ የሚገለብጣቸው፣ ጮኽ ብሎ የተናገረ ሁሉ ሕዝብ የሚያሳምዱባቸው፣ አንድ ሁለት ዐረፍተ ነገር የጻፈ ሁሉ ሀገር የሚያነቃንቅ ይመስላቸዋል። ሁሉንም ይጠራጠራሉ፣ ቀናው ነገር ሁሉ በቅኔ በሾርኔ የተነገረ ይመስላቸዋል። ወጥቶ የገባ ሁሉ ሊያጠፋቸው ያሴረ ይመስላቸዋል”።

በሀገራችን በርካታ ለዘመናቸው አስፈሪ የነበሩ ክስተቶች ጊዜያቸው አልፎ ሲሰሙ ደግሞ አግራሞትን የሚጭሩ አንዳንድ ታሪኮች ትዝ አሉት። ይልቁንም በአንድ ወቅት የልብ ወዳጁ ዶ/ር ክብረ በዓል ተርኮለት ከአእምሮው የማይጠፋው የግፍ ታሪክ ወለል ብሎ ታየው።

“ዐፄ ኃይለ ሥላሴ በንግሥናቸው ዘመን መጀመሪያ አካባቢ የፊውዳሉን ግብዝ ሥርዓት ታግለው ዘመናዊነትንና ነጻነትን ለኢትዮጵያ ለማስተዋወቅ ደፋ ቀና ለማለት ሞከሩ። መደብ ሳይለዩ ብዙዎችን አስተማሩ፤ ኢትዮጵያን ከዓለም ኅብረተሰብ ጋር የሚያገናኝ የክብር ድልድይ ገነቡ። እየቆዩ ሲሄዱ ሥልጣናቸውን ለኢትዮጵያ ብልጽግና፣ የምንወደውና የሚወደን ሕዝባችን ለሚሉት አገልግሎት መሆኑ ቀርቶ ለግላቸው ሆነ። እንዲህ ሲሆን እንደ ቆቅ ስጉ፣ እንደ ጦጣ ተጠራጣሪ እየሆኑ መጡ። ይህን የሚያውቁት መሰሪ አሽቃባጮች ደግሞ የሆነ ያልሆነውን እየነገሩ ያስደነብሯቸው ጀመር። በዚህ የተነሳ ፀሐዩ ንጉሥ እየጨለመ መጡ። ለዚህ ማሳያ የሚሆነው የሚከተለው ታሪክ ነው።

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አስተምህሮ በዐቢይ ምዕራብ ያሉ እሑዶች ለእያንዳንዳቸው ስያሜ አላቸው። ዘወረደ፣ ቅድስት፣ ምክራብ፣ መፃፍት፣ ደብረ ዘይት፣ ገብር ሔር፣ ኒቆላሞስ፣ ሆሳዕና፣ ትንሣኤ ይባላሉ። ሊቃውንቱ የክርስቶስን ትምህርትና ተአምራት ተከትሎ የወጡትን ኃይለ ቃሎች ይዘው ኢየሱስ ክርስቶስ ሰውን ለማዳን ስለከፈለው ዋጋ (መዋዕለ ሥጋዊውን) እያመሰጠሩ ለምእመናን ያስተምራሉ። ስብከቶቹ በተለይ በሊቃውንቱ ሲሰበኩ ደግሞ እጅግ ተናፋቂና ተወዳጅ ናቸው።

በአንደኛው የንጉሥ ኃይለ ሥላሴ ዘመን በዐቢይ ጾም (መፃፍት) በተባለው እሑድ ንጉሡ ሊያስቀድሱ፣ ቃለ እግዚአብሔርን ሊሰሙ ወደ ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ይመጣሉ። የዕለቱ ሰባኬ ወንጌል ደግሞ የበጌምድር ተወላጅ የነበሩት ከኢትዮጵያ አብነት ትምህርት ቤቶች እስከ ግሪክ ነገረ መለኮት ኮሌጆች ጠንቅቀው የተማሩት መልአክ ሰላም ሳሙኤል ተረፈ ነበሩ። አንደበተ ርቱዕ የነበሩት ሊቅ ዕለቱን ተከትለው ለመፃፍት የተደረገውን የመዳን ትምህርት ሊሰበኩ ተዘጋጁ።

እንደሚታወቀው በመጽሐፍ ቅዱስ በዮሐንስ ወንጌል ምዕራፍ ፩ ከቁጥር ፪ ጀምሮ የተጠቀሰው ታሪክ እንደሚያስረዳው መፃፍት ተብሎ በበሽታው የሚጠራ ሰው ሠላሳ ስምንት ዓመት ሽባ ሆኖ ቤተ ሲዳ በምትባል መጠመቂያ አቅራቢያ ይኖር ነበር። የእግዚአብሔር መልአክ ውኃውን ባናወጠ ጊዜ ቀድሞ ወደ ውኃው የሚያስገባው ሰው የሌለው በመሆኑ ለዘመናት እንደትጓን ካልጋው ጋር ተጣብቆ የሚኖር ምስኪን ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ እየተዘዋወረ በሚያስተምርበት ጊዜ በአንዱ ቀን ወደ ቤተ ሳይዳ መጠመቂያ መጣ።

መግባታቸውም “ጌታ ሆይ ሰው የለኝም አድነኝ” ብሎ ጮኸ። ሁሉን የሚያውቀው ክርስቶስም አዘነለትና በቃሉ ማዳን “አልጋህን ተሸክመህ ሂድ” አለው። ወዲያው ድኖ አልጋውን ተሸክሞ ሂደ። ሊቃውንት እንደሚሉት ክርስቶስ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ ያለበት ምክንያት ነበረው። በዚህ ዓለም ሕሙማን ይፈወሳሉ፤ በሽተኞች ይድናሉ፤ ባለመድኃኒቶች ያድናሉ፤ ሐኪሞችም ያክማሉ። ሕክምናው ግን ሂደት አለው። መጀመሪያ ስቃይ መቀነስ፤ ቀጥሎ ከሕመሙ ማዳን ወይም መፈወስ፤ በመጨረሻ በሕመሙ የተጎዳው አካሉ እንዲያገግም ማድረግ ነው። ይህ ይብዛም ይነስም እንደ ጥበበኛው ሊረዝም ሊያጥር ይችላል። አንድ እውነት የሆነው ነገር ግን ሁሉም አዳኝ ጊዜ ይወስዳል። ክርስቶስ ከእንደዚህ ዓይነት አዳኞች የሚለይ ገባሬ ተአምር፤ መፈወስ ኩሉ ደዌ፤ ያለ ጊዜ ገደብ ከሁሉም ዐይነት በሽታ አዳኝ መሆኑን ለማጠየቅ ከመቅጽበት ፍጹም ድኖ፤ ተፈጥሯዊ አቅሙ ተመልሶ ሠላሳ ስምንት ዓመት የተሸከመውን አልጋ በጤንነት ተሸክሞ እንዲሂድ አደረገው። በዚህም ሐምላክ ሰው፤ ሰው አምላክ የሆነ ክርስቶስ ተገለጠ እንዲባል ነው ይላሉ መተርጉማን።

ለትምህርት ርእሰ ከንባቡ ውስጥ ኃይለ ቃል መምረጥ በሊቃውንቱ የተለመደ ነውና መልአክ ሰላም ሳሙኤልም የዕለቱን ከላይ የተገለጸውን ጭብጥ የያዘውን ስብከታቸውን ተነሥ፤ አልጋህን ተሸክመህም ሂድ በሚል ርእሰ አስተማሩ።

በትምህርቱ ማብቂያ በሊቁ ትምህርት የተነኩ በኃጢአት የተጣበቁበትን የዐመፃ አልጋ በቅድስና ተሸክሙ፤ ሕሙማን በቃሉ ተፈወሱ፤ ምእመናን በተሰፉ ሐሴት አደረጉ።

ሥርዓተ ቅዳሴው ተጠናቆ የሕዝብ ስንብት ከሆነ በኋላ ንጉሡ ወደ ቤተ መንግሥታቸው ተመልሰው ቁርስ ሲቀምሱ አሸቃባጭና ፀጉር

ሰንጠቄ ደኅንነቶች ወደ ንጉሡ ጆሮ ጠጋ ብለው፡-

“የዛሬው ትምህርት እኮ የጤና አይደለም” አሉ።

“ንጉሡ በተገኘበት ጉባዔ ፣ ተነሥ፤ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ፤ ማለት እንዴት ያለ ድፍረት ነው!” ብለው ተንኮላዊ መረዳታቸውን አመሰጠሩ።

እንግዲህ በሌላ ትርጓሜ (አልጋ) የሥልጣን የዙፋን ተምሳሌት ነበር። (አልጋው ተዛወረ፤ አልጋው ተናጋ፤ አልጋውን ወረሰ፤ እንዲባል።

ስለዚህ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ፤ ማለቱ (ኃይለ ሥላሴ ሆይ ሥልጣን በቃህ! ዙፋንህ ይብቃህ! ወደ ምትሂድበት ሂድ! ልቀቅ! ማለቱ ነው) ተብሎ ተመነዘረ። ስጉው ንጉሥ ሰጉ፤ ጠርጣራው ንጉሥ ጠረጠሩ እና በዐደባባይ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ፤ ተባልኩ ብለው ተቀየሙ።

ኅዝብ ግን የሚያሳፍረውን ሰውር ነገር ጥለናልና በተንኮል አንመላለስም። የእግዚአብሔርንም ቃል በውሸት አንቀላቅልም፤ የሚለውን የሐዋርያው ትምህርት ደጋግመው በመናገር የሚታወቁት ሊቅ ንጹሕ የወንጌል ስንዴ ዘራቸው ላይ በክፉዎች እንክርዳድ ተዘረበትና በንጉሡ ሕሊና ውስጥ ከአረማሞ ጋር በቅሎ ታዩ። ብዙ ሳይቆዩ ሊቁ መልአክ ሰላም ሳሙኤል ተረፈ ታመው ሞቱ። ብዙዎች የሕመማቸውንና የሞታቸውን መንሥኤ ከዕለተ እሑድ አልጋህን ተሸክመህ ሂድ፤ ከሚለው ሰብከት ጋር ያያይዙታል። ይህ ነገር አጋራ የለበሰ ታሪክ አይደለም። ይልቁንም አሁንም ድረስ በዘመናችን የሚደመጥ ገጠመኝ መሆኑ ቅን ዜጎችን ማሳሳቡ አልቀረም” ብሎት ነበር። በሕሊናው ይህን ሲያብሰለስል ቆይቶ በግራ በቀኝ ያለውን አደጋ የተገነዘበው ሲሳይ ኤርትራ ውስጥ የሚገኘውን ልቢ ትግራይን

የማየት ምኞቱን እርግፍ አድርጎ ሊተወው ራሱን ታገለ። አክሱም አውሮፕላን ማረፊያ ደርሶ ወደ ተሳፋሪዎች መቆያ ሲገባ በእጅጉ የተጎሳቆለ ስሜት ይዞ ነበር።

ከብዙ መሰላቸትና ጥበቃ በኋላ አውሮፕላኑ ዐርፎ ወደ መሳፈሪያ አዳራሽ ሲያመራ ውስጡ ሲተራመስ የነበረው አእምሮው ድንገት የተስፋ ብልጭታ ፈነጠቀ።

“የካርታው አድራሻ ኤርትራ ውስጥ (ልቢ ትግራይ) ከሆነ የካቶሊክ ካህን እንዴት የምሥጢሩን ሣጥን ተሸክሞ መረብን ተሻግሮ ትግራይን አልፎ ጎንደር አካባቢ ሊመጣ ቻለ? የጣልያን ሠራዊት የገባው በኤርትራ በኩል በምፅዋ አድርጎ ስለሆነ ጎንደር ድረስ ምን አመጣው?” የሚለው ጥያቄ ነበር። “ስለዚህ (ፍሪሞና) የሚለው መነሻ መላምት ከመጀመሪያውም የተሳሳተ ነበር ማለት ነው። ሲቀጥል ልቢ ትግራይ ስሙ ስለገጠመ በመጓጓዣ እንጂ ሰከን ብሎ ቢታሰብ ውኃ የሚቋጥር መላምት ሊሆን አይችልም” የሚሉ ሐሳቦች እንደገና ይኮረኩሩት ጀመር።

አእምሮው ከደረሰበት ተስፋ መቁረጥ ለማገዝም የፈጠረው ማባባያ ይሁን ምክንያታዊ ጥያቄ ጉዳዩን እንደገና በደንብ ማሰብ የሚጠይቀው ሆነ።

ተረጋግቶ ሲያስበው የልቡ ካርታ ወይም የፍለጋው መሠረታዊ አድራሻ የካቶሊክ ቄስ አልፎት የመጣው አካባቢ ማለትም ከጎንደር በስተሰሜን ያለው ሀገር ሊሆን አይችልም ወደሚል ጭብጥ ልቡ አዘነበለ።

ቢያንስ ፍለጋው ጨርሶ አለመቋጨቱ በመጨረሻው ሰዓት ቅድስቲቱን ከተማ ሊለቅ ሲል ማወቁ የሚወዳትን ከተማ አክሱምን በመጥፎ ትዝታ እንዳያስባት የሚያደርግ በጎ መንፈስ ነበር።

ምዕራፍ ፲፮

ከአክሱም በተመለሰ በማግስቱ ካደረበት ከጎንደር መሐል ከተማ በጠዋት ተነሥቶ ወደ አዘዞ ተክለ ሃይማኖት ደብር አመራ።

አዘዞ ተክለ ሃይማኖት በዘመነ ሱስንዮስ ካቶሊክ ብሔራዊ ሃይማኖት እንዲሆን ሲታወጅ በኦርቶዶክስ ሊቃውንትና መነኩሳት ዘንድ ከፍተኛ ተቃውሞ የተደረገበት ስፍራ ነበር። ነገሩ እንዲህ ነው። በዚህ ስፍራ አቅራቢያ ዐፄ ሱስንዮስ ቤ ተመንግሥት አሳንፀው ከአቅራቢያው ደግሞ «ገነተ ኢየሱስ» የሚባል ቤተ ክርስቲያን ተተክሎ ነበር። ዐፄ ሱስንዮስ የካቶሊክን እምነት ከተቀበሉ በኋላ ብሔራዊ ሃይማኖት ሆኖ ሲታወጅ በዚህ ማረጋገጫ ይሆን ዘንድ በገነተ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በካቶሊክ ባህል መሠረት ሚስዮናዊያኑ ገብተው እንዲቀድሱ ያደርጋሉ። በዚህ የተበሳጩት የኦርቶዶክስ ሊቃውንት የከረረ ተቃውሞ ያቀርባሉ። ሱስንዮስም ውሳኔያቸውን በማጥበቅ የተቃዎሙትን ሁሉ በሞት እንዲቀጡ ይወስናሉ። ይህን የሰሙት የኦርቶዶክስ ሊቃውንት፣ መነኩሳትና ደብተራዎች «ሰማዕትነት አይለፍህ» እያሉ ከሩቅ ሁሉ ወደ አዘዞ ደብተራዎች «ሰማዕትነት አይለፍህ» እያሉ ከሩቅ ሁሉ ወደ አዘዞ

ጎረፋ። ደማቸው በሰማዕትነት እንደጎርፍ ፈሰሰ። በዚህ የተነሣ በአንድ ቀን ብቻ ከስምንት ሺህ በላይ የኦርቶዶክስ አማኞች ሰማዕትነትን እስከመቀበል ድረስ። ቀና ተብለው የማይታዩት እነ እጩ በትረ ጊዮርጊስ በበትር ተደበደቡ፤ የተዋሕዶ አፈ ጉባኤ የነበሩት እነ አፈ ክርስቶስ ምላሳቸው ተቆረጠ። ንጉሡም በዚህም ያሰቡት አልተሳካም። ብዙ ሳይቆዩ አንደበታቸው ተዘጋ፤ ምላሳቸው ተጎለገለ፤ በሽተኛ ሆኑ።

በዚህ ግርግር ወቅት ለአጭር ጊዜም ቢሆን ገነተ ኢየሱስ ከሚያምረው የአትክልት ስፍራው ጋር የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ካቴድራል ሆኖ ተሰየመ። በዚህ ታሪኩና በአዲሱ መላምት መሠረት ነበር የሲሳይን ቀልብ የሳበው።

በጠዋት አዘዞ ተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን ድረሰ። ከጎንደር ከተማ በስተደቡብ ከዐፄ ቴዎድሮስ አውሮፕላን ማረፊያ በስተሰሜን ከኮረብታ ላይ የሚገኝ በክብ ቅርፅ የተሠራ ቤተ ክርስቲያን ነው። ርእሰ አድባራት ዳግማዊት ደብረ ሊባኖስ አዘዞ አቡነ ተክለ ሃይማኖት የሚል መጠሪያ ያለው ቤተ ክርስቲያን ውስጡ በሥዕል ያጌጠ ሲሆን ግድግዳውና ጣሪያው ዕድሜ ጠገብ መሆኑን የሚያሳይ ቤተ ክርስቲያን ነው።

ገነተ ኢየሱስ ይባል የነበረው ቤተ ክርስቲያን እንዴት ወደ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ዞረ? በሚል ጥያቄ ጉብኝቱን የጀመረው ሲሳይ በአንድ ወጣት መነኩሴና ቄስ ገበዝ በተደረገለት ገለጻ ነበር። ለመጣበት ጉዳይ የሚረዳ ፍንጭ ባገኝ ብሎ ጆሮውን አቁሞ ማዳመጥ ያዘ።

“ያው ገነተ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን በንጉሡ ኃይል በጉልበት ለካቶሊኮች ከተሰጠ በኋላ ዐፄ ሱስንዮስ ታመመ። ነገሩ ሁሉ የእምቧይ ካብ ሆነ። ልጃቸው ዐፄ ፋሲል ከቆማ ተጠርተው መጡ።

በአባታቸው ድርጊት አፈሩ፤ በሕመማቸው አዘኑ እና የማኅበረ ሥላሴውን አባ አምደ ሥላሴን አስመጥተው ለአባታቸው ጸሎት አስደረጉ። እውነትም ከሦስት ሰባዔ በኋላ ንጉሡ አንደበታቸው ተፈታ። ወዲያው ፋሲል ይንገሥ፤ ኦርቶዶክስ ይመለስ፤ የሚል አዋጅ ታወጀ። ካቶሊኮችም ከአካባቢው ተባረሩ። በኋላ ገነተ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያንም ለኦርቶዶክስ ተመለሰ። ይሁን እንጂ ካቶሊኮች ይጠቀሙበት ስለነበር ረክሷልና ከእንግዲህ መልሰን ታቦት አናስገባም፤ በሚል የቀድሞው የኢየሱስ ታቦት ወደ ጎንደር ከተማ ተወስዶ ተተክለና ርእሰ አድባራት ዐደባባይ ኢየሱስ ተባለ። ለዚህ ስፍራ ደግሞ ከደብረ ሊባኖስ የተክለ ሃይማኖት ታቦት መጥቶ ሕንፃው በዚያው ዘመን በአዲስ ተሠርቶ ተተክለ አሉት።

“ታዲያ ገነተ ኢየሱስ የሚባለው ቤተ ክርስቲያን ፍርስራሽና ቤተ መንግሥቱ የት ነው?” አለ ሲሳይ።

“ከዚህ በስተምዕራብ በኩል ነው” አሉት።

“ሂደን ማየት እንችል ይሆን?” አለ።

“ምን ችግር አለው” አሉትና ተያይዘው በግምት አንድ ኪሎ ሜትር የሚሆን ከተጓዙ በኋላ በቀይ ባሕርዛፍና ቁልቋል የተከበቡ ጥቂት ቤቶችን አልፈው የሆነ የሰብል ቃርሚያ ያለበት ስፍራ ደረሱ። ሲሳይ የቤተ ክርስቲያኑ ሕንፃ በከፊል ወይም ፍርስራሹን፤ ቤተ መንግሥቱንም እንዲሁ እንደሚያገኘው ጥርጣሬ አልነበረውም። “ይሄ ነው ገነተ ኢየሱስ ይባል የነበረውና የንጉሡ ቤተመንግሥት” አሉት።

“የት?” አለ በአካባቢው የማይታየውን ሕንፃ እየፈለገ።

“ይሄ እኮ ነው” አሉት። ከመሬቱ ጋር ተደላድሎ የታረሰውንና ቃርሚያ የሞላውን የቆመበትን መሬት እየሳዩ።

በአካባቢው የበቆሎ አገዳ ሲከምሩ ያገኛቸው አንዲት እናት ደግሞ “ወስጡ የሰው አጥም ብቻ ነው። ሲታረስ ወደ ላይ ይወጣል” አሉት።

ሕንፃው ድራሽ ጠፍቶ ድንጋዩ ሳይቀር ተለቃቅሞ አጥር ሆኗል። በአንድ ወቅት በልምላሜውና በልዩ ልዩ ቀለማት ባላቸው ዕዕዋት ያሸበረቀው፣ ከጣና ሐይቅ ያለምንም ተፈጥሯዊ እክል ቀዝቃዛና ነፋሻማ አየር ያገኝ የነበረው ውብ ስፍራ፣ በዙዎች ስለሃይማኖታቸው ደማቸውን እንደ ጎርፍ ያፈሰሱበት ስፍራ፣ ያማያጠረቃ የሰብል ማሣ ሆኗል።

ሲሳይ ያየውን ማመን አቃተው። ዝም ብሎ ኡ..ኡ.. ብሎ መጮህ አምሮት ነበር። ግን ዕብድ እንጅ ሌላ ምን ስም ይሰጠዋል። ለመጣበት ጉዳይ አንዳች ፍንጭ የሚሰጥ ነገር ማጣቱ ብቻ ሳይሆን ቅርሱ ላይ የደረሰው ጥፋት ከሐዘንም በላይ ሆኖ አቅለሽለሽ። በቃ ወስጡ አለቀሰ።

በአካባቢው መቆየት መታመም ሆነበትና አስጎብኝዎቹን አመስግኖ አካባቢውን ለቆ አስፖልት ዳር ቁጭ ብሎ ወደ ባሕር ዳር የሚወስደው መኪና መጠበቅ ያዘ።

ማስታወሻውን አውጥቶ እንዲህ ከተበ፡

“ዓለም ከቱሪዝም ኢንዱስትሪ ለመጠቀም የሌለ ታሪክና እዚህ ግባ የማይባል ቅርፅ በመስታዎት አሽሞንሙኖ ቱሪስት ያማልላል። የቱሪዝም ጥቅም የሚጎላው መዳረሻዎችን በማብዛት የቱሪስቱን ቆይታ በማራዘም ነበር። አብዛኛው ቱሪስት ጎንደር ላይ ከሁለት ቀን በላይ አይቆይም። እነርሱ መጎብኘት ሳይሰለቻቸው እኛ ማስጎብኘት ይታከተናል መሰል! ዝም ብዬ ሳስበው የጎንደር ባህልና ቱሪዝም መምሪያ በቅርስ ብዛት የተሰላቸ ይመስላል!

“ከረ ባባጃሌው! ምንድን ነው ይሁላ ቅርስ። አባቶቻችንና እናቶቻችንስ ምን አደረግናቸው ይህን ሁላ ቅርስ ያሸከሙን፤ ይሁላ ቤተ መንግሥት፣ መዋኛው፣ የምንትዋብ ቁስቋም፣ አብያተ ክርስቲያን፣ ዐርባ አራቱ ታቦታት፣ ሥዕላቱ፣ ጥምቀቱ፣ ዜማው። ምንድን ነውስ እንዲህ ያለ ከፍ ያለ ነገር ሠርቶ ትውልድ ማሳጣት? በቃ ምናባቱ ገሚሱ ይጥፋ! ያለ ይመስላል።”

ሲሳይ አድዋ ላይ ከሸፈ፣ አሁን ደግሞ ጎንደር አዘዞ ላይ ከሸፈ። እንዲያውም ሌላ በሽታ ሸመተ። በአሮጌ አውቶበስ ተሳፍሮ ወደ ባሕር ዳር ሲያመራ (ድንጋይ የመታውን ሳር ያደማዋል) እንዲሉ የሚያየው ሜዳና የተራቆተው ተራራው ሁሉ ሐዘኑን የሚያባብስ እንጅ የሚያጽናና አልነበረም።

ኔቅ ሳይሄድ በ16ኛው መቶ ክፍለ ዘመን በጎንደር ዘመነ መንግሥት ከይፋግ ቃሮዳ ጀምሮ እስከ ቁልቋል በር ድረስ ግራና ቀኝ ወይን ተተክሎ አገሩ በልጽጐ ጎንደር በወይን ጠጅ መቃበጥ ብርቅ አልነበረም። ወይን ተክሎ የሚያሳድግ ከፍ ያለ ግብርና ነበረን። ያንን ማረጋገጥ የሚፈልግ በአካባቢው ከሚገኙ አብያተ ክርስቲያን አጸድ ካሉት ቅሪት ደኖች ውስጥ ማየት ይችላል። በዚያው ዘመን የጀመሩት ደቡብ ፈረንሳዮች፣ እስፔኖች ዛሬ የጥንቱን ሳይለቁ ባለ ብራንድ ወይን ባለቤትና ባላጸጎች ናቸው። እዚህ ግን ግብርናችን ተንሸራቶ ተንሸራቶ የማያጠረቃ ማሸላና ዳጉሳ እየተመረተ መራት ተራቁቶ መጨረሻ ላይ ጫት ላይ ዘጭ አልን። በወይን ጀምረን በጫት ጨረስን፤ በሐሴት ጀምረን በመደንዘዝ አሳረግን።

በዚያው ዘመን አገሩ ሁሉ እንደድ እንዲተክል ታዞ በእንደድ ፍሬ ልብስ እየታጠበ ሰው ሁሉ ዐደባባይ ሲወጣ ነጭ ልብስ ለብሶ ነበር። በዚህ ዘመን በመንገድ የምታየው ልብ ኩሩው አርሶ አደር

ግን በባዶ እግሩ እየሄደ፤ አዳፋ ልብስ ለብሶ፤ ከመቃብር የወጣ መስሎ ተጉሳቱሎ ነው። ፈውዳል ከምንላቸው ከእነኛ ነገሥታት ዘመን አንጻር እንኳን ጓላቀር ሆነን ተገኘን። ያገር ቀላቢውን አርሶ እደር ሕይወት ትንሽ ፈቀቅ ማድረግ ያልቻልን ብላኔ ሆነናል። በቃ ታሪክ ካወቅህና ኢኮሎጂ ከተማርክ በዚች ምሥጢራዊ ሀገር በእያንዳንዱ እርምጃህ ቁጭት ያነገበግበህና ታለቅሳለህ። አብሮ ያላቅሰኛል ብለህ ከጎንህ ላገኘኸው ስትነግረው፡-

‘ይህች ሀገር ደግሞ ምን ጸጋና ተስፋ አላትና ነው! ይልቅ ማምለጥ ነው’ ይልና ለምኖ ያስለጠፈውን ሺዛ እያሳዩ በሰነፍ እሳቤው ይላለቅብሃል። ልታስረዳው ብትሞክር እንኳ የተወሰ ልቡ ጨርሶ ሊሰማህ አይፈቅድም። ወዲያ ዘወር ብለህ ለሌላው ስትነግረው ደግሞ፡-

‘ልማት ከዚህ በላይ እንዴት ነው? እስኪ ተመልከት አስፓልቱን፤ ሕንፃውን እይ እንጅ !’ እያለ በለበሰው ግብዝ ካባ ዐይንህን ሞኝርጉ የበለጠ ያስለቅስሃል።

ወደ ላይ ቀና ብለህ ፈጣሪን ስታይ ደግሞ በትዝብት ያይሃል። ‘ያላደረኩልህ አደርግልህ ዘንድ የሚገባህ ከዚህ በላይ የቀረህ ምንድን ነው?’ የሚል ይመስልሃል። እናም ብቻህን ታለቅሳለህ! ወጣ ብለህ ለተራሮቹ፤ ለሜዳው፤ ለወንዞቹ ስትነግራቸው እንርሱ ግን ይሰሙሃል፡ አብረውህም ያለቅሳሉ” እያለ በውስጡ ሲያጉተመትም ከንፈሩ እየተንቀሳቀሰ እንደሆነ እንኳን አላስተዋለም ነበር። ደግነቱ ፊቱን ከተቀመጠበት የአውቶብሱ ወንበር ጎን ወዳለው መስታዎት አዙሮ ማዶ ማዶ እያየ ስለነበረ ከተሳፈሪዎች ውስጥ ያስተዋለው አልነበረም እንጂ ‘የማነው ወፈፌ?’ ሊባልም ይችል ነበር።

ምዕራፍ ፲፯

ሲሳይ ቤቱ ከደረሰ በኋላ በቀጣዮቹ ቀናት ተስፋ ሳይቆርጥ እንደገና በርጋታ ማብሰልሰል ያዘ። አሁን በደረሰበት መረዳት የፍለጋ መላምቶቹን ባግባቡ አደራጅቷል። ከዚህ በኋላ ትኩረቱን የሚስቡ ስፍራዎች ሦስት ነጥቦችን ማሟላት አለባቸው።

የመጀመሪያው የካቶሊክ ቄስ ለመጨረሻ ጊዜ የታየበት ጎንደር አካባቢ ስለሆነና የመጣውም የጣልያንን ወታደር ተከትሎ ከሰሜን አቅጣጫ ስለሆነ የእርሱ ፍለጋ ከጎንደር በስተደቡብ መሆን እንዳለበት፤ ሁለተኛው መመዘኛ ደግሞ በስም ወይም በቦታ አቀማመጥ ከልብ ቅርፅ ካርታው ጋር የሚገናኝ መሆን ይኖበታል፤ ሦስተኛውና የመጨረሻው ደግሞ የኤክስና ፒ ጥምረት እንደሚያሳየው የካቶሊክ ቤተ እምነት ወይም መካነ መቃብር መሆን አለበት የሚሉት ናቸው።

በዚህ መሠረት ሲሳይ የክሸፋ ጉዞዎቹንና ጉብኝቶቹን መላልስ ከለሳቸው።

አድዋ ፍሪሞና ያገኘው ልቢ ትግራይ የሚለው ፍንጭ የሚያማልል ቢመስልም የኤርትራ ጉዞ የማይቻል መሆኑ ብቻ ሳይሆን የካቶሊክ ቄስ አልፎት የመጣ ስፍራ በመሆኑ ብዙም የሚያንን አልሆነም። የጎንደር አዘዞ ገነተ ኢየሱስ ፍንጭ የሌለው ደብዛው የጠፋ ሆኗል። የካቶሊክ ምልክቱን የሚያሟላና መነኩሴው በቅርብ ርቀት የተገኘበት ቢሆንም ሲሳይ አካባቢውን ቃኝቶ የልብ ቅርፅ ካርታን የሚያመላክት ስለሌለው ፍለጋው ሙሉ ለሙሉ ተቋጭቷል ለማለት እንደማያስችለው ተረድቷል። በወቅቱ ስፍራው ድረስ ባይሄድም ቀደም ብሎ የሚያውቃቸው ደንቀዝና ጉዛራም የካቶሊኮቹ አሻራ ያለባቸው ቢሆኑም በሁለተኛው መመዘኛ መሠረት የሚያሟሉ አልሆኑም። ስለዚህ ሌላ ያልደረሰበት ስፍራ እንዳለ ግማሽ ልቡ ይነግረው ጀምሯል።

“ታዲያ ከጎንደር በስተደቡብ በልብ ቅርፅ የተሰየመ ስፍራ ላይ ያለ የካቶሊክ ቤተ አምነት የት ይገኛል?” እያለ ይብሰለሰል ጀመር። ከአድዋ ከተመለሰ ጀምሮ በሐሳብ ብቻውን የሚያብሰለሰለውን ሲሳይን ያስተዋለችው ባለቤቱ አንድ ቀን፡-

“እኛ የምናውቀው ከአድዋ የተመለሰ ዘማች ሲፎክር ሲያቅራራ ነው፤ አንተ ድብርት ተጭነህ መጣህሳ?” አለችው።

ከሰነበተው ለመጀመሪያ ጊዜ ከት ብሎ ሣቀ። ስሜቱን ያን ያክል ማደፍረስ እንደሌለበት ገባውና ነገሩን ለመርሳትና የተለመደውን ሥራውን ለማከናወን ጥረት ያደርግ ጀመር። የሆነ አጋጣሚ ብልጭ እስኪያደርግለት ከመተው ውጪ አማራጭ አልነበረውም።

ቀናት አለፉ። ሳምንታት ተቆጠሩ። የሆነ የአደራ ጭንቀት ግን ውስጡን ከመረበሽ አልቦዘነም።

“የሰው አደራ ተቀብዬ መፍታት የማልችል ድኩም ነኝ ማለት ነው?” እያለ ተበጠበጠ። “አይ ሚስተር እስጢፋኖ! ለምን ያለው ሰው አደራ አስረክበዋል!?” እያለ በራሱ ይሳለቅ ያዘ። መደበኛ ሥራውን መሥራት ሁሉ አስጠላው። እንደዚህ ሲሆን መስክ መውጣት ደስ ይለዋል።

እንደ አጋጣሚ ሆኖ ባሕር ዳር ዩኒቨርሲቲ ዐለምአቀፍ የምርምር ጉባኤ አዘጋጅቶ ስለነበር የዚህ አካል የሆነ የአንድ ቀን የመስክ ጉብኝት ላይ እንዲሳተፍ ግብዣ ደረሰው። ከጭንቀቱ ለመገላገል ጥሩ አጋጣሚ ስለነበር በጉዞው ተሳታፊ ሆኖ ቀኑን ሙሉ በግማሽ ልቡ ሲሳተፍ ዋለ። የመስክ ጉብኝቱ ማብቂያ ላይ ከባሕር ዳር ከተማ ደቡብ ምሥራቅ ጠርዝ ላይ ከሚገኝ አምባ ላይ ልዩ ስሙ ቤዛዊት ቤተ መንግሥት መናፈሻ የኮከቱል ግብዣ እንደተዘጋጀ አስተባባሪዎቹ አስታወቁ። በእንዲህ ዓይነት ግብዣ ላይ መገኘት ደስ ባይለውም ወዲህ ቦታው በተለይ ከሰዓት በኋላ ማራኪ እይታ ስላለው ወዲያም ለአክብሮት ሲል ታደመ።

ይህ ማራኪ ኮረብታማ ስፍራ የባሕር ዳር ከተማን ከምዕራብና ከሰሜን አቅጣጫ ሙሉ ለሙሉ ቁልጭ አድርጎ የሚያሳይ ሲሆን ዐባይ ከጣና ሐይቅ ወጥቶ ረጅሙን ጉዞውን የሚጀመርበትን ትዕይንትም ያሳያል። የጣና ሐይቅ ደቡባዊ ክፍል ከጥንታዊው የክብራን ጉብርኤል ገዳምና ከዘጌ አረንጓዴ የባሕር ወሽመጥ ጋር የዚህ ዕይታ ግርማ ናቸው። ጀንበር አዘቅዝቃ በምዕራብ ስትጠልቅ የምትፈጥረው ወርቃማ ጨረር ሌላው የዕይታው ፈርጥ ነው። ብቻ ስፍራው ለተደሞና ለአድናቆት የሰጠ ነው። የዐባይ ወንዝ እንደ ዘንዶ ጥጉን እየተጠመጠመ የሚያልፍበት ይህ ማራኪ ኮረብታ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ቤተ መንግሥት ተሠርቶበታል።

ግብዣው ከመጀመሩ በፊት የመጨረሻ ገለጻ በአንድ ቤልጅማዊ ፕሮፌሰር መሰጠት ተጀመረ።

ፕሮፌሰሩ እ.አ.አ በ1930ዎቹ የተሠራ አንድ የጥንት ካርታ አወጣና ዐባይ ከጣና ለቆ የሚወጣበትን ስፍራ የሚያሳየውን ሁሉም እንዲታየው አድርጎ ዘረጋ። የገለጸው ዋና ርዕስ የጣናን ውኃ እንደ ቋሚ የውኃ ጋን አድርጎ የዐባይ ወንዝ ፍሰትን ለመቆጣጠር የተነደፈ የግብጽ ቅኝ ገዥ እንግሊዞች (የአንግሎኢጅፒኒያን) እቅድ ነበር። ዋናው ጭብጥም የዐባይን መውጫ ከደቡባዊ ጣና ጫፍ ላይ በመገደብ የውኃ ፍሰቱን በመቆጣጠር የዐባይ ወንዝ ፍሰትን በአስተማማኝ መልኩ በመግራት ወደ ሱዳንና ግብጽ የሚሄደውን የውኃ መጠን በሚፈለገው ጊዜና መጠን ማድረስ ነበር። ይህንን ለማድረግም ከግድቡ በተጨማሪ ዐባይ ከጣና ከሚወጣበት ጀምሮ እስከ ጢስ ዐባይ ድረስ ያለውን የወንዙን ጠመዝማዛ አካሄድ መቀየር ይቻል ዘንድ ድንጋዮችን ማንሣትና የቤዛዊት አካባቢ ያሉትን ተራራዎች ነድሎ ዋሻ በመፍጠር ወንዙ ቀጥታ መስመር በመከተል እንዲፈስ ተቀይሶ ነበር። ይህም የጣና ውኃ ሱዳንና ግብጽ በተፈለገው መጠን ከሦስት ሳምንት ባነሰ ፍጥነት እንዲደርስ ለማድረግ ልዩ የምሕንድስና ዕቅድ በእንግሊዞች ተነድፎ እንደነበር በስሜት ገለጸ። የሚገርመው ጣናን ቆፍረው ያዘጋጁት ኩሬ ውኃውንም ቀድተው ያስቀመጡት ይመስል የኢትዮጵያ መንግሥት ሳይጠየቅና ሳይመክር በዚህ ዕቅድ የእንግሊዝና የጣልያን መንግሥታት በቅኝ ከያዘዋቸው ጎረቤት ሀገራት ላይ ሆነው ከፍተኛ የዲፕሎማሲ ውዝግብ ውስጥ መግባታቸው ነበር። ፕሮፌሰሩ ማራኪ ገለጻውን ከማጠናቀቁ በፊት የተዘረጋውን ካርታውን እያመላከተ “so lake tana with its famous heart shape/ እናም የልብ ቅርጽ ያለው ጣና ሐይቅ” ብሎ ሊቀጥል ሲል ሲሳይ ልቡ ትርትር አለ። የሚቀጥለውን ገለጻ የመስማት ትዕግሥት አልነበረውም። ድንገት ከሰው መሐል ሹልክ ብሎ ወደ ከተማ ሲፈተለክ ማንም አላስተዋለውም ነበር።

ምዕራፍ ፲፮

ሲሳይ በማግስቱ ከጧዋቱ አንድ ሰዓት ላይ ባሕር ዳር ከተማ የባሕር ትራንስፖርት ወደብ በተለሞዶ ቢንጐ ከሚባለው ደረሰ። የአስጎብኚ ድርጅት ባለቤት በሆነው ወዳጁ አማካኝነት ማታ ላይ ፈጣን ጀልባ ተከራይቷል። ጉዞው ወደ ሰሜናዊው የጣና ዳርቻ ወደ ጎርጎራ ሆነ። ጀልባዋን የሚነዳት ሰው እና እሱ ብቻ ጉዟቸውን ጀመሩ። ቀዝቃዛው ማለዳ በዝናብና በጉም ታጅቦ ከጣና ማዕከል ጋር ተዳምሮ ጉዞውን አስፈሪ አደረገው። ወደ መሐል እየገቡ በሄዱ ቁጥር ቅዝቃዜውና ማዕበሉ እየጨመረ መጣ። ማዕበሉ እየተጣጠፈ ይመጣና ጀልባዋን ዳንግላሳ አሠርቶ ንጧት ይሄዳል። ሲሳይ መደናገጡ በግልጽ ይታይ ነበር። ካርቴት የሲሳይን መደናገጥ ሲያይ፡

“ዛሬ እንዲያውም ደገና ነው” አለ።

“እንዴ! ከዚህ የሚከፋ ያጋጥማል?” አለ።

“ይኼ እኮ ኖርማል ነው” አለው።

የካፒቴኑን በራስ መተማመን ሲያይ ሲሳይ በመጠኑም ቢሆን ተረጋጋ።

የጣናን ቅርጽ ከኢትዮጵያ ካርታ ጋር ሺ ጊዜ አይቶታል። የልብ ቅርፅ እንዳለው ግን ልብ ብሎት አለማወቁ ገረመው። ቤልጂየምዊው ፕሮፌሰር “የልብ ቅርፅ ያለው ጣና” ሲል ግን ወዲያው ነበር በሰማያዊው ወረቀት የተሣለው የልብ ቅርፅ ካርታ ጣና ሐይቅ መሆኑ የተገለጸለት። ከታች ሾጣጣው ላይ የተቀጠለው ጅራት መሳዩ መስመር የሚያመለክተው የዐባይን ወንዝ መሆኑ ጥርጥር አልነበረውም። የልቡ የላይኛው ጦርዝና የቀኝና ግራ አካፋይ ስርጉዱ ክፍል ላይ ያሉ ምልክቶች ጎርጎራ ወደብና አካባቢው የሚገኙ ሆነው የካቶሊክ አሻራ ያለባቸውን ስፍራዎች እንደሚያመለክት ማታ ሲያገናዝብ አምሽቷል። አሁን ሦስቱንም የመላምቱን መመዘኛዎች ወደሚያሟላ ስፍራ እየሄደ እንደሆነ ልቡ አምኗል።

ከአምስት ሰዓታት የውሽንፍር ጉዞ በኋላ ወደ ጣና ሰሜናዊ ዳርቻ ጎርጎራ ወደብ ደረሱ። የጎርጎራ ወደብ ከሐይቁ ላይ ሆኖ ሲታይ እጅግ ማራኪ ነው። በዕዕዋት የተሸፈኑ ተራሮችና ኮረብታዎች ልዩ ግርማ ሰጥተውታል።

ከወደቡ ደርሶ ካፒቴኑን ከምስጋና ጋር ካሰናበተ በኋላ ከጎን ወዳለው የመዝናኛ ክብብ አመራ።

የመዝናኛ ክብቡ በደርግ ዘመን ለኢትዮጵያ ባሕር ኃይል መኮንኖች ማረፊያ እንዲሆን ደረጃውን ጠብቆ የተሠራ ነበር። በምዕዋና አሰብ ንዳድና ወበቅ ግዳጅ ላይ ቆይተው በየስድስት ወሩ እየመጡ እንዲያገግሙበት የተሠራ ነበር። እጅግ ምቹ የመኝታ ክፍሎች፤

የእንግዳ ማረፊያ ሺህዎች፣ ማራኪ በረንዳዎች ያሉት ምግብ ቤትና ቡና ቤት እንዲሁም ልዩ ልዩ መጫወቻ ሜዳዎች ያሉት ነው። በርካታ አበቦችና ዕፅዋቶች የተተከሉበት አረንጓዴ መናፈሻ ያለው ሲሆን በዘመኑ ምድራዊ ገነት ነበር።

ኢትዮጵያ የባሕር በሯን ስታጣና የባሕር ኃይሏን ስትበትን የጎርጎራ መናፈሻ ክብብ ወደ ባሕር ትራንስፓርት ተላልፎ የመዝናኛና የሆቴል አገልግሎት መስጠት ጀመረ። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ በእንክብካቤ ጉድለት አትክልቶች እየተጎሳቆሉ፣ የውስጥ ለውስጥ መንገዶች እየተቆፋፈሩ፣ ሕንፃው እየተዛባ፣ የውስጥ ቁሳቁሶች በእርጅና እየተጎዱ በጥቅሉ ደረጃው እየወረደ መጥቷል። የቀረው ነገር ቢኖር ተፈጥሮ የለገሰችው የማይደበዝዘው ልምላሜና ባለግርማ አቀማመጡ ብቻ ነው።

በትንሽ እድሳት ባለ አራት ኮከብ መናፈሻ መሆን የሚችለው ይህ ስፍራ በየጊዜው ጉስቁልናው እየጨመረ መሄዱን ያስተዋለው ሲሳይ፡-

“ያደለው ንድፍ አውጥቶ፣ ገንብቶ፣ ሥራ ፈጥሮ፣ ሀብት ያመነጫል። እንዴት የተፈጠረን በአግባቡ ይዞ መጦር ያቅታል?” አለ በምሬት። ክበቡ ውስጥ ማረፊያ ክፍል ከተከራዩ በኋላ ምሳ በልቶ ትንሽ ዕረፍት አደረገ። የከሰዓት በኋላ እቅዱ ካርታው ላይ ያያቸውን ምስሎች መሬት ላይ ለማግኘት መጣር ነው። ዋናው ጉዳይ በዚህ አካባቢ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ወይም መካነ መቃብር ፈልጎ ማግኘት ነው። ብዙ ታሪካዊ መረጃና ጥቆማ የሚገኘው በአካባቢው ካሉ ገደማትና አድባራት ሊሆን እንደሚችል ገምቷል። በዚህ መሠረት ፍለጋውን ከጥንታዊቷ ደብረ ሲና ማርያም ለመጀመር ፈለገና ወደዚያው አመራ። :

ደብረ ሲና ማርያም የተተከለችው በአጼ ዐምደ ጽዮን ዘመነ
መንግሥት አካባቢውን ለማስገበር ከሸዋ በተላከው ኤስድሮስ
በተባለ የንጉሡ ባለሟዋል ነበር። በክብ ቅርፅ የታነፀው ሕንፃ
ቤተ ክርስቲያን ጣሪያው የሣር ክዳን ሲሆን ከእንጨት ተጠርበው
የተሠሩ ግዙፍ አምዶች አሉት። የመቅደሱ ግድግዳ በጥንታዊ
ሥዕሎች የተዋበ ነው።

ሲሳይ የቤተ ክርስቲያኑ ቅጽር ውስጥ ገብቶ ከተሳለመ በኋላ አንድ
አዛውንት መነኩሴና አንድ ወጣት ዲያቆን ወደ ተቀመጡበት
አመራ። ሰላምታ አቅርቦ ባጠገባቸው ተቀመጠ።

“መነኩሴት ፈልገው እንደሆነ ቁልፍ ላምጣ?” አለ ዲያቆኑ እየተነሣ።
“ግዴለም ከዚህ በፊት ጐብኝቻለሁ፤ ወዲህም ደግሞ ምግብ
ስለበላሁ እዚሁ ልቆይ” አለ ሲሳይ።

“እሺ መልካም” አለና ዲያቆኑ መልሶ ተቀመጠ። ትንሽ ቆየና
ሲሳይ፡-

“እንዲያው እዚህ አካባቢ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ወይም መቃብር
ይኖር ይሆን?” አላቸው።

“አረ እንዲህ ያለ የለም” አለ ዲያቆኑ እየተደናገጠ።

“ኮተሊክ ነህ እንዴ?” አሉ መነኩሴው ቀና ብለው እያዩ።

“አረ አይደለሁም” አለ ሲሳይም በተራው ደንግጠ። ካንድ ጥንታዊ
የኦርቶዶክስ ገዳም ሂዶ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን አድራሻ ድንገት
መጠየቅ አግባብ አለመሆኑ ወዲያውኑ ገባው። ከጉጉቱ የተነሣ
በቀጥታ መጠየቁ ስሕተት መሆኑ ተረዳ። “የሆንኩ ቀኝቃዝ ነገር
ነኝ” አለ ለራሱ።

“ዛሬያ የምን ኮተሊክ በተስኪያን ነው” አሉ መነኩሴው ኮስተር ብለው።

“አይ ይቅርታ! እ...ኔ... ታሪክ አጥኜ ነኝ.. ለታሪክ ነው” አለ እየተንተባተቡ። ሲሳይ ሳያስበው የጥርጣሬ እሳት በመጫሩ ተፀፀተ። “እ... ነው” አሉና “ዛሬያ እንዲህ ያለ ነገር ተዚህ አካባቢ እኮ የለም” አሉ ፈርጠም ብለው። በሌላ መልክ ጥያቄውን ማቅረብ ፈለገና

“እ..ገባኝ። እንዲያው የጣልያኖች መቃብር ወይም ምልክት ያለበትስ?” አለ።

“ያማ መሶለኒ አለልህ” አሉ።

“ምንድን ነው መሶለኒ?” አለ ሲሳይ በጉጉት።

“የሞሶሎኒ ሐውልት ማለታቸው ነው” አለ ዲያቆኑ።

“ሐውልት? የት ነው ያለው?” አለ።

“እዚያ ተራራው ላይ ነው” አለና ዲያቆኑ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ አመላከተው።

ሲሳይ ከዚህ የተሻለ መረጃ ከመነኩሴውና ከዲያቆኑ እንደማያገኝ ተረዳና አመሰግኖ ወደ ከተማዋ ወጣ።

ጎርጎራ በአንድ ወቅት የጦር ካምፕ የነበረች በመሆኗ ከተለያዩ የኢትዮጵያ አካባቢዎች የመጡ ሰዎች የሚኖሩባት ቀለመ ብዙ ከተማ ናት። የተለያዩ ሃይማኖትና ቋንቋ ያላቸው ኢትዮጵያውያን ያገኙትን ተካፍለው የሚኖሩባት በድንቅ የተፈጥሮ ውበት መሐል የተሰፋ ያለሽ የምትል ምስኪን ከተማ ነች። ብዙ አዛውንቶችና ብዙ ወጣቶች የሞሉባት ሲሆን በሚገርም ሁኔታ ትውልድ አቀባባይ የሆኑ የጎልማሶች ቁጥር ግን በጣም ጥቂት ነው። እንዲህ ዐይነት የጎብረተሰብ ቁመና ሲፈጠር ወጣቶች ያለጊዜያቸው አዛውንቶችን

እንዲጠሩ ከባድ ኃላፊነት ይወድቅባቸዋል ወይም አዛውንቶች
ያላቅማቸው ወጣቶችን እንዲሸከሙ ይገደዳሉ። ከተማዋ ከጎንደር
ጋር የሚያገናኛት አዲስ አበታልት መንገድ ተሠርቶለታል። ያም
ሆኖ የረባ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ የላትም። የከተማዋ ብቸኛ
የሥራና የእንቅስቃሴ ተስፋዋ የጎርጎራ መዝናኛ ክብብና ወደቡ
ነው። እርሱም ቢሆን ያለጊዜው አርጅቶ እርሷንም እያስረጃት
ነው።

ሲሳይ እየተዘዋወረ አዛውንቶችን ቢጠይቅም በአካባቢው የካቶሊክ
ቤተ ክርስቲያን ወይም መካነ መቃብር ለመኖሩ የሚያውቅ አጣ።
ተደጋግሞ የሚነገረው የሞሶሎኒ ሐውልት ነው።

ወደ ክብቡ ተመልሶ የሆቴሉን ሠራተኞች ሞሶሎኒ ሐውልት
ከሚባለው ሊወስደው የሚችል ሰው እንዲያፈላልጉለት ጠየቃቸው።
በአካባቢው ቱሪስቶችን የሚያስጎበኝ ወጣት በጧት እንደሚመጣለት
ነግረውት ምሽቱን በጣና ሐይቅ ዳርቻ ከተገነባው የክብቡ መናፈሻ
አሳለፈ።

የጣና ውኃ በነፋስ ኃይል እየተገፋ ያጓራል። ውኃው የማዕበል
መስመር እየሠራ ነጭ አረፋ ደፍቆ ወደ ሰማይ ጉኖ ሲያበቃ
እንደገና እየተሳበ የእርጌ ባሕር ሰርቶ ወደ ዳር ሲመጣ ቀልብን
ገዝቶ ልብን ያማልላል። እንደገና ድንገት ተንደርድሮ መጥቶ
ወደቡን ቸ.ሰ.ሰ. ያደርግና እየተሳበ ይመለሳል። ማዕበሉ ሐሳብ
ሰጥቶ ሐሳብ ተቀብሎ የሚሄድ ትንግርተኛ ነው። ትዕይንቱ ግሩም
ነበር!

ጠዋት አንድ ሰዓት ላይ የተባለው አስጎብኚ ወጣት ከክብቡ ደረሰ።
ማታ ላይ ሐውልቱ ያለበትን ቦታ ለመድረስ ርቀቱ ምን ያክል

እንደሆነ ሲጠይቅ ሁሉም ሰው የሚነግረው “ቅርብ ነው፡ ምን አላት!” እያለ ነበር። ይህ ማለት ከልምድ ተነሥቶ ሲገምት እንደ ሰዓት ሊወሰድ እንደሚችል ተረድቷል።

ስሙ ተሻገር መሆኑን ከነገረው ወጣት ጋር ከተማዋን ለቅቀው የምዕራብ አቅጣጫን ይዘው ጉዞ ጀመሩ። ከከተማው ኬላ ጀምሮ ቀጥታ ያለ ዳገት ትንሽ ከተጓዙ በኋላ ደልዳላ ስፍራ አልፈው እንደገና ቀጥታ ያለ ተራራ በብዙ ድካም ወጥተው ከ40 ደቂቃ በኋላ ‘ሞሶሎኒ’ ሐውልት ከተባለው ደረሱ።

ከተራራው ጫፍ ላይ ሲደርሱ ነፋሻው አየር ካስገራሚ መልክአ ምድራዊ እይታ ጋር ድካምን ያስረሳል።

ከተራራው አናት መሐል ላይ በተለምዶ ‘የሞሶሎኒ ሐውልት’ የሚባለው በጥርብ ድንጋይ የተሠራ ሐውልት ቆሟል። ሐውልቱ 150 በ 200 ሳንቲ ሜትር ስፋትና 9 ሜትር ቁመት አለው። በአራት ማዕዘን ቅርፅ የተሠራ ሲሆን በስተምሥራቅ በኩል የለው ማዕዘን የእንቁላል ቅርፅ አለው። ሐውልቱ በጣልያን ወታደሮች ጣናንና አካባቢውን ለመቃኘት እንደማማ ሆኖ እንዲያገለግል የተሠራ ይመስላል። በአንድ በኩል በብረት መወጣጫ የተሠራለት ሲሆን እድሜ ጠገብ አዛውንቶች እንደሚናገሩት ከላይ ላይ ምልክት መስጫ መብራትና ነጋሪት መሰል ከበሮ ተሠርቶለት ነበር።

ጣልያን ውስጡ ላይ ጠገራ ብር ቀብሮበታል፣ በሚል ግምት በስተምሥራቅ በኩል ከመቦትረፉና መወጣጫው ብረት ተቆርጦ ከመወሰዱ በስተቀር ሐውልቱ በደኅና ሁኔታ ይገኛል።

የተራራው ከፍታ 2011 ሜትር ሲሆን ከዚያ ላይ 9 ሜትር ሐውልት ተጨምሮበት ከላይ ላይ ቆሞ ለሚመለከት ቃኝ በተለይ ደግሞ የማቅረቢያ መነጽር ከያዘ በስተሰሜን መላው ደንቢያ እስከ

ጎንደር ከተማ፤ በስተምሥራቅ እስከ ቁልቋል በር፤ በስተደቡብ ሙሉ ጣና፤ በስተምዕራብ እስከ አለፋ ድረስ ወታደራዊ እንቅስቃሴን በደንብ ያሳያል። በዘመኑ ከጎንደር ወደ ባሕርዳር የየብስ መንገድ ባልተሠራበት ሁኔታ የጣና ሐይቅ አማራጭ የሌለው የትርንስፖርት አገልግሎት ይሰጥ ነበር። በዚህ የተነሣ ይህን መስመርና አካባቢውን በጥብቅ መቆጣጠር ለጣልያኖች ወሳኝ ነበር።

ከሐውልቱ ስር ቆሞ አካባቢውን መቃኘት መንፈስን ያድሳል። ተራራውና ኮረብታው፤ ሜዳና ሸንተረፋ፤ ሐይቁና ረግረጉ ሳይበሉ ያጠግባል። በዚህ መሐል ስሜትን የሚጎዳ አንድ እይታን መሸሸ ግን አይቻልም። የሲሳይ የመንፈስ እርካታ ከብት እንደረገጠው ምንጭ ወዲያው ጎሸና ተረበሸ። በሰተሰሜንና በስተምሥራቅ ያለው የጣና ሐይቅ ሰፊ ክፍል በእንቦጭ አረም መጠቃቱ በግልጽ ይታይ ነበር።

“በነንዝሕላል ዘመን፤ በነግዴለው ትውልድ፤ በቢሮክራሲ ግርሻት፤ በፋክክር ዛር በቅዱሱ ሐይቅ ላይ የተፈጸመ የቃል ኪዳን ጥሰት ነው፤ እንቦጭ! በአንድ ሐሳብ የማይሰማማው አመንዝራው እሳቤያችን ያመጣው ቂጥኝ፤ ችግርን በወቅቱ ለመፍታት የሚያንደፋድፈን ስንፍናችን ያሰራጩው እከክ፤ በደንቆሮ ግብርናችን በተራሮቻችን ላይ የፈጸምነው ግፍ ያሳደገው ካንሰር ነው፤ እንቦጭ! ሳይንሳዊ ስልትና ግብ የማያውቀው የታይታው ሥራችን የሚስኪኑን አርሶ አደር ልፋት ጭምር (የሲስፊስ መርገምት) ሥራ አደረገበት!” እያለ ያልጎመጉም ጀመር።

ሲስፊስ በግሪክ አፈ ታሪክ ውስጥ በአማልክት መርገምት የተፈረደበት ሰው ነበር። ፍርዱም ትልቅ ቋጥኝ ከተራራ ጥግ እንሥቶ ወደ ተራራው አናት ማውጣት ነበር። ቋጥኙ ከተራራው አናት ሲደርስ ተንከባሎ ወደ ነበረበት ይመለሳል። ሲስፊስ እንደገና ወደ ተራራው አናት መግፋት ይኖርበታል። ቋጥኙ አሁንም መልሶ ይነከባለላል።

እንደገና ይገፋል፡ ለዘላለም! ማብቂያና መቋጫ የሌለው ሥራ፣ ውጤት የሌለው ተግባር ያከናውን ዘንድ የተፈረደበት ሰው ነበር ሲሰራለ።

“በማያዳግም ሁኔታ ነቅሎ መጣልና ማጥፋት ሲገባን እንደ ቡግንጅ ቁስል ዳርዳሩን ነካክተን እንተወዋለን። እንቦጭ ሆዬ እንደ ሲሰራለ ዘላለም እንድንገፋው በሠራነው ልክ መልሶ ይተካል። በ21ኛው ክፍለ ዘመን እየኖርን በሉሲ ጭንቅላት የምናሰብ ይመስል ግልጽ ለሆነው ችግር ግልጽ መፍትሔ ማስቀመጥ አቅቶን ሰብሰባ፤ ወርክሾፕ፣ ዐውደ ጥናት እያለን እንተራመሳለን” እያለ በውስጡ ሲያነበንብ የቆየው ሲሳይ ሳያስበው ጮክ ብሎ፡-

“ቆሎን መቆርጠም እንጅ ማሸት አይጨርሰውም ፣ አለች አክሱቱ” አለ።

ድንገት የተነገረው ቃል ያልገባው አስጎብኝው “ምናልክ ጋሼ?” አለው።

“አይ ምንም አይደለም። አረሙ በሐይቁ ላይ መስፋፋቱ አብሽቆኝ ነው” አለ።

“የእሱ ነገርም ምኑ ይነገራል። አንድ ያለንን እንጀራችን፣ ኑሯችን ሊቀማን እኮ ነው” አለ በትካዜ።

ሲሳይ ቀጠለና “በአሁኑ የማሸት አያያዛችን ከቀጠልን አረሙ ዐሥር ዐመት በማይሞላ ጊዜ ውስጥ ሐይቁን ጨርሶ ሊያጠፋው ይችላል። በዚህም አያበቃም። አምጣ ወልዳ ሳታቅፍው ሞት እንዲሉ የሕዳሴው ግድብም እርሱን ተከትሎ በዐሥራ አምስት ዓመታት ጊዜ ውስጥ የወጣበትን ወጪ ሳይመልስ ከአገልገሎት ውጭ ይሆናል። ከዘመናት በኋላ አሮጊቶች ለሕፃናት እንዲህ እያሉ ሊተርኩላቸው ይችላሉ።

‘በሰሜን ምዕራብ ተራራማው የኢትዮጵያ ክፍል ጣና የሚባል ቅዱስ ሐይቅ ነበር፤ አካባቢውም እንደ አሁኑ በረሃ ሳይሆን ለምለምና ቀዝቃዛ ነበር። እንቦጭ የሚባል አረም መጥቶ ውኃውን እያደረቀው እንደሆነ ተነገረ። በዘመኑ የነበሩ ማስተዋል የጎደላቸው ሰነፍ ሰዎች ስለነበሩ ምልክቱ ቢሰማቸውም አልሰሙም። ስብሰባ፣ ዐውደ ጥናት፣ የምክክር መድረክ፣ የሚባሉ አዝግ ክዋኔዎች ነበራቸው። በዚህ ክዋኔያቸው በወሬ ጀምረው በወሬ ይጨርሳሉ። ነገራቸው ሁሉ የመቀናጅ በሬ አርሻ፣ ሥራቸው ግብታዊ፣ ዕቅዳቸው ስንኩል ነበረ። ሹግሩ አሳሳቢ ነው፤ እነእገሌ ትኩረት ሊሰጡት ይገባል፤ እያሉ እየጠፋ ካለው ሐይቅ ተጠምደው፣ ተጠብሰው የቀረቡላቸውን የመጨረሻዎቹን ዓሳዎች እየበሉ ሲያወሩ ሲያወሩ በመጨረሻ ሐይቁ ደረቀ፣ አሣዎች ሞቱ፣ አዕዋፍ ተሰደዱ፣ ምሥጢራውያን ቅርሶችም ተጋልጠው ጠፉ። እናም ልጆች አንደዚያ ዘመን ሰዎች ሰነፎች እንዳትሆኑ እሺ!’

እያሉ ከሙት ባሕር በታች እንደተቀበሩት ሰዶምና ገሞራ ሰዎች፣ በንፍር ውኃ እንደተቀቀሉት የኖሳ ዘመን ትውልዶች አሳፋሪ ታሪካችን አድርገው ሊዘግቡት ይችላሉ።

በሌላ በኩል ሐይቁን የታደገው እንደሆነ ደግሞ፡-
‘ልጆች! ከብዙ ዘመናት በፊት ይህ የምታዩት ቅዱስ ሐይቅ እንቦጭ የተባለ አጥፊ አረም ወሮት ነበር። በዘመኑ የነበሩት ሰዎች ኃላፊነት የሚሰማቸው ትጉኋን ስለነበሩ ተረባርበው አዳኑት። ይኸው እስከዛሬ አሣዎች፣ አዕዋፋቱ፣ ገዳማቱ ተጠብቀው ኖሩ፤ ከግርጌውም ራትና መብራት የሆነ ግድብ ሠርተውልን አለፉ። ልጆችዬ እናንተም ስታድጉ እንደነሱ መልካም ሥራ ሠርቶ ለማለፍ በርቱ እሺ! ተረቱን መለሱ አፈን በዳቦ አብሱ’ ይባላል” አለ።

አስጎበኝው ሲሳይ የተናገረው ዘገነነውና

“እረ ጋሼ መጨከንህ! ሐይቁማ አይጠፋም። ባይሆን መጨረሻ ላይ ያልከው ይሁን እንጂ” አለ የሰማው መጥፎ ነገር እንዳይሆን እጆቹን ወደ ላይ አንሥቶ እየተማጸነ።

“እስኪ እንደምኞትህ ይሁን! ማን መጥፋቱን ይመኛል ብለህ ነው። እውነታው ግድ ሰለሚል አንጂ” አለና ሲሳይ ድንገት የደፈረሰውን ስሜቱን እያባበለ ለመጣበት ጉዳይ ፍንጭ ባገኝ ብሎ ፊቱን ከሐይቁ መልሶ ሐውልቱን በጥንቃቄ መመርመር ያዘ።

ሐውልቱ የቆመበት መደብ ላይ በአካባቢው ጦርነቱ ተጀምሮ ያለቀበትን የሚገልጽ ጽሑፍ አለው። በስተደቡብ ባለው የሐውልቱ ገጽ ላይ የሮማ መንግሥት አርማ የሆነችው የቆመች ተኩላ ሁለት የሰው ሕፃናትን እያጠባች ተስሎበታል። ከላይ ላይ ሮማ አምቴሪያት /የሮማ ግዛት/ የሚል ጽሑፍ ሰፍሮበታል። ከዚህ በተቃራኒ በስተሰሜን ባለው ገጽ ላይ ደግሞ አንገቱን ደፍቶ የተቀመጠ አንበሳ ተስሏል። ከላይ ላይ ‘አበቃ ተፈጸመ’ የሚል ትርጉም ያለው መልእክት በጣልያንኛ ተጽፎበታል። አንበሳው የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የመንግሥት አርማ መሆኑ ነው። ‘ሉዓላዊት ሀገር ኢትዮጵያ ነጻነቷ ተገፈፈ፤ ነጻ መንግሥቷ ተፈጸመ’ ለማለት ይመስላል። ይህን ሲያነብብ ሲሳይ የሆነ ውርር የሚያደርግና የሚያበሽቅ ስሜት ተሰማው።

“ደግነቱ ያለፈ ክስተት ነው። የጀግና አርበኛ ወላድ በድባብ ትሂድ እንጅ ለአቅመ ታሪክ ያልበቃ የቅሌት መከራ ነው” አለና ራሱን አጽናና። በስተ ምዕራብ ያለው የሐውልቱ ገጽ ደግሞ ‘የአማራ ፌዴሬሽን ፕሮጀክት’ የሚል ተጽፎበታል። ከዚህ የተረፈ የተጻፈም የተለጠፈም ምልክት የለም።

በንጉሡ ዘመን ሰዎች ‘እረ ወድቃ በተነሳችው ባንዲራ’ እያሉ ሲገዙ ይሰማ ነበር። ሐውልቱ ኢትዮጵያ በታሪኳ ነጻነቷንና

ሉዓላዊነቷን ለአጭር ጊዜም ቢሆን ያጣችበትን የውድቀት ዘመን ማስታወሻ ይሆናል። እናም ይህ ስፍራ በአካባቢው የቱሪስት መስሕብ ሆኖ ያገለግላል። በተለይ በጣልያንና ስፔን ቱሪስቶች የሚጎበኝ ስፍራ ሲሆን ሲሳይ የማየት አጋጣሚውን ባይጠገውም ለመጣበት ዓላማ ግን ምንም ፍንጭ የሚሰጥ በማጣቱ ተናደደ። ተዘዋውሮ አካባቢውን ቃኝ ምንም ፍንጭ የለም።

በስጫት ሲል ያየው አስጎብኘው፡

“ምነው ቅር ያለህ ትመስላለህ። የምትፈልገው ሐውልቱን አይደለም እንዴ?” አለው በትሕትና ።

“አው በጣም ይቅርታ! ሐውልቱንና አካባቢውን በማየቴ ደስ ብሎኛል። ግን የምፈልገው ሌላ ነገር ነበር” አለ ተራራውን ለመውረድ እየተዘጋጀ።

“ያው የኔ ሥራ ማስጎብኘት ስለሆነ የምትፈልገውን ብትነግረኝ አውቀው ይሆናል?” አለ አስጎብኘው።

ከአዛውንቶቹ ጋር ባደረገው ውይይት ተስፋ የቆረጠው ሲሳይ ምንም አዲስ ነገር ይነግረኛል ብሎ ባይጠብቅም የልጁን ቅንነት ተረድቶ፡-

“ምን መሰለህ! እዚህ አካባቢ ሆኖ በጣና ሐይቅ ዳርቻ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ወይም መካነ መቃብር እንዳለ ለማየት ነበር” አለው።

“አይደ... ታዲያ ለምን ጠዋት አልነገርክኝም?” አለ።

“ጠዋት መንገሬ ምን ይፈጥራል ብለህ ነው?”

“እህ! ወደዚያው እወስድህ ነበረ”።

ሲሳይ ቆም ብሎ ዘወር አለና “የምታወቀው ስፍራ አለ እንዴ” አለ።

“አዎን! የፈራረሰ የቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን አለ።”

ሲሳይ የሰማውን ማመን አልቻለምና “እውነትክን ነው? የት ነው” አለ።

“ከሱስንዮስ ቤተ መንግሥት ግቢ ውስጥ የምትገኝ ትንሽ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ነበረች” አለው።

“እንዴ ታዲያ ትናንት ስጢይቅ የለም ለምን አሉኝ” አለው።

“እዚህ አይደለም። አሮጌው ጎርጎራ ስለሆነ ብዙ ሰው አያውቀውም” አለ።

“እውነትክን ነው? የት ነው አሮጌው ጎርጎራ? አንተ ታውቀዋለህ?” አለ በደስታ የጥያቄ መዓት እያሸገገደገደ።

“እንዴ ሥራዬ አይደል? ጣና ዳር ሆኖ ካለንበት ጎርጎራ በጀልባ አንድ ሰዓት ከሃያ ይፈጃል።” አለና ወደ ደልጊ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ አመለከተው።

“ማለቱ... በአካል ከቦታው ሂደህ ታውቃለህ?”

“እንዴ! ቱሪስቶችን እየያዝኩ የምሄድበት እኮ ነው። በደንብ ነው እንጅ የማውቀው” አለ።

“አሁኑኑ ተመልሰን ልትወስደኝ ትችላለህ?” አለው። መቼም ሲሳይ አንድ ነገር ካሰበ ሳይሞክራት እንቅልፍ ባይነ አይዞርም።

“ምን ችግር አለው፤፤ ጀልባ እንዲያዘጋጁም ለማውቃቸው ልነግር እችላለሁ” አለው።

“እባክህ እንፍጠን። ስለሁሉም ግን በጣም አመሰግናለሁ” አለና ወደ ጎርጎራ ቁልቁለቱን ተከትለው ይንደረደሩ ጀመር።

ምዕራፍ ፲፱

ከጠዋቱ አምስት ሰዓት ሲሆን ሲሳይ ካስገብኘው ጋር በመሆን ጀልባ ተከራይተው ከጎርጎራ ወደብ የደቡብ ምዕራብ አቅጣጫን ይዘው ቀዘፉ። ዕለቱ ፀሐይማና ነፋሻማ በመሆኑ የጣና የክት ውበት የወጣ ይመስላል። የጣና ሰሜን ምዕራብ ዳርቻው በበርካታ ጥንታዊ ገዳማት የታጠረ ነው። በገዳማቱ መኖር የተነሣ የተፈጥሮ ዕዕዋቱ እንደተከበሩ በመሆናቸው በአንፃሩ ውኃው ንጹሕና ከአረም የፀዳ ነው። ጸጥታው ልዩ ነው። ጥንታዊያኑ መንዳባ ፣ አንጋር ተሃይማኖት፣ በአጼ በካፋ ዘመነ መንግሥት ዘመናዊ ጀልባ መፈብረኪያ የነበረችው ብርጌዳ ማርያም ገዳም በዚህ አካባቢ ነች። የመንዳባ ገዳምን በጥግ በኩል እንዳለፉ በድርቡሾች የተቃጠለውና እጅግ ወደ ባሕሩ ተጠግቶ ተሠርቶ የነበረው ቤተ ጊዮርጊስ ሕንፃ ፍርስራሽ ይታያል። ይህ በክብ ቅርፅ ተሠርቶ የነበረ ቤተ ክርስቲያን ግሩም ሕንፃ እንደነበረው ከፍርስራሹ ማየት ይቻላል።

“ኢትዮጵያውያን የማንንም ሀገር ወረርሽኝ የባዕዳንን ቅርስ የወደሙበት ኢጋጣሚ በታሪክ አልተጻፈም። ግፉኝን ለመታደግ ወይም ሰላም ለማስከበር ካልሆነ በስተቀር። በተቃራኒው ግን በርካታ ሀገራት ኢትዮጵያን ለመውረር፤ ቅርሶቿን ከማውደም የታቀቡበት ዘመን የለም። ከቶ ለምን ይሆን?” አለ ሲሳይ በሐሳቡ፡

ከአንድ ሰዓት በኋላ በደሴት ላይ ካለችው ከገሊላ ማርያም ገዳም ፊት ለፊት በስተምዕራብ በኩል በማራኪ ደን የተሸፈነ ኮረብታ ታየ።

“ያ ነው የሱስንዮስ ቤተ መንግሥት” አለው አስጎብኝው በእጁ እያመላከተ።

ሲሳይ ከመጓጓዱ የተነሣ።

“ከጀልባ ወርደን ወደ ቤተ መንግሥቱ እንወጣለን አይደል?” አለው።

“ኋላ ለምን መጣን?” አለ አስጎብኝው በፈገግታ።

ካፒቴኑ ጀልባዋን በኮረብታው በስተቀኝ ጦርዝ በኩል አስጠግቶ አቆመላቸው። ከጀልባዋ ወርደው ቀጭን የእግር መንገድ ተከትለው መጀመሪያ ወደ ምዕራብ ከዚያም ወደ ምሥራቅ ታጥፈው ዳገቱን መውጣት ተያያዙት። ወደ ላይ ሲወጡ ደኑ ተመንጥሮ በቆሎና ማሽላ ተዘርቷል። እረኞች ከዚህም ከዚያም ማማ ሠርተው ወፍና ጦጣ ይጠብቃሉ። አቶ ዐወቀ አረጋ የሚባል አርሶ አደር “የባህልና ቱሪዝም ኃላፊዎች ከብት ወደ ቅርሱ እንዳይገባ እንድጠብቅ ወዲህም ቱሪስት ሲመጣ እንዳስተናብር ወክለውኛል” ብሎ ተዋወቃቸውና አብሮ ተጓዘ።

ማሳውን ጨርሰው ደልዳላው የኮረብታው አናት ላይ ሲደረስ የዐፄ ሱስንዮስ ቤተ መንግሥት ከፊል ግድግዳው ቆሞ በአብዛኛው ፈራርሶ ይታያል። የወረዳው ባህልና ቱሪዝም አሠራው የተባለውን

መናኛ የድንጋይ ካብ አልፈው ወደ ፍርስራሹ ተጠጉ።
አስጎብኚው ተሻገር፡-

“እንግዲህ ዐፄ ሱስንዮስ በጎንደር አካባቢ ካሠሯቸው ቤተ መንግሥቶች አሮጌው ጎርጎራ የሚባለው ይህ ነው። በስፔናዊው የሥነ ሕንፃ ባለሙያ ጴጥሮስ ጳውሎ ተነድፎ የተገነባው ይህ ቤተ መንግሥት ዋናውን የንጉሥን ባለ ሁለት ፎቅ እልፍኝ፤ መኝታ ቤት፤ ማዕድ ቤት ጨምሮ በርካታ ክፍሎች ያሉት የእንግዳ ማረፊያ፤ የመሰብሰቢያ አዳራሽ እንዲሁም በድንግል ማርያም ስም የታነዐ ቤተ መቅደስ ነበረው። በዐሐይ ኃይል በሚሞቅ ውኃ አገልግሎት የሚሰጥ መታጠቢያ ቤትም ነበረው። ከዚህ በስተምዕራብ ደገሞ የፈረሶች ማደሪያ ያካተተ ውብ ቤተ መንግሥት ነበር። በወቅቱ በአካባቢው የወባ ትንኝ በብዛት ስለነበረበት ሠራዊቱ መቋቋም አልቻለም ነበር። በተጨማሪም አፄ ሱስንዮስ ካቶሊክ ሆነዋል በመባሉ በአካባቢው ተቃውሞ አይሎ ስለነበር ቤተ መንግሥታቸውን ወደ ደንቀዝ ለማዛወር ተገደዋል” አለና አንድ በአንድ ሕንፃዎቹን አስጎብኘው።

ከአምስት ዓመታት በኋላ፤ እንዲያፈራርሰው እንኳን ለምልክት የቆሙት ግድግዳዎች ውበታቸው ያስደንቃል። እንደ ጎንደር ግንቦች በድንጋይና በኖራ የተሠሩ ቢሆንም ውስጣቸው በማራኪ የጅጥሰም ቅርፃ ቅርፅ የተዋበ ነበር።

ይህ የሱስንዮስ ቤተ መንግሥት በሰሜናዊ ጣና ዳርቻ ተራራማ ስፍራ ሆኖ ሰርጥ ላይ የተገነባ ነው። በምዕራብ በኩል ከየብሱ ጋር የተገናኘ ሲሆን ሦስት አራተኛው የኮረብታው አካል በሐይቁ የተከበበ ነው። ከቤተ መንግሥቱ ማዕከላዊ ቦታ ላይ ቆሞ አካባቢውን ለሚቃኝ ሰው ስፍራው አጅግ በተካነ የሥነ ሕንፃና ሥነ ውበት ባለሙያ ምክር እንደተመረጠ ይረዳል። ዐፄ ሱስንዮስ ለመልክአ ምድር ውበት ትኩረት የሚሰጡ እንደነበሩ ያሠሯቸውን አብያተ

መንግሥት ያየ በቀላሉ ይገነዘባል። በተለይ ለጣና ልዩ ፍቅር የነበራቸው ይመስላል። ለዚህ ስፍራ ጣና ውበቱንና ግርማውን ሁሉ ችሮታል። በሥራ ለደክመ አእምሮ ዕረፍት ለመስጠት፣ በጥልቅ አስቦ ንድፈ ሐሳብ ለማመንጨት፣ በሰከነ ስሜት ለመመካከር እንዲዚህ ያለ ስፍራ ብርቅ ነው። ዘመንን ከታሪክ፣ የሰውን ጥረት ከተፈጥሮ ስጦታ ጋር የሚያጣምር የምክክርና የዕረፍት ማዕከል ሆኖ ሊያገለግል ይችል ነበር። አስተዋሽ የሌለው ባድማ መሆኑ ግን ያንገበግባል።

ሲሳይ ሁሉንም በአድናቆት ሲመለከት ቆየና የጉዞው ዓላማ ወደ ሆነችው ቤተ መቅደስ ፍርስራሽ ላይ ትኩረቱን አደረገ። አሁን ሦስቱም የመላምቱ መመዘኛዎች ተሟልተዋል። ቤተ መቅደሷ ከቤተ መንግሥቱ መሐል ላይ ከንጉሡ እልፍኝ በስተምሥራቅ በኩል በግምት ሃያ ሜትር ርቀት ላይ ትገኛለች። ከጀርባዋ የእንግዶች ማረፊያ የተባለው ባለብዙ ክፍል ሕንፃ አለ።

በአራት ማዕዘን ቅርፅ የተሠራችው ቤተ መቅደስ 6 ሜትር በ 6 ሜትር ስፋት ሲኖራት የሕንፃው ግድግዳ ግማሹ ድረስ ግንቡ እንደቆመ ነው። ሲሳይ ዳዋውን እየጣሰ ሁሉንም ግድግዳ መመርመር ጀመረ። በተለይ በስተሰሜን ያለውን ግድግዳ በጥብቅ ማሰስ ያዘ። በውስጥ በኩል ምንም የተለየ ምልክት የለም። በስተውጭ በኩል ደጋግሞ ሲመለከት ምንም የተጫረ ወይም የተሣለ ምልክት አጣ። ከዚህ ግድግዳ ሰሜናዊ አቅጣጫ ትይዩ ያልፈረሰ በቀስተ ዳመና አምሳል የተሠራ በር አለ። በበሩ በኩል ደኑን አልፎ ጣና ከርቀት ይታያል። ወደ በሩ አመራና ፊቱን ወደ ቤተ መቅደሱ አቅጣጫ መልሶ ሲያይ የተለየ ቀለም ያላቸው አምስት ድንጋዮች ከግድግዳው ላይ ያየ መሰለው። ተመልሶ ሄደና ሲያስተውል እውነትም አምስቱ ድንጋዮች የተለየ ቀለም አላቸው።

ከተገነቡ በኋላ የተቀቡ ለመሆኑ ፊቅፊቅ ሲያደርገው እንደሌሎቹ ድንጋዮች ዓይነት ናቸው። በደንብ ሲያስተውል የኤክስ ምልክት ይሠራሉ። አሁንም በጥንቃቄ ሲያስተውል የድንጋዮችን መጋጠሚያ ኖራ ተከትሎ ፒ የሚለው ፊደል እንደተቀረጸ አስተዋለ።

በደስታ መዝለል አምሮት ነበር። ግን ትኩረት ላለመሳብ ደስታውን አምቆ ያዘ። የቀረውን ነገር ሲያስተውል ከዚህ ግድግዳ ተነሥቶ በስተሰሜን በሚገኘው በር ሾልኮ ካርታው ላይ በተሰጠው ስኬል መሠረት ያገኘውን ርቀት ተጉዞ መድረስ ብቻ ነው። እንደገና በያዘው ጂ.ፒ.ኤስ አቅጣጫውን ሲያይ በርግጥም ባለቀስተደመናው በር ከግድግዳው ላይ ከተነቀሰው የኤክስና ፒ ምልክት አንጻር በትክክል ሰሜን አቅጣጫ የያዘ መሆኑን አረጋገጠ። በካርታው መሠረት ከኤክስና ፒ ምልክት ካገኘበት ግድግዳ ተነሥቶ የሰሜንን አቅጣጫን ተከትሎ በቀስት የተመለከተ ስለሆነ የኮከቡ ምልክት ለመድረስ ያለውን ርቀት ሲገምት ጥቅጥቅ ያለው ደን ውስጥ ሊያስገባው እንደሚችል ገመተ።

ለማንኛው በጠዋት ሌላ ጀልባ ተከራይቶ ብቻውን ለመምጣት አሰበ። አስጎብኘው ተሻገር ገለጸውን ጨርሶ የበቆሎ አገዳ ሊቀበል ወደ እረኞቹ ስለሄደ አቶ ዐወቀና እርሱ ብቻ ነበሩ።
“አቶ ዐወቀ! በዚህ በኩል ደኑን ውስጡን ማጥናት እፈልግ ነበር?” አለው።

“ኦሯ! እንዴት ብለህ?”

“ምን ችግር አለው” አለ ሲሳይ።

“የዘንዶ ስፍራ እኮ ነው ጋሼ” ።

“አማራጭ የለኝም። ማየት አለብኝ። መቼም ሥራ ሲሆን ምን ታደርጋህ” አለ ሲሳይ።

“እሱማ ነው። አሁን ደሞ ሰዓቱ ግምፍ ቀትር ሆነ። መንቀሳቀሻው

ነው እና ባይሆን..." ሲል፤

"አይ አሁን እኮ አይደለም። ነገ በጠዋት መጥቼ ነው እንጅ" አለ ሲሳይ።

"ባይሆን እንደዚያ ይሻላል" አለ ።

"እና እባክህ የድካምህን እክፍላለሁ አብረኸኝ ብትውል" አለ ሲሳይ ቁመናው ቆፍጠን ያለ አነጋገሩ ቅንነትን የተላበሰ ስለሆነ ዘንዶ በተናኮል እንዲህ ያለ አጋር ያስፈልጋል ብሎ።

"ከረ ምን ችግር አለው? በነጣስ ቢሆን እናንተ ለእኛ ብላችሁ አይደል ተሩቅ ለጥናት የመጣችሁ?" አለ በየዋህነት።

"ግዴለም! አብረኸኝ መዋልህ ለእኔ ትልቅ ውለታ ነው። ገንዘቡ ብዙ ችግር አይደለም" አለና በጠዋት እንደሚመጣ ተቀጣጥረው ወደ ወደቡ ወረዱ።

ሲሳይ እጅግ ማራኪ የሆነውን የቤተ መንግሥት ይዘት ከፍርስራሹ ጋር በአእምሮው እያመላለሰ ጀልባው ላይ እንደወጣ የሚከተለውን በማስታወሻው አሠፈረ።

"ከእስፔን አርክቴክት አስመጥቶ ግሩም ቤተ መንግሥት ያሠራው የሱስንዮስ ልጆች በቤተ መንግሥቱ ግቢ ማሸላ ዘርተው ማማ ሠርተው ወፍና ጦጣ ይጠብቃሉ። ከእጅ ወደ አፍ ለሆነ ኑሮ የቅድመ አያታቸውን ታሪክ ያንሳቁላሉ። በዘመን ወደ ኋላ ከፋኛ ተንሸራተው የተደላና የጥበብ የነበረውን ስፍራ ብናኝ አዝመራ ዘርተው ድህነትን ያባብላሉ። መንግሥታችን ካለፈ ታሪካችን ጋር የተጣላ ይመስል ዘወር ብሎ አያየውም። አቅም ያለው ዜጋም ቂጥ ጥሎ ከንንብ እንዲሉ ጥንታዊ አኩሪ ቅርሱን ዘወር ብሎ ሳያይ በውጪ ሀገር ሊዝናና የኬሚካል ክርፋታቸውን በኤርፍሬሽን የሚከልሉትን የዱባይና የአውሮፓ ሆቴሎችን ያሠሳል። ለሀገሩ

ውብ መስህብ ጥቂት ብሮች ሲጠየቅ ቡራ ከረዩ የሚለው ሁሉ ለብልጭልጭ ዓለም የሌለ ዶላር ወስዶ ይረጫል። «አሽቃባጭ ዝናብ ወንዝ ዳር ያካፋል» አለች አክስቱ!»

ጎርጎራ ሲደርሱ ለአስጎብኝው ተገቢውን ክፍያ ከፈለገና ከልብ አመስግኖ ለባለጀልባውም የጀልባውንም ኪራይ ከፈሎ አሠናበታቸው። ምሽት ላይ ሌላ ጀልባ ተነጋግሮ አመቻቸ።

በማግስቱ በጠዋት ወደ ሱስንዮስ ቤተ መንግሥት ገሠገሠ። ከወደቡ ሲደርሱ አቶ ዐወቀ በአጭር ታጥቆ ሲጠብቃቸው ደረሱ። በእርፍ የተዋደደ ማረሻና ትንሽ መጥረቢያ ይዟል።

ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ “ለምንህ ነው?” አለው ሲሳይ ማረሻውንና መጥረቢያውን እያመለከተ።

“አዋ! ያ ካይሲ ከተገኘ ማርከሻው ይሄ ነው” አለ ቆፍጠን ብሎ ማረሻውንና መጥረቢያውን እያወዘወዘ።

ሲሳይ ልቡ ሞላና “በል በጠዋቱ እንጀምር” አለና ወደ ኮረብታው ሲወጣ ሲል፡-

“እረገኝ! ደኑን መስሎኝ የፈለክ?” አለ አቶ ዐወቀ።

“እኮ ነው” ።

“ዛዲያ ለምን በስተዚህ አንገባም” አለ ወደ ምሥራቅ እያመላከተ።

“ከይደለም! ከላይ ጀምረን ወደ ታች ነው የምንወርድ” አለ ሲሳይ በአቅጣጫና በልኬት መመራት ስላለበት።

በዚህ መሠረት ዳገቱን ወጥተው ከቤተ መንግሥቱ ፍርስራሽ ደረሱ። ከቤተ መንግሥቱ መካከል ላይ ካለችው ቤተ መቅደስ

ግድግዳ ትናንት ፈልጎ ካገኘው ከኤክስና ፒ ምልክት ስር አቅጣጫና ርቀቱን ጂፔኤሱ ላይ ሞልቶ በስተሰሜን ቁልቁል ወደ ደኑ አመሩ። ከደኑ ሲገቡ፡-

“ቆይማ እኔ ተፊት ልሁን” አለ አቶ ዐወቀ። ያው ኃላፊነቱን መውሰዱ ነበር።

ቁጥቋጦውን በማረሻው እያተራመሰ ወደ ፊት ቁልቁል ሲራመድ ሲሳይ አቅጣጫውን ይዞ ይከተላል። የሆነ ቦታ ደርሰው አቶ ዐወቀ የሆነ ቁጥቋጦ ሲመታ የዕባብ መዓት በያቅጣጫው ይፈተለክ ጀመር። በርከት ብለው የመገኘታቸው ምክንያት ቀዝቃዛው የክረምት ወራት አልቆ ሞቃቱ የመኸር ወቅት ላይ ስለነበር በቅዝቃዜው አሸልበው የሚከርሙት ደመ ቀዝቃዛዎቹ እባቦች ተነቃቅተው ርቢ የሚጀምሩበት ወቅት ወዲህም ስፍራው የተገለለ የማይረበሽ ስለነበረ ነው።

“ታባህን” ይላል አቶ ዐወቀ። መቼም ፍርሃት የሚባል የፈጠረበት አይመስልም። የሲሳይን መደናገጥ ሲያይ፡-

“አይዞህ! ምናባቱ ያደርግሃል፤ ብቻ እንዳትረግጠው እያስተዋልክ” አለ።

የጎማ ነጣላ ጫማ በቁምጣ ሱሪ ያደረገው አቶ ዐወቀ ሙሉ ጅንሰ ሱሪና ቡትስ የመስክ ጫማ ላደረገው ለእርሱ መጨነቁን ሲያይ ሲሳይ አንጀቱ ተላወሰ።

በልቡ “ጀግና እኮ ሩህሩህ ነው” አለና “እሽ! አንተም ተጠንቀቅ” አለ ሲሳይ። አቶ ዐወቀ በዕባብ ቢነደፍ ፀፀቱ መቼም እንደማይወጣለት እያሰበ።

ዋርካ፣ ዋንዛ፣ ሠሣ፣ ቃዎ፣ ደቅማ፣ ግራርና ሌሎች ዛፎችና በርካታ የቁጥቋጦና የሐረግ ዝርያዎች አሉት። እድሜ ጠገብ ዛፎች የሞላበትን ደን አዋግደው ሐይቁ ዳር ደረሱ። እንደ ዕድል ሆኖ ዘንዶ አላጋጠማቸውም። ምናልባት አቶ ዐወቀ እንዳለው በጠዋት ስላለፉ ይሆናል። ወደ ሐይቁ ሲጠጉ አቶ ዐወቀ ፡-

“ቆይ አንድ ጊዜ! ያች ኃይለኛ ትኖር ይሆናል” አለ።

“ማን?” አለ ሲሳይ።

“ጉማሬይቱ! ተዚህ አካባቢ በማለዳ ወጥታ ሣር ትበላለች። ቀስ ብዬ ልያት” አለና እየተሳበ አካባቢውን ሲቃኝ ቆየና “የለችም ና” አለ።

ትንሽ እንደሄዱ ከሐይቁ ሦስት ሜትር አካባቢ ሲቀር ጅጁኤሱ ከተፈላጊው ስፍራ መድረሱን ምልክት ሰጠ። “ሐይቁ በዘመን ብዛት መጠኑ ሊጨምርም ሊቀንስም ይችላል” አለና ሲሳይ አካባቢውን አስፍቶ በጥንቃቄ ማሰስ ጀመረ።

አቶ ዐወቀ በስተደኑ በኩል ሆኖ እንደተለመደው ቁጥቋጦውን እየመታ ዘንዶ አለመኖርን በንቃት ያስሳል። ትኩረቱ ሁሉ የዘንዶውን ጥቃት ለመመከት ስለሆነ ሲሳይ ስለሚሠራው ግድ አልነበረውም።

ሲሳይ በበኩሉ እያንዳንዱን ስፍራ በጥንቃቄ መቃኘት ያዘ። ወዲያና ወዲህ ሲባዝን ቆይቶ ምንም ነገር ሲያጣ ተስፋ ቆርጦ ቁጭ አለ። ድንገት በግማሽ ከሐይቁ ሥሩን የሰደደ አንድ የደቅማ ዛፍ ትኩረቱን ሳበውና ጠጋ ብሎ መመልከት ጀመረ። ከብዙ አሰሳ በኋላ በዘመን ብዛት የዛፋ ሥር ወፍሮ ሊያጠልመው የተቃረበ የብረት ችካል አገኘ። ጫማውን አወለቀና ውኃው ውስጥ ገብቶ ከሐይቁ በኩል ሲዳብስ መሬት ላይ የተተከለ ረጅም የብረት ችካል

መሆኑን ተረዳ። እጁን በደንብ ሰዶ ሲዳብስ ሠንሠለት ታስሮበታል። ሠንሠለቱን ለመሳብ ሲሞክር ወደ ሐይቁ ገባ ብሎ ከሆነ ነገር ጋር እንደታሠረ ገባው። ትንሽ ወደ ሐይቁ እስከ ወገቡ ተነክሮ ራሱን ብሎ ሲነካካው ሠንሠለቱ ወደ ሐይቁ ጥልቅ እንደገባ ዐወቀ።

“ዋና አውቃለሁ። ውኃ ውስጥ ግን ምን ያክል ደቂቃ መቆየት እችላለሁ? ግፉ ቢል አንድ ሁለት ደቂቃ ነው። በዚህ ጊዜ ውስጥ ምን ያክል አሠሣ ላደርግ ነው?” እያለ ሐይቁ ውስጥ እንደቆመ ከራሱ ጋር ምክክር ያዘ።

“አቶ ዐወቀ ጣና ዳር ያደገ በመሆኑ ብዙ ሊቆይ ይችላል። ግን ለእርሱ መንገር ምሥጢሩን ማባከን ይሆናል” አለ።

አቶ ዐወቀን አለማመኑን ሲያስብ ይሉኝታ ቢስ የሆነ መሰለው። እራሱን ለዘንዶ እና ዕባብ መንጋ አጋልጦ ከፊት ለፊት የሚሄድን ሰው አለማመን ምን ይባላል? ችግሩ አቶ ዐወቀን ማመንና አለማመን አይደለም። ችግሩ እርሱ ደግሞ ሌላ የሚያምነው ሰው ይኖረውና በቅብብሎሽ ብዙ ሰው ዘንድ ሊዳረስ መቻሉ ነው። ከአፍ የወጣ ካፋፍ ነውና። ምሥጢር ምሥጢርነቱ የሚጠበቀው በአንድ ሰው ልብና አእምሮ ብቻ ነው። ከአንድ ሰው በላይ ያወቀው ምሥጢር የጊዜ ጉዳይ እንጂ ዘላቂ ይሆናል ተብሎ አታሰብም።

ሲሳይ በዚህ ሐሳብ ተውጦ ከሐይቁ ውስጥ መቆሙን እንኳን ረስቶ እስከ ወገቡ ውኃው ውስጥ እንደተነከረ ፈዝዞ ቁሟል። አቶ ዐወቀ በተጠንቀቅ ከቆመበት ከደኑ ውስጥ ፊቱን ወደ ሐይቁ ሲያዞር ሲሳይ ሐይቁ ውስጥ እንደተደገመበት ሰው ተገትሮ ሲያየው በእጅጉ ደንገጠና እየሮጠ ወደርሱ ተጥግቶ ፡-

“በስመ አብ ወወለድ ወመንፈስ ቅዱስ! አይዞህ ና ወደ ዚህ” አለ እጁን እየዘረጋለት።

“አይ ደኅና ነኝ እኮ፤ አውቄ ነው የገባሁት” አለ።

“ምነው ምነው ሳታማክረኝ ዝም ብለህ ትገባለህ? ኸረ ገና! አንተዬ ምንያለኸው ነህ!” አለ አቶ ዐወቀ መጨነቁን በሚገልጽ ሁኔታ።

“ይቅርታ ያየኸኝ መስሎኝ ነበር። ለማንኛውም ውኃ ዋና ስለምችል አደጋ የለውም ብዬ ነው” አለ ሲሳይ ወደ ዳር እየወጣ።

“ዋና መቻልህ አይደለም ቁም ነገሩ። ጉዳዩ ሌላ ነው” አለ።

“ምነው ችግር አለ እንዴ?” አለ ሲሳይ።

“አየህ በስተዚህ በኩል ተሐይቁ ውስጥ ሌሊት (እራ.. ኡ.ኡ.) የሚል ድምጽ እንሰማለን። አንዳንድ ሰዎችም ሌሊት ላይ መብራት ሲበራ እናያለን ይላሉ። እና በዚህ የተነሣ በዚህ በኩል ሐይቁን እንደፍረውም” አለ እየተሳቀቀ።

“እንዴ ምን ሊሆን ይችላል ብላችሁ ነው?” አለ ሲሳይ።

“አይ ጋሼ! ጅኒው ነው እንጂ ሌላማ ማን ይሆናል” አለ።

“እንዴ! ጣና እኮ ቅዱስ ሐይቅ ነው እየተባለ፤ ወዲህ ስንት ገዳማት ባሉበት ቦታ እንዴት ይሆናል?” አለ ሲሳይ በማቃለል።

“አይ ጋሼ እሱም እኮ የሚፈልገው እንደዚህ ያለውን ቦታ ነው። ዛሬማ ቤተሰቢያኑስ ድረስ ገብቶ ማበጣበጡን መች ተዎ ብለህ ነው?” አለ አቶ ዐወቀ።

ሲሳይ የሰማውን ነገር ብዙም ቁምነገር አልሰጠውም። እንደዚህ ዓይነት ትርክቶችን እየሰማ ያደገ ስለሆነ ከተረትነት አያልፍም ብሎ ወደ ጉዳዩ ቀልቡን መለሰ።

በጥልቀት ሲያስብ ቆየና በተገቢው መንገድ ለማወቅ የመጥለቂያ መሣሪያና ሌሎች ነገሮች (Water Diving Equipment) እንደሚያስፈልጉት አስቦ ወደ ባሕር ዳር ለመመለስ ወሰነ።

“አቶ ዐወቀ! ለዛሬው የቤተ መግሥቱ ግቢና የደኑ ጥናቱ አብቅቷል። አሁን የሚቀረኝ የሐይቁን ውስጥ ማጥናት ነው” አለ።

“እርሱ! ተሐይቁ ውስጥ ደሞ ምንድንን ነው የምታጠናው?” አለው በመገረም።

“ሳይንስ ነው። እ... ሐይቁ ውስጥ ያሉ ሕይወት ያላቸውን ነገሮች መመርመር ነው” አለ። መቼም እዚህ ሀገር ሳይንስ ለኅብረተሰቡ የማይገለጥ የማይጠየቅ አስማት ተደርጓል።

“እ... ደግ ነው። ብቻ ወደዚህ እንዳትቀርብ ” አለና “ዛሬያ መቼ ልትሠራው ነው” አለ።

“መሣሪያ ስለሚያስፈለግ ባሕር ዳር ሂጄ ማምጣት አለብኝ” አለውና ጫማውን አደረገ።

ጀልባው ወዳለበት ወደብ ሲያመሩ፡-

“አቶ ዐወቀ! ምናልባት ከሦስት ቀናት በኋላ እመለስ ይሆናል። ስመጣ ምን ሳምጣልህ?” አለው ሲሳይ።

“እርሱ! በደገና ተመለስ እንጅ ደሞ ምንን ልታመጣልኝ ኖሯል” አለ።

“ግዴለም ደስ ያለህን ንገረኝ” አለው ከልቡ።

ብዙ ከተግደረደረ በኋላ “እንዳው... ማለዳ ሐይቁ ውርጩ መከራ ነው። ተሆነልህማ እንዳው... ካቦርታና ቦት ጫማ ብታመጣልኝ?” አለው።

“በጣም ቀላል ነገር ነው። አመጣልሃለሁ” አለና “ በል ለዛሬው ድካምህ ” ብሎ ሁለት መቶ ብር ሲሰጠው አልቀበልም አለ።
 “ምንው የምትችገር? ካቦርታ ብየህ መስሎኝ” አለ።

“ይሄ የሥራህ ነው። ካቦርታውና ቦቱ የወዳጅነት ነው” አለና በግድ እጁ ላይ አድርጎለት ጀልባው ላይ ተሳፈረ።

ምዕራፍ ፩

ትናንት ማለዳ ላይ በድንግዝግዝ ስሜት የጀመረው ፍለጋ ዛሬ በቀኑ መገባደጃ ላይ በወርቃማ አጋጣሚ ተጠናቋል። የመጨረሻው መጀመሪያ ላይ እንደሆነ ሲያስብ እፎይታ ተሰማው። እንደተለመደው በመዝናኛው ክበብ ራቱን በልቶ መጭውን ዕቅዱን ለማውጠንጠን ይረዳው ዘንድ ወደ አትክልቱ ስፍራ አመራ። እርሱ የፈለገው ከጣና ሞገድ ጋር በጸጥታ የሐሳብ ሰንጠረዥ መጫወት ነበር።

ከአትክልቱ ስፍራ ሲደርስ አራት ወጣቶች ከአንድ ጎልማሳ ጋር ተቀምጠው የሞቀ ክርክር የሚመስል ጨዋታ ይዘዋል። በመናፈሻው ስፍራ እዚህም እዚያም የተተከሉት የኤሌክትሪክ መብራቶች በሚረጩት ደካማ ብርሃን ሲታዩ ደኅና አለባበስ ያላቸውና የተማሩ ይመስላሉ። ጎልማሳው ጠቆር ያለ ፎጣ ተከናንቧል። ፊቱ በደንብ አይታይም። ሁሉም ለስላሳ መጠጦች ይዘው በስሜት ያወራሉ። ሲሳይ መጀመሪያ እንዳያቸው ያው የተለመደው የወጣቶች አጀንዳ

የአውሮፓ እግር ኳስ ክርክር መስሎት “የዲሞንቴስ ዘመን፤ የአህያ ጥላ ትርክት” አለ በምፀት።

ዲሞንቴስ ከክርስቶስ ልደት በፊት በግሪክ ይኖር የነበረ የሕግና የሞራል ተቋርቋሪ ሰው ነበር። የግሪክ ሰዎች ያለባቸውን ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊና ሥነ ልቡናዊ ችግሮች በግልጽ ለመናገር ይሞክር ነበር። በአንድ ወቅት ስለዚህ ጉዳይ ለመናገር የሕዝብ ጉባኤ ላይ ቀርቦ ቢጠይቅ ሁሉም ትኩረት ነፈጉት። ወዲያው ጮክ ብሎ የሚከተለውን ታሪክ መናገር ጀመረ።

“የሀገሬ የግሪክ ሰዎች ሆይ! አንድ ሰው ብዙ ጓዝ በራሱ ተሸክሞ ሲሄድ አንድ ሌላ ሰው ሌጣ አህያ እየነዳ በመንገድ ሲሄድ አገኘና ‘አህያህን አከራየኝ ጓዜን ልጫንባት’ አለው። በዋጋ ተስማምተው ጓዙን ጭነው ብዙ ከተጓዙ በኋላ የፀሐይ ንዳድ የበዛበት በረሃ ቦታ ደርሱ። ከመዛገባቸው የተነሣ ከፀሐይ ቃጠሎ ለማረፍ ጥላ ቢጤ ቢፈልጉ አጡ። በዚያ ጭው ባለ በረሃ ያለው መጠለያ ነገር ቢኖር የአህያዋ ጥላ ብቻ ነበር።

የአህያዋ ባለቤትም፡- ‘በል ወዳጄ ዞር ዞር ብለህ መጠጊያ ጥላ ፈልግ፤ እኔ ከአህያዬ ጥላ ትንሽ ማረፍ እፈልጋለሁ’ አለው።

ያኛው መንገደኛም ‘እንዴ! ይልቁንም አንተ ዘወር ዘወር ብለህ እንድትፈልግ እመክርሃለሁ፤ ለዚህ ጉዞ አህያዋን ስለተከራየሁህ ከጥላው ማረፍ ያለብኝ እኔ እንጅ አንተ አይደለህምና’ አለው።

“እንዴ እኔ አህያዋን እንድትጭናት አከራየውህ እንጅ ጥላዋን ጨምራ አላከራየውህም” በማለት ክርክር ጀመሩ። እናንተ የግሪክ ሰዎች ሆይ እስኪ ፍረዱ ከአህያዋ ጥላ ማረፍ ያለበት ማነው?” አላቸው።

በዚህ ወቅት ከዚያ የተሰበሰበው ሰው ሁሉ ፍጹም ትኩረት ሰጥቶ በሁለት ጎራ ተከፍሎ ፤ በክርክር ይታመስ ጀመር። ቆዩና “ንገረን እንጅ? ለማነው የሚገባው?” እያሉ ሕዝቡ ሁሉ በትኩረት ያዋክቡት ጀመር።

በዚህ ጊዜ ፈላስፋው “የግሪክ ሰዎች ስለራሳቸው ሲነግሯቸው ስሜት ሳይሰጣቸው፤ ስለ አህያ ጥላ ሲነግሯቸው ግን ሐሳባቸውን ሰብስበው ጎራ ለይተው ይወያያሉ” አለ ይባላል።

“እኛም ብዙ ጉዳይ እያለብን፤ የቤት ሥራችንን ሳንጨርስ ስለአውጭን እግር ኳስ ሊግ፤ ስለአሜሪካ ፊልም ተዋናዮች፤ ስለ ሳዳምና ጋዳፊ አምባገነንነት፤ ከሊቅ እስከ ደቂቅ፤ ከመንደር ሥራ ፊት ወሬኞች እስከ ብሔራዊ ጋዜጠኞች ድረስ አጀንዳ አድርገው ይራከቱበታል። ስለ ማኅበረሰባዊ ሕመማችን፤ ስለ ተፈጥሮ ሀብት አያያዛችን፤ ስለ ብዝሃ ሕይወታችን ውድመት፤ ስለ ባህላዊና ታሪካዊ እሴታችን መጻፍ መተረክ ኋላ ቀርነትና አክራሪነት ሆኖ ተፈረጀ” በማለት የሚያማርረው ሲሳይ ይህን ለመሸሻ ከወጣቶቹ ለመራቅ ሲዘጋጅ ድንገት አንደኛው ወጣት የሚያወጣቸው ቃላት ትኩረቱን ሰንገው ያዙትና ወንበር ስቦ በእቅራቢያቸው ተቀመጠ። ትኩረታቸውን እንዳይስብ የያዘውን ማስታወሻ ገልጦ የሚያነብ መስሎ እዝን ልቡናውን አቅርቦ አካሉን አርቆ ተቀመጠ።

ቀጠለ አንደኛው ወጣት፡

“...ድጋፍ ሲሆን ሕዝቡ፤ ተቃውሞ ሲሆን አንዳንድ ሰዎች፤ ጥቂት ግለሰቦች፤ ውሳኔን፤ ንዑሳን ክፍሎች ይባላል።

ሕዝብ የሚባለው ማነው? ሕዝብ የሚሆነው ስንት ሰዎች ሲሆኑ ነው? የሕዝብ ድምፅ መሆኑን በምን ይታወቃል?

አንድ መቶ የማይሞሉ ጎረቤቶችና ኮረዶች በተዘጋ አዳራሽ ያጨበጩበት ዘፋኝም፤ ተዋናዩም ተነሥቶ ሕዝቡ የሚሰጠኝ ሞራል በጣም የሚገርም ነው። ዋናው ሀብቴ የኢትዮጵያ ሕዝብ ነው ይላል። አንዳንዱ እርሱ ሥልጣን ሲያገኝ ጠቅላላ የብሔሩ ሰው ሁሉ ሥልጣን ላይ የወጣ የሚመስለው፤ እርሱ ሲያልፍለት ሕዝቡ ሁሉ ያለፈለት የሚመስለው፤ በአንጻሩ እርሱ ሲጎድልበት ሕዝቡም አብሮ የጎደለበት የሚመስለው አለ። በባዶ ሜዳ ያዙኝ ክበቡኝ የሚል ራሱን ሙሴ አድርጎ ከኋላው መላው እስራኤል በምድረ በዳ የእርሱን በትር አምኖ የተከተለው የሚመስለው እንደ ሲሞን መሰሪ ራሱን ባዶ አየር ላይ የሚያንሳፍፍ ጴጥሮስ ሲመጣ ወርዶ የሚፈጠፍ ስንቱን አየን።

እር እንዲያው ለመሆኑ ሕዝብ ይወደኛል ለማለት፤ የሕዝብ ይሁንታ አገኘሁ ለማለት ልኩ ምንድን ነው?” ሲል ጠይቆ ጨረሰ። ሌላኛው ወጣት ተቀብሎ “ገዢውን ፓርቲ ተመልከት። አንድ ፖሊሲ የሚከተሉ የአንድ ፓርቲ አባላት ቢሆኑም እንኳን ፖሊሲውን የመረዳት ልኩና የማስፈፀም አቅሙ ከአባላቱ መካከል በውድድር መፈተሽ ነበረበት። በየደረጃው ያሉ መሪዎች የግል ራዕይና ግብ ኑሯቸው ሳይሆን በዐመፅና መጠላለፍ ጎርፍ እየተገፉ ወደ ሥልጣን የመጡ ናቸው። እናም ሥልጣኑን ሲይዙት ግራ ይጋባሉ። ከየት መጣ ሳይባል ዝንጀሮ አንከባሎ እንደሰደደው መርግ ሀገራዊ ኃላፊነት እጃቸው ላይ ድንገት ይወድቃል። የሚሠሩትን አያውቁምና ገሚሱ ወደ ዝርፊያ ይገባል፤ ገሚሱ ደግሞ በስብሰባ

መጋረጃ ራሱን ደብቆ የሥልጣን ዘመኑን (የተከበረ በዘኔ) ሆኖ ይገፋል። በዚህ ሁኔታ በተገነባ ሥርዓት ውስጥ ከመካከላቸው ለሀገር ለወገን የሚቆረቆሩና የሚሠሩ እንኳን ቢኖሩ እንዲያሳጧቸው አዋክበው ከመድረክ ያገልጋቸዋል።

ተቃዋሚ ተብለው በፓርቲ የተደራጁ ፖለቲከኞችንም ተመለከት። ከጉባኤያቸው ማግስት ተከፋፈሉ ተጣሉ ሲባል ነው የምትሰማው። ተቃዋሚ ፓርቲዎች ከጥንካሬያቸው ይልቅ ቁጥራቸው እየበዛ አንኳን ዝርዝር የፖሊሲ አማራጮቻቸውን ስማቸውንም ለማወቅ ችግር ሆኗል። አንድ ሆነው የተበተነውን ሕዝብ ወደ አንድነት ያመጡታል ሲባል መወያየትና መደማመጥ ተስኗቸው ራሳቸው ሲበታተኑ አይተናል። የበለሳው ጥጥ ማለት ናቸው” አለ በቁጭት።

“ምንድን ነው ደግሞ የበለሳው ጥጥ?” አለ ጎልማሳው በእርጋታ። ወጣቱ መለሰ፤ “በደጋው እብናት የሚኖሩ አንድ አዛውንት ልጃቸው ብለሳ ወርጄ ጥጥ ለቅሜ ትንሽ ብር አጠራቅሜ ልምጣ ይላቸውና መርቀው ይሸኙታል። ልጄ በሳምንቱ ተመልሶ ከች ይላል። (ምነዋ በቶሎ መጣህ? ቢሉት ሕባ! ጥጡን ብርድ መቶት ዘንድሮ የሚለቀም ምርት የለም) ይላቸዋል። እርሳቸውም በመገርም አይጥጥ! ጋቢ ሆኖ እኛን ከብርድ ያድናል ስንል እራሱን ብርድ መታው አሉ ይባላል” አለ በምሬት።

“ምሁሩስ ቢሆን” አለ ሦስተኛው ወጣት ደግሞ፤- “ምሁሩም ቢሆን መስሎ የሚታይ እንጅ ሆኖ የሚገኝ አልሆነም። የሀገራችን ምሁራን ዕውቀት በአብዛኛው ከተግባር ያልተዋሐደ ቲዮሪ ነው። ቲዮሪውም ቢሆን ዝርዝር የሌለበት ነሲብ ነው።

በዚህ ዘመን ወጣቱን የሚያማልለው ማነው? በሰው አፍ እንጂ በሰው ልብ የማይኖሩ ሰሞነኛ ተደናቂ አርቲስቶች በስተቀር ወጣቱን የሚያማልል አርዓያ የሚሆን ሰው ጥራ እስኪ?

ከምሁር ሰትል አድርባይ፤ ከባለሀብት አቀባባይና አጭበርባሪ፤ ከባለሥልጣን ጉበኛ ያስገደለ ያሳሰረ ሲባል ነው የምትሰማው። የሃይማኖት መሪዎች በትል የመንግሥት ምስለኔ ናቸው ሲባል ነው የምትሰማው።

ለወጣቱ እንዴት አምታቶ ሠርቆ መክበር እንደሚቻል እንጅ ዝቅ ካለ ደረጃ ጀምሮ ሠርቶ ለፍቶ እንዴት መክበር እንደሚቻል የሚያሳይ ብዙ የለም። ባለሥልጣን ሆኖ እንዴት በብርሃን ፍጥነት ራስክን ከሕዝብ ለይተህ ኑሮህን እንደምትቀይር የሚያሳይ እንጅ እንዴት ሕዝብን ማገልገል እንደሚገባ የሚያሳይ አለ ለማለት ይከብዳል።

ባለፈ ጀግኖቻችን እንዳንኮራ እንኳን ካለፈ ታሪካችን ጋር ተጣላን። በዚህች ሀገር ምን ተስፋ ምን አርዓያ አለን? መሰደድን ብንመኝ፤ በሱስ ብንጠመድ፤ ማን ሊፈርድብን ይችላል?" አለ።

ወጣቶቹ እየተፈራረቁ ምክንያታዊ ብሶታቸውን ገነፈሉ። ሁሉም ሲናገሩ ከትከሻው ጀምሮ ጭቅላቱን በጥቁር ፎጣ ሸፍኖ በእርጋታ የተቀመጠውን ጎልማሳ እየተመለከቱ ነበር። ለጥያቄቸው መልስ፤ ለችግራቸው መፍትሔ የሚያመጣ እንደሆነ እንጂ ብቻ ትኩረታቸው እርሱ ላይ ነበር። እርሱም በትዕግስት ከአንድ ጊዜ በስተቀር ያለምንም ማቋረጥ ሲሰማቸው ቆይቷል።

ጉሮሮውን እንደመጥረግ (እህ.. እህ...) አለና በተራው ቀጠለ። “ወንዶቹ ብሶታችሁ መነሻ ያለው፤ ቁጭታችሁም ተገቢ ነው። ያላችሁት ሁሉ ከሞላ ጎደል እውነት ነው፤ እዚህ ዘመን ላይ የሚታየውን በጭጋ ልንገልጸው የምንችል ይመስለኛል” አለ። ለመጀመሪያ ጊዜ አስተያየት ሲሰጥ የተሰማው ጎልማሳ የድምፁ

አወራረድ ለዛውና ግርማው የመደመጥ ሀይል አለው። ሲሳይ ጆሮው ተነቅሎ ወደ እነርሱ የሄደ መሰለው። ቀደም ብሎ ተዋውቆ አብሯቸው ቢቀመጥ በወደደ።

ቀጠለ ጎልማሳው፡- “በጨለማ ክፍል ውስጥ ሆነን የሌለን ሳይሆን በርግጥም ያለን መውጫ በር የሚፈልጉ ዜጎች ነን። እስክናገኘው ድረስ እንዳክራለን። ግን ልብ በሉ በሩ ስላለ ማግኘታችንና ብርሃኑን ማየታችን አይቀርም።

ያን ጊዜ ወጣቶች ያውቃሉ፤ ጎልማሶች ለእውነት ይቆማሉ፤ አዛውንቶች ለሠራው ምርቃት ላጠፋው ተግሣፅን በድፍረት ይሰጣሉ። የሃይማኖት አባቶች ለሞራልና ለእውነት ይቆማሉ።

በዚህ የጨለማ ዳሰሳ እውነትና ውሸት አይለይም፤ መቆምና መቀመጥ፤ መቅላትና መጥቆር፤ መለገምና መታተር ልዩነት አይኖረው ይሆናል። በዚህ ሁሉ ድንግዝግዝ ግን የተረጋገጠ ተስፋ አለ። የጨለማው ዋሻ፤ ድቅድቁ አዳራሽ መውጫ በር አለውና። በር የሌለው ዋሻ ውስጥ አይደለንምና።

ሁል ጊዜም ሊነጋ ሲል ጨለማው ይበረታል። የንጋቱን ጨለማ አልፈን ከንጋቱ ስንደርስ ባለሀብቶች ባለጸጎች ይሆናሉ፤ ምሁራን ጥበበኞች ይሆናሉ። ሹመኞች የሕዝብ አገልጋይ ይሆናሉ። የሃይማኖት መሪዎች የምእመናን አባቶች ይባላሉ። ዜጎች ሁሉ ከሰሜታዊነት ወደ ምክንያታዊነት፤ ከአሉባልታ ወደ መረጃ ይዞራሉ።

ሲዊዘርላንድ የዓለም ታማኝ ሀብታም፤ ግምጃ ቤት ሆናለች። ደቡብ ኮሪያ በልጽጋለች። እነዚህ ሀገሮች ከኢትዮጵያ የተፈጥሮ ጸጋ ሲወዳደሩ መናኛ ናቸው። ይኼ! ተራራን በደማ የሚንድ ሕዝብ፤ እራሱ በሠራው ማረሻ መሬት እየቀደደ ወገንን የሚቀልብ እጅ ሽግራው ሕዝብ፤ የሥራ ሰልት የሚያውቅ መሪ፤ መጻፍ የገለጡ

በተግባር የተፈተኑ ዕደ ጥበበኛ ምሁራንን ያገኘ ዘመን ኒኩሌር ያብላላል!" አለ። ንግግሩ በራስ መተማመን የተላበሰ ከስሜት የጸዳ ይመስላል።

"ማነው ይኼ መሪ? ምሁራኖቹስ? መቼ ነው የት ነው የሚገኙት?" አለ አንደኛው ወጣት በስሜት።
ሌላኛው ተቀብለው።

"ሕዝቡ እኮ ታተተ። ሀገራዊ ጀግና፣ ሀገራዊ ጠቢብ፣ ሀገራዊ አባት አጣን። ሕዝቡ በየማዕዘኑ ይህንን ይፈልጋል። ከመቃተቱ የተነሣ ተስፋ ያደረገውን ይከተላል።

ድንገት አንዱን ዝነኛ ተከትሎ ይነጉዳል። መጋረጃ ጥሎ የተቀመጠ ባለውቃቢ ባለመንፈስ ድንገት ንግርት ተከትሎ ይመጣል ብለው ስንቶቹ ዋተቱ። በምዕራቡ ዓለም ካሉ መጻተኞች መካከል ተስፋ አድርጎ አሻግሮ ማዶ ማዶ ያያል። ተመንጥረው ባለቁት ጫካዎች ፋኖ ሆኖ ይመጣል ብለው ተኩሱን ይጠብቃሉ። እስካሁን ግን መሲሐ አልመጣም። መጠባበቁ አደከመን፣ በቃ ሰለችን! መንገራገጩ ታከተን!" አለ።

አንገቱን እያወዛወዘ ሲያዳምጥ የቆየው ጎልማሳ "እውነት ነው!" አለና ቀድሞ የጀመረውን ሀሳብ ቀጠለበት።

"መንግሥተ ሰማያት በመጠባበቅ አትመጣም፣ በመካከላችሁ ናትና እንዲል ታላቁ መጽሐፍ፣ መሲሐ እና አርድእቱ በመካከላችን ናቸው። ጨለማው ሲነጋ፣ የደፈረሰው ሲጠራ፣ አቧራው ሲሰክን ከመካከላችን ይነሣሉ። በግብራቸው ይታወቃሉ። ሥልጣን አይሹም ሕዝቡ ግን ይሾማቸዋል። ታውቃላችሁ ይባላሉ እንጂ እናውቅላችኋለን አይሉም። ከብር አይፈልጉም ሕዝቡ ግን ያከብራቸዋል። እነርሱም እየተራቆቱ ያለብሱታል፣ እየደከሙ

ያበረቱታል፤ እየወደዱ ያዋድዱታል፤ ትሑት ሆነው ጀግና
ያደርጉታል፤ በምጽዋት ሳይሆን በላቡ ያከብሩታል።

ብርሃን የብርሃን ልጆች፤ ብርሃን ዘኢትዮጵያ ይባላሉ። ሃይማኖታቸው
ፍቅር ነው። ሐረጎቻቸው ኢትዮጵያ ነው። ወገናቸው ሰው ነው። ሀገር
እንጅ መንደር የላቸውም። ኃላፊነት እንጅ ሥልጣን የላቸውም።
የሚቃወሙት ሞረዳቸው ነው፤ የሚደግፋቸው ምርኩዛቸው ነው።
ልብ መሉ ጅግኖች ስለሆኑ ተጻራሪያቸው በጮኽ ቁጥር ደንብርው
አያስደነብሩም። የሚበልጣቸውን ያከብራሉ፤ የሚያንሳቸውን
ያበረታታሉ። የመፍትሔ አካል እንጅ የመፍትሔ ባለቤት ነን
አይሉም። የዘመን አካላይ ነን እንጂ መጀመሪያና መጨረሻ ነን
አይሉም። መጥተው እንደ ሄዱት ሁሉ የሚሄዱ ተረኞች እንደሆኑ
ያስባሉና።

እነርሱም ዜጎችን ሁሉ በእውነትና በነጻነት ያጥባሉ። ምን ጊዜም
ሕዝቡ ሳያልፍለት እነርሱ እንዲያልፍላቸው አይጠብቁም። ከላይ
ሆነው ሕዝቡን አይጎትቱም፤ ከሥር ሆነው ያነሡታል እንጅ።
ከምዕራብና ከምሥራቅ፤ ከሰሜንና ከደቡብ ቢሰባሰቡም፤ ሀሳባቸው
የሰመረ ዓለማቸው የተዋሐደ ነው።

በይሁንታ እንጅ በግርግርና በደም አላባ ሥልጣንን አይፈልጉም።
ሥልጣን አይቀሙም፤ ይረከባሉ እንጅ። ለእናት ሀገር ዳር ድንበር
ካልሆነ በስተቀር በርዕዮተ ዓለም ሰበብ የሰው ደም አይፈስም።
በእነርሱ ዘንድ በሰው ልጆች ደም የሚመጣ ሥርየት የለም።
በግንም ላይ አይፈርዱም፤ ያስፈርዳሉ እንጅ። ከመንቀል ይልቅ፤
መትከልን ይመርጣሉ። ለኩነኔ አይመጡም፤ ለሥርየት እንጅ።

በወደቀው ላይ ምሣር አያበዙም። በመጭው ዘመንና ትውልድ ሚዛን
ቀልለው እንዳይገኙ ይተጋሉ እንጅ ወደ ኋላ ሄደው ባለፈ ዘመን
በተጻፈ ታሪክ ራሳቸውን ለክተው አይመጻደቁም። በየትኛውም

ዘመን የተሠራን በጎ ሥራ ለማስታወስ አይገደረደሩም። የሥራውን
ያክል ታሪክ እንዲያስታውሰው ያጸናሉ። በበጎ የታሰበን ያስጀምራሉ፤
የተጀመረን ያስጨርሳሉ፤ የፈረሰን ይጠግናሉ፤ የተጣመመን
ያቃናሉ፤ የሄደን ያስመልሳሉ፤ የተለያየውን ያገናኛሉ። በጎ ሥራን
እንጂ በሕተትንና ጥፋትን እያስታወሱ ለማላዘን ጊዜ የላቸውም።
በተሸናፊዎች ላይ የዕብሪት ሐውልት አያቆሙም። ይልቁንም
በኢትዮጵያ ድንግል መሬት ላይ ለሁሉም የሚያበራ የብርሃን
አምድ ያቆማሉ እንጅ።

ብርሃኑ የነጻነት ነው፤

ብርሃኑ የብልጽግና ነው፤

ብርሃኑ የአንድነት ነው፤

በሳተላይት ከሚተላለፍ ፊደሉና ቴሌቪዥን ይልቅ ጓዳ
ጎድጓዳውን የሚያየውን የሕዝብ ዓይንና ጆሮ ያምናሉ። ሌባን
ከታማኝ፤ አስመሳይን ከታታሪ፤ ሐሰተኛን ከእውነተኛ ለይተው
የሚያንጓልሉበት ጥብቅ ወንፊት፤ ሰፊ ሰፊ ይኖራቸዋል።
ከመካከላቸው በሕዝብ ጫንቃ ታዝሎ በሥልጣኑ ሊያላግጥ ሲሞክር
አሽቀንጥረው ሲጥሉት ርኅራኄ የላቸውም።

ሞክረው ሲያቅታቸው ካፈርኩ አይመልሰኝ ግትርነት የላቸውም።
ቆርቆደው ሀገር አያቆረፍዱም። ለተሻለው ለመስጠት አያመነቱም።
በወጡበት መሰላል ይወርዳሉና መሰላሉን አያቆሽሹም። ተለክቶ
የተሰጣቸው የኃላፊነት ዘመናቸው ሲያልቅ ቦታ ለመልቀቅ
አንድ ክስንክስ ጨረቅ አይብሰክሰኩም። ከመልካም ምኞት ጋር
ለባለተራው ሲያስረክቡ በቅንነት ነው። በሥልጣን ዘመናቸው
አይቀብጡምና ተራ ዜጋ ሆኖ ለመኖር አይሰቀቁም። እንደ መፋ
ሁሉ ለመመራት አይታበዩም። ከሕዝብ ጋር ነበሩና ወደ ሕዝብ
ለመመለስ አይቸገሩም።

ላከናወኑት በጎ ተግባር ሐውልት አቁሙልን፤ ስፍራ ሰይሙልን፤ ቀለብ ቁረጡልን አይሉም። ይልቁንም ለውድ ሀገራችን መሥራት የነበረብንን ተግባር በበቂ መጠን ያላከናወን የማንጠቅም ባሪያዎች ነን ይላሉ። ትውልድ ግን ዘላለም ይዘከራቸዋል፤ በሰው ልብ ሁሉ የማይፈርስ ሐውልት ይገነባሉና።

ለሀገራዊ ችግር ሀገረኛ ቀመር፤ ሀገረኛ ስልት፤ ሀገራዊ መፍትሔ አላቸው። የአየሯን ጸባይ፤ ከገጽ እስከ ከርሰ ምደሯ ያለውን ጸጋ፤ የልጆቿን አቅም ጠንቅቀው ያውቁታል። ዕቅዳቸው ጥንቁቅ፤ አፈጻጸማቸው ፈጣን ነው። ትውልድ እንደ ጅረት የሚቀባበለው እንጂ ዛሬ ታይቶ ነገ የሚጠፋ ተግባር አይሹም።

ሆነው ይገኛሉ፤ ሠርተው ያሠራሉ። መተራመስ የለም፤ ማጉረምረም የለም። ያገር ልጅ ተግባሩ እንደያቅሙ ይሠራል እንጂ ቁጭ ብሎ አያነውርም። የብርሃኑ አምድ ወዳለበት ወደ ከፍታው ሲወጡ ሁሉም ይከተላቸዋል። ለኢትዮጵያ አምላክ የታመኑ ናቸውና የአምላክ ጸጋ አይለያቸውም። እርሱም የሥራ ፍሬያቸውን ያሳድጋል፤ የድካማቸውን ውጤት ይባርካል። ከሞተ አንበሳ ሆድ ውስጥ ማር ያወጡ ዘንድ የተባረኩ ናቸው።

ለእስራኤሎች መዳን ሙሴ በምደረ በዳ ዕባብን እንደሰቀለ ድህነትን በኢትዮጵያ ዐደባባዮች ላይ ድርሳነ ልማትን ደግመው ይሰቅሉታል። ትዕምርተ ጥበባትን እያመለከቱ በወንዞቿ ግርጌ ችጋርን ጉሮሮውን ሰንገው ያጋድሙታል። በጥልቅ እሳቢያቸው የሰንፍናና የጥላቻ አሮንቃን ያደርቃሉ። በእናት ምድር ውስጥ የባይ ተመልካች እንዳይኖር ፍትሕ ይበየናል። ፊቱ ለወዛ ሀብቱ ለበዛ አያዳሉም። በወርቃማው ዘመን ሳይደርሱ ለሞቱት ይለቀስ እንደሆነ እንጂ በፍትሕ እጦት የሚፈስ የሕዝብ እንባ የለም።

ከተራሮቹ ላይ ቆመው የመከራውና የችግሩ ውኃ መድረቁን፤ የብልጽግናና የሰላም ቁጠማ ዳግም መብቀሉን ለዓለም ያበስሩ ዘንድ ርግቦችን ይለቃሉ። ልዑካኖቻቸው ለብሥራት እንጂ ለልመና ወደ ዓለም አይሰማሩም። ብዙዎች «ኢትዮጵያ ተነሣች!» ይላሉ። ከእስራኤል እስከ ካረቢያን ከአሜሪካ እስከ አውስትራሊያ «እንሂድ! ምጽአተ ኢትዮጵያ ደርሷልና» ይላሉ። ብዙዎች «በረዶው አንጽቶን፤ ሀሩሩ አጥቁሮን፤ ባህል ለውጦን እንጂ ኢትዮጵያዊያን እኮ ነን» ይላሉ» አለ።

ሲሳይ በጎልማሳው ገለጻ ልቡ ቢማረክም ተጠራጣሪው ልቡ አንድ ጥያቄ እየጫረበት ነበር። ከወጣቶቹ አንደኛው፡

“ታዲያ ካሉ ለምን ያደፍጣሉ? ለምን በግልጽ ወደ ዐደባባይ አይወጡም፤ ምንስ ይጠብቃሉ፤ ከዚህስ የከፋ ዘመን መቼ ይመጣል?” አለ በእልኸ።

ሲሳይ ውስጡ ፈነደቀ። በትክክል በልቡ ያሰበው ጥያቄ ነበር። ቀጠለ ጎልማሳው፡-

“ያደፍጡ ዘንድ መሰሪዎች አይደሉም። በግርግር መሐል ሾልከው የሚወጡ ጥገኞችም አይደሉም። በየማዕዘናቱ ያሉ ወንድሞችና እህቶቻቸው በሀገር ፍቅር ስሜት፤ በወገን መከራ ቁጩት ነደው፤ በመለያየት እሳት ተፈትነው ነጥረው አስኪወጡ፤ እስኪሰባሰቡ፤ ምላተ ጉባኤያቸው እስኪሟላ ድረስ ጥቂት ዘመን ይጠብቃሉ።

ሕዝቡ በግልጽ ይሁንታ እስኪሰጣቸው፤ ያለመታከት በትዕግስት ሕዝቡን መሰለው፤ ከሕዝቡ መሐል ሆነው፤ የሕዝብን ብያኔ ይጠብቃሉ። ይህ ትንቢት አይደለም፤ ዘመኑ የደረሰ እውነት እንጂ። ሁሉንም ጊዜና ተግባር ስለሚገልጠው ያን ጊዜ ይታያል። ግን አንድ ነገር ልብ በሉ! እንድትጠባበቁ አልነገርኳችሁም ይልቁንም....” ብሎ ሲቀጥል ሲል ሲሳይ ከሐይቁ በሚመጣው ቅዝቃዜ የተነሣ ደጋግሞ አስነጠሰው።

በዚህ መሐል ኅልማሰው አንድ ሁለት ዓረፍተ ነገሮችን ሲሳይ ሳይሰማ ተናግሮ ጨርሷል። ሲሳይ በአጋጣሚው እርር ድብን አለ። አባክህ ድገምልኝ የማይለው ነገር ስለሆነ በጣም ተቆጫ። ኅልማሰው ከተቀመጠበት ተነሣ፡-

“ነገ ቀደም ብለን በጠዋት ተጓገሮች በመሆናችን በጊዜ ማረፍ ስላለብን እንሂድ። ጠዋት እንዳትረሱ ዛሬውኑን ዕቃችሁን ሸክፋችሁ እደሩ። በተለይ የብራናውን መጽሐፍ እንዳትረሱት አደራ!” ሲል ወጣቶቹ መስማማታቸውን በፈገግታ ገለጹና ሁሉም ተነሥተው ወደ ማረፊያቸው አመሩ።

ሲሳይ ብቻ ካለበት በሐሳብ እንደነገደ ቀረ።

“ኅልማሰው ማነው? የትስ ይሆን የሚሄዱት? ምነው አብሪያቸው ብሄድኩ!” አለ። “ቀደም ብዬ ብተዋወቃቸውስ ኑሮ” እያለ በሐሳብ ሲባዝን ሳይታወቀው ምሽቱ ነገደ።

ምዕራፍ - ፩፩

ሲሳይ ወደ ባሕር ዳር ተመልሶ በጣና ሐይቅ ዓሳዎች ላይ የጾክትሬት ዲግሪ መመረቂያውን ለመሥራት ከኔዘርላንድስ ዋግኒንገን ዩኒቨርሲቲ መጥቶ የተዋወቀው ወጣት ተመራማሪ ደች ትዝ አለውና በሁለተኛው ቀን ፈልጎ አገኘው። የመጥለቂያ መሣሪያ ለሁለት ቀናት ያክል ሊያውሰው ይችል እንደሆነ ጠየቀው። ደች ቀደም ብሎ እንደመጣ የተዋወቀውና ብዙ ነገር ያመቻቸለት እርሱ ስለነበረ መሣሪያውን እንዲጠቀም ለሲሳይ ፈቀደለት። እንዲያውም ኔዘርላንድ ደርሶ ለመምጣት ሊሄድ ስለሆነ ከሁለት ቀናት በላይ መጠቀም እንደሚችል ነገረው። ሲሳይ አጋጣሚው በጣም አስፈነድቀው። እንዲህ ያሉ መሣሪያዎች በቅርብ ማግኘት እንደ ተአምር የሚቆጠር ነው። አጠቃቀሙን አውሮፓ ትምህርት ላይ እያለ በአንድ ኮርስ አጋጣሚ የሰሜን ባሕር /ኖርዲክ ሲ/ በሚባለው ተለማምዶ ሠርቶበት ስለነበር መሣሪያውን ለመጠቀም የሚያስችግረው አይሆንም።

በማግስቱ ከባሕር ዳር በቀጥታ ወደ አሮጌው ጎርጎራ በጀልባ አመራ። አቶ ዐወቀ እየጠበቃቸው ነበር። ሲሳይ ጊዜ ሳያጠፋ ሊሠራ ያሰበውን የማሳሳቻ ፈጠራ ዘረዘረ። ከቤቱ ይዞት የመጣ ትልቅ የፕላስቲክ ሣጥን የምርምር መሳሪያ የያዘ መሆኑን ተናግሯል። ይህ ሣጥን ለምርምር መስክ ሲወጣ ጥንቃቄ የሚያስፈልጋቸውን የምርምር መሳሪያዎችና ናሙናዎችን ከአቧራ ከዝናብ ለመከላከል እንዲያስችል ተብሎ በልዩ ሁኔታ ከጠንካራ ፕላስቲክ የተሰራ ነበር። ትኩረት ላለመሳብ ሲል መጀመሪያ ከቤተ መንግሥቱ ራቅ ብሎ ለመጀመር ወሰነ።

የሐይቅ መጥለቂያ ልብሱን ለበሰና የኦክስጅን ጋኑን በጀርባው አዝሎ አጠባበቀ። ሣጥኑን አከታትለው ወደ ሐይቁ እንዲከቱት ለአቶ ዐወቀና ካፒቴኑ ነገረና የመተንፈሻውን ጭንብል አፉ ላይ ገጥሞ ወደ ሐይቁ ተወረወረ። ወዲያው ቀይ ቀለም ያለውን ጠንካራ የፕላስቲክ ሣጥን ሁለቱ ተረዳድተው በገመድ አስረው ከጀልባው ወደ ሐይቁ እንዲገባ አደረጉ። ሣጥኑ ወደ ሐይቁ እንዲገባ ሲደረግ ክብደት ያለው መሆኑን በእነ አቶ ዐወቀ ታውቋል። የመጀመሪያውን ማሳሳቻ ከሐይቁ ውስጥ ያለምንም ተግባር ጠልቆ ቆየና ወጣ። ቀጥሎ ወደ ተፈላጊው ስፍራ ወደ ኮረብታው ቀረብ ብሎ እንደገና ወደ ሐይቁ ገባ። ይሁን እንጂ አቶ ዐወቀ የነገረውን አስታውሶ እርሱ ባያምንበትም አነርሱን ላለማሳቀቅ ብዙ አልተጠጋም። አሁንም ቀዩን ሣጥን አከታትለው አስገቡለት።

ሲሳይ ከሐይቁ ወለል ሲደርስ ከዛፉ ሥር ጋር በብረት ችካል ወደ ታሰረው ሰንሰለት ውስጥ ለውስጥ አመራ። መጀመሪያ ከወደ ዳር ጀምሮ ሰንሰለቱን ተከትሎ ወደ መሐል እንደ ሄደ ደለል የተከመረበት ስፍራ ደረሰ። በእጁ እየዛቀ ጠረገና መጨረሻ ላይ የብረት ሣጥን አገኘ። ሣጥኑን ለማነቃነቅ ሲሞክር በጣም ጥቂርና ወፍራም አዞ መሳይ አውሬ ከጎን በኩል ምዝዝ አለና ፊት ለፊት

መጣበት። ሲሳይ የጠበቀው ስላልነበረ በድንጋጤ የሚያደርገው ጠፍቶት ደለሉ ላይ በርከክ ብሎ ቀረ። ከድንጋጤው ሲመለስ የየው አውሬ በአካባቢው አልነበረም። እንደምንም ራሱን አረጋጋና ሣጥኑን ከመሬት ፈቀቅ አደረገው። የሣጥኑ መጠን ከጠበቀው በታች ትንሽ ነበር። ያሰበው ትልቅ ሣጥን ወይም በርሜል ይሆናል ብሎ ነበር። ቀዩን ሣጥን ያመጣው ለማቀናነሻ ነበር። አሁን ግን እንዳለ ሣጥኑን መክተት እንደሚችል ተረዳ። በሌላ በኩል ሁሉም ነገር በአንድ ጊዜ የሚከናወን መሆኑ እፍይታ ሰጠው።

ከጀልባው የተላከውን ቀይ ሣጥን ከፈተና ከቤት ከመነሳቱ በፊት ሣጥኑ ውስጥ የከተታቸውን የድንጋይ ኮረቶች አውጥቶ ጣለ። ምክንያቱም ባዶ ሣጥን ወደ ሐይቁ ገብቶ ከብዶ ሲወጣ ጥርጣሬ ስለሚጭር ነበር ድንጋዮቹን የከተታቸው። ከሣጥኑ ጋር ባመጣው የብረት መጋዝ ሰንሰለቱን ቆረጠና ከሐይቁ ሥር ያገኘውን ልዩ የብረት ሣጥን ከፕላስቲክ ሣጥኑ ውስጥ ከተተ። በኮድ የሚቆለፈውን ቁልፍ በደንብ ቆልፎ ወደ ላይ እንዲሰቡ የታሠረበትን ገመድ ሳብ ሳብ አድርጎ ምልክት ሰጠ። ወዲያው ጀልባው ላይ ያሉት ሁለቱ ረዳቶች ወደ ላይ መሳብ ጀመሩ። ሲሳይ ተከታትሎ ከሐይቁ ወለል ወደ ላይ ተንሳፈፈና ወደ ጀልባው ተሳፈረ። ነገሮች በቀላሉ የተከናወኑ መሰሉ።

የካርቦንዳይኦክሳይድና የኦክስጂን መጠን የሚለካ መሳሪያ የያዘ ቀይ ሣጥን ወደ ሐይቁ ገባ። ቆይቶ ይኸው ሣጥን ከሐይቁ ወጣ። የክብደት ልዩነት ስላልታየበት ልዩ ምሥጢራዊ ሣጥን ከውስጥ ይዞ እንደወጣ ማንም ሊገምት አይችልም። አቶ ዐወቀና ካፒቴኑም አንዳቸውም እንኳን ሊጠራጠሩ የሚችሉበት አጋጣሚ አልተፈጠረም።

ሲሳይ ቀደም ብሎ ይህን ዘዴ ሲያስብ፡-

“እዚህ ሀገር የፈለገውን ያክል የዛፍ ዘርና ዘርመል፣ የእንስሳት ዘርመል፣ አፈር ወይም የዓለት ናሙና ብትሰበስብ ወይም ዝቀህ ብትሸከም ዘወር ብሎ የሚያይህ የለም። አንዲት የብረት ሣጥን ከሐይቅ ውስጥ ፈልገህ ወይም ከመሬት ቆፍረህ አውጥተህ ለመውሰድ ብትፈልግ ግን ከቀበሌ ሊቀ መንበር እስከ ሀገረ ገዥ፣ ከተራ ዓሣ አጥማጅ እስከ ከተማው ባለሀብት፣ ከዘበኛ እስከ ፖሊስ አዛዥ ዙሪያህን ከሶ ሊራኮትብህ ይችላል። በእጅ የምትያዝ ትንሽ ሣጥን ብታወጣ በጀልባ ሙሉ ጠገራ ብርና ወርቅ ሲያመላልስ ዋለ ሊባል ይችላል። ስለዚህ ልዩ ማሳሳቻ ዘዴ መፈለግ አለብኝ” ብሎ ነበር ለራሱ።

ሲሳይ የመጥለቂያ አክሲድን መያዣውንና ማንሳፈፊያውን እንዳጠለቀ ፈቀቅ ብሎ አሁንም ድጋሚ ወደ ሐይቁ ወለል ገብቶ ወጣ። ይህንኑ ድርጊት ወደ ባሕር ዳር አቀጣጫ መጥተው ደጋገሙ። ይህ ድርጊት የበለጠ የምርምር ሥራ መሆኑን ለማሳመን ነበር። በመጨረሻ የመጥለቂያ መሣሪያዎቹን አውልቆ በሥርዓት ጀልባው ላይ ካስቀመጠ በኋላ ትልቅ እፎይታ ተሰማው። ወዲያው አቶ ዐወቀንና ካፒቴኑን “ሥራችን ጨርሰናል። አሁን አቶ ዐወቀን ወደ ዳር እናድርሰውና ወደ ባሕር ዳር እንመለስ” አለ።

ሁሉ ነገር አልቆ አቶ ዐወቀን ሲሰናበተው ሲሳይ ውሰጡ ተረበሽ። በቅንነትና በጀግንነት ያገዘው ሰው ከእርሱ አእምሮ በላይ በሆነ ዘዴ ለዘመናት የተቀበረን ምሥጢር መንትፎ ሲሄድ አለማወቁ፣ የሲሳይን ሞራል ፈተነው። ትልቅ ከሀደት የፈጸመ መሰለው። አማራጭ ግን አልነበረውም።

በሌላ በኩል አቶ ዐወቀ እጁን በፍቅርና በአክብሮት እያውለበለበ ነበር። ሲሳይ የሰጠው ጥቂት የመቶ ብር ኖቶች ብዙ ሆኑበት። “አሁን ምን ሠርቼ ነው ይህን ሁላ ብር ያሸከመኝ?” ይላል። ከባሕር ዳር ያመጣለትን ካፖርትና ቦት ጫማ እያሰበ ደግሞ “አሁን ይኸን ማን ያረገዋል?” ይላል። አቶ ዐወቀ በሲሳይ ደግነት አንጀቱ እየተንሰፈሰፈ፤ የሆነ ወንድሙ ተነጥሎት የሄደ ያክል ሆዱ እየተንቦጫቦጫ ጀልባዋ ከዐይኑ እስክትርቅ ድረስ እጁን ማውለብለቡን አላቆመም ነበር።

ሲሳይ በጥልቅ ሲተክዝ ቆየና፡-
እዚያ ሣጥን ውስጥ ወርቅም ይሁን ጠገራ ብር ወይም ሌላ የከበረ ነገር ገቢው የሱስንዮስን ቤተ መንግሥትና ግቢውን መልሶ ለመገንባት እንዲሁም የተሟላ የዕረፍትና የሥልጠና ማዕከል ለመሥራት ሊያውለው እንደሚገባ ወሰነ።

“ይህ ከሆነ አቶ ዐወቀና መሰሎቹ የዓመት ልብስ የማያሳስባቸው፤ አንድ ካፖርትም ቁም ነገር የማይሆናቸው ይሆናሉ። ያን ጊዜ አቶ ዐወቀ በቅንነቱ ያልተታለለ ሰው ይሆናል።” ይህን እያሰበ ጀልባው መንደባ (ማን እንደ አባ) መድኃኒዓለም ገዳም ልክ ሕንጻ ቤተ ክርስቲያን ትይዩ ሲደርሱ በልቡ፡-“ቃል ለምድር ቃል ለሰማይ! ከዚህ ሣጥን ውስጥ ከሚገኝ ሀብት ለግሌ አምስት ሳንቲም ላልነካ!” አለና ለራሱ መሐላን አደረገ።

“አዎን! ቤተ መንግሥቱ ይዘቱንና ቅርጹን ጠብቆ አገልግሎት በሚሰጥ መልኩ መልሶ ይገነባል። ምሥጢራዊ የንግድ ድርድሮች የሚደረግበት፤ የፖለቲካና አኮኖሚ ጽነሰ ሐሳብ የሚሰለቅበት፤ ጥልቅ ጥናታዊና ምርምር ጉባኤ የሚካሄድበት ደረጃውን የጠበቀ የስብሰባ ማዕከል ይገነባል። የተሟላ የእንግዶች ማረፊያና መስተንግዶ መስጫ፤ የየብስና የባሕር ስፖርት ማዘውተሪያዎችና መዝናኛዎች፤

ቤተ መጻሕፍትና የሥነ ጥበብ ማዕከል እንዲሁም ቤተ አራዊትና መካነ ዕዕዋት ጭምር ይሠራል። አቶ ዐወቀም ጃኖውን ለብሶ ኩፋውንና ጀግናውን ልቡን የሚመጥን ኑሮ ይኖራል” አለ።

“እንዴ! ሣጥኑ ውስጥ ያለው ሀብት እኮ ለዚህ ሁሉ ሳይበቃ ይችላል” አለና ራሱን ጠየቀ ።

ሳያስበው ጮክ ብሎ “ለምን አይበቃም? ዓለም እኮ በጥልቅ እሳቤና በሰፊ ራዕይ እንጂ በገንዘብ ብቻ አልተገነባችም” ሲል የጀልባው ካፒቴን ቀደም ሲል ጀምሮ እጁን እያወናጨፈ፣ ፊቱን ጭምድፈኛ ፈካ እያደረገ ሲያነበንብ በአግራሞት ሲያየው ስለነበረ “ምን አልክ ጋሼ?” አለው።

“እረ ምንም አይደለም። ከራሴ ጋር እየተሟገትኩ ነው” ብሎ ፈገግ አለ ሲሳይ።

የሲሳይ ሁኔታ ያላማረው የጀልባው ካፒቴን “በሰላም ሀገር ከረጋ ሐይቅ ውስጥ እንደ ጉማሬ ብቅ ጥልቅ ሲል ውሎ ተላከፈው መሰል! ሆ ሆ! እረ በጤና ባሕር ዳር ይድረስልኝ። በዚህ አያያዙ ወፊፍ ብሎ ዘሎ ገብቶ ችግር ውስጥ እንዳይከተኝ እንጂ” አለ። እርሱ ራሱም ብቻውን እያወራ መሆኑን ግን ዘንግቶታል።

ሲሳይ በሌላ በኩል ከራሱ ጋር የቀን ሕልሙን ማጥክ ቀጥሏል። “እንዲያውም የቤተ መንግሥቱን መታደስ ተከትሎ በዙሪያው የጣና ሐይቅ ዳርን ተጎራብቶ ልዩና አዲስ የዘንባባ ከተማ ወይም የዶቅማ ከተማ (Syzygium City) ትመሠረታለች። እንደ አብዛኞቹ ከተሞች የቁራ ገበያን (ማክሰኝት፣ ሮቢት፣ ሐሙሲት፣ ሰኞ ገበያ፣ ዐርብ ገበያ፣ ቅዳሜ ገበያ የሚባሉትን ትንንሽ ከተሞች) ተከትሎ በግምትና በዘፈቀደ ሳይሆን በዕቅድና በጥናት የምትመሠረት

የመጀመሪያዋ ኢትዮጵያዊ ከተማ ትሆናለች። ረጃጅምና አጫጭር እንጨቶች አንድ ላይ እንደሚታሠሩበት የደመራ እንጨት ባለ ሃያ ፎቅና ባለሁለት ፎቅ መቱን አየተሠሩ የሚዝነረከሩትን አሮጌዎቹን ከተሞች ሲያስብ (አይ) አለ በሐዘን። አዲሱን የወይን ጠጅ በአዲስ አቋማዳ የተባለው የእኛን ሀገር ከተማ ልማት ሳይመለከተው ይቀራል። ለነገሩ ራሱ አዲሱ የትኛው ነው። የአሁኑን ሕንጻዎች በግንባታ አዲስ የሁኑ እንጂ በአሠራርና በሁኔታ ያልታሰበባቸው አሮጌዎች ናቸው። ከተሞቻችን በዘፈቀደና በግብታዊነት የተመሠረቱ በመሆናቸው ለማስተካከል እጅግ ውድ፣ ውስብስብና ትርምስ የሚፈጥሩ ሆነዋል። አንዳንድ ሀገሮች ከነባሩ ከተማ ጋር ከመተራመስ ይልቅ አዲስ የታቀደ ከተማ በመመሥረት ለነባሮቹ አብነት መፍጠር ችለዋል። ለምሳሌ ብራዚል ብራዚሊያን የምትባል ከተማን፣ ዱባይ ደግሞ ፓልም ሲቲን ገንብተዋል። ሳውዲ ዐረቢያም በዝግጅት ላይ ናት። የዚህች አዲስ ከተማ ኪነ ሕንፃዋ ከሱስንዮስ ቤተ መንግሥትና ባጠቃላይ የጎንደር ዘመነ መንግሥትን ተከትሎ የሚነደፍ ይሆናል። የመንገድ፣ የቤቶች አሠፋፈር፣ የዘንባባና የዶቅማ ዛፎች አተካክል ደግሞ የባሕር ዳር ከተማን እንዲመስል ይደረጋል። የሐይቁን ግርማ የሚያገናጽፍ መልክአ ምድራዊ አቀማመጥ ደግሞ እንደ ባርሲሎና እንዲኖራት ይደረጋል። የቤቶች ከፍታና አጠቃላይ ገጽታ ደግሞ መልክአ ምድርን መሠረት ያደረጉ ሆነው ቀድመው ይነደፋሉ። ሌላው ቀርቶ በከተማዋ መኖሪያ ቤት መሥራት የሚፈልጉ ሰዎች የውስጥ መገልገያ ክፍሎችን አቀማመጥ፣ ስፋትና ጥበት ካልሆነ በቀር ውጫዊ ቅርጹን፣ ይዘት ከፍታውን በተመለከተ ቡተሠራው ዲዛይን መሠረት ብቻ ይሠራሉ። ወይም ከከተማዋ አጠቃላይ ውበትና ከአካባቢው ተፈጥሮና ሥነ ምሕዳር ጋር ያልተቃረነ ነገር ብቻ አሥጸድቀው ይሠራሉ።

ምቹ የመኖሪያ ሽላዎችና አፓርታማዎች፤ የተደራጁ ማኅበራዊ ተቋማት፤ የፋይናንስና ቀልጣፋ የመገናኛ አውታሮች ይኖራታል። የአካባቢ ተጽእኖው በእጅጉ የቀነሰ ከተፈጥሮ ጋር የተስማማ የኃይልና የውኃ አቅርቦት እንዲሁም የቆሻሻ ማሰወገጃ ይኖራታል። ከከተማዋ ለመውጣትና ለመግባት ካልሆነ በስተቀር የተቃጠለ ዘይትና ጋዝ የሚያቀረሹ ቅራቅንቦ የሞተር ተሽከርካሪዎችን አትፈልግም። ቅድሚያውን ለእግረኛ ለብስክሌትና ለሠረገላ አግልግሎት እንዲሆንና ምችት እንዲሰጥ ተደርጎ የመንገድ መሠረተ ልማት ይኖራታል። የጎንደርንና የባሕርዳርን ኤርፖርቶች ግምት ውስጥ ገብቶ ከተማዋ ከውጭው ዓለም ጋር የሚያገናኛት የየብስና የባሕር መገናኛ ይኖራታል።

ከሁለቱም ከተሞች ጋር የሚያገናኙዋት የየብስ መንገዶች ከአዲስ አበባ ናዝሬት እንደነበረው የዱሮው መንገድ የሚያሰጠሉ መጋዘኖች የተደረደሩበት አይሆንም። እነዚያን ሲያስብ ፊቱን ቅጭም አደረገው። ለኢንዱስትሪም ሆነ ለመሳሰለው አገልግሎት የሚውል ስንት ቦዘኔ መሬት እያለ ለረሀብ ቀን ሊበላ በሚችለው በዚያ ለም የእርሻ መሬት ላይ ዳርና ዳሩን በልማት ስም ሰፋፊ የቆርቆሮ መጋዘን መደርደሩን ሲያስብ ሐዘን ተሰማው። የዚህ ግን እንደዚያ በፍጹም አይሆንም! አይደረግም! አለ በስሜት። ሲሳይ እጁን ጨበጥ ዘርጋ እያደረገ ልክ ለተሰብሳቢዎች እንደሚያስረዳ ሰው ኮስተር ብሎ ሀሳቦቹን በሥርዓት ያቀርባል። ከባሕር ዳር በጥንቷ ጎርጎራ አድረጎ ወደ ጎንደር የሚሠራው መንገድ ወደ ባሕሩ በጣም ሳይጠጋ በጣምም ሳይርቅ ከጣና በቅርብ ርቀት ከግማሽ እስከ አንድ ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ሆኖ ይሠራል። ቆራጣ ወለተ ጴጥሮስ አካባቢ ያለውና ብቸኛው ለቢች የሚመቸው ቦታ ላይ ቢች ይዘጋጅበታል። ገዳሙ ቅድስት ወለተ ጴጥሮስ ይህ ድብቅ ምስጢር በካቶሊኮች በተደበቀበት ወቅት ንጉሥ ሱስንዮስን

ተቃውሞ ከ1500 ተከታዮች በላይ ይዛ ለተዋሕዶ የተጋደለችበት ስለሆነ መዝገብም ይሠራበታል። አኗኗራቸውንና በዚያ ዘመን የነበረውን መንፈሳዊ ተጋድሎ የሚያዘክር የቅዱሳን መኖከላት አኗኗርንም የሚያሳይ ተለዋዋጭ ፊልም ማሳያ ይሠራበታል። ከዚያ ፊልም መድኃኔዓለምን ምጽሊ ፋሲለደስን ጣና ቂርቆስን፣ ክርስቶስ ሰምራን የሚያስጎበኙ የእንግዳ ማረፊያዎች በወዲህ ማዶ ይዘጋጃሉ። ፈጣንና ምቹ ጀልባዎች በወደቡ ዳር ይከትማሉ። ሁሉም የውጭ እንግዳዎች ገዳማቱን ከጎበኙ በኋላ ከገዳማቱ ወጥተው በወደቡ ዙሪያ ባሉ የእንግዳ ማረፊያዎች እያረፉ ይጓዛሉ። ጣና ቂርቆስ ፊት ለፊት የሚገኘው የጉጉቤ ተራራ ላይ ሆኖ ጉጉቤ ያፍቅረን እግዚእ ገዳምን እየጎበኙ የዘጌ እና የዳጋን የገነት ነፋስ የሚያስምግ እና ጎጃምንና ጎንደርን መጎብኛ ማማ ጋር ማረፊያ ከመንገድ ዳር ይሠራበታል። ከዚያም ወደ ፎገራ ሲገባ በመንገዱ ዳርና ዳር ታላላቅ የሕጻናት መጫወቻዎች ያሉባቸው ማረፊያዎች ቢያንስ ሁለት በታዎች ላይ ይዘጋጃሉ። ከከተማ ለመጡት ልጆች የፈረስ ግልቢያን የገጠሮች ልጆች ደግሞ ብስክሌት መንዳትን ይገባበዛሉ። የከተማው ልጆች ቸኮላትና ፖም ለገበሬዎቹ ልጆች ይሰጧቸዋል፤ የገበሬዎቹ ልጆች ደግሞ የባቄላ እና የአተር እንኩቶ፣ ድንች ጥብስና በቆሎ እሽትን ይጋብዟቸዋል። ከተማዎች መጻሕፍት ይሰጧቸዋል፤ የገበሬዎቹ ደግሞ የማር ወለላ ያቀምጧቸዋል። ከተማዎች ብስክሌት ያስነዷቸዋል፤ እነዚያ ደግሞ ፈረስ ግልቢያና ጉግስ ያስተምራሉ።... እንዲህ እያሉ ይገመዳሉ፤ ይፋቀራሉ፤ ይዋሐዳሉ።

ከመዝናኛዎቹ በተጨማሪም ከሥነ ምሕዳሩና ከአካባቢው ገበሬዎች ልማቶች ጋር የተስማሙ የአትክልትና የፍራፍሬ ዛፎች ይተከላሉ። የሚያምሩ እርሻዎች፣ ተፈጥሮን መሠረት አድረገው ብቻ የተመረቱ ምርቶች የሚከፋፈልባቸው የገበሬ ሰቆችም

የከተማዎች የእግረ መንገድ የገበያ ቦታዎች ሆነው ይሠራሉ። እንደ ገዳማቱ የሚገቡ ሰፊዎች፤ የሐይቁ ዳርቻ ላይ ያሉ ገዳማትን መንፈሳዊ ሕይወት በማይረብሽ መንገድ ከእነርሱ ጋር የሚያስተሳስሩ መጋቢ መንገዶች ይገነባሉ። ስለዚህም ከተማዋ ጥንትንና ዛሬን ጎንደርንና ባሕርዳርን ብቻ ሳይሆንና ታሪክንና እውንን፤ ሊቃውንትንና ፈላስፎችን፤ መናኞችንና ሰላማዊ የዚህ ዐለም ነዋሪዎችን፤ የምታስተሳሰር ከተማ ትሆናለች። በአጠቃላይ ቅዱስ ሐይቅ፤ ቅዱሳት መካናቱና ገዳማቱ፤ የእነ አለቃ ገብረ ሐናን የመሰሉ ታሪካዊ መንገዶች፤ ገበሬዎች፤ ተፈጥሮን መሠረት ያደረጉ ምርቶች የመንገድ ዳር በረከቶች ይሆናሉ። ገዳማውያንና የክፍለ ሀገር ጠቢባን ሽማግሌዎች ከአዲሱ ትውልድና ሕዝብ ጋር የሚተዋወቁበት፤ የሚናበቡበት፤ ሳይጠፋፉና ሳይነቃቃፉ ይልቁንም እየተስማሙና እየተረዳዱ የሰው ልጆችን ሕይወት በደስታ የሚሞሉበት ልዩ የተመስጦ ቦታ ትሆናለች። ለባለ ጸጎች ዕረፍት የሚወስዱባት፤ በወከባ ዘመናቸውን ያሳለፉ ሰዎች ለእርጋታና ለሰላም ለጡራታ መሳለፊያ የሚመርጧት፤ ተማራማሪዎችና ጸሐፊዎች በባሕር ዳርቻዎቹ የእንግዳ ማረፊያዎቿ ሆነው ከሐይቁና ከአካባቢው ተፈጥሮ ጋር ተዛምደው በልዩ ተመስጦ ውስጥ ሆነው ምርምራቸውንና የጽሑፍ ሥራዎቻቸውን የሚፈጽሙባት፤ ለፍቶ አዳሪዎች የድካማቸውንና የላባቸውን የሚያገኙባት የብልጽግናና የክብር ውብ ከተማ ትሆናለች። ከተማዋ በጥብቅ ሞራልና በሕግ የምትመራ የሥርዓትና የፍትሕ ከተማ ትሆናለች” አለ።

እርሱ ራሱ ባለቤቱን ልጆቹንና የልጅ ልጆቹን ይዞ ከባሕር ዳር ተነሥቶ የጣናን ዳርቻ ተከትሎ በተሠራው ድንቅ መንገድ ሲጓዝ ታየውና ጥልቅ ተመስጦ ውስጥ ገባ። ልክ እንደ ንሥር እየበረረ ሳይሆን እንደ ሙሽራ መኪና ቀስ ብሎ እንዲሔድ በተቀመጠው የፍጥነት ወሰን የተፈጥሮን ውበት እያደነቁ፤ ሕፃናቱ እየቦረቁ ሲጓዙ

በዐይኑ መጣበትና መልእክ እንዳየ ሐፃን ድንገት ደስታ በደስታ ሆነ። ልክ ሃያ ኪሎ ሜትር ሳይጓዙ ጥንታዊ ገዳማቱን እን ወለተ ጴጥሮስን ገባ ብለው ተሳልመው፤ ወጣ ሲሉ ልዩ መዝዬም ታየው። የምን መዝዬም ነው ይህ ደግሞ? ይላል በምናብ ውስጥ ሆኖ። ታሪኩን ከሚያስረዱ ባለሞያዎች የዘመነ ሱስንዮስን የጥፋት አዋጅ የተቋቋሙት እን ቅድስት ወለተ ጴጥሮስ የነበሩበትና ሕይወትና ተጋድሎ ከፊልም ጋር ሲጎበኝ እየታየው ተመሰጠ። ወጣ ብለው ደግሞ በጉጉቤ ተራራ ላይ በተሠሩ ሰገነቶች ምሳ በልተው እንደ ገና ታቦተ ጽዮን የነበረችበትን፤ እመቤታችን በስደት ሦስት ወራት ያህል ያረፈችበትን ርእሰ ገዳማት ጣና ቂርቆስን ተሳልመው፤ ክርስቶስ ሠምራ ገዳምን ጎበኝተው በሮገራ ወተት፤ በጉማራ ሞሃና በአካባቢው የተፈጠሮ ምርት መክሰሳቸውን በልተው ሲረኩ እየተሰማው ምላሱን እያጣበቀ የጣዕምና የእርካታ ድምፅ ያሰማል። ከዚያም ተንደርድረው የአለቃ ገብረ ሐና የትውልድ መንደር ናበጋ ይደርሳሉ። ወደ ቦታው ሲገቡ የተክሌ ዝማሜ የምስል ወድምጽ ዘመናዊ ጓዲ ፊልምን አይተው ጽርሐ አርያም ገብተው ሲወጡ የልጅ ልጆቹ በደስታ ሲፈነድቁ ይታየውና ብቻውን ይስቃል። ባለ ጀልባው ደግሞ እርሱን እያየ ይስቃል። ልክ በአውሮፓ ያየውን ከላይ በደም ቅርጽ የተሠሩ ልዩ የሥነ ከዋክብት ማሳያ የፊልምክፍሎች ዐይነት ውስጥ ፊልም ተከፍቶ ሊቃውንቱ ዝማሜውንና መረገዱን ሲያወርዱት ሲመለከት የዓለም ቱሪስት አይቶ ሲያጨበጭብ ሲታየው ለራሱ ያጨበጭባል። ከፊልም ማያው ሲወጡ ደግሞ ልክ እንደ ዮርዳኖስ መጠመቂያ ቱሪስቱ ሁሉ ወደ ተዘጋጀለት የልበስ መቀያሪያ ገብቶ ነጭ ለብሶ ፣ ሻሽ ጠምጥሞ ፣ መቋሚያና ጸናጽል ይዞ ይወጣል። ከዚያም ወደ አዳራሹ ይገባና ከፊት ለፊቱ በትልቅ ስኬት ጥቂት የቃላት የአነባብና የአዚያዚያም መግለጫ ለአምስት ደቂቃ ተቀብሎ ፣ የሚመራውን መርጌታ ተከትሎ ያፊዳዊ ዜማ ሲያሸበሽብ በአውቶማቲክ ካሜራዎች ፎቶና ቪዲዮ ሲቀረጽ

ይመለከትና ይደሰታል። ከዚያም ቱሪስቱ ሁሉ ያንን ሥራዬ ተብሎ በተቋሙ በተዘጋጀ ካሜራ የተቀረጸውን ፎቶና ቪዲዮ ደረሰኝ እያሳየ በሚሞራው ወይም በኢሜሉ ሲላክለት ይመጣበታል። ከናበጋ ማዕከል የሥጦታ መሸጫ ሱቅ ለልጆች የሚሆነውን ቀሚሱን ከነሱሪው፣ ካባውን ከእነሻሹ፣ ጸናጽል፣ መቋሚያና ከበሮ ገዝተው የልጅ ለጆቹ በመኪና ውስጥ መዝዩሙ ውስጥ እንዳይትና መለማመጃው ከፍል ውስጥ እንደሞከሩት እያደረጉ ሲያሸበሽቡ ይታየዋል። ያን ሲጨርሱ ልክ እንግሊዝና አሜሪካን ሀገር እንዳለው ማዳም ቱሳድ ዐይነት ሐውልት ከእን ልበሳቸው፣ መቋሚያቸውና ሻሻቸው ለዐለቃ ገብረ ሃና ለአለቃ ተክሌና በተክሌ ምስክርነት ላላፉት ሁሉ ራሳቸውን ወይም በትክክል ሰው የሚመስል ሐውልት ተሠርቶላቸው፣ ቱሪስቱ ሁሉ ሻሽ እንደጠመጠመና ካባ እንደ ደረበ እየሔደ ከእነርሱ ጋር ፎቶ ሲነሣ ወዲያው እያሳተመ ሲሔድ እያየ ሀገሩ በምታገኘው ገቢ ልቡ ይፈነጥዛል። ከፎቶ ግራፍ በኋላ ደግሞ ወደ ሥጦታ መሸጫዎች ሰው ሲረባረብ፣ አንዱ የአለቃ ገብረሃናን የመሰለ መቋሚያ፣ ሌላው የራስ ጉግሣን ዘውድ የመሰለ አክሊል፣ ግማሹ በየቋንቋው ተተርጉመው በግድግዳ ጌጥነት የተዘጋጁትን የአለቃ ገብረ ሐናን ቀልዶች፣ ግማሹ ደግሞ ጃኖና ነጭ ልብስ፣ ሴቶቹ ደግሞ የማዘንጊያን ጥልፍ ቀሚስና መቀነት ሲዝዙ ይታየዋል። የፎገራ ወተት በፍሌ ሲጠጣ፣ ዐረቄው በቅል ሲቀዳ እየታው ብቻውን ይስቃል። ሕጻናቱ ከበሮ መቋሚያውን፣ ጸናጽሉን አስገዝተው እያሸበሽቡ ሲጫወቱ ፈረንጅ ሁሉ በኢትዮጵያዊ ዜማ ሲመሰጥ ኩራት ይሰማውና እንደ አውራ ዶሮ ይንጠራራል። በቃ ቱሪስት ሀበሻን አበላሽቶት ሳይሆን ሀበሻ ቱሪስቱን በራሱ ባሕልና አለባበስ ሥርዓት ሲያስደስተው፣ የአካባቢው ልጆችም ያንን እያዩ በራሳቸውና በማንነታቸው ሲኮሩ፣ የሌላውን ሲቀበሉና ሲወዱ የራሳቸውን ሳይጥሉና የማያውቁትን ደርሰው ሳያንጠለጥሉ ይሆናል እያለ ይወራጫል። እርሱም ከልጅ ልጆቹ ጋር አብሮ እያሸበሽበ

ይመጣበታል። በመንፈስ ተወጥሮ ለልጆቹ እያሳየ ሲወዛወዝ ጀልባ ላይ መቀመጡን ረስቶት ዘመም ሲል ድርጊቱን እያየ እርሱም ሲስቅና ሲያስብ የነበረው ባለጀልባ ሲሳይ ሊወድቅ ነው ብሎ ደንግጦ በጨኸት < እረ ጋሽ! > አለ።

ሲሳይ ልክ በአስደንጋጭ ሕልም ከእንቅልፉ ደንግጦ እንደሚነቃ ሰው ባነነ። በነገሩ ቢደነግጥም ተመልሶ ግን ተናደደ። ልክ በእውን ከነበረበት ዐለም ባለጀልባው ሰርቆ ያመጣው ይመስል ተነጫነጩና እንደገና ወደ ቅዠቱ ለመመለስ ሞከረ። እንደገና ከናበጋ ጀመረ። በናበጋ አምሽቶ ወደ ጥንታዊቷ ጎርጎራ ወደ ዶቅማዋ ከተማ ሲገባ የልጅ ልጆቹ በዘንባባዎቹ መካከል የምትደበቅ ይመስል በጣና ሐይቅ ላይ ወርቅማ ቀለም ፈጥራ የምትሰናበተው ፀሐይ ጋር በካሜራ ሲጫወቱ እያየ ሲመሰጥ ታየው። ከዚያ አድሮ በጠዋት ወደ ጎንደር ለቁርስ ሲሔዱ። ቁርስ በልተው ታሪካዊቷን ጎንደር ሲጎበኙ፤ ከዚያ አንዴ በላስታ አድርጎ ወደ አክሱም መቀሌ ይጓዛል። ደግሞ ተመልሶ በጎጃም ቅኔ ቤቶች የናበጋን ታሪክ ቱሪስቱ እያየ ሲደመምበት ይታየዋል። ደቡብና ምሥራቅ ኢትዮጵያም ወርዶ መንፈሳዊና ቁሳዊ ሀብቶች ከዘመናዊ አኗኗር ጋር ተዋሕደው ራሷ ኢትዮጵያ እንደ ብርቅየ እንሰሳ ስትጠበቅ ይመጣበታል። የማታው ማዕበል ከእነጀልባው ቢያወዛወዝውም የሕሊናው ሽዋሽዋጭ ይበልጥ ስለነበረ በሕሊናው ከፈጠረው ደስታ ለመውጣት ተቸገረ። እንደምንም ከቅዠቱ ወደ ሐሳብ ተመለሰና ይህ ሁሉ የሚሆንበት ሩቅ አይሆንም አለ ለራሱ።

“አሁን ይህን ሐሳብ ማን ሊሰማህ ነው የምትቃኝ?” አለው ሌላኛው የአእምሮው ክፍል ደግሞ።

“ስምን አይሰሙኝም! ከዚህ ሀገር እኮ ሀብት እየተፈጠረ ነው። ዕቅዱና ርዕዩ ከተነደፈ ባለሀብቱ የሠለጠነና የተጠና ነገር

አይጠላም። በጠባብ ሰፍራ ከሚራኮት ይልቅ እጅግ በዘመነ ፕላን በሚመራ አዲስ ከተማ ኢንቨስት ማድረግ ለምን አይመርጥም? ይላል መልሱ ለራሱ።

“እንዲያማ ከሆነ ነባሮቹን ከተሞች አራቆትካቸው ማለት ነው?” አለ አሁንም ራሱን።

“አዲሷ ከተማ እኮ ሀብትና ብልጽግና በፍጥነት አመንጭታ ለሌሎች መልሳ የምትተርፍ እንጂ የሌሎችን ተስፋ የምትሰለቅጥ ፔርሙዲ አይደለችም” አለ። ከጎንደርና ከባሕርዳር ጋር ልዩ ውበት ባላቸው ሰፋፊ መንገዶች ተገናኝታ ለእነርሱ ወጣ እንዳለ መዝናኛ የምትቆጠር የሁለቱንም ከተሞች የሚጎበኙ ቱሪስቶችን ቆይታ የምትጨምርና ሀብት የምትፈጥሩላቸው ትሆናለች እንጂ እንዴት ትሻማቸዋለች። ሌሎቻቸውም ሁሉ እንዲሁ ነው የሚሆኑት።

ባሕር ዳር ወደብ እስኪደርሱ ድረስ ሲሳይ የቀን ሕልሙን ያጠናቀቀ ሲመሰለው ደግሞ “ሣጥኑ ውስጥ ምን ሊኖር ይችላል?” እያለ መላ ምት መስጠት ጀመረ።

“የከበሩ ማዕድናት፣ ወርቅ፣ እንቁ ወይስ ሌላ ፍለጋ የሚያስከትል ካርታ?”።

ሲሳይ እንዲህ በሐሳብ እየባዘነና ከራሱ ጋር እየተሟገተ ባሕርዳር ወደብ ደርሰው ለባለ ጀልባው ክፍያውን ጨመር አድረጎ ሰጠና አመስግኖ ጓዙን አውርዶ ወደ መኪና አመራ። ባለጀልባው ቀኑን ሁሉ ብቻውን ሲወራ ሲያስተውለው ስለነበረ ከኋላው እየተመለከተ “አይ ጉድ! ሰው እንዲያው ሳይቸግረው ብዙ በማወቅ ወፊፊ ይሆናል? ኦሯ እንዲህ ተመሆን እንደኔ ብዙ ሳይማሩ ጤነኛ መሆን ይሻላል። እንዲያው ሳይብስበት ቢጥሩለት ይሻል ነበር” አለና አዘነለት። በሰላም ከጀልባው ወርዶ ስለሄደለትም እፎይታ ተሰማው።

ምዕራፍ ፳፪

ሲሳይ ቤት ደርሶ የጥናት ክፍሉ ገባና ጊዜ ሳያጠፋ የጥላስቲክ ሣጥንን ከፍቶ ከሐይቁ ያወጣውን ሣጥን መመርመር ጀመረ። 50 ሳ.ሜ. በ30 ሳ.ሜ. ስፋት ያለው 30 ሳ.ሜ. ጥልቀት ያለው ከመዳብ የተሠራ ሣጥን ነው። በጥንቃቄ አጽድቶ ሲመለከት ክዳኑ በልዩ ጥበብ ከዋናው ጋር የተጣበቀ መሆኑን አስተዋለ። ውስጡ ያለውን ነገር የማወቅ ጉጉቱ ቢያይልም ቸኩሎ መክፈት አልፈለገም። ተቀጣጣይ ወይም የሚፈነዳ ነገር ሊሆን እንደሚችልም ገምቷል።

ስለዚህ ከመክፈቱ በፊት ውስጡ ምን እንዳለ በኤክስሬይ ማሸን ማየት ፈልጓል። መሬት ላይ ወድቆ ያገኙትን የላውንቸር አረር በድንጋይ ሲቀጠቅጡ ፈንድቶ አካላቸው እንደሚጎድል የገጠር ልጆች የድንቁርና ሥራ መሥራት አልፈለገም።

የኤክስሬይ ማሽን የሚያገኝበትን ቦታ እስከሚያፈላልግ ድረስ በጥንቃቄ ማስቀመጥ እንዳለበት አመነ። እንዴት ማስቀመጥ እንዳለበት ሲያስብ አንድ ሐሳብ መጣለት። ይኼ ነገር ውኃ ውስጥ የኖረ ነው። አሁን ከውኃ ወጥቶ የብስ ላይ ሲቀመጥ በአየር ለውጥ ምክንያት የተለየ ባሕሪ ሊያመጣ ይችላል። ስለዚህ በቆየበት መልክ ማስቀመጥ ይገባል በሚል ምድር ቤት ውስጥ በሚገኘው የጥናት ክፍሉ ውስጥ በጉርድ በርሚል ውኃ ሞልቶ ሣጥኑን ከተተና አስቀመጠው።

የኤክስሬይ ማሽን የሚያገኝበትን ሲያወጣና ሲያወርድ ኤርፖርት መንገዶች ዕቃ የሚፈተሽበት ትዝ አለው።

“አንዴ! ወደ አዲስ አበባ ልውሰደውና በዚያውም ኤርፖርት ላይ ምን እንደሆነ ላረጋግጥ ይሆን?” አለ ለራሱ። የጅል ሐሳብ መሆኑ ወዲያው ገባው። አይተው የሚመልሱለት ወይም ይሄ ሣጥን እንዲህ ዓይነት ዕቃ ስለያዘ አይጫንም ብቻ የሚሉት ነው የመሰለው። የከበረ ማዕድን ወይም ፈንጂ ቢሆን ምን ሊከተል እንደሚችል ወዲያው ተገለጠለት እና ሌላኛው የአእምሮው ክፍል፡-

“ለምን ፌደራል ፖሊሶች ዘንድ ሂደህ እባካችሁ ሰባት ዓመት እሰሩኝ አትላቸውም?” ያለው መሰለውና በራሱ ላይ ፈገግ አለ። የግል ክሊኒኮች ያለውን ማሽንም አሰበ። ግን መጠየቁ ከበደው። ውጤቱም አርኪ እንደማይሆን አሰበ። አንድ ሳምንት አካባቢ በዚህ ሁኔታ አለፈ።

በመሐሉ ባለቤቱ በድንገት ታመመች። መጀመሪያ ላይ የሥራ ብዛት መስፈራቸው እርሷም እርሱም ብዙ ትኩረት አልሰጡትም ነበር። በኋላ ላይ እየበረታባት መጣና ውኃትና ደረቅ ሳል ያጣድፋት ጀመር። ከሊኒክ ሄዳ ኤክስሬይ ተነሥቶ ሲታይ ምንም የለም። አልትራሳውንድ ታየች፤ ብዙ የደም ምርመራ ዓይነት ተደረገ።

ምንም የበሽታ ምልክት የለም። ከልብ ጋር የተያያዘ እንዳይሆን ተብሎ ኢ.ሲ.ጂ (ECG) ምርመራ ሁሉ ተደረገ። ምንም በምርመራ የሚታይ የሕመም ምልክት ጠፋ። ሐኪሞቹ ግራ ተጋቡ። እርሷ ግን በደረቅ ሳል ሌሊቱን ሙሉ ተገትራ ታድራለች። የምግብ ፍላጎቷም በእጅጉ ቀነሰ።

“አይ እንግዲህ ካልሆነ ከፍ ወዳለ ሕክምና መሄድ አለብን። ለማንኛውም ለሁለት ቀን ለአስቸኳይ ሥራ መስክ ደርሼ ልምጣና ወደ አዲስ አበባ እንሄዳለን” ብሎ ሲሳይ ወደ መስክ ሄደ። ሐሳቡ ሥራውን አጠናቅቆ በአንድ ልቡ ባለቤቱን ወደ ተሻለ ሕክምና መውሰድ ነበር።

ሲሳይ ወደ መስክ በወጣበት ሌሊት ባለቤቱ እንደሰነበተችው የማያቋረጥ ሳል አላስተኛ ብሏት የራስጌ መብራት አብርታ ትራቧን ተደግፋ ቁጭ ብላለች። ከአልጋው በአሻጋሪ ማዕዘን ላይ ከመስኮቱ ጉን አንድ መቀመጫ ወንበር አለ። እዛ ወንበር ላይ የሆነ ሰው እጁን አጣምሮ ቁጭ ብሎ ተመለከተች። ፍዝዝ ብሎ ያስተውላታል። የመብራቱን መጠን ጨምሮ ስታይ እውነትም ቁጭ ያለ ሰው አምሳል ነው። በህልሚ እንዳልሆነ እርግጠኛ ነች። መጀመሪያ ሌባ መሰላት። ነገር ግን ሌባ ፍዝዝ ብሎ አይቀመጥም። ለመጨረሻ ፈለገችና አቅም አጣች። እንደምንም ብላ እያማተበች ሰላም ለኪ የሚለውን ጸሎት መድገም ያዘች። ብዙ ጊዜ እየደጋገመች ከጸለየች በኋላ ወደ ፍዝ ሥዕል እየተቀየረ መጣ። ልቧ እየበረታ መንፈሷ እየጠነከረ ሲሄድ ይታወቃታል። በመጨረሻ በሌሊት ወፍ አምሳል እንደ ዳንቴል እየተተረተረ በመስኮቱ ወጥቶ ሲሄድ አየችው። መሄዱን ስታረጋግጥ ከመኝታዋ ተነሥታ ውዳሴ ማርያም፣ ሰይፈ መለኮት ሳትረበሽ ደግሞ ከጨረሰች በኋላ ቤተሰቡን ጠራች። በዚህ ሰዓት ከሌሊቱ ወደ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ ሆኖ ነበር። ሊነጋጋ ሲል የንስሐ አባታቸው እንዲመጡ አስጠራች።

የንስሐ አባታቸው አባ ተስፋ ጽዮን ለእርሷ ልዩ ፍቅር አላቸው። ይሳሉላታል። ቢታመመ። ጠያቂያቸው፤ ቢቸግራቸው፤ ጓዳቸውን የምትሞላላቸው የመንፈስ ልጆቸው ናት። የእርሷ ነገር አይሆንላቸውም። እርሷም ከእርሳቸው የምትደብቀው የላትም። አባ ተስፋ ጽዮንና ሲሳይ ትውውቃቸው ቀደም ብሎ ሲሳይ ከማግባቱ በፊት ጀምሮ ነው። በዚህ ምክንያት ሲሳይን “ልጄን ነው የሰጠኸኝ” ይሉታል።

አባ ተስፋ ጽዮን ባሕር ዳር ከተማ ውስጥ ካሉት ገዳማት በአንደኛው ይኖራሉ። በዚህ ገዳም መኖር ከጀመሩ ወደ ሠላሳ ዓመት ይሆናቸዋል። የቤተ ክርስቲያን ታማኝ ቁልፍ ያኾናቸው። በሌሊት ተነሥተው ደወል አስደውለው ቤተ ክርስቲያንን ይከፍታሉ። ሰዓታት፣ ማሕሌት፣ ኪዳንና ቅዳሴ ካበቃ በኋላ የቤተ ክርስቲያንን ሕንፃ ተቆጣጥረው ይቆልፋሉ። በጧት የሚወጡበት ጉዳይ ካለም ተመልሰው ቤተ ክርስቲያን በሥርዓት መቆለፉን ያረጋግጣሉ። እንደዚህ ከሰዓት በኋላ አሥራ አንድ ሰዓት ላይ ደግሞ ለሰርክ ጸሎት ይከፍታሉ። ሲያበቃ ይቆልፋሉ። ካልታመመ በስተቀር የማይታጎል ድርጊታቸው ነው። የንስሐ ልጆቻቸውን ለመጎብኘት ወይም ሌላ ማኅበራዊ ጉዳይ ካላቸው ከጧቱ አራት ሰዓት እስከ 0ሥር ሰዓት ድረስ ያከናውናሉ። የንስሐ ልጆቻቸውን የጾም ወራት ሲጀመርና ሲያልቅ እንዲሁም ዓበይት በዓላት ሲደርሱ መርሐ ግብር ይዘው ስለመንፈሳዊ ሕይወታቸው ይጠይቃሉ፤ ይመክራሉ፤ ቀኖና ይሰጣሉ፤ ከምሥጢራት በተለይም ከቅዱስ ምሥጢር እንዲሳተፉ ያበረታታሉ። ከንስሐ ልጆቻቸው ቤት ሲሄዱ ለበረከት ትንሽ እህል ውኃ ይቀምሳሉ። በደንብ እንዲበሉና እንዲጠጡ ሲገለገሉ።

የምትወዱኝ ከሆነ ካለልክ እንድሆን ለምን ትገፋፋኛላችሁ?
በመጠን መኖር ያለብኝ መነኩሴ መሆኔን ትዘነጋላችሁ? ጠግቤ
ሰከሬ ብሰናከል ፍቅራችሁ ምን ያደርግልኛል?" ብለው ይገሥጻሉ።
በምንም መልኩ ከልጆቻቸው ገንዘብ ወይም ቁስ አይቀበሉም።
ስጦታ እንኳን ሲሰጣቸው ደስ አይላቸውም። "እኔ መልካም
ሥራ ቢኖረኝ እንኳን ዋጋ መቀበል የምፈልገው ከፊጣሪዬ ነው"
ይላሉ። "ይህ የማደርገው ነገር ሥልጣን ከሆነት ስቀበል ላከናውነው
የገባሁት ቃል ኪዳን ነው። በነጻ የተቀበልኩትን በነጻ ልሰጥ
ይገባልና አታሰናክሉኝ" ይላሉ መረር ብለው። በእጅጉ በአኮቴትና
በትሕርምት የሚኖሩ ቸር አባት፣ ትጉህ እረኛ ስለሆኑ ብዙ ሰው
እርሳቸውን አባት ለማድረግ ይፈልጋል።

አባ ተስፋ ጽዮን መታመሟን ያውቁ ስለነበር መልእክቱ ሲደርሳቸው
አንድ ዲያቆን አስከትለው ጊዜ ሳያጠፉ ከተፍ አሉ።

ቤት እንደደረሱ "ወለተ አረጋዊ እግዚአብሔር ይማርሽ! እንደምን
አደረሽ?" ብለው መስቀላቸውን አሳለሟትና ለምን እንዳስጠራቻቸው
ጠየቋት። የሌሊቱን ሁኔታ በዝርዝር ስታስረዳቸው፡

"ወይኔ ልጄን ይሄ መናጢ እየተፈታተነሽ አይደል? እንኳን እርሱ
መሆኑ ታወቀ እንጅ መድኃኒቱ ቀላል ነው" አሉና ውኃ በጀሪካን
ቀድታችሁ ቆዩኝ ብለው እየበረሩ ወደ ቤተ ክርስቲያን ሄዱ።
ሁለት ጠንካራ ዲያቆናትን አስከትለው መጻሕፍትን ይዘው መጡ።
ብዙ ድጋም ከተደረገ በኋላ አጠመቋት።

"አይዞሽ ሦስት ቀን ትጠመቁያለሽ። ከዚያ ትድኛለሽ። ምንም
አታስቢ!" አሉና አጽናዷት።

በሁለተኛው ቀን ማታ ሲሳይ ከመስክ ተመለሶ ባለቤቱን ሲያያት
የመሻል ሁኔታ አስተዋለ። "ተመስገን ነው" ብሎ በልቡ ለጉዞው
ፊትን ሲያዘጋጅ አመሸ። ስለሆነው ነገር ሁሉ ይጨነቃል በሚል
አልነገረችውም።

ጠዋት የንስሐ አባታቸው የሦስተኛውን ቀን ጥምቀት ለማድረስ ከቤታቸው መጡ። ጥምቀት መሆኑን ሲረዳ ወደ ባለቤቱ ሄደና፡-
“ሌሊቱን መላ እያሳለሽ ነው። ጥምቀቱ እኮ ሊያብሰው ይችላል” አለ።

“እንዲያውም መፍትሔ አምጥቷል አታስብ” አለችው። ወዲያው ንስሐ አባታቸው ጸሎት እያደረጉ ወዳለብት ሂዶ አብሮ ጸሎት ሲያደርግ ቆየና ጸሎቱ ሲያልቅ፡-

“አባታችን! ጥምቀት መድኃኒት መሆኑ ጥርጥር የለውም... ግን እያሳሳት ስለሆነ እንዲያው ደግ ነው ብለው ነው?” አለ ሲፈራ ሲቸር።

“አልነገረችህም እንዴ?” አሉ።

“ምኑን?” አለ ሲሳይ ግራ ተጋብቶ።

“ቆይ በኋላ” አሉና የተቀዳውን ውኃ እፍፍ እያሉ በመስቀላቸው ባርከው አጠመቋት።

“በቃ ጨረስሽ። እንግዲህ ወደ ሥራሽ” አሏት።

“እሺ አባታችን! እግዚአብሔር ይስጥልኝ። ዕድሜዎን ያርዝምልኝ” አለች።

እውነትም ብርታት ይታይባት ነበር። ሲሳይ የሆነውን ነገር ለመስማት ሁለቱንም ዕረፍት አሳጣቸው። መኝታ ቤት ገብተው ሁሉንም በዝርዝር ከአባ ፊት ነገረችው። ወደ መጨረሻው አካባቢ ሲሳይ በሐሳብ ቡዝዝ ብሎ ነበር።

ቁርስ ተበልቶ የንስሐ አባታቸውን ሊሸኛቸው ሲወጣ ከቤታቸው አጥር ውጭ ዘወር አድርገው፡-

“የእኔ ልጅ መቼም በየቦታው እየዞርክ የማትሰበሰበው ነገር የለም። ምን አዲስ ነገር ያመጣኸው አለ?” አሉት በአባታዊ ቃና።

ሲሳይ የደንና ሥነ ምህዳር ባለሙያ በመሆኑ በየጊዜው የዕዕዋት እንዲሁም የአፈረና የዐለት ናሙና እንደሚሰበስብ ስለሚያውቁ ነው።

“እኔ ምንም አዲስ ነገር አላመጣሁም” አለ። ውስጡ ግን የሆነ ነገር እያሰላሰለ ነበር። የነገራቸው ነገር ውሸት እንደሆነ ውስጡ ያውቃል። አባን መዋሸት ፈጣሪን መዋሸት እንደሆነ ያውቃል። ከዚህ በፊት ዋሽቷቸው አያውቅም። አሁን ግን ምንነቱን ገና ያላወቀውን ነገር ሊነግራቸው አልፈለገም። «ይኼ መዋሸት ሳይሆን የምርምር ምሥጢር መጠበቅ ነው» ብሎ ራሱን ለማሳመን ሞክረ። “አንተስ መቸም አስረው ቢያስቀምጡህም እሺ አትልም። ለልጄ እንዳትተርፋት ነው እንጅ” አሉና “ለማንኛውም ትዝ የሚልህ ነገር ካለ ቶሎ መጥተህ እንድትነግረኝ” ብለው አሳለሙና ሁሌም እንደሚያደርጉት አቅፈው ስመው ወደ ቤተ ክርስቲያናቸው ሄዱ። የባለቤቱ ሕመምና ያየችው ነገር ከሣጥኑ ጋር የሚያያዝ ነው ብሎ ለማመን ተቸገረ። ለማንኛውም ምንነቱን እስከሚያውቅ ድረስ ዝም ማለትን መረጠና በአእምሮው ኤክስሬይ ማሸን ፍለጋ ጀመረ። ሲሳይ ሁሌም ከመስክ ሰንብቶ ሲመለስ ልጆቹንና ባለቤቱን ይዞ ወደ ማታ ከተማ ካሉት ባለመናፈሻ ሆቴሎች መዝናናት ልምድ አለው። ያን ጊዜ ግን ባለቤቱ ገና እያገገመች ስለነበር መሄድ አልፈለገም። ይሁንና ትንሹ ልጇ ሲያስቸግር ጊዜ ባለቤቱም እንዲሄዱ ገፋፋች።

“ሂዱ አናንተ እኔም እዚሁ ዕረፍት አደርጋለሁ” አለች። በዚህ መሠረት ከተማው ካሉ ትላልቅ ሆቴሎች ወደ አንዱ ሄዱ።

ሆቴሉ መግቢያ ላይ ላይ ሲደርሱ ሲሳይ “እንዴት ያለው ዝንጉ ነኝ?” አለ በር ላይ የቆመውን የመፈተሻ ኤክስሬይ ማሸኑን ሲያይ። ልጆቹ እንዲዝናኑ ትቶ እርሱ ወደ ስራ አስኪያጁ ቢሮ አመራ። በደንብ ይተዋወቃሉ።

ሰላምታ ከተቀያየሩ በኋላ የባለቤቱን ጤንነት ጠየቀው።

“አሁን ተሸቷል። እግዚአብሔር ይመስገን” አለ ሲሳይ። ቀጠለና።

“አንድ ነገር ላስቸግርህ ነበር” አለው።

“የሚቻል ከሆነ ምን ችግር አለው” አለ ሥራ አስኪያጁ።

“የሆነ የምሠራው ምርምር ነበረኝ እና አንድ ነገር በኤክስሬይ ማየት ፈልጌ የናንተን መፈተሻ ለመጠቀም ነበር” አለ ሲሳይ እጁን እያፍተለተለ።

“አይ! እንዴት አድርገህ ትወስደዋለህ። አንደኛ ትልቅ ነው..እ..” ብሎ ሊቀጥል ሲል።

“እረ ትንሽ ሣጥን ነች። እዚህ አመጥኜ ውስጡ ምን እንዳለ ለማየት ነው እኮ” አለ ሲሳይ ።

“ያማ ምን ችግር አለው። ይዘኸውናና ማየት ትችላለህ” አለው።

“እንግዲያውስ ነገ እንግዳ በማይበዛበት ሰዓት ይዠው ልምጣ?” አለ ሲሳይ።

“ነገ ከ3-4 ሰዓት ባለው ይዘኸው መምጣት ትችላለህ” አለው።

ሲሳይ አመስግኖ ትንሽ ሲናፈስ ቆይቶ ልጆቹን ይዞ ወደ ቤቱ ሄደ። በአእምሮው ምን ሊሆን እንደሚችል መላ ሲመታ እንቅልፍ ባይነሱ ሳይዞር እንዳይነጋ የለም ነጋ። ጠዋት ሣጥኑን ከተነከረበት በርሜል አውጥቶ አደራረቀና ወደ ሆቴሉ ሄደ። ሆቴሉ በዚህ ሰዓት ያደረው እንግዳ የሚወጣበት የፅዳት ሰዓት ስለሆነ ብዙም ግርግር አልነበረም። ቀጥታ ወደ ሥራ አስኪያጅ ቢሮ አመራና ማየት የፈለገው የያዘው ሣጥን መሆኑን ነገረው።

“ምንም ችግር የለም፤ ብቻ ሆቴላችንን እንዳታፈነዳብን” አለው እየቀለደ።

ሆኖ ሊያፈነዳ ሲል እንድ አሻባሪ ያዝኩ ብለህ ዜና እንዳታደርገኝ እንጅ" አለ ሲሳይ መልሶ። እየተቀላለዱ ማሽኑ ወዳለበት ወደ በፋ አመፋ።

ማሽኑን የሚያንቀሳቅሰውን ጥበቃ ባለሙያ ጠራና፡- "እባክህ እዚህ ሣጥን ውስጥ ምን እንዳለ ማየት ይፈልጋል። ማሽኑ እንዴት እንደሚሠራ አሳየውና እራሱ ይመልከተው እሺ" አለው። ሐራሱ ይመልከተው ስላለ ሲሳይ "የልብ አዋቂ ነህ አመሰግናለሁ" አለው።

ብዙም የተወሳሰበ ነገር የለውም። የሚፈተሽውን ዕቃ ጨረር አመንጭው ሣጥን ውስጥ እንዲያልፍ ከተገፋ በኋላ ኮምፕውተሩ ገጽ ላይ ማየት ነው። በተለያዩ አቅጣጫ ለማየት የጨረር አንግሎን መቀያየሪያ እጀታ አለው። ይህንን ካስረዳው በኋላ አፕሬተሩ ቁልፋን አሥነስቶለት ዘወር አለ።

ሲሳይ ሣጥኑን ገፋ አድርጎ አስገባ። መቼም ጉጉቱ ሰማይ ጥግ ደርሷል። ሀብት፣ ፈንጅ፣ ካርታ ወይስ ምን ሊሆን ይችላል! የመጀመሪያው ምስል ኮምፒውተሩ ገጽ ላይ ታዩ።

ሣጥኑ ሁለት ክፍል አለው። አንደኛው ክፍል ላይ መፅሐፍ ይታያል። ከጐኑ የሸንኮራ አገዳ ጉማጅ የመሰለ ነገር ተጋድሟል። ሁለተኛው የሣጥኑ ክፍል ግን ባዶ ነው። የሣጥኑ ክብደትና ውስጥ ያለው ነገር ሲያስበው አልጣጣምለት አለ። በተለይ ሁለተኛው ክፍል ባዶ መሆኑ አልዋጥልህ አለውና የጨረሩን አቅጣጫ ቀያይሮ ለማየት እጀታውን ነካካ። ትንሽ ቆይቶ የሆነ ምሥል መጣ። ያየውን ማመን አቃተው!! ደጋግሞ አ...የ...ው!!

ወዲያውኑ ኮምፒውተሩን አጠፋና ሣጥኑን አውጥቶ ሰዎቹን አመሰግኖ ከሆቴሉ ወጣ። እጅግ የሚያስፈራና የሚቀፍ ስሜት ተሰማው።

ወርወሮ ቢጥለው በወደደ። ነገር ግን የያዘው ነገር አደገኛ ሲሆን ስለሚችል የትም ሊጥለው አልፈለገም። ወደ ቤቱ ለመውሰድም አልደፈረም። እንዲያውም የባለቤቱን ሕመም ከዚህ ጋር የተያያዘ መሆኑን ወደማመኑ ስለተቃረበ በእጅጉ ተፀፀተ። ራሱ ጎትቶ ባመጣው ጣጣ እራሱ ሊፈተንበት ሲገባ ወደ እርሷ መተላለፉ በእጅጉ ረበሸው።

ለጊዜው የመጣለት ሐሳብ ወደ ንስሐ አባታቸው ወደ አባ ተስፋ ጽዮን መሄድ ብቻ ነበር። ይሁን እንጂ ቀደም ሲል ስለዚህ ጉዳይ ጠይቀውት የውሸት መለስ ስለሰጠ መሄዱ አሳፈረው። ምርጫ ግን አልነበረውም። ታዲያ የት ይውሰደው? እንዲህ ዐይነት ጉዳይ ወደ ላቦራቶሪ አይወሰድ? መልሱ ሐይቁ ውስጥ አይከተው ነገር ይህን አስፈሪ ጉዳይ የሚሸከም ሐይቁስ ምንተዳው። እስከዛሬ መሸከሙ ይነሰው? እንዴት አንድ የካቶሊክ ቁስ ይህን የመሰለ ነገር ፍለጋ ላይ ሊሰማራ ቻለ? ዙሮ ዙሮ ከመንፈሳዊው ዓለም ጋር የተቆራኘ መሆኑን ተገነዘበና ሊወጣው የሚችልው በመንፈሳዊ እርዳታ መሆኑን ተገነዘበ። በዚህ በኩል ሊረዱት የሚችሉ ብዙ ቢኖሩም በቅርብ ያሉት የሚተማመንባቸው አባ ተስፋ ጽዮን ናቸው። እንደገና መዋሸቱ ትዝ ሲለው ተሳቀቀ። ሆኖም እውነቱን መጋፈጥ ግዴታው መሆኑን ተረዳ።

“የንስሐ አባትና መሬት የማይችሉት ጉድ፤ የማይሸከሙት አበሳ የለም” አለና ሣጥኑን ይዞ ወደ እርሷቸው ሄደ።

ሲሳይ ከንስሐ አባታቸው ከአባ ተስፋ ጽዮን ቤት ሲደርስ ከበረንዳው ላይ ትልቅ የብራና ስንክሳር መጽሐፍ ገልጠው ሲያነቡ አገኛቸው። የአባ ተስፋ ጽዮን ቤት ከገዳሙ ቅጽር ውስጥ ፎቅና ምድር ቤት ሆነው ተሠርተው ምድር ቤቱ በጀርባ ለመቃብር የሚያገለግል ሲሆን ከፊት ለፊት ደግሞ ለካህናት አገልጋዮች መኖሪያ እንዲሆን ከተሠሩት ውስጥ አንደኛው ነው።

ብቻቸውን መሆናቸውን ሲያይ ሲሳይ ደስ አለው። ለወትሮው ከአባ
ቤት ሰው አይጠፋም ነበር።

በሥራ ሰዓት በጠዋት መምጣቱ ገርግቶ “ኃይለ ጊዮርጊስ እንዴት
አረፈድክ? በሰላም ነው? ወለተ አረጋጂ ደኅና አይደለችም?” እያሉ
የጥያቄ መዓት አሻገጉ ደጎዱለት።

“አረ ደኅና ነኝ። እርሷም በጣም ተሸሏታል” አለ መስቀል
እየተሳለመ።

“ታዲያ በዚህ ሰዓት ያለወትሮህ እንዴት?” አሉት።

“ደኅና ነኝ፤ አንድ የማማከረዎት ጉዳይ ኑሮኝ ነው” አለ።

“አይ ደኅናማ አይደለህም። በል ና ግባ” አሉና መጽሐፋቸውን
አጥፈው ወደ ቤት ገቡ። ፊት ለፊት እንዲቀመጥ ጋበዙትና፡-

“ምንድን ነው የሆነከው ኃይለ ጊዮርጊስ?” አሉት። መጨነቁ
በሁኔታው ያስታውቅ ነበር።

“አባ! እ.. በጣም ይቅርታ ያድርጉልኝ። ዋሽቼዎታለሁ” አለ።

“ምንድን ነው የዋሽሽኝ?” አሉ።

“ባለፈው ከቤት መጥተው ምን አዲስ ነገር ወደ ቤት አምጥቼ
እንደሆነ ሲጠይቁኝ ምንም አላመጣሁም ብየዎት ነበር” አለ
አንገቱን ደፍቶ።

“እና አሁን ምን ተገኘ?” አሉት ለዘብ ብለው። መቼም ሰው
ችግሩንና ኃጢአቱን ሲነግራቸው እርጋታቸው የጉድ ነው።
የልብን፣ የአንጀትን፣ የተደበቀውን ሁሉ ዘርግፍ ዘርግፍ ያሰኛል።
ከሰሙ በኋላ ግን ምክንያታዊ ተግሣግቶው አይጣል ነው እንጅ።
ሲሳይ ይህን ጠባያቸውን ስለሚያውቅ ሁሉንም ለመቀበል እራሱን
አዘጋጅና፡-

ከጣልያን ጀምሮ ጠዋት በኤክስሬይ ማሸን እስካየው ነገር ድረስ በዝርዝር ተረክላቸው። ምንም ሳያቋርጡ በጽሑፍ አዳመጡት። ሲጨርስ፡-

“አይ እኔማኮ ጠርጥሪያለሁ። የሚያሳዝነኝ መዋሸትህ ሳይሆን እንዲያው ይሄ በየቦታው እየዞርክ የምትቆፍረው ነገር መቼ እንደሚያቆም አለማወቁ እንጅ” አሉት በቅሬታ።

“አባ! ያማ ምርምር እኮ ነው። እኔ ደግሞ የሳይንስ ሰው በመሆኔ መያዩ እንድጠይቅና እንድመራመር ያስገድደኛል። ምሁር ነኝና በነጻነት ጥያቄ በሚጭሩብኝ ጉዳዮች ላይ መመራመር ግድ ይለኛል” አለ።

“መመራመር መልካም ነው። እንደዚህ ተሆነ የወባ ንዳድ መድኃኒት ለምን አትሰራም? የቁርጥማት ማስታገሻ ለምን አታመጣም? ተሆነልህ ለየድስ ማዳኛ እስቲ ፈልግ! ዝም ብሎ ቁም ነገር የሌለው ምርምር ምንድን ነው? ይኼው አየን እኮ! ተመራምረህ ያመጣኸውን” አሉ።

ለመከራከር ፈልጎ እንደማያሳምናቸው ሲረዳ ተወው። ቢያንስ አሁን እርሳቸው ልክ ናቸው። ምን ማድረግ እንዳለበት እንኳን የማያውቀው አስፈሪ ነገር የያዘ እርሱ እንጂ እርሳቸው አይደሉምና። “ለማንኛውም” አሉ አባ “ለማንኛውም” አሁን ይህን ሣጥን ይዘህ ቤትህ ተመልሰህ እንድትሄድና እንድታስቀምጥ በፍጹም አይሆንም። አንተስ መቼም የሰው ነገር አትቀበልም። ባለቤትህና ልጆችህ በምን ዕዳቸው ይፈተኑ” አሉ።

“አባታችን እኔም እኮ የመጣሁት ምን እንደማደርግ ግራ ስለገባኝ መፍትሔ እንዲሰጡኝ ነው” አለ ሲሳይ ግራ በተጋባ ስሜት። አባ ተስፋ ጽዮን ትንሽ ትክዝ ብለው ሲያስቡ ቆዩና፡-

“መኪና ይዘኛል?” አሉት።

“አዎን” አለ ሲሳይ።

“ገጠር መግባት ይችላል?” አሉት።

“አዎን! የመስክ መኪና ነው” አለ።

“መልካም! እንግዲያውስ ወደ አንድ ቦታ እልክሃለው። ዛሬ እዚህ ከተማ ማደር የለብህም” አሉ።

“እሺ” አለ ሲሳይ ።

“ይኸውልህ አብሮ አደግ ጓደኛዬ፣ ተማሪ ቤትም አብሮኝ የተማረ የልብ ወዳጄ የሆነ ሰው አለ። ሊቀ ጠበብት አስተርአየ ይባላል። እንደዚህ ያለውን ነገር ጠንቅቆ የሚያውቅ ጠንካራና ቀና ሰው ነው። እርሱ ሁሉንም መፍትሄ ይሰጥሃል” አሉ።

“እሺ አባታችን” አለ።

“አሁን ደብዳቤ እስክ ጽፍልህ ድረስ ቤት ሂድና የምትይዘውን ይዘህ ቶሎ ተመለስ!” አሉ።

ምዕራፍ ፩

ከጠዋቱ አምስት ሰዓት አካባቢ ሲሆን ሲሳይ ከባሕር ዳር ከተማ ደቡባዊ አቅጣጫ የሞጣ አዲስ አበባን መንገድ ተከትሎ በረረ። አባ ተስፋ ጽዮን በሰጡት አድራሻ መሠረት አዴት ከተባለችው ከተማ ሲደርስ ወደ ቀኝ ታጥፎ ደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ ወደ ሰከላ ወረዳ የግልገል ዐባይ መነሻ ወደ ሆነችው ግሽ ዐባይ የሚወስደውን የገጠር መንገድ ይዞ ተጓዘ። ሀያ ኪሎ ሜትር እንደተጓዘ «ብር አደማ» ከተባለው ተራራማ ስፍራ ሲደርስ መኪናውን አቁሞ በአካባቢው ያሉ ሰዎችን የሊቀጠቡበት አስተርአየን መኖሪያ አድራሻ ጠየቀ። ብዙም አልተቸገረም። የግሽ ዐባይ መንገድን ወደ ቀኝ ትቶ በስተግራ በኩል ያለውን ወደ ደጋ ዳሞት የሚወስደውን መንገድ ተከትሎ እንዲሄድ አሳሰቡት። አንድ ዐሥር ኪሎ ሜትር እንደተጓዘ ከኮረብታ ጥግ ከሚገኝ መንደር ካሉ ቤቶች ከበሮ ቤት በሚባል መልክ የተሠራ ቆርቆሮ ቤት አሳዩት። ከመንገዱ ብዙ አይርቅም። መኪናውን አቁሞ በእግሩ ወደ ተባለው ቤት አመራ።

ገና በድንጋይ ካብ ከታጠረው ቅጽር ሲደርስ ውሻ በኃይል ጮኸ። ባለበት እንደቆመ አንዲት ልጅ-እግር ሴት መጣችለት። ሊቀጠብበት አስተርአየን ፈልጎ ከባሕር ዳር የመጣ ሰው እንደሆነ እንድትነግርለት ጠየቃት። ልጅቱም ተመልሳ ገባች።

ቆይቶ ቀኝ እጃቸውን አውጥተው ነጭ ጋቢ አጣፍተው በትር የያዙ ሰው ብቅ አሉ። ቀጭን፣ ረጅም፣ ሽበት የወረራቸው ጠቆር ያለ መልክ ያላቸው ናቸው። ፈታቸው ምጥጥ ያለና ድርቅ ያሉ ናቸው።

“ጤና ይስጥልኝ እንደምን ዋለ?” አለ ሲሳይ።

“እግዚአብሔር ይመስገን! እንደምን ዋልክ የኔ ልጅ?”

“ሊቀጠብበት አስተርአየ እርስዎ ነዎት?”

“አዎን ነኝ፣ በደኅና ነው የኔ ልጅ?”

“እረ ደኅና ነኝ። አባ ተስፋ ጽዮን ከባሕር ዳር ልከውኝ ነው”።

“ወዳጄ አባቴ! ምነው ደኅና አይደለም?”

“ደኅና ናቸው” አለ ሲሳይ። ቀጠል አደረገና “ለራሴ ጉዳይ ነው የላኩኝ” አለ።

“እ... ማለፊያ ነው” አሉና “በል እኮ ና ግባ” ብለው ወደ ውስጥ ሲዘልቁ ውሻው ድጋሚ ጮኸ። ሊቀጠብበት አስተርአየ ውሻውን በቁጣ ሲገሥጹት ዘወር አለና ጥቅልል ብሎ በሩ ላይ ተኛ። ወደ እልፍኝ ሊያመሩ ሲሉ “ሊቀ ጠብብት እባክዎት መጀመሪያ የመጣሁበትን ጉዳይ ላጫውተዎት” አለ።

“ይደርሳል! ተመንገድ አይደል የመጣህ። መጀመሪያ ቤት እንግባና ዐረፍ በል” ብለው ወደ ቤት ሲያመሩ አማራጭ አልነበረውምና ተከተላቸው።

“እንግዳ መጥቷል ወ/ሮ የሻረግ” አሉ ለባለቤታቸው።

“ሻረግ! ደግ ነው እንጅ ታዲያ ኑ ግብ” አሉ። በላተኛ እንግዳ ሳይሆን መና ከሰማይ ይዞ የወረደ ፍጡር የመጣ ነው ያስመሰሉት። ብቅ ሲሉ ነጭ ሻሽ ያሠሩ የሚያምር ንቅሳት ከአገጫቸው ጀምሮ እስከ ደረታቸው የወረደ ጠይም ወይዘሮ ብቅ አሉ።

ቤቱ ውስጡ ጽድት ያለ ነው። ዙሪውን መደብ ተሠርቶ የበግ አጎዛ ተነጥፎበታል። በአንድ ጥግ በጭቃ የተሠራ ማንደጃ አለ። ብቻ ደስ የሚል ቀለል ያለ ቤት ነው። እንደተቀመጡ ብዙ ሳይቆዩ ምሳ ቀረበ። ከቋንጣ ጋር የተሠራ የድንች ወጥ ከሞሰብ መላ እንጀራ ጋር ቀርቦ ሊቀጠብብት ጸሎት አድርገው ሲያበቁ ቡራኬ ሰጡና እስከትለው ከወጡ አጣቅሰው ባለቤታቸውን አጎረሱ።

“በይ ነይ ቁጭ በይ” አሉ ባለቤታቸውን።

ባለቤታቸው ተጎንብሰው አንድ ሁለት ጊዜ ጎረሱና ፡-

“በሉ ብሉ፡ የሚጠጣ ላምጣ” ብለው ወደ ጓዳ ገቡ።

“እየወላችሁ እንግዲህ! እንዲያው እኮ ቁጭ ብላ እህል አትበላም።

እንዲህ ትልና አንድ ፍንጃል ጥቁር ቡና ጠጥታ ዘግቷት ይወላል”

አሉና “በል ልጄ እኛ እንብላ” አሉ ሊቀ ጠበብት።

ሲሳይ የቀረበው ምግብ በጣም ስለጣፈጠው ወዲህም ስለራበው በደንብ በላ።

ወ/ሮ የሻረግ እውነትም መጠት ሄደት እያሉ እንደነገሩ ይጎርሳሉ እንጅ በሥርዓት ቁጭ ብለው አይበሉም ነበር።

ሊቀጠብብት ሲሳይን ብላ እያሉ እርሳቸው መብላቱን ወደ መተው ሲቃረቡ ወ/ሮ የሻረግ መጡና “ብሉ እንጅ?” አሉ።

“በል እንጂ እኮ ጉረሰ” አሉ ተከትለው ሊቀ ጠበብት።

“እርስዎስ አይበሉም እንዴ?” አሏቸው።

“እኔ እንኳን እየበቃኝ ነው። እንግዳውን ብላ በይወ” አሉ።

“ከይ የርስዎ ነገር! ታጥፈው ይወላሉ፤ እንጀታቸው ተቆልፎ በየት

እህል ይብሉ” አሉ።

ባልና ሚስቱ መተሳሰባቸው በጣም ያስቀና ነበር። ሲሳይም ሊቀጠብብትም በቃን ማለታቸውን ሲያዩ ወ/ሮ የሻረግ ከእንጀራው ከወጡም ጠቅለል አድርገው ወደ ባለቤታቸው ለጉርሻ ሲያቀርቡ፡- “አይ እኔ በቃኝ! አንቺ እኮ እሽ አትይም እንግዲህ” አሉ።

“በሉማ ያዙ! በረሀብ ሲሞቱ ዝም ልበል?” አሉና በባላቸው እጅ ላይ አድርገው ሲያበቁ እንደገና ከወጡና ከእንጀራው ጠቅለል አድርገው ቋጥኝ የሚያክል ጉርሻ ወደ ሲሳይ ዘረጉ።

“አረ እኔ በቃኝ ጠግቢያለሁ” አለ ሲሳይ።

“በልኮ ያዝ! እርሳቸው እንደሆነ አይበሉ ሰው አያስበሉ” አሉ።

ሲሳይ ሁለት እጁን ዘርግቶ ተቀበለ። እንዴት መብላት እንዳለበት ሲያስብ ድጋሚ እጁ ላይ (አንድ ያጣላል) ብለው ከመሩበት። በአንድ እጁ ይዞ በሌላው እጁ እየቆረሰ ለመብላት መጠኑ ስለበዛበት እንዳለ ወደ አፋ አስጠግቶ እንደ ፓፓያ መግመጥ ያዘ።

የግዱን እንደጨረሰ ለማወራረድ ተሞልቶ የተቀመጠለትን ጠላ ለመጎንጨት ባልዲ የሚያክለውን የቀንድ ዋንጫ አነሣ። መጀመሪያ ሳብ አድርጎ (ጣም... ጣም) አደረገና ሲቀምሰው ሽታው አፍንጫ የሚናወጥ ግሩም የሆነ ጠላ ነው። ግጥም አደረገው።

አምሮትና ቃና ሲጣጣም ደስ ይላል። ወገቡን ወደ መከዳው አስደግፎ ደገመለት። “የፍቅር እስከ መቃብሩ በዛብህ፡

ዝ ጠላ ከመወይን ጣዕመ.

እስኩ ድግመ. ድግመ.

ያለው የዚህን ዓይነቱን መሆን አለበት” አለ ለራሱ።

ደስ አለው። የሚፈልገው የሚመኘው ስስትና ስሌት የሌለበት የገጠር ኑሮ ገሐድ ሆኖ ያየው መሰለው።

ምግቡና መጠጡ አልቆ ቡና ተጠጥቶ ሲያበቃ “በል ና እንሂድ”

አሉና ከቤቱ ሰሜናዊ አቅጣጫ በስተውጭ ተቀጥሎ ከተሠራ አነሥተኛ የቁም ጽሕፈት ቤታቸው ወሰዱት።

ሊቀጠበብት አስተርአየ ቅኔና አቋቋም ጠንቅቀው የሚያውቁ ሲሆን በሚኖሩበት ደብር በመርጋትነት ያገለግላሉ። በተጨማሪ ብራና ዳምጠው፣ ብርዕ ቀርጸው፣ ቀለም በጥብጠው ትልልቅ መጻሕፍትን እየጻፉ ለአድባራትና ገዳማት ያቀርባሉ። ስንክሳር፣ ገድለ ጊዮርጊስና ገድለ ተክለ ሃይማኖትን በተለየ ሁኔታ ይጽፋሉ። ፊደል አጣጣላቸው ከማማሩ በላይ ልዩ የሐረግ ሥዕላትን ስለሚያካትቱበት ተፈላጊ ሆነዋል። ትንሽ የእርሻ መሬትም አላቸው። ብቻ ጽሕፈቱና የቤተ ክርስቲያኑ አገልግሎት ጊዜ ስለማይሰጣቸው እርሻቸውን በኪራይ ያከናውናሉ። ከተወዳጅ ባለቤታቸው ሦስት ልጆች ወልደዋል። ሁለት ወንዶችና አንዲት ሴት። የመጀመሪያው ልጃቸው እንደሰጠው አቋቋም እየተማረ ሲሆን ሁለተኛው ጅማ ዩኒቨርሲቲ ፋርማሲ እየተማረ ነው። የመጨረሻዋ አዴት ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት እየተከታተለች ነው። በትጋት እየሠሩ፣ ቤተ ክርስቲያንን እያገለገሉ፣ ልጅ እያሳደጉ፣ እንግዳ እየተቀበሉ፣ ተከብረው የሚኖሩ የሃይማኖት ሰው ናቸው።

ከአባ ተስፋ ጽዮን ጋር አብረው አድገው ለትምህርት አብረው ወጥተው ወርደው ትልቅ ደረጃ ላይ ሲደርሱ አባ ወደ ምንኩስናው ያለም ሲጠሩ ሊቀጠበብት አስተርአየ ደግሞ ሕግ ጠብቀው ሊኖሩ ጋብቻ ፈጽመው ትዳር ለመመሥረት ወሰኑ።

ምዕራፍ ፳፬

ሊቀጠብብት አሰተርአየ ከጠባቡ የጽሕፈት ክፍላቸው እርሳቸው ቀድመው ገቡና ነጭ የበግ ቆዳ/አገሣ/ ላይ ቁጭ አሉና ሲሳይን ከወፍራም ግንድ ተቆርጣ የተጠረበች መቀመጫ ሰጡት።

ሊቀጠብብት የቁም ጽሑፍ ሲጽፉ ለረጅም ሰዓት ጉልበታቸውን አጥፈው ከደረታቸው አጣብቀው ስለሆነ ይኸው ልምድ ሆኖ ቤት ውስጥ ለማዕድም ሆነ ዝም ብለው ሲቀመጡ ታጥፈው ነው።
“በል እስቲ ልጄ! ምን ጉዳይ አጋጠመህ?” አሉት።

ሲሳይ አባ የሰጡትን ደብዳቤ አቀበላቸውና፡-
“የአባ ደብዳቤ ነው፤ መጀመሪያ ያንብቡትና እነግረዎታለሁ” አለ።
“ማለፊያ” አሉና ደብዳቤውን ተቀብለው አነበቡ። ሲያነቡ ምንም የሰሜን መለዋወጥ አይታይባቸውም ነበር።

አንብበው ሲጨርሱ፡- “በል እስቲ ደግሞ ከአንተ ልስማው” አሉ። ሲሳይ ጉሮሮውን ጠራረገና ከጣልያን ጉዞው ጀምሮ ከሆቴሉ የኤክስሬይ ማሽን ዕይታ ድረስ ለአባ ተስፋ ጽዮን የነገራቸውን ድጋሚ ተረክላቸው።

“ግሩም ግሩም” አሉና “እና ምን አየህ ሣጥኑ ውስጥ?” አሉት። በአንደኛው ክፍል መጽሐፍና የሸንኮራ አገዳ ጉማጅ የመሰለ ማየቱን ነገራቸው።

“ሁለተኛው ክፍልስ?” አሉት።

ሲሳይ ለመናገር ተጨነቀ።

ይህን የተረዱት ሊቀጠቡበት፡- “ግዴለም ዝምብለህ ያየኸውን ንገረኝ” አሉና አደፋፈሩት።

“መጀመሪያ ምንም አይታይም ነበር። ቆይቶ ግን ማሕፀን ውስጥ ያለ ጽንሰ በሚቀመጥበት አምሳል ተጣጥፎ የተኛ የሰው መልክ ያለው ፍጡር አየሁ። በጣም ብደነግጥም እንደምንም ራሴን አረጋግቼ አቅጣጫ እየቀያየርኩ ለማየት ሞክርኩ። አንድ ጊዜ ይታየኛል ሌላ ጊዜ አይታየኝም። ማየት ስችል ግን በጣም የሚያስፈራ ከንፍ ነገር ያለው የሰው ልጅ ጽንሰ ይመስላል።” አለ አሁንም ድጋሚ ፍርሃቱ እያገረሸበት።

“አሁን ሣጥኑ የት ነው ያለው?” አሉት።

“መኪናው ላይ ነው” አለ።

“በል እስቲ እንሂድና አምጣው” አሉት።

ተነሥተው አብረውት እስከ አጥሩ ድረስ ሄዱ። ሲሳይ መኪናውን ወዳቆመበት አመራና ሣጥኑን አውጥቶ ወደ አጥሩ ሲጠጋ ውሻው ከመጠን በላይ መጮህ ጀመረ። ሊቀጠቡበት ቢገሥፁትም ቢያባብሉትም ጭራሽ ይፎገላ ጀመር። እንደ ማባረርም እንደ መቆጣትም እያሉ ወደ ጽሕፈት ቤታቸው ሲሳይን ይዘው ሄዱ።

ወሻው ግን ተከትሎ ለያዥ ለገራዥ አስቸገረ። ሁኔታው ሁሉ ትኩረት የሚስብ ሲሆን፡-

“ወ/ሮ የሻረግ! ንሽማ ቁራሽ እንጀራ በንጥር ቅቤ ቀብተሽ አምጭልኝ” አሉ ሊቀጠበብት። ወ/ሮ የሻረግ ኩርማን እንጀራ ቅቤ ቀብተው ይዘው ሲመጡ ሊቀጠበብት ለሚፎገላው ወሻ ጠጋ ብለው ሰጡት። ወሻው እንደማንፍነፍ አለና እንጀራውን በልቶ አፋን እያቀላጠፈ እያጉተመተመ ወደ በሩ ሄዶ ትኝት አለ።

ኢኮኖሚክስ ሲሳይ ሊቀጠበብት ያደረጉት ነገር ወዲያውኑ ገባው። ስውር የሆኑ ነገሮችን ሳይቀር የማሽተት ከፍተኛ አቅም ያላቸው ወሾች እንደ ቅቤ ዐይነት ጣዕምና ሽታ ያለው ነገር ሲሰጣቸው ለጊዜውም ቢሆን የማሽተት ስሜታቸውን ያምታታዋል። እናም ትኩረታቸው ቂቤውን ማጣጣም ላይ ይሆናል። እንዲያውም በአንድ ወቅት አንድ አዛውንት ያለፈ ታሪካቸውን ያወሩት ትዝ አለው።

“እየውልህ! እኔ ነኝ ያለ ጀግና ሰው ቤትም ቢሆን ሰብሬ በረት ገልብጬ ከብት እነዳ ነበር” አሉት። ‘እነዳ’ ነበር ማለት ‘እሰርቅ’ ነበር ማለታቸው ነው። ለእርሳቸው ከሰው ቤት በውድቅት ሌሊት ከብት መውሰድ ስርቆት አይደለም ጀግንነት ነው። “እንዴ! ሰዎችህ ይተኙ እሺ፤ ወሻው እንዴት አያያችሁም?” ሲላቸው፡-

“እርግጥ ከባዱ እንቅፋት ወሻ ነበር። ኋላ ላይ ዘዴ አገኘሁለት” አሉ በኩራት።

“ምን ዓይነት ዘዴ?” አለ ሲሳይ። መቼም እንዲህ ያለ ታሪክ፣ ተረትና ትርክት መስማት ነፍሱ ነው።

“ምን መሰለህ ከመሄዳችን በፊት ማታ ከጤፍ ዱቄት ቂጣ እናሥጋግራለን። ተጋግሮ እንደወጣ በትኩሱ በተልባ ዱቄትና

በተነጠረ ቅቤ የፈረሰ ጭራ ተጨምሮ እየተለወሰ እንዲጨበጥ እናደርጋለን” አሉ።

“ተልባውና ቅቤው ለሽታው ነው ልበል፡ የፈረሱ ጭራ ደግሞ ለምንድን ነው?” ይላል ሲሳይ በመገረም።

“ልነግርህ አይደል” አሉና “እንደደረሰን ውሻው ተንደርድሮ ሲመጣ ጭብጦውን እንጥልለታለን። ሽታው ልዩ አይደል? ወዲያው ፈልጎ ያገኘዋል። እርሱን ሲያላምጥ የኛ ጠረን ይጠፋዋል” አሉ ፈገግ ብለው።

“እሽ” አለ ሲሳይ።

“ወዲያው ጭብጦውን ሰልቅጦ ወደ እኛ በዕይታ ተመርቶ እንዳይመጣ አብሮ የተቦካው የፈረሰ ጭራ በየጥርሱ ይሰካና ጭብጦውን ሊውጥ ሲል ከጉሮሮው ላይ ይተናነቀዋል። ያንን ለማስለቀቅ ሲተናነቅ ረጅም ጊዜ ይፈጅበታል። በዚህ መሐል እኛ የምንፈልገውን ከብት ይዘን የትና የት ደርሰናል” ብለው “ካ ካ ካ” ብለው ረጅም ሳቅ ሳቁ።

የሊቀጠበብት ውሻ በር ላይ ተኝቶ አፉን እያቀላጠፈ ሲያይ ሲሳይ ፈገግ ብሎ ከትዝታው ተመልሶ ትኩረቱን ወደ ሊቀጠበብት አደረገ።

ሊቀጠበብት አስተርአየ “መጣህ” ብለው ከቤታቸው በስተጓላ ወደ ጓሮ ሄደው ነበር። የሆነ ድጋም እየደገመ ከቤታቸው ጀርባ ካለው ትልቅ የብሳና ዛፍ ሄዱና ከጥግ የበቀለች አንድ ዕዕ ቆርጠው ይዘው ተመለሱ። አሁንም መድገማቸውን አላቋረጡም።

ወደ ሲሳይ መጡና፡-

“አሁን ሣጥኑን ከፈተው። ምናልባት የሆነ የሚያሥፈራ ነገር ያየህ በመስልህም እንዳትደናገጥ፤ ችግር ላይ የሚጥል ምንም ነገር

የለም" አለ።

ሲሳይ መስክ ሲወጣ የማትለየውን ከቀበቶው ጋር የሚያሥራትን የመስክ ሰንጠረዥ አወጣና ሣጥኑ የታሸገበትን መጫ ነገር በጥንቃቄ መቀርፋት ያዘ። በእርሱ መሆኑ መሠረት እዚህ ምንም ዓይነት አየር እንዳይገባ ሆኖ የታሸገና ሐይቅ ሥር ከኖረ ሣጥን ውስጥ ሊያስፈራ የሚችል በዓይን የሚታይ ሕይወት ያለው ነገር ይኖራል ብሎ አልጠበቀም።

የሚያጣብቀውን መጫ አላቆ ሲጨርስ በሰንጠረዡ እንደመሰቀሰቅ አደረገና በአንድ ጎን ለመክፈት ሲሞክር ድንገት ጥቁር ዕባብ ሸር ብሎ ወጣና በእግሩ ላይ አቋርጦ ወደ ውጭ ተፈተለከ። ሲሳይ በደንጋጤ ክው አለና ሣጥኑን ወርውሮ ደንብሮ ተነሣ።

"አይዘህ! የእውነት ዕባብ አይደለም በምትሐት ሊያስፈራራህ ነው" አለ።

ሲሳይ ከድንጋጤው ተመልሶ "ምን ጉድ ነው?" አለ።

"ዝም ብሎ ለማስደንገጥ ዕባብ፣ ሌላ ጊዜ አይጥ፣ የሌሊት ወፍ ወይም ሌላ ነገር መስሎ ሊታይ ይችላል። ግን ምንም ጉዳት አያደርስም" አለ ሊቀጠበብት።

እውነትም የታየው ለቅጽበት ያክል ሲሆን የት እንደሄደ እንኳን ሲሳይ ማዬት አልቻለም ነበር። ወዲያው ሐይቁ ወለል ላይ ሣጥኑን መጀመሪያ ሲያገኝ ያየው አስፈሪ አውሬ ትዝ አለውና ለምን እንደሆነ ገባው።

"ዝም ብለህ ክፈተው" አለ ሊቀጠበብት። ሲሳይ ራሱን አረጋግቶ መልሶ ሣጥኑን ክፈተ። ሣጥኑ ውስጥ ያለው ነገር በኤክስሬይ ማሽን እንዳየው በአንደኛው ክፍል መጽሐፍና አንድ ቅርፊት የሌለው ዕዕ ሲሆን ሌላኛው ክፍል ግን ባዶ ነበር። ብቻ የሆነ ርጋፊ የመሰለ ነገሮች አሉ። ሣጥኑን እያዟዟረ በጊዜ ምንም ነገር የለም። ከዚያም

ለሊቀመበብት አቀበላቸው። መጀመሪያ መጽሐፉን አውጥተው እያገላበጡ ማየት ጀመሩ።

በግእዝ ፊደላት የተጻፈ ቢሆንም ከግእዝ ቃላት በተጨማሪ በርካታ የዕብራይስጥና የዕረብኛ ቃላት ይዟል መጽሐፉ። ከገጽ ገጽ ኮስተር ፈገግ እያሉ ከመረመሩት በኋላ፡-

“እየውልህ የኔ ልጅ! ይህ መጽሐፍ (መርበብት ሰሎሞን) ይባላል” አሉት።

“የምን መጽሐፍ ነው?” አለ ሲሳይ።

“እ... መርበብት ማለት መረብ፣ የጥበብ መረብ ማለት ሲሆን የሰሎሞን የጥበብ መረብ ማለት ነው” አሉና ታሪኩን አስከተሉ። “እንደምታውቀው ሰሎሞን በምድር ላይ የላቀ ጥበበኛ ሰው ነበር። እግዚአብሔር የዚህን ዓለም የሥጋዊውንም የመንፈሳውያንም፣ የሚታየውንም የማይታየውንም ጥበብ ገልጦለት ነበር። አጋንንትን ጠርቶ እስከማዘዝ ድረስ ነበር ይባላል። የእርሱ ገቢር ጣት ቀለበቱ ላይ ነበር ይባላል። እና አንድ ጊዜ ገላውን ሊታጠብ ቀለበቱን አውልቆ አስቀመጠው። በዚህ ጊዜ የአጋንንት አለቃ ሰርቆ ቀለበቱን ባሕር ላይ ጣለበትና ሰሎሞንን ተመስሎ ዙፋኑን ላይ ተቀመጠ። እውነተኛው ሰሎሞን እርቃኑን በረሀብ ከቤተ መንግሥት ውጭ ተጣለ። እኔ ነኝ ቢልም የሚሰማው አልነበረም።”

“ርህቡ ሲጠናበት ወደ ባሕር ዳርቻ ወርዶ አሳ አጥማጀች መርጠው የጣሉትን የተበላሽ ዓሳ ለመብላት ሆዱን ሲከፍት ነገሩ ጥበብ እግዚአብሔር ስለነበረበት ቀለበቱን አገኘው። አየህ ቀደም ብሎ ባሕሩ ውስጥ ሲጥለው ዓሳው ውጦት ኑሮ። ሰሎሞንም ቀለበቱን አድርጎ ወደ ከብሩ ተመለሰ። ያ አጋንንትም ሾልኮ ሊሄድ ሲል ሰሎሞን አስይዞ በሕንድ በኩል ጥልቅ ጉድጓድ አስቆፍሮ በላዩ ላይ መርበብት ሰሎሞን የተባለውን መጽሐፉን አትሞ ቀብሮታል ተብሎ ይተረካል።”

እና በዚህ የተነሣ ልዩ ልዩ አስማቶችና ዕቃችን በማሰናዳት
አጋንንትን ማዘዝ እንደሚቻል ሊቃውንት ደረሱበት። ይህ
አስማቱንና ዕቡን ማዘጋጀት ገቢር ይባላል ለእያንዳንዱ ተግባር
የራሱ ገቢር አለው” አሉ።

ሲሳይ የሚነግሩትን በትኩረት ይከታተላል። በእርሱ አረዳድ
ገቢር ማለት የቤተ መከራ መመሪያ (Experimental Procedure)
እንደሚባለው ነው። የሚያስፈልጉ ነገሮች ዓይነትና መጠን
እንዲሁም ቅደም ተከተል መመሪያ ማለት ነው።

“እኚ” አለ ሲሳይ እየተከታተለ መሆኑን ለማመልከት።

“እና ይህ መጽሐፍ የተለያዩ ገቢሮችን የያዘ ስለሆነ ከጥበበኛው
ሰሎሞን የተገኘ ለማስመሰል መርብብተ ሰለሞን ይባላል።
ይሁን እንጅ አጋንንትን ማዘዝ መናፍስትን መጥራት ለሰው ልጅ
ያስተማረው የሴት ልጆች ከደብር ቅዱስ ወርደው ከቃየን ልጆች
ጋር ከተጋቡ በኋላ የተወለደው “ስማዝያ” የተባለው ሰው ነበር።
ከመጽሐፈ ሄኖክ ታገኘዋለህ” አሉ።

“እና ከዚያ ጊዜ ጀምሮ መናፍስትን እየጠሩ ማዘዝ እየተለመደ
መጣ።” አሉና ትክዝ ብለው ቆይተው “በዚህ ዓለም ቅዱሳን
መናፍስት እንዳሉ ሁሉ ርኩሳን መናፍስትም አሉ። ቀኝ እንዳለ
ሁሉ ግራ አለ። ወደ እግዚአብሔር የሚያደርሰውን ቀናውን መንገድ
የሚያመላክት እንዳለ ሁሉ የሚያስትም አለ። ግዝፍ እንዳለ ሁሉ
ጥላም አለ” አሉና ማስረጃ መጥቀስ ጀመሩ።

“በኦሪት ዘጸአት እንደተጻፈው መሴና አሮን በፈርዖን ፊት በቆሙ
ጊዜ እግዚአብሔር እሥራኤላውያንን እንዲለቅ መልእክተኛ ሆነው
መምጣታቸውን ለማረጋገጥ የአሮን በትር ወደ ዕባብነት ተለወጠች።
ፈርዖንም ጠቢባንንና መተተኞችን ጠራ፤ የግብጽም ጠንቋዮች
በአስማታቸው እንዲሁ በትራቸውን ጣሉ፤ ዕባቦችም ሆኑ። የአሮን

በትር ግን ሁሉንም ዋጦቻቸው ይላል። አየህ! የአሮን ኃይልና ጥበብ ከእግዚአብሔር ስለነበረ ከሰይጣን የሆነውን የግብጽ አስማተኞችን ኃይልና ጥበብ በልጦ ዋጠው። ልብ ማለት ያለብህ ግን በቅዱሱ መጽሐፍም በሰይጣን ኃይል ተአምር ማሳየት የታወቀና አዲስ አለመሆኑን ነው። ሚርት፣ ጥንቆላ፣ አስማት በእግዚአብሔር ዘንድ የተጠላ ቢሆንም መኖሩ ግን እርግጥ ነው” አሉና ዝም ብለው ቆዩ። ከዚያም፡-

“በመጽሐፍ ቅዱስ በሌላ ስፍራ ደግሞ መጽሐፈ ሳሙኤል ቀዳማዊ ላይ ዓይንዶር በተባለ ስፍራ የምትኖር አንዲት ሴት በፍልስጤማውያን ከበባ የተጨነቀው ንጉሡ ሳኦል የሞተ ሰው እንድታስነሣለት እንደጠየቃት ተገልጿል። እርሷም ‘ማንን ላሥነሳልህ?’ አለችው ይላል። ንጉሡም የሞተውን ነቢዩ ሳሙኤልን እንድታስነሣለትና እንዲረዳው ይነግራታል። ነቢዩ ሳሙኤልን ቀደም ብላ በአካል የማታውቀው ቢሆንም ጠርታ ስታበቃ የምታየውን ገጽታ ለሳኦል ስትነግረው በትክክል ነቢዩ ሳሙኤል መሆኑን አውቆ ሲያነጋግረውና ችግሩን ሲነግረው ሳሙኤልም መልስ ሲሰጥ ተጽፏል። ያቺ ሴት በምን ዓይነት መንፈስ የሞተውን ነቢዩ ሳሙኤልን መጥራት እንደቻለች እስካሁን ድረስ በሊቃውንቱ ዘንድ መነጋገሪያና መከራከሪያ ቢሆንም መናፍስትን ማዘዝ፣ የሙታን መነፈስን ጠርቶ ማነጋገር ግን ያለና የነበረ መሆኑን ልብ በል” አሉት። ሲሳይም ነገሩ እየረበሸው ስለነበር ለመጠየቅ በመፈለግ ሰሜት ተቀነጠነጠ። ሊቀ ጠበብትም ሐሳቡን ተረድተው ጋብ እንደማለት አሉ።

“ይቅርታ ያድርጉልኝ ሊቀ ጠበብት። እኔ እንዲያውም እየፈራሁ የማልጠይቀው ጥያቄ አለኝ” አለ።

“ምንድን ነው እርሱ? እስኪ ልስማው” አሉና አደፋፈሩት።
 “የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መርጌቶችና ካህናት በአስማትና
 በመተት ብዙ ጊዜ ሲነሡ እሰማለሁ። አሁን የሚነግሩኝ ነገርም
 ሁኔታውን እውነት ነው ብዬ እንድቀበል እየገፋፋኝ ነው። ይህ
 ነገር ነባር የታሪካችን አካል ነው ማለት ነው? ነገሩን ሳያድበሰብሱ
 ቢመልሱልኝ ደስ ይለኛል” አለ በፍርሃትና በይሉኝታ ስሜት
 ውስጥ ሆኖ።

ፈገግ አሉና፡-

“እውነት አለህ የእኔ ልጅ። ማድበስበስ የሚያስፈልገው ነገርም
 አይደለምና በመጠየቅህ አትሳቀቅ። ነገሩን እንዳንተ እኛም
 እንሰማዋለን። ብዙ ሳትመረምረኝ የምነግርህም ነገሩን በውል
 እንድትረዳው በመፈለጌ ነው። ይኸውልህ ልጄ! የሳሙኤል ታሪክ
 መነጋገሪያና መከራከሪያ ሆኖአል ያልኩህ እኮ በሁለት ተጨማሪ
 ምክንያቶች ነው እንጂ መሠረታዊ አስተማሪነቱን በመጠራጠር
 አይደለም። በቀደመ ሊቃውንት ሳይቀር መከራከሪያ ያደረገው
 የረፉ የእግዚአብሔር ወዳጆችን ነፍስ ጠርቶ ማምጣት ለሟርተኞች
 ይቻላል አይቻልም? የመጣውስ በርግጥ ራሱ ሳሙኤል ነው ወይስ
 እርሱን የመሰለ መንፈስ በምትሐት ነው? በሚሉት ጥያቄዎች
 መልስ ላይ ነው። እናንተ ሌሎቹ የሚሉትን እየሰማችሁ አንድን
 ነገር እስከመጨረሻው ሳትመረምሩ ስለምትረበሹ ነው እንጂ ጌታ
 በባሕሩ ላይ ሲሔድ ያዩት ሐዋርያት ምትሐት መስጧቸው ሲታወኩ
 ጌታ አጽናንቶ ያረጋጋቸው እኮ ሰይጣን የምትሐት ባለቤት ስለሆነ
 ነው። ስለዚህ ከሊቃውንቱ አንዳንዶች ሳሙኤልን መናፍስት ጠሪ
 ልትጠራው እንዴት ትችላለች? ምትሐት መሆን አለበት ሲሉ
 ሌሎች ደግሞ ነገሩ በቅዱስ መጽሐፍ እንዲመዘገብ እግዚአብሔር
 የፈቀደው ጥንቱንም መኖሩን እንድናውቅና ከስሕተት እንድንጠበቅ
 ነው። መጥራት የቻለችውም ዘመኑ ብሉይ ኪዳን ስለነበረና ሁሉም
 ነፍሳት ገና ሲያል ስለነበሩ ነው። ስለዚህ ሰይጣን በግዛቱ በሲኦል

የነበረችውን ነፍስ በእግዚአብሔር ትዕግሥት ምክንያት ማሳየት ከቻለ ቅዱሳንም እንዴት በእግዚአብሔር መንፈስ አይገኝም፤ አይተባበሩም የሚለውን ለማስተማርና ለማሳወቅ ፈቃዱ ስለሆነ ነው ይላሉ።

በርግጥም የሰው ልጅ በክርስቶስ ቤዛነት ከዳነ በኋላ እና ነፍሳት ገነት ከገቡ በኋላ በዚህ ምድር ከክርስቶስ ጋር በሕይወት ተዋሕደው የሚኖሩት በገነት ካሉት የክርስቶስ አካላት ጋር ይተያያሉ፤ ይነጋገራሉ፤ አንዱ ስለሌላውም ይለምናሉ። እንዲያውም ልንገርህ! በሀገራችን ገዳማት እንደሚታወቀው በምናኔና በትምህርት ምክንያት እንደወጡ የቀሩ ሰዎች ተወዳጅ ቤተሰባቸው በሞት ሲለይ በቅርብ ባለመኖራቸው የሚፈጠረውን ሰቀቀን ለመቀነስ የሚችን ነፍስ ከእግዚአብሔር ጠይቀው በማስመጣት ከቀሪው ዘመድ ጋር ሁሉ ያስተያያሉ። ከዚህም አልፈው ሚች ከመሞቱ በፊት በሕይወት ሥጋ በመጨረሻ ስዓት የነበረውን ሁኔታ፣ አሟሟቱን፣ ሌላው ቀርቶ ኑዛዜ ካለው እርሱንም ጭምር ለቋሚ ወዳጁ እንዲናገርና ቋሚውም እንዲጽናና ማድረግ የሚችሉ አባቶች ነበሩ አሉም። ይህም «ምስሐበ ቅዱሳን» ይባላል። አስተውል ልጄ፤ ምስሐበ ቅዱሳን ማለት ሟርት አይደለም። በእግዚአብሔር ገነት ያለውን የቅዱስ ነፍስ ሁሉን ቻይ በሆነውና በሁሉም ቦታ መልቶ በሚኖረው በአምላኩ ፈቃድና ኃይል አምጥቶ መነጋገር ማለት ብቻ ነው። ይህም ክርስቶስ ሰው ሆኖ ሞትን ድል መንሣቱንና ነፍሳት በእግዚአብሔር እጅ የመኖራቸው ማስረጃ እና መሄዳቸው በዚህ ዓለም ከመኖር የተሻለ መሆኑን ማሳያ ነው። አሉ።

ሲሳይ ስለ «ምስሐበ ቅዱሳን» ሲሰማ በድንገት በሞት የተለዩትን አባቱን አስታውሶ ለማየት በመመኘት ውስጡ በናፍቆት ሰቀቀን ሲተራመስ ታወቀውና “ይህ እኮ ለቅዱሳን የተሰጠ ጸጋ ነው አንተን አይመለከትህም” አለ ለራሱ።

ሊቀ መበብት ማስረዳታቸውን እንደሚቀጥሉ ካነጋገራቸው ቢረዳም ሲሳይ ግን አሁንም ተጨማሪ ጥያቄውን ሊያቀርብ ወደደ።

ማሩም ነው አባቴ” አለ ፈጠን ብሎ አዲስ ሐሳብ ሳይጀምሩበት። ሐሳቡን ሰብሰብ አድርጎ “ነገሩ በትንሹ ቢሆንም ገብቶኛል። እውነተኛውንና ሐሰተኛውን፤ የሰይጣኑንና የእግዚአብሔርን ግን እንዴት ለይተን ልናውቀው እንችላለን?” አለ ።

ማለፊያ ነው ልጄ! እውነቱን ለማወቅ በብርቱ በመፈለግህም ትመሰገናለህ። ሆኖም ነገሩ እንደምናስበው ቀላል አይደለም። በመጀመሪያ ዕውቀቱን በሁለት ዘርፍ ከፍለህ እንድትመረምረው እሻለሁ። በትምህርት የሚገኝ ዕውቀት አለ፤ በትምህርት ብቻ የማይረዳ በጸጋ እግዚአብሔር የሚታወቅም አለ። ይኸ ሁሉ ታሪክ የተጻፈው ብዙ ሰው በትምህርት የሚገኘውን ዕውቀት መሠረት አድርጎ በተአምራት አድራጊዎች ተማርኮ በሐሰት ተአምራት ምክንያት እግዚአብሔርን እንዳይክድ ለማሳሰብ ነው። ምክንያቱም ሰው ተአምራትና ምልክት ፈላጊ ብቻ ከሆነ ቅዱስ ጳውሎስ ሳይጣን ራሱ የብርሃንን መልአክ እንዲመስል ራሱን ይለውጣልና፤ ሲል የጻፈልን እውነቱንና ሐሰቱን በትምህርት የማይለየውን ሰው ሁኔታውን ተጠቅሞ ሰይጣን ስለሚያሳስት ነው። ይህን አሳሳች የሚለዩት ጸጋ እግዚአብሔር የተሰጣቸው ሰዎች ናቸው። አሁንም ቅዱስ ጳውሎስ ከእግዚአብሔር የሚሰጥን ልዩ ልዩ ጸጋ ሲዘረዝር መናፍስትን መለየት፣ በማለት አካቶታል። አንተ እቤትሕ ስትሄድ ተመልከተው ፤ ቀዳማዊ ቆሮንቶስ 12ኛው ምዕራፍ ላይ ታገኘዋለህ። ምን ማለት ነው? በዚህ ዓለም ቅዱሳን መናፍስት እንዳሉ ሁሉ ርኩሳን መናፍስትም አሉ። የሚረዱ እንዳሉ ሁሉ የሚጎዱ አሉ። ሁሉም እንደጥበቡና እምነቱ ከመናፍስት ጋር መገናኘት ከጥንት ጀምሮ የነበረ መሆኑን ልብ በል። ዕውቀትና እምነት ማለት ክፉን መንፈስ ከቀናው መንፈስ መለየትና ማራቅ

ነው እንጂ መኖሩን መካድ አይደለም። ስለዚህ ለመለየት ጸጋ እግዚአብሔር ያለው ካስፈለገና ሁሉም ሰው ደግሞ ይህ ጸጋ ከሌለው ሰው ሊኖር የሚገባው በትምህርት ተጠብቆ ነውና አንተም ቢሆን ተጠበቅ፤ ተጠንቀቅ።

የኦርቶዶክስ ካህናትና መርጌቶች ይታማሉ ያልከው እውነት ነው። የሚጠላህን ወይም ሳያውቅህ ስለአንተ የሚናገርን ሰው ምን ልታደርገው ትችላለህ እንጂ ነገሩ ቤተ ክርስቲያኒቱን የማይመለከት እንደሆነ ቢያንስ ለአንተ መሰወር አልነበረበትም። አንተ ብዙ ሀገር ሄደሃል፤ ብዙ ታሪክ ታውቃለህ። በአፍሪካ እንኳ ከቅርቡ በሱዳን ከሩቄ በናይጄሪያ ብዙ ስሕተትና አስማት እንዳለ የታወቀ ነው። በፈረንጆቹ ዓለም ቀደም ብሎ የነበረውን ደግሞ አንተ ራስህ ታውቀዋል። እንዲያውም እንዳንተ ያለ አንድ ሰው ጠይቆኝ ሳስረዳው በአውሮፓ እንደነበር በመጽሐፍም እንደተጻፈ አሁንም በዘመናዊ መንገድ መልኩን ቀይሮ እንደ መጣ አስረድቶኛል። ስለዚህ ጥንታዊ ትምህርት ዕውቀት ባለው ሕዝብ ዘንድ ሁሉ ትምህርቱን ተከትሎ የሚመጣ ተጓዳኝ የስሕተት ትምህርትን የሃይማኖቱ አድረጎ መውሰድ ተገቢ አይደለም። እንዲያውም እናንተ የተማራችሁ ሰዎች ይህን እንዴት መለየት ያቅታችኋል? ይህንም ስላህ እንኳን የኦርቶዶክስ የሌሎቹም ቢሆን የሃይማኖታቸው አካል አይደለም። በትምህርት ታዝሎ የሚመጣ ባዕድ ቅጥያ ነው ማለቱ እንጂ በሀገራችንም በመርጌቶችም ዘንድ ሟርትና መተት የለም አይገኝም ማለቱ ግን አይደለም " አሉ።

“የሆነው ሆኖ ግን አጋንንት ወይም መናፍስት ለሰው መታዘዝ፤ ከሰው ጋር መቀራረብ ይችላሉ ማለት ነው?” አለ ሲሳይ እየተረጋጋና ወደ ራሱ ጉዳይ ለማምጣት።

“በጥንቃቄ እንድታዳምጠኝ እፈልጋለሁ የኔ ልጅ። እንዳትሳሳት! እንዳትፈተን አደራ!” አሉ ሊቀጠብብት።

“ማይለም እኔ ዕውቀትና መረዳት እንጅ ሌላ አልሻም” አለ ሲሳይ።
 “መልካም! በሦስት መልክ አጋንንትን እንዲታዘዙ ማድረግ ይቻላል።
 አንዱ በተዋርሶ ነው። ይህም ዲያቢሎስን ከእግዚአብሔር አብልጠህ፤ ጠቃሚ፤ አሸናፊ፤ ገዢ አድርገህ ስትቀበልና ከአጋንንቱ አንዱ ወይም ብዙዎች በላይህ ላይ አድረው ሲኖሩ ነው። ይገርምሃል ልጄ ሰይጣን ቀናተኛ ስለሆነ ለቅዱሳን ‘መልክእ’ የሚባል ምስጋና ተደርሶላቸው ሲመሰገኑ ቢያይ እርሱም በወዳጆቹ ‘መልክእ ሳጥናኤል’ የሚባል አስደርሶ ሰርሱ እየተደገመ የሰው ደም በተለይ የሕፃናትን ወይም መተተኞች የራሳቸውን ደም እያፈሰሱ እንዲጠሩት አስተማራቸው። ይህ አሁን እንደ ትምህርት ተይዞ ሰዎች ይህን የመሰለ ክህደት ፈጽመው የሚያገኙት ነው ይባላል። ከዚያ በኋላ እርሱም ይታዘዝላቸዋል፤ ፈቃዳቸውን ይፈጽማቸዋል፤ በዚህም ተዋራሾቹ ይነግዱበታል” አሉ።

“እንዴ! ለምን እንዲህ ይደረጋል?” አለ ሲሳይ ዝግንን አደረገውና።
 “ሰው እኮ ደካማ ነው። ለሀብት ለንብረት ብለው ወይም ባላንጋራን ለማጥቃት ወይም ለሥልጣን ወይም የፆታ ፍቅር ለማግኘት ብለው ብዙዎች ተዋርሶ ይፈጽማሉ” አሉ።

“እውነት ይህ በእኛ ሀገር ይደረጋል?” አለ ሲሳይ።
 “ብዙም ባይሆንም አዎን። ለምሳሌ...” ብለው የሆነ ቦታ ስም ጠቀሱለት። “እና ከዚያ ዛሬም ድረስ ተዋርሶ እንደሚፈጸም እውቃለሁ” አሉት።

የጠቀሱትን ቦታ በትክክል የሚያውቀውና በአካል ቦታው ድረስ ሄዶ ስለነበር ይህን ሲሰማ ዘገነነው። ከባሕር ዳር ከተማ ደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ ቆላ ውስጥ ያለ ተራራማ ስፍራ ነው። የሚገርመው ወደዚያ ስፍራ የሄደው አንድ እንግሊዛዊ የዕዕዋት ተመራማሪና የሥነ

ምህዳር ባለሙያ (ኢኮኖሚክስ) አብሮት እንዲሄድ ባቀረበለት ግብዣ መሠረት የአካባቢውን ዕድል ለማጥናት ነበር። ታዲያ ወደ ቦታው ሲያመሩ ሲሳይ እንግሊዛውዬን፡-

“እንዴት ይህን ቦታ ልታውቀውና ልትመርጠው ቻልክ?” ብሎት ነበር።

እንግሊዛውዬም ፡- “በማጅክ” ብሎ እንደቀለደው ትዝ አለው። ሌሊት በድንኳን ተኝተው ሰውየው በእንቅልፍ ልቡ ሲያጓራና ሲያሸካካ ያድር እንደነበርም ትዝ አለው። በወቅቱ ሲሳይ ከመገረም በስተቀር ብዙ ትኩረት አልሰጠውም ነበር። ሊቀጠብበት ቀጠለ፡-

“ባይገርምህ ተዋርሶው ጾታዊ እሥራት ወይም ፍንገጣ ሁሉ ሊያስከትል ይችላል። አንዳንዱን ሚስት እንዳይኖረው ፤ ካገባ ወይም ከተሳሳተም ሊቆማምጠው ሁሉ ይችላል። አንዳንዱን ደግሞ ካለ ሴት ወይም ያለ ዝሙት አላስኖረው እያለ ከብዙ ሰው ሁሉ ሲያጣላው ሲያደባድበው ይኖራል።

“እንዴ አንዳንድ ሰዎች የማያገቡት ለዚህ ነው እንዴ” አለ ሲሳይ እየተገረመና ከሚያውቃቸው አንዳንዶቹን እየተጠራጠረ።

ሳቅ አሉና ሊቀጠብበት፡- “ደግሞ ሌላ ነገር ልታናግረኝ ነው። አንተ የምትለው ደግሞ ሌላ ነው። በመጀመሪያ በገጠርም ይኑሩ በከተማ በሕይወት ምርጫ እግዚአብሔርን ለማስደሰት ብለው በድንግልና ወይም ከንስሐም በኋላ በተባትሕዎ ወይም በብቸኝነት የሚኖሩትን እዚህ ውስጥ አታስገባ። ሁለተኛም ማግባትም ፈልገው በተለያዩ ችግር ምክንያት የማይሳካላቸውንም ሳታውቅም ቢሆን እንዳትነቅፍ ተጠንቀቅ። ሆኖም ግን ሌላ ልቡሠ ሥጋ ጠሆነ ዛር የሚባል መንፈስ ተወዳጅቷቸው ለሴቲቱ እንደባል ለወንዱም እንደሴት እየሆነ ሌሊት ሌሊት በሚያውቁት ሰው እየተመሰለ

አብሯቸው እየተኛ ፈቃዱን የሚፈጽምባቸውና ወደ ጋብቻ ሊገቡ ሲሉ የሚገረግርባቸው አሉ። ይህ ግን ባለቤቶቹ ካወቁበት ገዳም ሐደው ሰባኤ ገብተው እግዚአብሔርን ደጅ እየጠኑ በፍጹም እምነት ሆነው ጠበል ቢጠመቁበት ይለቃቸዋል፤ እንደተዋርሰው በፈቃድ የመጣ አይደለምና” ብለው ወደዚያው ልመልስህ አሉት። “እኛ! አባታችን፤ ይቅርታ እናጠብኩዎት”፤ አለ ሲሳይ።

“ግዴለም ተወው እርሱን” አሉና፤ “አዲያ እልህ ይህ ተዋርሰው ይህን ሁሉ ቢያስደርጋቸውም ሁበትና ንብረት ወይም ሥልጣን ወይም በቀል ላይበሉበት፤ ላያጌጡበት፤ ላይደምቁበት ይሰጣቸዋል” አሉ።

“እልገባኝም! ማለቴ የሚፈልጉትን ካገኙ እንዴት?” አለ ሲሳይ።

“ምን መሰለህ የኔ ልጅ። በተዋርሶ ያገኘኸው ነገር ሁሉ ጭንቀት ያሳድርብሃል። የተዋረሰከው አጋንንትም (ይሄን አድርግ፤ ያን አታድርግ፤ ከዚያ አትሂድ) እያለ ከሰው ይለይሃል። የጤና መታወክ ይገጥምሃል። በመጨረሻ ሥጋህን ለመቃብር ነፍስህን ለሲኦል ይዳርጋታል” አሉ።

“ሁለተኛውስ?” አለ ሲሳይ። የመጀመሪያውን ፈጽሞ አልወደደውም። መስማትም ማወቅም ቀፈፈው።

“ሁለተኛው እንኳን ዕፅዋትን በልዩ ጥበብ ቀምሞ ልዩ ልዩ ስመ አምላኮችን ተጠቅሞ በአጋንንት ላይ ሥልጣን መቀዳጀትና ማዘዝ ነው። ይህ በመንፈሳዊው ዓለም ከጥንት ጀምሮ ልዩ ጥበብ ሆኖ የኖረ ነው። በእግዚአብሔር ፊት የተመረጠ ሥራ ባይሆንም አምላክን መከድ አይጠይቅም። በዚህ ጥበብ ተጠቅመው አጋንንትን አዝዘው ደመና ጠቅሰው ከዋድላ ተጭነው ለዙፋን ችሎት አዲስ አበባ የደረሱ ሊቅ ነበሩ። እነ ሊቁ ተዋነይ አጋንንትን የአሸከራቸው

ያክል ያዟቸው ነበር ይባላል። እንዲያውም ስለ ተዋነይ አንድ አስገራሚ ታሪክም አለ፤ እርሱን ልንገርህ አሉና፡-

“ሊቁ ተዋነይና ንጉሥ በካፋ አብረው ተምረዋል። ተዋነይ ገና በተማሪነታቸው ዘመን የነጋሚ ዘር የሆነው በካፋ እንደሚነግሥ ተረድቶ አንድ ምሽት ሜዳ ወጥተው ሲጸዳዱ እንዲህ አለው፡

‘በካፋ አንተ ንጉሥ ሆነህ በዙፋን ላይ መቀመጥህ አይቀርም። ያን ጊዜ እኔንም አስበኝ’ ይለዋል። በካፋም ቃል ይገባለታል። የተነበየው ደርሶ በካፋ ‘መሲሕ ሰገድ’ ተብሎ ከነገሠ በኋላ የሚከተለውን አጭር መልእክት በቅኔ አዘጋጅቶ ለንጉሡ ላከ።

‘ኢትርሣሶ በካፋ ዘተዋነይን ክልዴን፤

እንዘ አበ አብርሃም አንተ ወብእሲተ አብርሃም አነ፤

የሚል ቅኔ።

“ምን ማለት ነው?” አለ ሲሳይ።

‘ቅ አሉና ልጄ በቅኔ የማይገለጽ ነገር የለም። ተዋነይ እና በካፋ መጀመሪያ ቃል የተገባቡት ሲጸዳዱ ስለነበረ ነገሩን በዘመኑ በነበረው አማርኛ በግልጽ እንዳይጽፍ ለንጉሥ የማይገባ ጸያፍ ሆነበት። ስለዚህ ሊቅ ስለነበረ እነዚህን ቃላት በሰምና ወርቅ የሚገልጽለት ቅኔ መቀናጥ አለበት። ይህን ሲያስብ የአብርሃም አባት ስሙ ‘ታራ’ ነው። ሚስቱ ደግሞ ስሟ ‘ሣራ’ ነው እንደምታውቀው። ስለዚህ በቅኔው “የአብርሃም አባት (ታራ) አንተ (በካፋ) ሆነህ፤ አኔም የአብርሃም ሚስት (ሣራ) ሆኜ ሁለታችን የተነጋገርነውን አትርሳ ማለት ነው። በቀላል አማርኛ ‘አንተም ስታራ እኔም ሣራ’ ለማለት ነው” አሉ።

ሲሳይ ቅኔው ሲገባው ከት ብሎ የአድናቆት ሳቅ ሳቀና “የቅኔው ውበት ይገርማል!” አለ።

“ችግሩ” አሉ ሊቀጠቡበት “ችግሩ የግእዝ ቅኔ ወደ አማርኛ ሲተረጎም ውበቱን ማጣቱ ነው። እንዲያውም ጸያፍ ሊሆን ሁሉ ይችላል። ሰማህ! አማርኛ የአባቱ የግእዝ አቻ ለመሆን ገና ብዙ ማደግ ይኖርበት ይሆናል። እንዲያውም በአግባቡ ከማደግ ይልቅ ባሕር ማዶ ተሻግሮ መዳቀልን የመረጠ ይመስላል” አሉ በሐዘኔታ ሰሜት።

ሲሳይ ቀበል አደረገና “እርሱም ቢሆን የተሳካለት አይመስልም። ምክንያቱም እርሱ ይዋሳል እንጂ አይሰጥም። ዲቃላው የከተሚና የምሁር ነኝ ባይ ቋንቋ አቻነት ይጎድለዋል። በዚህ የተነሣ ምሥጢር የመሸከም አቅም አጥቷል። ለዛና ውበት የጎደለው፣ አድራሻ የሌለው፣ ሰሚን ግራ አጋቢ፣ ገበሬ አስደንግጥ ቋንቋ እየሆነ ይመስላል” አለ።

“እውነት አለህ የኔ ልጅ” አሉና ታሪኩን ቀጠሉ፡-

“እና ንጉሡ በቅኔው ተደንቆ ቃል ኪዳኑንም አስቦ ተዋነይን ወደ ቤተ መንግሥት አስጠርቶ ባለሟል አደረገው።

“እሽ” አለ ሲሳይ።

“ተዋነይም ከአስደናቂው የቅኔ ዕውቀቱ በተጨማሪ አጋንንትን እየጠራ የማዘዝ ጥበቡን በምሥጢር ለበካፋ በማሳየቱ የበካፋን ቀልብ የበለጠ ሳበ። በካፋም ብዙውን ጊዜ ከተዋነይ ጋር በማሳለፉ መኳንንቱና የቤተ ክርስቲያን አባቶች ሁሉ ቢያሙትና ቢያጉረመርሙም ጉዳዩ አልነበረም። እርግጥ ጳላ ላይ የሞቱ ምክንያትም ከዚህ ጋር የተገናኘ እንደነበረ ውስጠ ታሪክ አዋቂዎች ይናገራሉ” አሉ።

“እንዴት ማለት?” አለ ሲሳይ።

“አፄ በካፋ በዘመኑ ከተነሡበት ተቀናቃኞች መካከል የዋጉ ገዢ ዋናው ነበር። ጦር ሰብቀው ሲሄዱበት ይቅርታ ጠይቆ ይገባል። ንጉሡ ሲመለስ እንደገና ቆይቶ ያምጻል። በዚህ የተቸገረው በካፋ በእግር በፈረስ እየተጎተተ መመላለሱ ሲቸግረው ድንገት ደርሶ አመጸኛውን ለመያዝ የተዋነይን ጥበብ ለመጠቀም ፈለገ። ተዋነይ አጋንንትን በጥበቡ ስቦ እና ገዝቶ እርሳቸው በእነርሱ ተጭነው በአየር ላይ ወደ ዋግ ለመብረር ነበር። ተዋነይ ንጉሡ በአየር ላይ እያሉ በምንም ምክንያት ስመ አምላክን እንዳይጠሩ ያስጠነቅቃቸዋል። በዚህ መሠረት ከጎንደር ተነሥተው ወደ ላስታ ሲጓዙ በለሳ ላይ ሲደርሱ ንጉሡ በደስታ «ተመስገን አምላኬ» ይላሉ። ይሄኔ ጋኔኑ ደንግጦ «ዐርባያ ሜዳ» ላይ ይጥላቸዋል። በዚህ ሰበብ ታመው እንደሞቱ ይነገራል” አሉ።

“እውነት ከሆነ በጣም ይደንቃል” አለ ሲሳይ።

“ምንነው ተጠራጠርክ የእኔ ልጅ እስቲ የምታነብሱትን ስለማታስታውሉት ነው እንጂ እኮ በመጽሐፍ ቅዱሳችሁ አለላችሁ” አሉ እርሱን እያስተዋሉ።

“እረ እንደዚህ ያለስ ሰምቼም አላውቅ ሊቀ ጠበብት” አለ ሲሳይ እየተረበሸ።

“ምንነው ሲሞን መሠርይ የሚባለው ራሱን በአጋንንት ወደ ላይ አውጥቶ እያሳየ እኔም እንደ ኢየሱስ ዐርጋለሁ ብሎ ሲያሳስት አሁን እንዳልኩህ ቅዱስ ጴጥሮስ አደለም እንዴ በጌታችን ስም አጋንንቱን አባርሮ ወድቆ ተከሰክሶ እንዲሞት ያደረገው። ግበረ ሐዋርያ ስምንት መዕራፍን ተመልከተው እንጂ” አሉት።

“አይ የኔ ነገር አስማት ሲባል ሌላ ነገር እየመሰለን ነው እንጂ ይህንስ ብዙ ጊዜ ሰምቼው ነበር” አለ ሲሳይ በጸጸት ስሜት።

እና ይኸውልህ የኔ ልጅ በዚህ ጥበብ በሰው ዘንድ መፈራትንና መከበርን፤ የሚቃወማቸውን ድምጽማጡን በማጥፋት፤ ሀብት ገብረታቸውን ከሌባ ለመጠበቅ ችለው ነበር። በጥቅሉ በእያንዳንዱ ዓለማዊ ራሱ ገቢር ተሠርቶለት ከግዝፍ ሰው በላይ የሆኑ ሊቃውንት ነበሩ። አሁን አንተ ያገኘኸው መጽሐፍ ልዩ ልዩ ገቢር የተጻፈበት እንዲሁም የአጋንንት መጥሪያ ማዘገፍና ማሰናበቻ የያዘ ነው። ብዙ ሰዎች ከጥንት ጀምሮ ይህን መጽሐፍ ለማግኘት ይመኙ ነበር። በጣም በጣም በጥቂት ሰዎች እጅ የሚገኝ መጽሐፍ ነው የእኔ ልጅ” አሉት።

“ምን ምን ይዟል?” አላቸው።

“ምን የቀረ አለ፤ መስተፍቅር፤ አፍልሆ፤ መድፍነ ፀር፤ እረ በጣም ብዙ ነው” አሉት።

“ይኸውልህ ይሄ መጥሪያው ነው። ፵፱ (ፀርባ ዘጠኝ) ጊዜ ትደግማለህ። ከዚያም ትዕዛዝህን ስትጨርስ በዚህ ታሰናብተዋለህ” አሉና ድጋሞቹ ያሉበትን ገጾች አሳዩት።

“ይህ እንጨቱስ ምንድን ነው?” አላቸው።

ፈገግ አሉና “ይሄማ ከተለያዩ ዕዎች ተዋቅሮ የተሠራውና ዋናው መጠበቂያ መሣሪያ ነው። ሰፊ ምክናን ይባላል” አሉ።

“አልገባኝም” አለ ሲሳይ።

“እየህ በመጽሐፉ ተመርተህ አስማቱን ደግመህ ስትጨርስ ይመጣል። በዚህ ጊዜ ” ሲሉ አቋረጣቸውና ፡-

“ግንዛቤ የሚመጣው” አለ።

“ከአጋንንት አለቆች አንዱ ነዋ!” አሉና ፡-

“ዕፁ ከሌለህ አካልህን አጉድሎት ራሱን ከእሥራት ፈትቶ ይሄዳል። ዕፁ ከሌለ መጥራት አይቻልም። ቅድም ራሱ ዕባብ መስሎ ሲመጣ ያልገዳን በዕፁ ኃይል ነው” አሉ።

“ዕውና ገቢሩ የማይነጣጠሉ መሆን አለባቸው ማለት ነው?” አለ ሲሳይ።

“እውነት ነው” አሉ።

“እኔ እምልዎት ሊቀጠቡበት ታዲያ ይህን ሣጥን ማን ይመስለዎታል ጣና ሐይቅ ሥር የደበቀው? ጣልያኖቹስ ለምን ፈለጉት?” አላቸው።

“በእውነቱ እንዲህ ነው ልልህ አልችልም። ግን ልብ ማለት ያለብህ ከጥንት ጀምሮ በዕብራውያን፣ በፋርስ፣ በህንድ፣ በግብጽ እንዲህ ያሉ ነገሮች ተፈላጊ ነበሩ። የተደበቀንና የተሰወረን ነገር ለመፈለግ፣ በሰውር ሌላ ሰው ላይ ጥቃት ለመፈጸም ይውላል። ጥሊያኖቹም የሚፈልጉት ሰውር ምሥጢር ይኖራል። እንደምታውቀው ጥሊያን ብዙ ገዳማትንና አብያተ ክርስቲያንን አቃጥሏል እኮ! እንዲያው የእግዚአብሔር ፈቃድ ሆኖ ከአንተ እጅ ገባ እንጅ በክፋ ሰው እጅ ቢገባ ይኼ ነገር የስንቱን ቤት ይዘጋ ነበር፤ የስንቱንስ ሕይወት ያበላሽ ነበር? አሁንም ድረስ ብዙ ሰው ይፈልገዋል እኮ?” አሉ።

“ሦስተኛውን መንገድ ደግሞ ይንገሩኝ” አለ ሲሳይ።

“ሦስተኛውማ! አዎን ሦስተኛውን ነው ገንዘብ ማድረግ ያለብህ የእኔ ልጅ” አሉና ፈገግ ብለው እራሳቸውን አደላደሉና ትረካቸውን ቀጠሉ።

“ሦስተኛውማ ቅዱሳን በእምነት የሚያገኙት ጸጋ እግዚአብሔር ነው። ቅዱሳን በፍጹም እምነታቸው ለታይታ ለውዳሴ ሳይሆን ጠላት አጋንንትን ለማሳፈር፣ ምእመናንን ለማጽናት ጠርተው ከፍና ዝቅ ያደርጉታል። እንኳን አጋንንት ዕዕዋት፣ እንሰሳት፣ ወንዝ፣ ድንጋይ፣ ተራራው ይታዘዝላቸዋል እኮ! ጻድቁ አባ ጊዮርጊስ ዘጋሰጫ እኮ አጋንንትን ድንጋይ አስግዘዋል። ተክለ ሃይማኖት ጻድቅ እኮ ጋኔኑን እንጨት አሸክመውታል፤ ውኃ አስቀድተውታል። ተክለ ሃይማኖትማ እንዲያውም አጋንንትን ብቻ ሳይሆን ዛፍ አዘዋል” አሉ። እንደ ቅኔ ዘራፈ ነሽጥ እያደረጋቸው።

“ተክልዬ እኮ ብተታ” በሚባል ሰፍራ ሰይጣን አድርገው ቃል በለምታወጣ ሕዝቡ ሁሉ የሚሰግድላት ዛፍ መኖርዋን ሰሙ። ወደ ዛፍ ሊጠጉ ሲሉ ሰይጣኑ በዛፉ ተመስሎ “ይህን ሰው ወደኔ አታምጡት እያለ ጮኹ”። በዚህ ጊዜ የሀገሩ ሰዎች በቃ ሂድልን አምላካችን አልወደደህም አሉና ወደ ዛፍ እንዳይጠጉ ከለከሏቸው። በዚህ ጊዜ ተክልዬ ወደ አምላካቸው ጸሎት አድርገው፤

“ተመልሐ እምሥርወኪ ወንዲጎቤየ ከመ ይርአዩ ሰብእ ኃይለ አምላኪየ”

በዎች ሁሉ የፈጣሪዬን ኃይል ያዩ ዘንድ ከሥርሽ ተነቅለሽ ወደኔ ነይ አሏት። ሰዎቹ ሁሉ ለዚያች ዛፍ ሊሰግዱ ወደው ባለ ዛፋቱ ከሥሯ ተነቅላ ነይ ብለው እንዳዘዟት ወደ ተክልዬ ሄደች” አሉ በደስታ እየተቁነጠነጡ።

“እና አየህ! የእነርሱ የብቃት ነው። ለድሎትና ለምቶት ወይም ለከፋት አይደለም። ምእመናንን ለማጽናት በእነርሱ አድሮ ሥራ የሚሠራው እረሱ ቸር አምላካችን መሆኑን ለማሳወቅና የእግዚአብሔርን ክብር ከፍ ለማድረግ ነው” አሉ።

“ግሩም ነው! እውነት ነው!” አለ ሲሳይ። ትንሽ ዝም ብለው ከቆዩ በኋላ፡-“ሊቀ ጠበብት?” አለ ሲሳይ የሆነ ነገር መጠየቅ ፈልጎ።

“እቤት የእኔ ልጅ” አሉ።

“መቼም ዛሬ አንዴ አባዝኘዎታለሁ.. እና እንዲያው እርስዎ ይህን ሁሉ እንዴት ተማሩት?” አላቸው።

ከት ብለው ሳቁና ጊማቸውን እያሻሹ ፈገግ እንዳሉ ድንገት በትዝታ የተዋጡ መሰሉ።

ምዕራፍ ፲፭

“ይገርምሃል!” አሉ ሊቀጠብብት አስተርአዩ።

“ይገርምሃል! ልክ ካንተ ዘንድ በድንገት ከእጅህ እንደገባ ከእኔም ዘንድ በአጋጣሚ ገብቶ ነበር። እንዳንተ በጉጉት ነበር። መቼም ልጅነት ፈተና ነው፤ የት እንደሚጥልህ አይታወቅም” አሉና ዝም ብለው ቆዩ።

“ቅኔ ለመማር ዋድላ ሄጄ ነበር። ዕድሜዬ ወደ ሃያው ይጠጋ ነበር። እናልህ ሀገሩ ወደ ሸዋ ይመስለኛል አብሮኝ አንድ ጎጆ የሚኖር ተማሪ ነበር። ዕድሜው ከእኔ በእጅጉ ይበልጣልና እንከባከበው ነበር። በተማሪ ቤት በዕድሜና በትምህርት የሚበልጥህን ማገልገል ይትብሃል ነበር። ዓመት ያክል እንደቆየን ጎጃም የምሄድበት ጉዳይ አለኝና ይህ ዕቃ ከአንተ ጋር ይቆየኝ ብሎ በማግ ጨርቅ የተጠቀለለ ነገር ሰጠኝ። አደራህን ካንተ እጅ እንዳይወጣ ብሎኝ ሄደ። ሲሄድ ብዙ እንደማይቆይ የነገረኝ ቢሆንም ወራት ተቆጠሩና

እኔ ትምህርት ስጪርስ ከሁለት ዓመት በኋላም ሳይመጣ ቀረ።
ያለሁበትን ተናግሮ አቋቋም ለመማር ወደ ደብረ ታቦር ሄድኩ።
አሁንም ወሬው የለም።

ከአንድ አራት ዓመት በኋላ ሳጣራ ጎጃም በሄደበት ተማሪ ቤት
ተሰቦ በሽታ ገብቶ ኑሮ በዚያ ሳቢያ እንደሞተ ሰማሁ። በእጅጉ
አዘንሁ” አሉና ትክዝ ብለው ቆዩ።

“እሺ ከዚያስ?” አለ ሲሳይ።

“ከዚያም ምን ዕቃ ይሆን ብዬ ለመጀመሪያ ጊዜ ጨርቄን ፈትቼ ሳይ
መጽሐፍ ነው። (ዕፀ ደብዳቤ) ይላል ርእሱ። እናም መመርመር
ጀመርኩ። መቼም ቅኔ የተማረ ሰው የመጻሕፍት ምስጢር
ይቀለዋልና ወዲያው ልዩ ልዩ አስማትና የእያንዳንዱን ገቢር የያዘ
መሆኑን ተረዳሁ። የአጋንንት መጥሪያው አስማት፣ የመጠበቂያው
ዕቃች ዓይነትና ማዘጋጀው ሁሉ ተፅፏል። እንደዛሬው አገራችን
ደኑ አልተመነጠረምና ዕቃቹን ለማግኘት ብዙ አልተቸገርኩም
ነበር። መቼም ተብዙ ጥናት በኋላ ተግባሩን ማስኬድ ቻልኩበት”
አሉና ከት ብለው ሳቁ።

“ተግባሩን ሲሉ ምን ማለትዎ ነው?” አለ ሲሳይ በጉጉት።

“አይ ቁምነገር መስሎህ ነው? አጋንንት መጥራትና ማዘዝ፣ ልዩ ልዩ
አስማት ማድረጉን ነው እንጅ” አሉ ነገሩን በማጣጣል ዓይነት።

“እውነትዎን ነው?” አለ ሲሳይ በአድናቆት።

“ምን ይሄ ጀብድ ወይም ገድል አይደል! ምን አስዋሽኝ ብለህ
ነው” አሉ በማጣጣል። መቼም ሁኔታቸው ሁሉ ጉዳዩን የናቁትና
የጠሉት መሆኑን ያሳብቃል።

“እንዲያው ምን ምን ይደረጋል?” አለ ሲሳይ በአድናቆት።
የሁለቱ ስሜት ጫፍና ጫፍ የሆነ መሰለ። ሊቀጠበብት አስተርአየ

በማቃለልና በማጣጣል ስሜት ቢሆንም የሲሳይ ስሜት ግን በአድናቆትና በጉጉት ነበር።

“ምትን ልንገርህ። መስተፋቅር፣ መስተደልዕ፣ መስተሐምም፣ መስተባርር። መከላከያዎች ደግሞ አቃቤ ርእስ፣ መድፈነ ፀር፣ መፍትሔ ሥራይ ስንቱን ልበልህ። ለራሱም የምትጠቀምበት ደግሞ አፍልሐ፣ ሕገ ጠብቅ...” አሉ።

መስተፋቅር፣ ሲሳይ በአንድ ወቅት አሜሪካን ሀገር ሰው ቤት ተጋብሞ ያየው የሆሊውድ ፊልም ታወሰው።

በአፍቃሪዋ የምትጎሳቆል ወጣት ሴትና ሴቶች ሁሉ የሚንቁት ወጣት ወንድ በመሪ ተዋነይነት የሚተውኑት ኮሚዲ ፊልም ነበር። ሁለቱም በአንድ ምርምር ተቋም የሚሠሩ ባዮኬምስቶች ናቸው። ወጣቱ ባዮኬምስት በጓደኞቹ ግፊት ከጠንቋይ ቤት ሂዶ ያገኘው ማርማላት መሳይ መስተፋቅር ነበር። ከቤት ከወሰደው በኋላ በነገሩ ባለማመኑ ቤቱ ውስጥ ቆሻሻ ቅርጫት ላይ ይጨምረዋል። ባጋጣሚ ከቆሻሻው ቅርጫት አውጥቶ የላሰው ወንድ ድመት ሲጮህ የሰፈሩ ሴት ድመቶች ተንጋግተው ሲመጡ ያያል። በዚህ ጊዜ ወደ ላቦራቶሪ ወስዶ ከሴት የሥራ ባልደረባው ጋር በዝንጀሮ ላይ ይሞክሩታል። በዝንጀሮዎቹ ላይ መሥራቱን ሲያረጋግጡ እንዴት እንደሚሠራ ማጥናት ጀመሩ። አሠራሩ ቅባት መሳዩን መስተፋቅር በአፍ ውስጥ ከቶ በምላስ እያጣጣሙ ከቆዩ በኋላ ተፈላጊውን ሰው ማናገር ነው። ሰውዬው ወይም ሴትዬዋ ስትናገር ድምፅ ለማሰማት ከሚወጣው ትንፋሽ ጋር መስተፋቅሩ ወደ ውጭ ይተናል። በተቃራኒ ሰው ጆሮ ሲገባ በጆሮ ውስጥ ያሉ ጥቃቅን ፀጉር መሰል የስሜት ሕዋሳትን በማርገብገብ አእምሮ ውስጥ ያለውን የተቃራኒ ያታ ስሜት ማነቃቂያ ክፍል በፍጥነት ያነሳሉታል። ወዲያውኑ ሰውዬው ወይም ሴትዬዋ ለተናጋሪው ሰው ከፍተኛ የሆነ የወሲብ ስሜት እንዲኖራቸው ያደረጋል የሚል ነበር ትንተናው።

በቤት ውስጥ በድመት፣ ቤተ መከራ ውስጥ ደግሞ በዝንጅሮዎች ተሞክሮ ውጤታማ መሆኑን ሲያረጋግጡ በራሳቸው ላይ ለመሞከር ይወስናሉ። ቅባቱን ከአፍ ላይ በሚረጭ መልክ አዘጋጅተው በየፊናቸው ይሰማራሉ።

እርሱ ይንቁት የነበሩ ሴቶችን ሁሉ ሲያማልል እርሷ ደግሞ የወንዶችን ልብ አጥፍታ የተቃጠለባትን የኢንሹራንስ ውል ስታሳድስ፣ የትራፊክ ሕግ ጥሳ የያዛትን ትራፊክ ፖሊስ አነሁልላ ከቅጣት ስትድን፣ መንገድ ላይ ያገኛትን አንድ ባለጸጋ ድንገት በፍቅር ስታንበረክከው ፊልሙ ያሳያል።

በዚህ መንገድ የተገኘ የወሲብ ፍላጎት ማሳየትና መሳብ ዞሮ ዞሮ ከእውነተኛ ፍቅር የመነጨ አለመሆኑን አድራጊው ስለሚያውቅ የሞራል ጥያቄ ማስነሣቱ አይቀርም። የኋላ የኋላ ጥፋተኝነት ጭንቀት ስለሚያስከትል ደስታ ይቅርና የሕሊና ወቀሳ ይከተላል። በተጎጂው ወገን በስሜት የነሆለለና ያፈቀረ ቢመስልም እውነታው ግን በግዳጅ መሆኑ ስለሚታወቅ ለአድራጊው የሕሊና ወቀሳንና የጥፋተኝነት ስሜት ማስከተሉ ግድ ነው።

ፊልሙም የሚያበቃውም ሁለቱ ወጣቶች አሰማቱን እርግፍ አድርገው ትተው እርስ በርስ የነበራቸውን ድብቅ መተሳሰብ አውጥተው ተነጋግረው በንጹሕ ፍቅር ሲፈቃቀዱና ሲጋቡ ነበር። ሲሳይ በወቅቱ ከፊልሙ የማረከው ነገር ቢኖር ባዩ-ኬምስት የሆኑት ወጣቶች መስተፋቅር የተባለውን ቅመም እንዴት ሊሠራ እንደቻለ የሰጡት በቤተ መከራ የተደገፈ ሳይንሳዊ ትንታኔ ነበር።

“በምዕራቡ ዓለም ያሉ ሰዎች ዕውቀትን አይንቁም አያጣጥሉም። እስከ መጨረሻው ተጉዘው በሆነ መንገድ ጥቅም ላይ እንዲውል

የደርጉታል። ቁሳዊ ጥቅም ባይኖረውና ጥሬ ዕቃ ሆኖ እንኳን ፋብሪካ ባይገባ የፊልምና የቴያትር ድርሰት መነሻ ሆኖ በስተመጨረሻ ሊከናወን የሚችል ጥቅም እንዲሰጥ ይደረጋል። በሀገራችን እንደዚህ የሉ ትርክቶች ቢኖሩም ደፍሮ ሳይንሳዊ ፍተሻ ለማድረግ ትጋት ይጎድለናል። በደፈናው ማጣጣልና ማንቋሸሽ እንጂ ለመጣልም ለመቀበልም ሳይንሳዊ መከራ አለመደረጉ ይቆጫል" አለ ለራሱ። ሲሳይ ከዚህ ሐሳብ ተነሥቶ ለምርምር መነሻ ለማግኘት አሰበና፡ "ብዙዎቹ አስማቶች ከዕፅ ጋር የተያያዙ ናቸው ይባላል። ምሥጢሩ ምንድን ነው?" አላቸው።

"እርግጥ ዋና ዋናቹ ዕፅዋት ቢሆኑም እንስሳትም አሉበት። እንዳልከው ዕፅዋት ኃይላቸው ልዩ ነው። ምሥጢራቸው ረቂቅ ነው። እግዚአብሔርም ለኖህ ምን አለው? ፊውስን ሁሉ ከእነዚህ ታገኛለህ ብሎ 300 የዕፅዋትን ስም ነገረው። የተረፈውን ደግሞ ከማርና ከወተት ታገኘዋለህ አለው። በመጽሐፈ ኩፋሌ ታገኘዋለህ" አሉና፤-

"በእናንተ በሳይንሱስ ስለ ዕፅዋት ምን ትላላችሁ? አሉ፤ ሳይንሱ የሚለውን ለመስማት እየጓጉ።

ሲሳይ የደንና ሥነ ምህዳር ባለሙያ በመሆኑ በትምህርትና በመስክ ሥራ ካገኘው ዕውቀት በተጨማሪ በዓለምአቀፍ የምርምር ኮንፍረንሶች የተረዳው፣ ከዘመኑ ምጡቅ ሊቃውንት የሰማው ሁሉ በአእምሮው ይተራመስ ጀመር። እናም በተወሰነ ደረጃ ማብራራት ጀመረ፡-

"በሳይንሱም የሚታመነው የዕፅዋት ባሕርይ እጅግ አስደናቂ እንደሆነ ነው። በጥልቁ የመሬት ክፍል ከከርሰ ምድር ዘልቀው ከባሕር ወለል ሥር ተሰበው የሰው ልጅ ለማግኘት ዘመናት

የሚፈጽሙትን ንጥረ ነገሮችን ወደ አካላቸው ይስባሉ። የሰው ልጅ ሠለጠንኩ ብሎ የፈጠረውን መጥፊያውን የራኒዬምን ጨምሮ በርካታ የመዳንና የመጥፋት መንሥኤ የሚሆኑ ንጥረ ነገሮችን ምሥጢራዊ በሆነ ዘዴ በአካላቸው ያጠራቅማሉ።

ከፀሐይ ጋር ልዩ ምሥጢራዊ ግንኙነት አላቸው። ከፀሐይ ሐይልን በመቀበል ወደ ሕይወታዊ ኃይል (Life energy) የሚቀይሩ ብቸኛ ፍጥረታት ናቸው። እሳትና ውኃ፣ መርዝና መድኃኒት፣ ሕይወትና ሞት፣ ክፋትና በጎነት፣ ዕውቀትና ድንቁርና በውስጣቸው አለ። የእሳት ፍም ሆነው የሚያቃጥሉ የሚያርመጠምጡ እንደሚሆኑ ቆርጠን ስንፈልጣቸው አይታወቅን ይሆናል? ነገር ግን ቢያስፈልግ ሺ ዓመት ያኖሩናል። አሊያም ከመቅጽበት ሕይወት ነጥቀው ደይን ሊያወርዱን ይቻላቸዋል” አለ።

ሊቀጠበብት አስተርአየ ቀበል አደረጉና፡-

“የኢትዮጵያ ሊቃውንት ይህን በአጭር ቃል፡- (እፅ ይቀትል፣ እፅ የሐይ) በማለት ይገልጽታል። አርግጥ በምሥጢር ትርጓሜው አዳም የሞተበትን ዕፅ በለስንና የዳነበትን ዕፅ መስቀልን የሚያመለክት ቢሆንም የዕፅዎችን የማዳንና የመግደል ኃይል አንተ እንዳልከው የሚገልጽ ነው” አሉ።

ሲሳይ በጥምና እየተከታተሉት እንደሆነ ሲረዳ ገለጻውን ቀጠለ። “ዕፅዎት የተባላሽና የተቃጠለ አየርን መጥጠው የሕይወት አየር እንደሚመልሱ ሁሉ ጭንቀትና ርኩስ መንፈስን ወስደው መረጋጋትና ሰላም ያጎናጽፋሉ። የተበከለ ውኃን አጣርተው ኩልል ያለ ውኃ እንደሚያፈሱ ሁሉ ጠበል አድርገው የተበከለውን ሕይወት የመፈወስ ኃይል ተጎናጽፈዋል” ሲል፡

ሊቀጠበብት ቀበል አደረጉና፡- “ታላቁ መጽሐፍ በመጀመሪያው ክፍል እግዚአብሔር በጎነት መካከል የሕይወት ዛፍን /ዕፅ ሕይወት/ እና ክፋትና በጎነት የምታስታውቅ ዛፍን /ዕፅ በለስን/ ከፍጥረታት

አልቆ መፍጠሩና ለመጀመሪያው ሰው መግለጹ በከንቱ ነበርን?"
አሉ።

“እከ ነው ክብርና ትኩረት እንድንሰጣቸው ነበር” አለና እንደገና ግብራሪያውን ቀጠለ።

ጥዕኖታትን መንፈሳዊና ኬሚካላዊ ኃይል ሳይንሱ ዘግይቶም ቢሆን እየተረዳው ነው። እንዲያውም እጅግ የዘመኑ ጥናቶች የሚያሳዩት ዕኩዋት የሚያስቡ፣ የሚያስታውሱ፣ የሚበቀሉ፣ የሚምሩ መሆናቸውን በጥቅሉ የዕውቀት ኑባሬ (Intelligence) ያላቸው መሆኑን ነው። የሥር አእምሮ (Root-Brain) ንድፈ ሐሳብ እንደሚተርከው ዕኩዋት ከመሬት ውስጥ የተደበቀውን ሥራቸውን እንደ ሰው አንጎል በመጠቀም ዕውቀት እንደሚያሰባስቡ ያትታል። በአንዳንድ የምዕራብ ዓለም ፖርኮች ውስጥ ከዕድሜ ጠገብ ዛፎች መካከል አልፎ አልፎ በጭንቅላታቸው የቆሙ የሰው ሐውልቶች ይታያሉ። ተምኔቱ ሰው ዕኩ ቢሆን ማሰቢያ ጭንቅላቱ መሬት ላይ ይተከል ነበር እንደማለት ነው።

ዕኩዋት የሰውን ልጅ መንፈስ ከማደስ፣ የተፈጥሮ ሚዛንን ባላደራሆነው ከመጠበቅ፣ ምግብና መጠለያ፣ መድኃኒት ሆነው ከማገልገላቸው ውጭ ጭካኔ ሲበዛባቸው ይበቀላሉ። የበቀል ቅጣታቸው ደግሞ ሕይወትን ከመቅጠፍ ጀምሮ ሀገር ላይ የመከራና የችግር መዓት ማውረድን ያካትታል።

በአፍሪካ አህጉር በካልሃሪ በረሃ አቅራቢያ በአንድ ወቅት የግራር ዛፎች ያደረሱት መቅሰፍት አሁን በሳይንሱ ዓለም በፍርሃት ይወሳል። ድርቅ በአካባቢው በተከሰተ በአንድ ወቅት ከብዙ አካባቢ የተሰደዱ የሜዳ አህዮች በግራሮቹ ላይ ጠዋትና ማታ ከመጠን ያለፈ ግጦሽና ቅንጠባ ያካሂዳሉ። የሜዳ አህዮችና ሌሎች ላር በል እንስሳት በያሉበት ድንገት ተረፈረፉ። ይህ ያደናገጣቸው የፖርኬ

ባለቤቶች በፍጥነት ምርመራ አስጀመሩ። የሚዳ አህዮች ምንም ዓይነት የበሽታ ወይም የሕዋስ ጥገኛ አልነበራቸውም። የጀርመን የእንስሳት ሐኪሞች በመርዝ መሞታቸውን አረጋገጡ። ታዲያ ማን መረዛቸው? የሚለው ብዙ ያወዛገበ ነበር። በመጨረሻ በተደረገው ጥልቅ ምርመራ የግራር ዛፎች ራስን ለመከላከል የወሰዱት እርምጃ መሆኑ ታወቀ። ዝርያቸው ሊጠፋ እንደሆነ የተረዱት ግራሮች በፍጥነት መርዝ አዘጋጁ። መርዙ በጣም ከተጎዳው ከአንዱ ዛፍ በትነት እየተረጨ ሁሉንም ሲያዳርስ ሁሉም በተጠንቀቅ የመርዝ ኬሚካሉን አዘጋጁ” ብሎ ሲሳይ ሊቀጥል ሲል፡

“እፁብ ነው!” አሉ መደነቃቸው ገዝፎ።

“እና” አለ ሲሳይ “እና ደን ሲጨፈጨፍ፣ ሀገር ሲራቆት ያልተለመደ በሽታ፣ ወረርሽኝ፣ የሞራል ቀውስ የመከሰቱ ምሥጢር አሁን በሳይንሳዊው ዓለም ግልጽ ሆኗል። አውቀንም ይሁን በግዴለሽነት ቁመን በለኮስነው እሳት ቅጠላቸው ሲነድ፣ አበባቸው ሲረግፍ፣ ዘራቸው ሲያር፣ ግንዳቸው ከስሎ ዶጋ አመድ ሲሆን በእኛና በዘራችን ላይ ለሳንባ ነቀርሳን፣ ለልብም መርዝን፣ ለአእምሯችን የመቅበዝበዝን መዓት አውርደውብን እንደሚያልፉ ልብ ማለት አለብን! ይብላኝ ለእኛ እስከ ልጅ ልጆቻችን ዘመናችን በችጋርና በመቅበዝበዝ ተጠብሰን ለምንጨርሰው እንጂ እነርሱስ ከብዙ ዘመናት በኋላም ቢሆን ከመሬት በቀበሩት ሥራቸውና ዘራቸው ተመልሰው የሚመጡ ተአምረኞች ናቸው” አለና ትክዝ አለ።

“አበጀህ የኔ ልጅ!” አሉና ሊቀጠቡበት “ይህን ጠንቅቀው የሚያውቁት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መናንያንና ሊቃውንት በገዳማትና አድባራት ዕዕዋትን ከትንሹ እስከ ትልቁ አክብረው ጠብቀው ይዘዋቸው ለዘመናት ኑረዋል። በዛፎቹ ጥላ ሥር ብዙ ቅዱሳን አባቶችና እናቶች በቅድስና የዐለዩባቸው፣ በእንባቸው ያሳደጓቸውና በኋላም ዐፅማቸውን በሥራቸው አሳርፈው የጠበቁ፤

ከቡር ሥጋቸውን አካላቸው አድርገው የያዙ በመሆናቸው ትልቅ ከብር ተስጥቷቸው ቅርስ ሆነው ይጠበቃሉ” አሉት።

እርሱም፡- “እውነት ነው! የሰላም፣ የማስተዋል ጸጋና እርጋታ ይገኝበታል ተብሎ ስለሚታመን በደቡብ ኢትዮጵያ በሚገኘው ጥበረተሰብና በሰፊው የኦሮሞ ባህልም፣ ሀገራዊና ማኅበራዊ ጉዳዮችን በትልቅ ዛፍ ሥር ተቀምጦ መመካከር ከጥንት ጀምሮ የተለመደ እንደሆነ ይነገራል” አለ። አስከትሎም፡-

“ይሁን እንጂ ከአብያተ ክርስቲያናትና ገዳማት ስፍራዎች ውጪ በተለይ በሰሜኑ ኢትዮጵያ በዕዕዋት ላይ የደረሰው በደል ይቅርታ የሚያሰጥ አይደለም። ጋራ ሽንተረሩን አስውበው፣ አድባራት ገጸውን ግርማ ሞገስ ሰጥተው፣ መናንያኑን ያጸኑ፣ አርበኞችን ያጀገኑ ዕዕዋት ነበሩ። ከሰሜን እስከ ደቡብ ያለርገራሄ ጨፍጭፈን በናራቁታቸው በእነርሱ ላይ የሠራነው ግፍ ድርቅ ረሀብ ሆኖ ገጻችን አበላሸው፣ ድህነት ጥርሱን አሸሎ ገዘገዘን። ዕዕዋቱን ፍትሕ ነፍገናቸዋልና ፍትሕ አጣን። ከእኛ በፊት ተፈጥረው በበቀለበት ምድር የመኖር ዋስትና አሳጣናቸው። ይኸው እኛም በሀገራችን የማንኖር ማንም ሳያሳድደን በፍላጎት የምንሰደድ ከንቱዎች ሆንን” ብሎ በጥልቅ ሐዘን ሲዋጥ ለቀጠበብትም የተጋሩት መሰሉ።

ሲሳይ በጥልቅ ሰሜት ሆኖ “በሀገራችን ምሥጢሩን የሚረዱ ሊቃውንትም ይሁኑ ከቤተ መቅደስ ገረገራ ውጭ የሚቆሙ ፍራሽ ደባትር የዕዕዋትን ምንነት ቀድመው ተረድተውታል። ከዚህ የዕውቀት ትሩፋት ያልተቋደሱ ቢኖሩ የኢትዮጵያ አርሶ አደርና የሳይንስ ሊቃውንት ነን ባዮች ናቸው። በጥቅሉ እንደነ ሊቀ ጠባብት ያሉት ይብዛም ይነሥም፤ ምሥጢሩን ለበጎም ይሁን ለተንኮል መጠቀም መቻላቸው የአእምሮ ልህቀት ያላቸው መሆኑን ያሳያል። ይህም ለዘመናዊው ምሁር ቁጭትን መጫር ይገባዋል”

አለ በሐሳቡ። ሲሳይ በዚህ ሐሳብ ራሱን ወቃሽና ተወቃሽ አድርጎ ሲባዝን ከቆዩ በኋላ እንደ መባኘን አለና፡-

“ምን ዋጋ አለው ታዲያ! የሀገራችን ዕዕዋት እንደሆኑ እንኳን ጥቅማቸው ስማቸው ሳይታወቅ እየወደሙ ነው” አለ በቁጭት።
“እውነት አልህ” የኔ ልጅ አሉ ሊቀጠብብት።

“እንዲያው ግን ከአስማቱ ወይም ከጥበቡ በእውነት ሞክረውት ውጤቱን በተግባር ያዩት ነበር?” አለ ሲሳይ ።

ሳቅ አሉና “አባቴ ብዙ የንብ ቀፎ ነበረው። እና ሌባ በጣም ያስቸግረው ነበር። አቋቋም አስመስክሪ እንደመጣሁ የሌባ መጠበቂያ አስማት ቀፎዎቹ ላይ አደረኩ። አንድ ቀን ሌባ በሌሊት ሲገባ ሰማን። ነቅተን ተደብቀን ዝም ብለን እናየው ነበር። ይገርምኛል ንቡ እንዳይወጣ በሁለቱም ጫፍ በጨርቅ ግጥም አድርጎ አሠረና ተሸክሞ ወደ አጥሩ አመራ። ወጥቶ ይሄዳል ስንል ዝም ብሎ ቅጽሩን እምቧለሌ ይዞ ያዘ። እርሱ ርቆ የሄደ እየመሰለው ነበር” አሉና ሳቅ።

ሲሳይም አብሮ ሲስቅ ቆየና “ከዚያስ” አላቸው።

“ሊነጋጋ ሲል አሳዘነኝና ሌባ ሌባ አልኩ። ድምፅ ስታሰማ አስማቱ ይፈታል። እና ጥሎት አጥሩን ዘሎ ተፈተለከ” አሉ ድርጊቱን በፊታቸው እያዩ በሚመስል አኳኋን።

“እኔ እኮ ዝም ብሎ ማምታቻ እንጅ በተግባር የሚሆን አይመስለኝም ነበር” አለና “እንዲያውም የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ ቤት እያለሁ የሰማሁትን እንደ ቀልድ የሚነገር ነገር ላውራዎት?” አለ ሲሳይ ።
“እስኪ ንገረኝ” አሉ ፈገግ ብለው።

“ደቡብ ጎንደር እስቱ ወረዳ ዋና ከተማ በሆነችው መካነ ኢየሱስ የሚኖሩ አንድ ድጋም ያውቃሉ የሚባሉ ሙስሊም ነበሩ። እና ከብት ሲጠፋ ጅብ እንዳይበላው በጠፋው ከብት ማሠሪያ

ድግምት ያደርጉበታል ስለሚባል ሰው ከብት ሲጠፋው ሁለት ብር ከፍሎ ያስደግማል። ታዲያ አንድ ሰው በቅሎው ትጠፋውና ከሰውየው ያስደግማል። ጠዋት እንደሚያገኛት ተስፋ አድርጎ ሲሄድ ጅብ ዘንጣጥሏት ያገኛታል። መታለሉ የቆጫው ባለበቅሎ ከደጋሚው ሰውዬ እሳት ለብሶ እሳት ጎርሶ ይሄድና (እንዴት እንዲህ ያታልሉኛል? በቅሎዬን እኮ ጅብ በልቷት አደረ። ለምን አላዳኗትም?) ይላል። እርሳቸውም በትዕግስት የኔ ወንድም እኔ የደገምኩት ለዳጉትና ለዛንጨፈና ጅብ ነው። ምናልባት ያንተን በቅሎ የአምጃዬ ጅብ ይሆናል የበላት እና ምን ላድረግ አሉ ይባላል። ዳጉት፣ ዛንጨፋና እና አምጃዬ መካከላቸው ከተማ አቅራቢያ የሚገኙ ቀበሌዎች ናቸው” አለ ሲሳይ እየሳቀ።

ሲቀጠብብት አስተርአየ ሲስቁ ቆዩና፡-

“አየህ የእኔ ልጅ ብዙ ማምታታት ይኖራል። ግን ማወቅ ያለብህ በትክክል ጥበቡን ተምረው የሚተገብሩ እንዳሉ ነው” አሉና “ይሠራል አይሠራም የሚለው ውስጥ አትግባ። ይልቅስ ይጠቅማል ወይስ አይጠቅምም የሚለው ነው ቁም ነገሩ” ብለው በረጅሙ ተነፈሱ።

“አምነዎታለሁ” አለና “ግን ድፍረት ባይሆንብኝ፤ አሁንም ይጠቀሙበታል” አለ።

“እረ ወላዲቴን! ስንት ዘመኑ ከተውኩት። መድኃኔዓለም ያላቀቀኝን” አሉ።

“እንዴት ተውት?”

“ቅኔውንም አቋቋሙንም አስመስክራ ሳበቃ ቁም ጽፈት እወድ ስለነበር እርሱን ለመማር እዚህ እኛ ዘንድ አንድ ትልቅ ገዳም አለ። ሰልሰላ አሶ የሚባል ገዳም። ወደ ሰከላ ስትሄድ በስተግራ ቁልቁል የሚታይህ በደን የተሸፈነ የቅዱሳን ሰፍራ ነው። እና እዚያ

ወርጄ ሳለሁ አንድ አባት ጋር ተወዳጅሁ። በእውነቱ የመንፈስ ቅዱስ ልዕልና ያለባቸው ሰው ነበሩ። ጽሕፈቱን ተምራ ሁሉንም ካጠናቀቅሁ በኋላ እንግዲህ ሕግ ጠብቄ መኖር አለብኝ፤ አልኩና ምሽት አጭቼ ሳበቃ ሥርዓተ ተክሊል ከመፈጸሜ በፊት ቡራኪ ለማግኘት ብዬ ተመልሼ ወደርሳቸው ሄድኩ። ለካ ሁሉም ነገራን ተገልጻቸው ያውቁ ስለነበር፡-

«ልጄ! በሕግ ለመኖር በተክሊል ለመወሰን ማሰብህ መልካም ነገር ነው። ግን መጀመሪያ ሰልፍህን አስተካክል። ከሁለት ተጻጻሪ ጎራ ግብር መብላት አይቻልም፤ አሉኝ። ነገሩ ቢገባኝም በድንጋጤ «የምን ሰልፍ?» አልኩኝ።

«ሰማህ ልጄ! የሰው ልጅ ትልቁ አሰማቱ ጠባዩና ምግባሩ ነው። በትጋትና በቅንነት ከሠራህ የድካምህን ፈጣሪ አይነሳሳም። ፀላኤ ሠናይ ቢነሣብህ እንኳን እርሱ መከታ ይሆንኻል። ጾምና ጸሎት አብዛ፤ ዳዊት እየደገምክ ሰላም ለኪን ሳታቋርጥ ኑር። የምታውቃቸውን ዕዎች ለመርዝ ማርከሻ፤ ለደዌ ማስታገሻ፤ ለስቃይ መቀነሻ፤ ለአጋንንት ማራቂያ ብቻ አውል። እንደዚያ ያሉ ዕዕዋትን ጠብቃቸው ለሌላውም አስተምር። ልትቀበለው ያሰብከው የክርስቶስ ሥጋ ወደመ የሁሉ ነገር አልፋ አሜጋ ነው። ይህን ብታደረግ ፈጣሪ በለመለመ መስክ ይመራኝል፤ ዘመንህ የተባረከ ይሆናል፤ አሉኝ» አሉ ሩቅ እያዩ።

«እሺ ከዚያስ?» አለ ሲሳይ።

«ይገርምሃል! እንዲያው ልቤ ሲቀልጥ ሰውነቴ ሲርድ ተሰማኝና በአኩፋዳዬ ያስቀመጥኩትን መጽሐፍ ከእርሳቸው ፊት አቃጥዬ ንስሐ ተቀብዬ እየውልህ እስካሁን ቤተ ክርስቲያንን እያገለገልኩ በድካሜና በላቤ እኖራለሁ። እርሱን የምትፈራ ትዕግሥተኛ ምሽትም ፈጣሪ አድሎኛል። ሞቴን ከእርሷ በፊት ያድርግልኝና

ቤቱ ሰላም ነው። ልጆችም አፍርቻለሁ። እና ሌላ ምን እሻለሁ?"
አሉ ሊቀጠብብት።

ሰዓቱ እየመሸ ለዓይን ያዝ እያደረገ ነበርና ወ/ሮ የሻረግ መጡና፡-
"አረ ብርድ ላይ እባክዎት እንግዳውን ጨምረው" አሉ።

"ውነትሽን! መጣን" አሉ ሊቀጠብብት።

መጽሐፉንና ዕፁን ሣጥኑ ውስጥ አስገብተው ሊከድኑት ሲሉ ሲሳይ
ከራሱ ጋር ሲታገልና ሲያቅማማ ቆየና እጁን እያፍተለተለ፡-

"ሊቀጠብብት?" ሲል ተጣራ።

"አቤት" አሉ።

"ሁሉንም ነገር በደንብ አስረድተውኛል፤ ጭንቀቴም ቀለል ብሎኛል
ግን..." የጀመረውን ሳይጨርስ ዝም አለ።

ዓይን ዓይኑን ዝም ብለው ያዩት ጀመር።

"እንዲያው ሊቀጠብብት...እንዲያው ለማወቅ ያክል....እ?"

"ምንድን ነው?" አሉ ሊቀጠብብት መንተባተቡን ሲያዩ።

"እ... ለታሪክ...እ...ድጋሙን ደግመው ጠርተውት ቢያሳዩኝ?" አለ።

"ምነን? ማንን? አሉ ሊቀጠብብት።

"እንዲያው መቼም ማየት ከሁሉም ይበልጣልና ዘወር ወዳለ ስፍራ
ሂደን ጠርተው ቢያሳዩኝ?" አለ።

"እኮ ማንን?" አሉ ትኩር ብለው ድጋሜ።

"እ... ጋኔኑን" አለ ይለይለት ብሎ።

"አረ ወላጁቴን! ያንተ ነገር! ምን አልኩህ ልጄ?" አሉ በቀኝ
እጃቸው እያማተቡ።

"ምን ነው? ችግር አለው?" አለ ሲሳይ ለዘብ ብሎ።

"ሰው ወደ ትፋቱ ይመለሳል?...አላደርገውም!" አሉ አመልካች
እጣታቸውን እያወዛወዙ። "በጉጉት ተነድቼ ባለፈው የሠራሁትንም
ፈጣሪዬ ይቅር እንዲለኝ ጧት ማታ ደጅ እየጠናሁ ነው። ተመልሼ
ላልደግመው መሐላ አለብኝ። ከእንግዲህ የጌታዬን የፀሐዬ ጽድቅ

ኢየሱስ ክርስቶስን የቀናችውን መንገድ ግራ ቀኝ ሳልል ልከተል ከወሰንሁ ቆየሁ።” አሉና “መዓዛ ቅዱሳን ኢየሱስ ክርስቶስን ተስፋ በሚያደርጉት ዓይኖቼ ያን ቅርናታም ድጋሚ ልየው ብለህ ነው?!” ብለው ድጋሚ አማተቡ።

ቆዩና “አንተም ልጄ ይኼ ነገር ከአንተ እንዲርቅ አሳስብሃለሁ። የተማርክ ትልቅ ሰው ነህ። የተልከሰከሰ ሕይወት አያስፈልግህም፤ እርግጥ የትም እንድትጥለው አልመክርም። በክፉ ሰው እጅ ሊገባ ይችላልና። ጠንካራ አባቶች ወዳሉበት ገዳም ወስደህ ብትሰጥ መልካም ነው። እነርሱ ኃይሉም ብቃቱም ስላላቸው የሚያደርጉትን ያውቃሉና” አሉት።

ሲሳይ በሐሳብ ጭልጥ አለ። የሆነ ኃይል ልቡን ወደ ሆነ ሰፍራ ሲጎትተው ይታወቀዋል።

“ከፈለክ ከዚህ ከኛ ዘንድ ሰልሰላ አቦ ገዳም ጠንካራ አባቶች አሉ። ወደነሱ ልልክህ እችላለሁ” አሉት።

“ግዴለም እኔ የማውቀው አለ” አለ።

“እንግዲያውስ ደግ ነው። ዛሬ ከዚሁ እደርና ነገ በጧት ቀጥታ ወደዚያው ይዘህ ሂድ” አሉት።

በዚህ ተስማምተው ሲሳይ መኪናውን ወደ ሊቀጠብበት አስተርአየ ቅጽር አስገብቶ ሲያቆም መንደርተኛው በሙሉ አየ። ማታ ላይ ሊቀጠብበት መኪና ያለው የከተማ ሰው በእንግድነት መጠባቸዋል ተባለና ለመስተንግዶ እንደያቅመው ጠላ፤ አረቄ፤ እንጀራ እየያዘ ሠፈርተኛው መጣና የወ/ሮ የሻረግ ቤት የድግስና ፍሰሐ ቤት ሆኖ አመሸ።

ሲሳይ ብዙ አስደናቂ አስገራሚ ታሪኮችን ሊቀጠብበት እየነገሩት፤ ሰፈርተኛው እንደብርቅ ሰው ከቦት ከወ/ሮ የሻረግ ሊጋስ መስተንግዶ ጋር ሲቃበጥ አደረ።

ጠዋት ወ/ሮ የሻረግን ከልቡ አመስግኖ ሲወጣ ሊቀጠብብት ለመሸገጥ ሲከተሉት ገንዘብም ሆነ ሌላ ነገር እንደማይቀበሉት ስለተረዳ።

“አሁን የሚጽፉትን መጽሐፍ ገዥ ተነጋግረዋል?” አላቸው።

“አልተነጋገርኩም። ብቻ ገዥ አይጠፋም” አሉት።

“እባክዎት በሀገር ዋጋ እኔ እንድገዛው ይፍቀዱልኝ?” አላቸው።

“ምን ቸገረኝ ልጄ! እኔማ እኮ ቶሎ ቢሸጥልኝ ነው የምፈልገው” አሉ።

“እግዜር ይስጥልኝ። እንግዲያው ሲያልቅ በአባ ተስፋ ጽዮን በኩል ያስታውቁኝ” አለ። የሆነ እፎይታ ተሰማው። ለተደረገለት መስተንግዶ ውለታ መመለሻ ቀና መንገድ ሆኖ ታየውና ደስ አለው።

ወደ መኪናው ገብቶ ሞተር አሥነስቶ ሊሄድ ሲል ጠጋ አሉና፡-

“አደራህን እንዳትሳሳት!” አሉት።

“ግዴለም ቀጥታ ወደ ታመነ ስፍራ ነው የምሄደው። አያስቡ!” አላቸውና መንገዱን ቀጠለ።

ምዕራፍ ፳፮

ሲሳይ ተወልዶ ባደገበት አካባቢ ሁለት የዐባይ ወንዝ ገባር የሆኑ ሐረርና ኃጣ የሚባሉ ወንዞች ተቀላቅለው ትንሽ ከተጓዙ በኋላ እጅግ ጥልቅ ወደ ሆነ ዓለታማ ስፍራ የሚወረወሩበት ቦታ አለ። ይህ ቦታ በአካባቢው “መጣያ” በመባል ይታወቃል። ስለዚህ ስፍራ ብዙ አስፈሪ ተረቶች ነበሩ።

ሲሳይ በልጅነቱ አስፈሪና አስደሳች ተረት የምታወራው አክስቱ ስለዚህ ቦታ ስትተርክለት በፍርሃትና በአድናቆት ያዳምጣት ነበር። “ምትኩዬ” ነበር የምትለው ።

“ምትኩዬ! ይኸውልህ ሌሊት ላይ መጣያ አካባቢ የሄድክ እንደሆነ አታሞው (ድም... ድም...) ጭብጨባው ደሞ ቸብ... ቸብ... እየተደረገ ዘፈን ሲቀልጥ ነው የሚያድር። ቀንም ቀትር ላይ ይሰማል። እንዳትታይ ሆነህ ተደብቀህ ወደ ውኃው ቀረብ

ብለህ ብትሰማ ደሞ ግጥም ሁሉ አለው” ትልና ግጥሙን በዜማ ትልለታለች።

“አጋሙን ባጋም ጣሰው (2x)

ጌትዬው ሲመጣ ሀገር አያንሰው፤

አጋሙን ባጋም ጣሰው።”

እየተባለ ሲዘፈን ሌሊቱ ይነጋል ትለዋለች። መቼም ደምጿ ግሩም ነበር።

አፋን ከፍቶ ይሰማታል።

“ማነው ግን ጌትየው?” ይላታል።

“ጂኒው ነዋ!” ትለዋለች። ትቀጥላለች፡-

“ዛሬያ ሰዎች በግ፣ ዶሮና አረቄ ይዘው በየዓመቱ እየሄዱ ይገብሩለታል። አንድ ጊዜ እኔም ታማቴ ጋር ሄጄ እኛ በሥርዓት አቅርቦን ስናበቃ አንድ ሌላ ሰውዬ አረቄ ይዞ ሄዶ ለካ ዶሮ ረስቶ ኑሯል። አረቄውን ለማፍሰስ ወደ ወንዙ ዳር ገብ... ሲል ሳ...ብ... አደረገና፤ (ዶሮውሳ! ዶሮውሳ?) አለው። እንደ ተዋናይ ፊቷንም እጆቿንም ከደምጿ ጋር አስተባብራ የሆነ ምስል መፍጠር ታውቅበታለች።

ሲሳይ “ማን?” አለ ደንግጦ።

“እህ! ጂኒው ነዋ” ትለዋለች።

በፍርሃት ወደ እርሷ ጠጋ ይልና “እሽ ከዚያስ?” ይላታል።

“ተዚያማ! ሳብ አደረገና ውኃ ውስጥ ከተተው። ሰውዬው እየተወራጩ ሰመጠና፤ (ኡሃ.. ሃ....ሃሃ....) የሚል ድምፅ ተሰማ” አለች።

“ወይኔ ሲያሳዝን ከዚያስ?”

“ከዚያማ! ኡኡታ ተጩሆ ጥይት ሲተኮስ ደሙን በአፋና በአፍንጫው ሙልጭ አድርጎ ጠጥቶ ወዲያው ለቀቀውና ተንሳፈፈ። ሲታይ ገርጥቶ ሞቶ ተገኘ” ትለዋለች።

ታዲያ ስትተርክለት ባመሸች ቀን ሲሳይ ሌሊቱን መላ እንቅልፍ
አይወሰደውም ነበር። ሌሊት ስለሚቃኝ አባቱ፡

“ይሄን ምናምንቴ እያወራሽ ልጄን እኮ አሰቃየሽው” ይላታል
እህቱን። ቢሆንም ሲሳይ እርሷ ከመጣች ከእርሷ ሥር መለየት
አይፈልግም ነበር።

“እናልህ ኋላ ኋላ ፈረንጆች በተንደቅደቅ መጡና ዋናውን ጅኒ
ይዘውት ሄዱ አሉ” ትለዋለች።

“ለምናቸው?” ይላታል ሲሳይ።

“አየህ ምትኩዬ! ይሄ እዚታ መኪና፣ ተንደቅደቅ፣ ቴቡ፣ ራዲዮት
ሁሉ እኮ የሚያሠሩት በሱ ነው!” ትለዋለች። ሲሳይ በልጅነት
አእምሮው በጣም ይደነቃል። ከዚያ በኋላ እስከ ብዙ ጊዜ ዘፈን
በሬዲዮ ሲሰማ ከሬዲዮው ውስጥ መዓት አጋንንት ገብተው የሚዘፍኑ
ይመስልው ነበር።

“እና ይሽውልህ ዋናውን ጅኒ ስለወሰዱት አሁን የቀረው ይሄ
በያመዱ የሚንከባለለው፣ የጠላ አተላ፣ የጠጅ አንቡላ በተደፋበት
የሚልከሰከሰው፣ ቡዳ እሚሆነው፣ ጅብ የሚጋልበው ልክስክሱ ብቻ
ነው” ትለዋለች።

ሲሳይ የሚወዳት አክስቱ በልጅነቱ የምተርክለት የእውነት አይታው
ይሆን ፈጥራው ያንጊዜ አያውቅም። በርካታ አስፈሪ፣ አስደማሚ
ትንግርቶችን ትነግረው ስለነበር እርሷ ስትመጣ በጣም ደስ ይለው
ነበር። ምሳሌዋ፣ ተረቷ አሁን ድረስ አብሮት ይኖራል።

አሁን ላይ ሆኖ ሲያስበው ፈረንጆቹ በአካባቢው መመላለሳቸው ምናልባት ውኃው የሚወረወርበት ርቀት ለኤሌክትሪክ ማመንጫ ያለውን አቅም ለማጥናት ይሆናል ብሎ ገምቷል። እርግጥ በተለያዩ ጊዜ ሰው ውኃ ውስጥ ሰጥሞ ሲሞት ጅኑ ስቦት ደሙን መጠት ይባላል። የዚህ መነሻው አስከሬኑ ገርጥቶ ስለሚታይ ነው። ይሁን እንጂ ማንም ሰው መታፈን ሲያጋጥመውና የአክሲዮን እጥረት ሲፈጠር የደሙ ሥር ቀለም መቀየር የዚያ ውጤት መገርግት ይሆናል።

በውኃ አካላት ወለል በተለያዩ ተፈጥሯዊ ምክንያት ትልቅ ቀዳዳ ይፈጠራል። በዚህን ጊዜ ውኃው እሽክርክሪት ይፈጥርና ወደ ቀዳዳው የመሳብ ሃይል (Centerfugal Force) ይኖረዋል። ማንኛውም አካል ወደዚያ አካባቢ ከቀረበ በእሽክርክሪቱ ተይዞ ወደ ቀዳዳው ይሳባል። በዚህ ምክንያት ሰዎች በእንደዚህ ዓይነት ቦታዎች ሲዋሹ ወይም ሲቀርቡ ሊሳቡና አክሲዮን አጥተው ገርጥተው ሊሞቱ ይችላሉ። ይህን በባኞ ቤት ውስጥ የመታጠቢያ ገንዳ ውኃ ሞልተን ስናበቃ ከታች ያለውን የውኃ ማስወጫ ከፍተን እጃችን ብንሰድ ቀዳዳው ላይ አጣብቆ ለመያዝ ሲሞክር ማስተዋል እንችላለን። ይህን ክስተት ከጋኔን ወይም ጅኒ ስበትና ደም መምጠጥ ጋር ተያይዞ ሲነገር ይሰማል።

ያም ሆኖ ግን ከሳይንስ ውጭ የሆኑ ክዋኔዎች በዚህ ዓለም መኖራቸው ሌላው እውነት ነው። ሳይንስ ሀቅና ማብራሪያ፣ አመክንዮ ሊቀርበለት የሚችል መረዳትን ብቻ ያካትታል። ከዚህ ውጭ ያሉ ክስተቶች በሳይንስ ተቀባይነት ባይኖራቸውም መኖራቸውን መካድ ግን ከባድ ይሆናል።

እናም ራሱን የሳይንስ ሰው አድርጎ የሚቆጥረው ሲሳይ ዛሬ እርሱ
 ራሱ የአጋንንት አለቃን በሣጥን አድርጎ አብሮ እየተጓዘ መሆኑን
 ሲያስብ ተረትና ትንግርት ሁሉ መነሻና መድረሻ ያለው ነገር
 ይሆን? ብሎ አሰበ።

ከሲሲሊ ያመጣው ሰማያዊ ወረቀት ላይ የኮከብ ምልክቱን የልቡን
 ፍላጎት ተከትሎ የአልማዝ ቅርጽ ብሎ መረዳቱን ሲያስብ ከት
 ብሎ ሳቀ። አሁን ሁሉም ነገር ሲገለጥለት ምልክቱ በርግጥም
 የተገለበጠ ኮከብ ሆኖ 'ፔንታግራም' የሚባለው ነበር። ፔንታግራም
 በምዕራባውያን ባህል የሰይጣን ምልክት ተደርጎ እንደሚቆጠር
 ቢያውቅም አለማስታወሱ ገረመው።
 "ዶሮ ብታለም ጥሬዋን አለች አክስቱ" አለ።

ምዕራፍ ፳፯

ሲሳይ ባሕር ዳር በጠዋት ደረሰና ሳይት ቁጥር 09 ብሎ ወደ ሚጠራው «መካነ ኅርመት» ጉዞውን ቀጠለ። ወደ ቤት መሄድ አልፈለገም። ባለቤቱ ወደ «መካነ ኅርመት» ሊሄድ እንደሆነ ከነገራት አብሬህ ካልሄድኩ ብላ እንደምትነሳ ያውቃል።

በሣጥን የተቆለፈ ጋኔን ይዞ ምን ሊፈጥር እንደሚችል ሳያውቅ እርሷን መጨመር አልፈለገም። ችግር እንኳን ቢፈጠር ባይሆን እርሷ ለልጆቻችን ትትረፍ እኔ እንደፍጥርጥሬ ልወጣው ብሎ ወስኗል።

የኮረኮንቹን መንገድ ተከትሎ እየነዳ ሲሄድ ከባሕር ዳር ከተነሣ ወደ ሰማንያ ኪሎ ሜትር አካባቢ ጥቅጥቅ ያለ ደን ያለበት ስፍራ ላይ ረጅም ዳገት ጨርሶ ደልዳላ ቦታ ሲደርስ «ደ» የሚል ድምፅ ሰማ። በፍጥነት መኪናውን ዳር አስይዞ ወርዶ ሲያይ በስተቀኝ ያለው የኋላ ጎማ ፈንድቷል። በክሪክ የነፈሰውን ጎማ አንሥቶ ፈታና

ተቀያሪ ጎማውን አውርዶ ገጠመ። ጉዞውን ለመቀጠል ከሪኩን ሲያወርድ ተቀያሪው ጎማም ለጥ ብሎ መኪናው በቸርኬው ቆመ። ቀደም ሲል ነፍሦበት የቀየረውን ተቀያሪ ጎማ ረስቶ ሳያሥነፋው እንደቀረ ትዝ አለው።

“ኤጭ! ምን ዓይነት ደነዝ ነኝ እባካችሁ?!” ብሎ በራሱ ተበሳጪ። ቆየና ደግሞ፡-

“ድሮስ አጋንንት ይገፍ እየዞርኩ ሊቀናኝ ኑሯል!” አለና ከት ብሎ ሳቀ። ትንሽ ሲንቆራጠጥ ቆይቶ አንድ አውቶብስ ከባሕር ዳር አቅጣጫ ሲመጣ አስቁሞ የፈታውን ጐማ አሠርተው እንዲያመጡለት ለመናቸው። ጐማውን እየጫኑ ሾፌሩ፡-

“ምናልባት ሰው እስኪሞላልን የቆዩን እንደሆነ ያው መጠበቅህ ነው” አለው።

“ምን አማራጭ አለኝ? እጠብቃለሁ” አለ ሲሳይ።

“እሺ በል አይዞህ” ብለውት መንገዳቸውን ቀጠሉ።

ሲሳይ ደን የሚወድ በመሆኑ ጐማው ደን ያለበት አካባቢ ሲደርስ በመፈንዳቱ መጽናኛ ሆነው። ወደ ደኑ ገብቶ ከአንዱ ዛፍ ወደ ሌላኛው ዛፍ እየሄደ ከመሬት እስከ ላይኛው ቅርንጫፍ እያስተዋለ ሲቃኝ ቆየና ወደ መኪናው ተመለሰ። አስገራሚውን ሣጥን ይዞ ተመለሰና ከአንድ ትልቅ ዛፍ ሥር ቁጭ አለ።

“ለምን አልሞክረውም?” አለ ለራሱ።

“አደጋ ቢደርስብኝስ? ከዚህ ጫካ ውስጥ ብቻዬን ወድቄ ብቀር ማን ይደርስልኛል?” እያለ አመነታ።

ሊቀጠቡበት አስተርአየ እንዳስረዱት ዕውቀት እስኪያዝ ድረስ ምንም ጉዳት እንደማይደርስበት አመነና ሣጥኑን ለመክፈት ተዘጋጀ። ግን (አደራህን እንዳትሳሳት!) ብለውት ነበር።

“በቃ ለመሞከር ነው። ቢሠራም ባይሠራም ለእኔ ለውጥ የለውም”

አለ። እውነታው ግን ምሥጢር የተባለን ነገር ሳያይ ለመቅረት ጉዳት የሚጠው ሳይንስ ያባዘነው የአእምሮው ግፊት ነው።

“ሆሆ! ሰው ፈራጅ ነው በሔዋን ይፈርዳል! ለምን የተከለከለችውን ዕፀ በለስን በላችሁ ብሎ። ሁላችንን በየቀኑ ዕፀ በለስን አንበላምን?” አለና በራሱ መግት ራሱ ተረታ።

ፍርሃት መልሶ ይታገለጻል።

“ክርስቲያን አይደለህም እንዴ? እንዴት ሰይጣንን ትፈራለህ” አለው አንደኛው የአእምሮው ክፍል።

“የእኔ ክርስትና ከእግዚአብሔር ምሕረትና ይቅርታ ለማግኘት የሚያስችል እንጂ ከሰይጣን ጋር ታግሎ ለማሸነፍ የሚያበቃኝ አይደለም” አለ መልሶ ልቡናው።

ቆየና “ዝም ብዬ ነው እንጂ እንደተባለው ጋኔትም ላይመጣ ይችላል እኮ” አለና ቆይቶ የመጨረሻ እድል ስለሆነ መሞከሩን አመነበት። የሣጥኑን ክዳን ሲከፍት አንዳች የሚያክል ጓጉንቸር ወጥቶ ተከመረበት። ቀልቡ ግፍፍ አለ። ሆኖም ብዙ አልተሸበረም። ዕውን በግራ እጁ ይዞ መጽሐፉን አውጥቶ ማገላበጥ ጀመረ። ከገጽ ገጽ ርእሱን እያነበብ ሲደመም ቆዩና፡-

“ለምን ድጋሙን አልሞክረውም” ብሎ የመጥሪያ አስማቱ ያለበትን ገጽ ገለጸ።

መጥሪያውም መመለሻውም የትኛው ገጽ ላይ እንዳለ ቀደም ሲል ተረድቷል። የመጥሪያ አስማቱ አጭር ቢሆንም ፵፱ (ዐርባ ዘጠኝ) ጊዜ መደገም እንዳለበት ተጽፏል። ለወትሮው ፵፱ ጊዜ አንድን ነገር ለማንበብ ትዕግሥት ፈጽሞ ያልነበረው ሲሳይ ጉማው ተወርቶ እስኪመጣ ያለውን ጊዜ ለመግደያ ይሆነኛል ብሎ ሥራ ላጣ ልጄን ላፋታ እንደሚባለው የዛፍ ፍሬዎች ለቀመና ፵፱ ቆጥሮ አዘጋጀ።

አንድ ጊዜ ሲደግም አንድ ፍሬ ይጥላል። ቁጥር እንዳይሳሳት ነው። ሊቀጠብበት አስተርአየ “ባቄላ ወይም አደንጓሬ ዘር ቆጥሮ መያዝ ይገባል” ብለውት ነበር። እርሳቸው መቼም አይሞክረው ብለው በቅንነት የተረኩለትን ፈጣኑ አእምሮ በአግባቡ መዝግቦት ኖሯል።

በዚህ መሠረት ትርጉሙ ባይገባውም ድጋሙን ቀጠለ። ብዙ ጊዜ ሲያነበንብ ቆይቶ ዐርባ ቤት ሲገባ ፍርሃት የተሰማው መሰለው። ግን መከላከያው ዕዕ በግራ እጁ መኖሩን አስታወሰና በድፍረት ድጋሙን ቀጠለ።

ዐርባ አምስተኛው ድጋም ሲደርስ “ወይ ጉድ! አሁን ፊቴን አጣሞት ቢሄድስ?” ።

፵፮... ፵፯... ፵፰ኛ ድጋም ዕፁን ጠበቅ አድርጎ ያዘ። ፵፱ኛ ድጋም ጀመረ። ሣጥኑ የተንቀሳቀሰ መሰለው። ቆየና ከባድ የአውሎ ንፋስ ሽውታ የዛፎቹን ቅርንጫፍ ያተረማምሰው ጀመር። ድጋሙን ቀጠለ።

‘ኩ...ኩ...ኩ...’ የሚል ድንጋይና ድንጋይ ሲፋጭ የሚሰማ ዐይነት ድምፅ ወደ እሱ እየቀረበ መጣ። ድጋሙን ሲጨርስ ከመቅጽበት የንፋሱም የድንጋዩም ግጭት ድምፅም አስፈሪ ንውጥውጣ ፈጠረ። ተከድኖ የነበረው ሣጥኑ ተከፈተና እንደ ጢስ ቡንን በሎ ወደ ላይ ወጣና የሰው አምሳል ያለው ግዙፍ አካል ከፊቴ ቆመ። እርቃኑን የቆመ ሲሆን መልኩ ወደ ጥቁር ሰማያዊ (Blue black) ያደላ ነበር። የሌሊት ወፍ የመሰለ ክንፍ አለው። እንደ መንጠራራት ሲል ቁመቱ በትልቁ ዛፍ ልክ የሆነ መሰለ። አካባቢው እጅግ አስቀያሚ በሆነ ጠረን ተበክለ። ተንጠራርቶ ሲጨርስ ዝሆን የሚያክል መጠን ይዞ፡-

“ስምንተኛው ሺ ዘመን እስኪያልፍ ለሚፈቅደኝ ፈቃድ የምሞላ

በባሕር፣ በየብስና በአየር የሠለጠንኩት የመናፍስት አለቃ ራሙኤል አባላለሁ።” አለና

“ምን ፈቃድ ልመግለጽህ?” አለው።

ሲሳይ በድንጋጤ ለመሮጥ አስቦ ነበር፤ ነገር ግን አቅም አጥቶ ባለበት ደንዝዞ ቀረ። የቅርናቱ ጠረን እያጥወለወለው ነበር። ንግግሩን ሲሰማ ግን ትንሽ ተረጋጋና፡-

“ማን ነህ አንተ?” አለ እየተርበተበተ።

“ማንነቴን ሳታውቅ ነው እንዴ እምትጠራኝ?!” ብሎ ዓይኑን አፍጥጦ ጥርሱን አግጥጦ ሲጠጋው ሲል ሲሳይ በደመ ነፍስ ዕፁን ወደፊት ዘረጋ።

ጋኔኑ ወደ ኋላ ሸሸና፡-

“እሽ ምን ልታዘዝ?” አለ ጎንበስ እንደማለት ብሎ።

“የጠየኩህን አልመለስክልኝም! ማንህ አንተ?” አለ።

ሊቀጠበብት አስተርአየ እንደነገሩት ጋኔኑ ዕፁን እንደሚፈራ ስለተረዳ ሲሳይ እንደመረጋጋት ብሏል። ነገር ግን ሙሉ ለሙሉ ፍርሃቱ ስላለቀቀው ዕፁን አጥብቆ በመያዙ እጁን እያሳበው ነበር።

“ማነው በዚህ ሣጥን ያሰረህ?” አለ ሲሳይ ቀጠለና።

“በድጋሙ ያለውን ንቡዕ ስም ለሚጠሩ እገለጥ ዘንድ፣ ያሻቸውን እፈፅም ዘንድ ለታመኑኝ ለቃየል ልጆችና ልጅ ልጆች ቃል አለኝ” አለ።

“እንዴት ወደ ኢትዮጵያ መጣህ? ከየት መጣህ? ማነው ድጋሙን ያዘጋጀው?” አለ ሲሳይ።

“ረጅም ነው ታሪኩ። ከፋርስ ቃል በገባሁለት ሰው ጀምሮ ድጋሙን አንዱ ካንዱ በጉልበትም በስልትም እየተቀባበለ ወደዚህ ሀገር መጣሁ። ብዙ ዘመን በምሥጢራውያን የኢትዮጵያ ሊቃውንት ስታዘዝ ኑሪያለሁ” አለ።

“ማነው ሐይቅ ውስጥ ያስቀመጠህ? እንዴት ከጣልያኖች እጅ የፍለጋው ካርታ ገባ?” አለ ሲሳይ።

“ምን ያደርግልሃል!” ብሎ በቁጣ ነበልባል ዓይኑን አጉረጥርጦ ሊጠጋ ሲል ድጋሜ ሲሳይ ዕውን ወደ እርሱ አቅጣጫ ዘረጋ።

እንደገና ሰብሰብ አለና “ለምን የማደርግልህን ነገር አታዘኝም?” አለ።

“ይኸም የምፈልገው ጉዳይ ነው” አለና፤ “ጥያቄዬን መልስልኝ!” አለ ሲሳይ። አሁን የማዘዝ ሙሉ መብት እንዳለው ሰላወቀ እየተደፋፈረ መጥቷል።

“በሱስንዮስ ዘመን ከዚያም ቀደም ብሎ በጀመሩት ጥረት አወሮጥያኑ ሚስቶናውያን ንጉሡን የካቶሊክ እምነት ተከታይ ማድረግ ችለው ነበር። የካቶሊክ እምነት ብሔራዊ ሃይማኖት ሆኖ ሲታወጅ ቅጣት የፈሩ አንዳንድ የኦርቶዶክስ ደባትራን ካቶሊክነትን ተቀብለው ነበር። በዚህ አጋጣሚ ይሄ ሣጥን ከነምሥጢሩ ከካቶሊክ ሚስቶናውያኑ እጅ ገባ። ግእዝን ጠንቅቀው ያውቁት የነበሩት ሚስቶናውያን ምሥጢሩን ደረሱበትና እኔን ማነጋገር ጀመሩ። እኔም ጭካኔን በንጉሡ ልብ ውስጥ በማሳደር፤ ሲያስፈልግም አንዳንድ አስደናቂ ምትሐቶችን እያሳየሁ ንጉሡ በኦርቶዶክሶች ላይ እንዲጨክን አደረኩ” ሲል፡-

“እንዴ! ካቶሊኮችን ትወዳቸዋለህ ማለት ነው?” አለ ሲሳይ በመገረም አቋርጦ።

“እኔ ማንንም አልወድም! ዋናው ነገር በእርሱ እናምናለን የሚሉ ሁለት እምነቶች በእርሱ ስም ደም ሲፋሰሱ ማየት እንዴት እንደሚያስደስተኝ! ስለዚህ በግርግሩ በጣም ደስተኛ ነበርኩ” አለና አሸካካ።

“እርሱ ስትል ኢየሱስ ክርስቶስ ማለትህ ነው?” አለ ሲሳይ።
በቁጣ “አዎን አልኩህ እኮ” አለና “በየገዳማቱ ዘግተው እሳት
ሲደፋብኝ የነበሩት መነኰሳት ሲሰየፉ ከማየት በላይ ምን ደስታ
አለኝ? በተለይ እጩ በትረ ጊዮርጊስ በበትር ሲደበደብ ሆኖ
ደስ ያለኝ። ያው በመጨረሻ ራሱ ንጉሡ ሱስንዮስ እንደተዘጋ
ሊሄድ ነው ብዬ ስደሰት ማነው... አምደ ምናምን የሚባል መጥቶ
አንደበቱን ከፍቶ እንዲናዘዝ አደረገው እንጂ!”
“የማጎበረ ሥላሴው አባት አምደ ሥላሴን ማለትህ ነው?”
“አዎን አልኩህ እኮ!” አለ እንደመቆጣት ብሎ።

“ካቶሊኮቹ የሚፈልጉህ በዋናነት የሃይማኖት ለውጥን
እንድትረዳቸው ነበር?” አለ ሲሳይ በመደነቅ።
“እርግጥ የንጉሡን ጭካኔ በማብዛት አሳሳች መከሰቶችን በማሳየት
ንጉሡንና ባለሟሎቹን ካቶሊክ እንዲሆኑ ማነሳሳት ቢሆንም ዋናው
ግን ሌላ ነበር” አለ።

“ምንድን ነው ዋናው?” አለ ሲሳይ በጉጉት።
“ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ራሷን የዐለም የክርስትና ጠበቃ አድርጋ
ተቆጥራለች። ከዚህ የተነሣ ከሃይማኖቱ ጋር የተያያዙ ቅርሶችን
በየማዕዘናቱ ሰብስባ ቫቲካን ውስጥ አካብታለች። በሂደቱ ብዙ
መናቆርና ደም መፋሰስ ስለነበረ እኛም ደስ ይለናል።”

“ይገርማል እሺ” አለ ሲሳይ።
“እና ኢትዮጵያ የሙሴን ጽላት ደብቃ ይዛለች መባሉ ራሷን
የዓለም የክርስትና አምነት መሪ አድረጋ ለምትቆጥረው ካቶሊክ
ዕረፍት የሚነሣ ነበር። ከኢትዮጵያ ከተደበቀበት ፊልጎ ማግኘት
አንድ ፊተና ነው። ቢገኝም መንግሥቱ ካቶሊካዊ ካልሆነ መንካት
አይቻልም። እና በዚያ ዘመን እነ ፔድሮ ፔዝ ንጉሡን ካቶሊክ
ማድረግና ብሔራዊ ሃይማኖቱንም ማስቀየር የተላካላቸው መሰለ።
የቀረው ምሥጢራውያኑ ኦርቶዶክሶች የደበቁበትን ፊልጎ ለማግኘት

ደግሞ የእኔ እርዳታ አስፈላጊ ነበር።”

“እና አንተ የተደበቀበትን ለማሳየት ፈቀድክ?” አለ ሲሳይ በንዴት።
“የኔማ ፈቃዴ ነው። ግን የንጉሡ ሱስንዮስ ሥልጣን መጀመሪያ
መደላደል ነበረበት” አለ።

“እንዴ! አንተ ካቶሊክን አልወድም አላልክኝም?” አለ ሲሳይ ግራ
ገብቶት።

“አዎን ማንንም አልወድም! ግን ዋናው ነገር ጽላተ ሙሴ
የተደበቀበትን ከሳየኋቸው (እውስዳለሁ አትወስድም) ብዙ ደም
ይፈሳል። ኦርቶዶክሶች ደግሞ የሙሴን ጽላት ያክል በቀላሉ ይሰጣሉ
ተብሎ አይታሰብም። አይታይህም የሚከተለው ደም መፋሰስ።
ካቶሊክ በመሆንና ባለመሆን ብቻ በአንድ ቀን 8000 መነኩሳት
ታርደዋል። እንደ ጅማት ቀን ከሌት ተገትረው ፈጣሪያቸውን
የሚለምኑ አማኞችን ለመበቀል ከዚህ የበለጠ አጋጣሚ ለእኔ
ከየት ይገኛል? (አምላካችን) የሚሉትን በዚህ ሁኔታ ከመገዳደር
የተሻለ ምን ዕድል አገኛለሁ?” አለና ድጋሜ አሸካካ። ሲያሸካካ
የሚሰቀጥጥ ስሜት ይፈጥራል።

“እኔ የምለው አንተ ግን ወደ ጽላተ ሙሴ ወይም ታቦተ ጽዮን
መቅረብ ትችላለህ እንዴ?” አለ በመጠራጠር።

“መቅረብም መንካት አልችልም። ግን የት እንዳለ መጠቆም
እችላለሁ፤ አጥር ቅጽሩን በማፍረስ እረዳለሁ” አለ በኩራት።
“እሽ ቀጥል የቀረውን” አለ ሲሳይ።

“ብዙ ደም ከፈሰሰ በኋላ... ያው በመጨረሻ ዕምደ ምናምን ያልኩህ
/ዕምደ ሥላሴን መሆኑ ነው/ መጥቶ የሱስንዮስን የተዘጋ ልሣን
ሲከፍትለት ካቶሊክነትን ትቶ ወደ ቀድሞው እምነቱ መመለሱን
ተፀዕቶ ተናገረ። (ኦርቶዶክስ ይመለስ ፋሲል ይንገሥ ብሎ ለልጁ

ዙፋኑን አውርሶ ሞተ። ከዚያ በኋላ የካቶሊኮቹ ዕጣ ፈንታ ሀገር ለቀው እንዲወጡ መደረግ ሆነ።

በዚህ መሐል ዋና ዋናዎቹ ወደ ምጽዋ ሲጋዙ ሁለቱ ተደብቀው ጎርጎራ አካባቢ ቆዩ። ከሁለቱ አንዱ ይህን ሣጥን ይዞት ነበር። እርሱም ብዙ ሳይቆይ ሕይወቱ አደጋ ላይ እንደሚወድቅ ሲረዳ ሣጥኑን ሐይቁ ውስጥ ቀበረው። አከታትሎም ደብዳቤ ጽፎ ወደ ምጽዋ ላከ። ብዙም ሳይቆይ በእርቶዶክስ መነኩሳት ተይዞ ጣና ዳር ተገደለ። እኔም በዚህ መጽሐፍ ቃል ታስሬ 500 ዓመታትን ከሐይቁ ሥር ቆየሁ” አለ።

ሲሳይ በጣም ተገረመ! ከሱስንዮስ ቤተ መንግሥት ፍርስራሽ መጀመሪያ ሂዶ እንደተመለሰ የኢትዮጵያ ታሪክ ከአጼ ልብነ ድንግል አስከ አጼ ቴዎድሮስ የሚለውን የተክለ ጻድቅ መኩሪያን መጽሐፍ ሲመለከት ከፋሲል መንገሥ ቀጥሎ የነበረውን ከሰተት ሲገልጽ ከካቶሊክ ሚስዮናውያን አንዱ በሰሜናዊ ጣና ሐይቅ ዳርቻ ተደብቆ ቆይቶ በመነኩሳት ተይዞ መገደሉን መጥቀሳቸውን አንብቦ ነበርና ተገረመ።

ከዚህ በኋላ ሲሳይ ነገሮችን መገጣጥም ጀመረ። ከዚህ በፊት በአንድ የጣልያን የታሪክ ተመራማሪ ተጽፎ አንብቦት ብዙም ግምት ያለሰጠው ታሪክ አሁን ከሰማው ጋር ተዳምሮ ወጥ ሥዕል ፈጠረለት።

“ከዚህ ወደ ምጽዋ የተላከው ደብዳቤ አሁን እርሱ ከጣልያን ያመጣው መሆኑ ነው። የተባረረውና ምጽዋ የደረሰው የካቶሊክ ሚስዮናውያን ቡድን ደብዳቤውን ወደ ቫቲካን ልኮታል ማለት ነው። ሰነድንና ቅርስን በሥርዓትና በጥብቅ ጥንቅቄ በማስቀመጥ የምትታወቀው ቫቲካንም ይህን ደብዳቤ በአግባቡ አስቀመጠች።

የጣልያን ወረራን ተከትሎ የኢትዮጵያ ቅኝ ተገዥነት ሲታወጅ አይቀሬ የሆነው የኦርቶዶክስ እምነት መሸርሸርና የካቶሊክ እምነት መግነን ተቀብሮ የነበረውን የታቦተ ጽዮን ጉዳይ ቀሰቀሰ። የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በኦፊሴል ወረራውን መደገፏንም መቃወሟንም ባትገልጽም ውስጥ ውስጡን ጦርነቱን ቅዱስ፤ ወረራውንም ፍትሐዊ ነው ብላ መቀበሏን የታሪክ መረጃዎች ያመለክታሉ። ታሪክ ራሱን ይደግማል እንዲሉ ከጣልያን ወረራ መጋረጃ ጀርባ የካቶሊክ ልሂቃንም ይህንኑ አፕሬሽን ለማስቀጠል ተስማሙ። አሁን የመንግሥት ለውጥ በጉልበት ተፈጽሟል። የቀረው ድብቁንና ውዱን ቅርስ አመላካች ኃይል መጠቀም ግድ ነበር። እናም ራሱን የካቶሊክ ፖፕ ታማኝ፤ የመንበሩ ተቆርቋሪ ያደረገ የካቶሊክ ቁስ ደብዳቤውን ከካርታ ማሰሻ መሣሪያዎች ጋር ይዞ ከወታደሮች ጓላ ሆኖ ወደ ኢትዮጵያ ዘመተ።

ይህን አፕሬሽን የሚያውቁት ጥቂት የካቶሊክ ቀሳውስትና የቅርስ አባዜ የነበራቸው የዘመኑ ፋሽስት ባለሥልጣናት ነበሩ። የሚገርመው የጣልያኑ ታሪክ ተመራማሪ እንደጻፈው የጣልያን ጦር ገና የተከዜን ወንዝ ተሻግሮ ሳያጠናቅቅና የነ እራስ ዕምሩን ጦር ዳባት ላይ ሙሉ ለሙሉ ሳያሸንፍ ከምሥጢረኞች ዋና የነበሩት በወቅቱ ሉቴኔት በጓላ የጣልያን የባህል ሚኒስትር የነበሩት አልሳንደሮ ፓቮሎኒ (Alessandro Pavolini) እና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር የነበረው ጋሊዚዎ ጂያኖ (Galeazzo Ciano) በየፊናቸው በ1928 ዓ.ም ባሕር ላይ የሚያርፍ አውሮፕላን ይዘው ጣና ሐይቅ ላይ አርፈው አካባቢውን ቃኝተውት ነበር። እራሳቸውን ለአደጋ አጋልጠው ከፕሮቶኮል ውጭ ጣና የሄዱት በዚህ ጋኔን እርዳታ ታቦተ ጽዮንን አድራሻ ለማወቅ ከነበራቸው ጉምጂታ የተነሣ ነበር። ይኸው የጣልያን ታሪክ ጸሐፊ ሁኔታውን በአግራሞት፡-

የጣልያን የፋሽስት መንግሥት በ1928 ዓ.ም. ኢትዮጵያን ዳግም በዕብራት ሲወር ብዙ ምክንያቶችን ያቀረበ ቢሆንም በ1888 ዓ.ም. አድዋ ላይ የደረሰባቸውን ሽንፈት፣ ቀደም ሲልም ዶጋሊ ላይ በራስ አሉላ አባነጋ ያጋጠማቸውን ውርደት፣ በዘመኑ የተከሰተውን የወልወል ግጭትን እንደ መነሻ በመውሰድ የበቀል ጥማቸውን መወጣት አንደኛው ምክንያት ነበር። ሁለተኛው ደግሞ በሀገረ ጣልያን በወቅቱ በከፍተኛ ሁኔታ ያሻቀበውን የሥራ አጥ ቁጥር ለመቀነስ የጣልያንን ኢንዱስትሪዎች የሚመግቡ የጥሬ ዕቃ ማምረቻና ማሰናጃ ተፈጥሮ ያደላት ሀገር ኢትዮጵያን መፈለግ ነበር።

ጣልያን ኢትዮጵያን እንድትወር ከገፋፏት ከላይ ከተጠቀሱት ጂኦ-ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ምክንያቶች በተጨማሪ ከመጋረጃ ጀርባ ደግሞ የሃይማኖታዊና ባህላዊ ቅርስ ዘረፋ አባዜ ዋናው ማደፋፈሪያ ነበር።

የኢንዱያናጆንስ (The Raiders of the lost Arc of Covenant) ታቦተ ጽዮንን በተመለከተ ያደረጉት አስደናቂና አስፈሪ አሰሳ በምናብ የተፈጠረ ፊልም ነው። ጣልያኖች ኢትዮጵያ ውስጥ ታቦተ ጽዮንን ለማግኘት ያደረጉት ፍለጋ ግን ታሪክ ነው፣ ሲል ገልጾታል።

ካርታውን ከቫቲካን መዝዬም ተቀብሎ ወደ ኢትዮጵያ የዘመተው የካቶሊክ ቄስ በእርጋታ የጣልያን ጦር ድል ተከትሎ ጎንደር ገባ። ሀገር እስኪረጋጋ አካባቢው ሲያጠና ከረመ። በመጨረሻ አካባቢው ከጦርነት ወደ መሠረተ ልማት ግንባታ ሲሸጋገርና የጣልያን የበላይነት የተረጋገጠ ሲመስል ከጎንደር ወደ ጎርጎራ ሲንቀሳቀስ በኢትዮጵያ አርበኞች የደፈጣ ውጊያ የጥይት ሰለባ ሆነ።

ያሰበው ሳይሳካ ሣጥኑን ለሚስተር እስጢፋኖ አስረክቦ ሕይወቱ አለፈ። የጣልያንን ሽንፈት ተከትሎ ምሥጢራዊው ደብዳቤ እንደገና ወደ ጣልያን ተመለሰ። ከ70 ዓመታት በኋላ ሲሳይ እጅ ገባ።”

ሌላው አስገራሚና ሲሳይ ትኩረት ሳይሰጠው ረስቶት የነበረውና አሁን ግልጽ የሆነለት የባለታሪኩ ጽሑፍ እንደሚያትተው፡-

“የአይሁዳውያን ንጉሥ የነበረው ገናናው ሰሎሞን ቤተ መቅደሱንና ቤተ መንግሥቱን ያስዋበባቸው፤ በእጅጉ ባለጸጋ ያደረጉት የክበሩ ድንጋዮችና ማዕድናት ያስቆፍርባቸው የነበሩት ስፍራዎች እስራኤል ውስጥ እንዳልሆነ የታወቀ ነበር። ይህን ተከትሎ በርካታ ምሁራን ስፍራው ምሥራቅ አፍሪካ ውስጥ አንደኛው ተናግረዋል። በዚህ ጭብጥ ላይ ተመሥርቶ ፊልሞች እንደተሠሩ ይታወቃል። ጣልያኖች ይህን ግምት ይዘው የሰሎሞን የማዕድናት ማውጫ ሰሜናዊ ኢትዮጵያ ሊሆን እንደሚችል አምነው ነበር።

ከዚህ ጋሪ ይሁን ከሌላ ምንጭ ያገኙት ኢትዮጵያ ውስጥ ነው የተባለው የሰሎሞን የክበሩ ማዕድናት ማውጫ ስፍራ አመላካች ካርታ በአክሱም ሐውልት ጫፍ ላይ ሰፍሯል የሚል ነበር። በዚህ መሠረት ከጣናው ድብቅ መናፍስት እስረኛ በተጨማሪ የአክሱም ሐውልትም የፍለጋውን ትኩረት አገኘ።

ወረራው መላ ለመላ ሳይጠናቀቅ በጣም ፈጣንና ውድ በሆነ ኦፕሬሽን ካርታው አለበት የተባለው የአክሱም ሐውልት ተነቅሎ ወደ ሮማ ተጓዝ። ይኸው ትርክት እንግሊዞችም ደርሷቸው ኑሮ ሐውልቱ ወደ ሮማ መወሰዱ በእጅጉ አንገብግቧቸው እንደነበር የታሪክ ጸሐፊዎች በግርምት ዘግበውታል። ሐውልቱ ወደ ሮም ተወሰደ ለሽፋን የከተማው ውበት እንዲሆን ከተተክለ በኋላ ከሐውልቱ የላይኛው ጫፍ አካባቢ የነበረውና ምሥጢራዊ ካርታ

ነው የተባለው ጽሑፍ እንቅስቃሴ ገና ሳይፈታ ጽሑፍ ያለበትን ለይቶ መብረቅ አነሳደው። የጣልያኖችም ምኞትና ልፋት ከንቱ ሆነ።

የካርታው እንቅስቃሴም ሳይፈታ ለዘላለሙ በዚያው ጠፋ። ከዚህ በኋላ ሐውልቱ ለጣልያኖች እንክብካቤ የማይሰጠው ተራ ድንጋይ ነበር። ይሄ ሁሉ ድርጊት የጣልያኑ የታሪክ ጸሐፊ እንዳለው ምናብ የፈጠረው ፊልም አይደለም፤ ጣልያኖች የሠሩት የክሸፊ ታሪክ እንጂ።

ሐውልቱም የእናት ሀገሩን ምሥጢር ለባዕድ አሳልፎ ላይሠጥ መስዋዕትነት ከፍሎ በቅን ኢትዮጵያውያን ጥረት ወደ ሀገሩ ተመለሰ።

ይህን አዲሱ የለበሰ ታሪክ ኢትዮጵያውያን እንደ አበሜሌክ ለዘመናት ካንቀሳፋበት ሲነቁ የሚያረጋግጡበት ጊዜ እሩቅ አይመስልም።

ሲሳይ ይህን ሁሉ በምናቡ እያሰበ ብዙ ጊዜ መቆየቱንና ጋኔንም ከፊቱ መቆሙን ሁሉ ረስቶ ነበር።

“እና ምን ልታዘዝ? ገትረኸኝ ቀረህ እኮ!” አለው።
 “ይገርማል!” አለና ሲሳይ “ታዲያ አሁን እኔ የማዝህን ሁሉ ትፈጽማለህ ማለት ነው?” አለው። አሁን ፍርሃቱ ተወግዶለት ተረጋግቶ እንደ ቀልድ ነው የሚያወራው።
 “የታመመ አላድንም፤ የሞተ አላስነሣም” አለ።
 “ታዲያ ሰዎች ያንተ ወዳጅ ከሆኑ ጠንቋዮች ሲሄዱ ድነናል፤ ተፈወሰናል የሚሉት ለምንድን ነው?” አለው።
 “እንዴ! እኔ ለምን ብዬ ነው የማድናቸው? እርግጥ ከኔ ጋር እንዲቆዩ የልብ በሽታውን በሳንባ ነቀርሳ፤ የወገብ ሕመምን

በእግር ቁርጥማት፤ አእምሮዋ የተቃወሰውን በደም ምታት ልቀደር አችላለሁ” አለና አሸካካ።

“እሺ ከዛ ውጪሰ?” አለው ሲሳይ።

“እከሌን ቤቱን አራቁተው፤ ትዳሩን በጥብጠው፤ ዓይኑን አፍጥጠህ፤ ጥርሱን አግጥጠህ አንፈራፍረው ብትል አደርግልሃለሁ። ዕድሜ ቀጥል አትበል እንጅ ዕድሜ አሳጥር ብትል አረገዋለሁ። ከፈለከው ሰው ቤት የተሰኘ ሊጥ፤ የተጋገረ እንጀራ አምጣ ብትል፤ ውኃ በወንፊት ቀድተህ፤ እንጨት በነፋስ አስረህ አምጣ ብትል አደርጋለሁ። በደመና ጭነህ የፈለከው ሰፍራ አድርሰኝ ብትል አደረስሃለሁ። ሀብት ንብረት ሰጠኝ ብትል የዓለምን ሀብት አገናኝቼሃለሁ። አንተ ከእኔ እኔ ከአንተ እስካልተለያየን ድረስ በሀብት ትንበሽበሻለህ!” አለ።

“እንዴ! ከተለየውህስ?” አለ።

“ያን ጊዜ መለመላህን ትቀራለህ! መናጢ ድሀ ትሆናለህ” አለ።

“ይኸማ እስረኛህ አደረከኝ ማለት አይደል?” አለው።

“አዎን! እኔም የአንተ አንተም የእኔ እስረኛ ሁነን ተቆራኝተን እንኖራለን። ሥጋህ መቃብር እስኪገባ ድረስ” አለ።

“አንተን ከእኔ የሚለይህ ምንድን ነው?” አለ ሲሳይ።

“አንደኛ ይህን ዕዕና ጽሑፍ ለሌላ ሰው ስታስተላልፍ፤ ሁለተኛ ጽሑፋንም ዕፁንም ይዘህ የማልፈልጋቸው ሰዎች ጋር የምትውል የምታድር ከሆነ” አለ።

“የመጀመሪያው ገብቶኛል ሁለተኛው እነማን ናቸው?” አለ ሲሳይ።

“መስማት የማልፈልገው ሰምና ውዳሴ አለ። ያንን የሚደግሙ በዚያ ደጋግመው የሚጸልዩ ኃይሌንና ጥበቤን በሙሉ ፈዛዛ ያደርጉታል፤ እንኳን ልታዘዝህ ራሴን ማንቀሳቀስ እንኳ አልችልም” አለ።

“ለፈጣሪ ያደሩ ቅዱሳንን ማለትህ ነው? ” አለው።

“ስም አትጥራ! አዎን!” አለ።

ሲሳይ እርሱ ከተቀመጠበት ራቅ ብሎ በንፋስ የወደቀ ዕድሜ ጠገብ የደንጋ ዛፍ ቀደም ብሎ ተመልክቶ ነበር። የዛፉ ውፍረት አንድ ረጅም ሰው በዕቅፉ የማይሞላው ሲሆን ቁመቱ ወደ ሠላሳ ሜትር የሚጠጋ ነበር። በቅርቡ በንፋስ ተገፍቶ እንደወደቀ ልምላሜ ካልተለያዘው ቅጠሎቹ ይታወቅ ነበር።

ይህን አስታውሶ “እስኪ በደግ ነገር ልፈትነው” አለና፡-

“ያንን የወደቀ ዛፍ አንሳና ትከለው! ሥሩንም አፈር አልብሰው!” አለው።

ከመቅጽበት ቀጭን በትር ከመሬት አንሰቶ እንደማቆም ያኸል ያንን ግብዳ ባለግርማ ዛፍ አንሥቶ ተከለው።

“ዋው!” አለ በመደነቅ።

“እንዴ! ይሄ ነገር እኮ ብዙ ሀብትና ኃይል ሊያጎናጽፈኝ ይችላል ማለት ነው!” አለ ሲሳይ። ብዙ የመፈተኛ ሥራ ሊሰጠው አሰበና ከውስጡ የሚታገለው ሌላ መንፈስ እንዳለ ሲያውቅ ተወው። ሕሊናው ውስጥ ከፍተኛ ግፊት ይሰማዋል። ልቡ አሁንም አሁንም መካነ ጎርመትን ይቃትታል። እንዲህ ያለ ስሜት ተሰምቶት አያውቅም። ወዲያው የሆነ ነገር ማድረግ እንዳለበት ትዝ አለውና ፈገግ ብሎ፡

“የነፈሰውን የመኪና ጉማ እንደነበር አድርግልኝ” አለው።

ከመቅጽበት «ቱ...ስስስ...» የሚል ድምፅ ተሰማ።

ሲሳይ አሻግሮ ሲመለከት የነፈሰው ጎማ በአየር ተሞልቷል።

“ወይ ጉድ!” ብሎ እየተደነቀ ሳለ አሁንም የሆነ ስሜት እንዲሄድ በኃይል ሲገፋፋው ይታወቀው ነበር።

ወዲያው የመመለሻውን ድጋም ያለበትን ገጽ ገለጸና ሲደግም በጢስ አምሳል በንኖ ቅርናቱን ትቶ ሣጥኑ ውስጥ ሲገባ ታየው። የሚገርመው ሣጥኑ ውስጥ ሲገባ እንጂ ከገባ በኋላ የሚታይ ነገር አለመኖሩ ነው። መጽሐፉንና ዕውቀቱን ሣጥኑ ውስጥ መልሶ አስገባና ከድኖ ወደ መኪናው አመራ። ጎማውን በደንብ አስተዋለው። እንደሌሎቹ ጎማዎች በሥርዓት በአየር ተሞልቷል።

“የሆነ ተንኮል ሠርቶ ገደል እዳይጨምረኝ” እያለ በሩን ክፍቶ በአንድ እጁ ይዞ በቀስታ እየነዳ መንገዱን ቀጠለ። ከዋናው መንገድ ተገንጥሎ ወደ ሳይት ዘጠኝ ከመሄዱ በፊት የላከው ጎማ እስኪመጣለት መጠበቅ ያዘ።

ያደረገውንና የሆነውን እያስታወሰ “ቅዱሳኖቹ፤ እነ አባ ያደረኩትን ቢያውቁ ምን ይሉ ይሆን?” ይላል። በሌላ በኩል ይሄ ነገር ከክፉ ሰው እጅ ቢገባ ምን ሊያደርግ እንደሚችል እያሰበ ሲጨነቅና ሲጠበብ በመካሉ ደግሞ “እንኳንም መጣሁ!” እያለ በሐሳብ ሲባዝን ቆዩ።

ከዐርባ ደቂቃ ጥበቃ በኋላ አውቶበሱ መጥቶ ጎማውን ተረክቦ ጉዞውን ቀጠለ። ከቀኑ ወደ ዘጠኝ ሰዓት አካባቢ ሆኖ ነበር።

ምዕራፍ ፳፯

መካነ ኅርመት (ሳይት 09) ሌሊቱን ሙሉ ከወትሮው ለየት ያለ ጸሎት ሲደረግ ታድሯል። ጠዋት እስከ ረፋድ ድረስ ዳዊት ዐርባ ጊዜ ተደግሟል። ሥርዓተ ቅዳሴው ተጠናቆ ገድላት እየተነበቡ ሳለ ታላቁ አባት አባ መዝገበ ሥላሴን በጥቅሻ ጠርተው በጀሯቸው የሆነ ነገር ሹክ አሏቸው። አባ መዝገበ ሥላሴ መስቀላቸውንና መቋሚያቸውን ይዘው የሆነ ነገር በግራ ኪሳቸው ከተው በደኑ ውስጥ ባለው ቀጭን መንገድ ወደ ማርገጃው እያዘሙ ወረዱ። ብዙ ሳይቆይ ከወደ መንደሩ ከታች ማርገጃው አካባቢ ኡኡታ ተሰማ።

ሲሳይ ሳይት 09 ደርሶ ከተለመደው ቤት ታዛ ሳይ መኪናውን አቆመ። የመዳብ ሣጥኑን ይዞ ወደ ቤተ ክርስቲያኑ አቅጣጫ ትንሽ እንደተራመደ ሜዳው ሳይ ሲደርስ ድንገት ድብልቅልቅ ያለ ኡኡታ ተሰማ። መጀመሪያ ሣጥኑ ውስጥ መስሎት ነበር። ቆይቶ

ዙሪያውን እየሰረ በተለያየ አቅጣጫ አሁኑኛው ቀጠለ። አ...አ...
አ...ዋይ!

ሕዝቡ ከያለበት ግማሹ ዱላ ይዞ፣ ግማሹ መሣሪያ፣ ግማሹ ባዶ እጁን ይተም ጀመር። አዛውንት፣ ወጣት፣ ሕፃናት፣ ወንድ፣ ሴት ከቤትና ከመስክ የቀረ ሰው ያለ አይመስልም።

“አይዞህ ደርሻለው!” ይላል ማዶ ያለ አርሶ አደር።

በቃ! ሕዝቡ ቅርስ የተዘረፈ ስለመሰለው ወይም ሰው የተገደለ ስለመሰለው በሚገርም ፍጥነት ሜዳው በሰው ተሞላ። ሁሉም ሲደርስ ግን የፈረደበት ሲሳይ የመዳብ ሣጥን ይዞ ደንዝዞ ቁሟል። ከቤተ ክርስቲያኑ ቅርስ ዘርፎ ሊወጣ ሲል የተያዘ ሌላ መስሎት ከርቀት የሚመጣው ሰው፡-

“ደርሻልሃለሁ አይዞህ! ያዘው እንዳያመልጥህ!” ይላል

እንደ ዕድል ሆኖ መጀመሪያ የደረሱት ሰዎች ሲሳይን ቀደም ሲል የሚያውቁት መሆኑ በጄ እንጅ ማን እንደሆነ ሳይታወቅ እንደ ዕባብ ሜዳ ላይ ተቀጥቅጦ በሞተ ነበር።

ቀደም ብለው የደረሱት ሰዎች እንደ ሲሳይ ግራ ገብቷቸው ቁመዋል።

‘አ...አ...አ... አስጥሉኝ’ ይላል ድምፁ።

አንዴ መሬት ውስጥ የሆነ ይመስላል። ሌላ ጊዜ አየር ላይ ያለ ይመስላል። አንዴ በምዕራብ ሌላ ጊዜ በሰሜን ብቻ ቦታ እየቀያየረ እራታውን አቀለጠው።

“ምንድን ነው? ምን ጉድ ነው?” ይባባላል ሰው በየፊናው።

“ነበዝ ይሄ ነገር ጋኔን ነው” አለ አንዱ።

“የለም ቆሌ ነው” አሉ እንዲት አሮጊት።

ወዲያው አንድ ሽማግሌ፡-

“የይዘት ተከታይ” አሉት አንዱን መሣሪያ የያዘ ሚኒስቴር።
የያዘውን አብራራው ጠመንጃ አቀባብሎ ወደ ሰማይ አስተካከለና
ነበረቀው።

“ዲ.....” አለ።

ሁሉም ነግር ፀጥ ረጭ አለ።

“ድገም” አሉ።

ከወዲያ ጥግ አጭር ምንሽር የያዘ ሰው አቀባበለና (ድብልቅ)
አደረገው።

“እሰይ!” አለ ብዙ ሰው።

አካባቢው ፀጥ ረጭ አለ። ወዲያው አባ መዝገበ ሥላሴ ከደኑ
ወጥተው ወደ ተሰበሰበው እየተፋጠኑ ደረሱና “አይዟችሁ ቀላል
ነው” አሉ።

ሁሉም ሰው እርሳቸውን ሲያይ ተረጋጋ።

በአራቱም ማዕዘን በመስቀላቸው ባረኩና አቡነ ዘበሰማያት አደረሱ።
ሕዝቡ መስቀላቸውን ለመሣለም ይራኮት ጀመር። ሕዝቡ ተሳልሞ
ሲያበቃ አንድ ባንድ ወደ ቤቱ መሄድ ጀመረ። ሲሳይ ከድንዛቤው
ብዙም አልነቃም ነበር።

አጋንንት አምጥቶ ሰላማዊውን ሰፈር፤ ቅዱሱን ደብር ጸጥታ
በማደፍረሱ ሃፍረቱ አልለቀቀውም ነበር። አባ ጠጋ አሉና፡-
“ኃይለ ጊዮርጊስ አንተ ጉደኛ!” አሉና አቅፈው ሳሙት። ከቅፋቸው
ባይወጣ ወደደ። ቀና አደረጉትና መስቀላቸውን አሳለሙት።

“አይዘህ! በልና እንሄድ” አሉና እርሳቸው ከፊት አርሱ ከኋላ ሆኖ
“የጥንን ይዞ ተከተላቸው። ዳገቱን ጨርሰው ወደ ቤተክርስቲያኑ
ሲደርሱ አባ ወደ ሕንፃ ቤተክርስቲያኑ መግባት ትተው ወደ ቀኝ
ታጥፈው ወደ ትልቁ የሎል ዛፍ አመፋ።

ትልቁ አባት ከዛፍ ሥር ቆመው ግራና ቀኝ በአባቶች ታጅበው
ጸሎት እያደረጉ ደረሱ። ሲሳይ ትልቁን አባት ለመሳለም
ወደርሳቸው ሲያመራ፡-

“ሣጥኑን ከእርሱ አድርገው” አሉት አንድ አባት። እንደተባለው
ከማገበሩ ፊት ለፊት አስቀመጠና ወደፊት ራመድ ብሎ ጫማቸውን
ለመሳም ጎንበስ ሲል ወደ ኋላ ሸሸት አሉና በእጃቸው ቀና አድርገው
አሳለሙት።

ሌሎቹ ጸሎቱን አላቋረጡም ነበር። ግማሽ ሰዓት ያክል ጸሎት
ከተደረገ በኋላ ሣጥኑን አባ መዝገበ ሥላሴ እንዲከፍቱት ተደረገ።
ትልቁ አባት በበትረ መስቀላቸው አማተቡና ከመሬት አፈር ዘግነው
እንደመርጧት ሲያደርጉ እንደጭስ ትጉልል አለና ከሣጥኑ ወጥቶ
ትልቅ ቀንድ ያለው አስፈሪ ዘንዶ መስሎ ቆመ። አካባቢውን
እንደመገላመጥ አለና ካስፈሪ ድምፅ ጋር የእሳት ነበልባል ካፉ
ለቀቀ። ሲሳይ ደንግጦ ከአባ መዝገበ ሥላሴ ጀርባ ተጠለለ። እንዲህ
ያለ አስፈሪ አውሬ እንኳን በውኑ በፊልምም አይቶ አያውቅም
ነበር። ቅድም እርሱ ሲጠራው ባሁኑ ዓይነት ተገልጦለት ቢሆን
ኖር እዛው በፍርሃት ሊሞት እንደሚችል ሲያስብ ዘገነነው።

ከሲሳይ በስተቀር የተሸበረ ወይም ከቦታው የተነቃነቀ አልነበረም።
ታላቁ አባት ድጋሚ በመስቀላቸው ሲያማትቡበት ተቀየረና
ራሙኤል እጅና እግሩ በሠንሠለት በታሠረ ሰው አምሳል ቆመ።
ድጋሚ ሲያማትቡበት ይጨስ ጀመር። እጅግ የሚያስጠላ ጠረን
አካባቢውን አናወጠው። አካባቢው ቀረና። ደግመው ሲያማትቡበት
መለፍለፍ ጀመረ።

“እንዳታሠቃዩኝ፤ እንዳታቃጥሉኝ!

አመድ ልሼ፤ ትቢያ ለብሼ ከእግራችሁ ሥር ልኑር ” አለ።

“ብርሃን ከጨለማ ጋር ምን ኅብረት አለው?!” አሉ ትልቁ አባት

በተለመደው ባለግርማው አነጋገራቸው።

“ውኃ እቀዳለሁ፤ እንጨት እሰብራለሁ፤ ድካማችሁን፤ ጉልበታችሁን እቀንሣለሁ” አለ።

“መውጣት መውረዳችን፤ ድካማችን የጽድቃችን ተስፋ ነው” አሉት።

“የዚህን ዓለም ጥበብ ምሥጢር ልግለጽላችሁ” አለ።

“የጥበብ ሁሉ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው” አሉት።

“እሺ በስተውጭ ሁኔ አጥር ቅጥር እጠብቃለሁ” አለ፤ በጣም የተጨነቀ መሰለ።

“የሚጠብቀን ትጉህ እረኛችን አማኑኤል አያንቀላፋም!” አሉት።

“ጠላቶቻችሁን ላጥፋላችሁ፤ የሚቃወሟችሁን ሰዎች ሁሉ አፋቸውን ልዝጋላችሁ” አለ።

“ከሥጋና ከደም ጋር ጸብ የለንም!” አሉት።

“እሺ ባሕር አሻግራችሁ ጋራ አሣልፋችሁ ስደዱኝ?” አለ በጣም ሲጨነቅ የሚጨስ ይመስላል።

“በዓለሙ ያለ የሰው ልጅ ሁሉ በመድኃኒታችን ክርስቶስ ደም ተዋጅቷልና ልትሔድባቸው አይገባም” አሉት።

“እሺ ከሰው ሳልደረስ በአየር ልብነን ወይም በምድር ዳርቻ ልኑር?” አለ።

“ለድል አድራጊው ንጉሣችን ክርስቶስ ሰማይ ዙፋኑ ምድርም የእግሩ መረገጫ ናት!” አሉት።

“እሺ የት ልሂድ?” አለና ‘ኡ...ኡ...’ አለ። ጭራሽ እንደኩበት ጨስ ይጨስ ጀመር። ከጨሱ የሚወጣው መጥፎ ሽታ አካባቢውን አበላሸው።

“የአምላካችን የጸሐይ ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስ የፍርድ ቀን እስክትደርስ ወደ ጥልቁ ጨለማ በርባሮስ ትወርዳለህ። በዚያ ማንንም እንዳታስት ታስረህ ትኖራለህ!!!” አሉና በትረ መስቀላቸውን ሦስት ጊዜ ከፍ ዝቅ አድርገው እርሱ ከቆመበት አንጻር ወደ መሬት ሲያመለክቱ ድንገት መሬቱ ተከፈተ።

«ዋይ... ዋይ...» ብሎ እየጮኸ ቁልቁል ሲወርድ «ኩ...ኩ...ኩ...» የሚል ገደል ሲናድ የሚሰማ አስፈሪ ድምፅ ይሰማ ነበር። መሬቱ ተናወጠ ዛፎች ግራና ቀኝ ተወዛወዙ። ከሲሳይ በስተቀር እዚያ ካሉት ውስጥ ይህ ሲሆን የፈራ የተገረመ አልነበረም። ይልቁንም ሁሉም በሚያዩት ሳይደናገጡ ያለማቋረጥ ይጸልዩ ነበር። ለምን ያክል ጊዜ ጩኸቱና ንውጥውጣው እንደቆዩ ሲሳይ ግን መረዳት አልቻለም። እርሱ ራሱ ደንግጦ መሬት ላይ በግንባሩ ተደፍቶ ነበርና።

ከጊዜ በኋላ ንውጥውታውና ጩኸቱ ቆሞ ጸጥታ ሰፈነ። ታላቁ አባ ወደፊት ራመድ አሉና አባ መዝገበ ሥላሴ ሣጥኑን ከፍተው ዕውን እንዲያወጡና መጽሐፉን ግን ሣጥኑ ውስጥ ዘግተው ከጉድጓዱ እንዲጥሉት ነገሯቸው። አባ መዝገበ ሥላሴ እንደተባሉት ሣጥኑን ወደ ጥልቁ ወረወሩ።

ታላቁ አባት በትረ መስቀላቸውን የጓድጓዱን ጫፍ ሲያሥነኩት ጉዳጓዱ ከመቅጽበት ተደፈነና መሬቱ ታተመ። በግራ እግራቸው መታ መታ አደረጉትና በጸሎት አሳረጉ።

ወደ አባ መዝገበ ሥላሴ ዘወር ብለው፡-
“ፍትሐት ዘወልድን፤ መጽሐፈ ኪዳንና ትምርተ ኅቡዓት እየደገሙ ለሦስት ቀን ሲሳይን ያጥምቁት” አሏቸው ።

ወደ ሲሳይ ዘወር ብለው ደግሞ "አንተም ሰላም ለኪን ድገም"
ብለው ሲሳይን አሳልመው ራሳቸው ሲሉ ሁሉም ተከትለዋቸው ወደ
ደኑ ሄዱ። አካባቢው ደስ በሚያሰኝ መግዛ ተሞላና የጥጥ ባዘቶ
በመሰለ ጉም ተሸፈነ።

ምዕራፍ ፳፱

ሲሳይ መካነ ኅርመት በሄደ በሁለተኛው ቀን ረፋዱ ላይ ከሣጥኑ ውስጥ ያገኘው ዕዕ (ዕዕ ምክናን) ከአባ መዝገበ ሥላሴ ጸሎት መጽሐፍ ጎን ተቀምጦ አየ። አባ የዕለቱን ተግባራቸውን ለመጀመር የሥራ ልብሳቸውን እየለባበሱ ነበር። ለመጀመሪያ ጊዜ ለዕፁ ትኩረት ሰጥቶ አስተዋለው። አባ ዝም ብለው ሥራቸውን ለመጀመር ተፍ ተፍ ይላሉ።

የዕዕዋት ባለሙያ የሆነው ሲሳይ አንዴ ያየውን ማንኛውንም ተክል በቅጠሉ፣ በቅርፊቱ፣ በግንዱ፣ በአበባው፣ በዘፋ ወይም በሽታውና በቀለሙ የመለየት አቅም አዳብሯል። ዕዕን ወደራሱ አስጠግቶ ሲመረምረው ወጥ የሆነ ሳይሆን ሦስት ዕዳች ተቀርጸውና በሥርዓት ተጣብቀው የተዘጋጀ እንደሆነ ማየት ቻለ። አባ መዝገበ ሥላሴ ሰረቅ እያደረጉና ፈገግ እያሉ ይከታተሉታል። ቀጠለና

እያንዳንዱን ዕፅ ከምን ዕፅዋት እንደተገኘ ይመራመር ጀመር።
ብዙ አልቆየም። በመድረቅና በዕድሜ ብዛት የተወሰነ ለውጥ
ቢኖራቸውም የተገኙበትን ዕፅዋት መለየት ቻለ።
“እንዴ!” አለ ሳይታወቀው።

በዕለቱ የጸሎት መቁጠሪያ ከልምብጭ ለበቅ እየቀረጹ የነበሩት አባ
መዝገበ ሥላሴ እንቆቅልሹን እንደፈታው ገባቸውና ቀና ብለው
አይተው መሉ ፈገግታ አሳዩት።

“እንዴ!” አለና “ከዚህ በፊት ፈልጌ ወደዚህ ስፍራ ያመጣኋቸው
ዕዎች!” አለ ተነሥቶ እየቆመ።

“እንዴት ነው ነገሩ፤ አንድን ሥራ ሁለቱ የሠራሁበት? የምን
አዙሪት ነው?” አለ በመደነቅ። አዲስ ፍለጋ፤ አዲስ እንቆቅልሹ
የመሰለው አሮጌ ሆነበት። በእውነቱ ማንን እየጠየቀ እንደሆነ
እንኳን ግልጽ አለነበረም።

በመካከላቸው ዝምታ ሰፈነ። አባ መዝገበ ሥላሴ ቆይተው፣
“አየህ ኃይለ ጊዮርጊስ! ሕይወት አዙሪት ናት። ረጅም ርቀት
የተጓዝክ ቢመስልህ የምትጨርሰው ከጀመርክበት ነው። ራቂትክን
ትወለዳለህ እርቃንህን ወደ መቃብር ትወርዳለህ። በጥርስ አልባው
ድድህ እየጋጥክ ትጀምራለህ፤ ጥርሱን ባረገፈው ድድህ እያልገጠግጥክ
ትጨርሳለህ። የሕይወትን ትግል እየዳህ ትጀምራለህ፤ አጎንብሰህ
ትጨርሳለህ። ዘመንም ተምኔታዊ ነው። መስከረም ጥቅምት ብሎ
ያስጀምርህና መስከረም ብሎ ይመጣብሃል። ሰኞ ማክሰኞ ብለህ
ተጉዘህ እንደገና ሰኞ ትላለህ። ሕይወት አዙሪት ናት! መጀመሪያህ
መጨረሻህ ነው። የጀመርክበትን አትርሳ፤ መጨረሻህ ነውና።
የጀመርክበትን አትናቀው፤ ትጨርስበታለህና። ተራ ሰው ሆነህ

ትጀምራለህ፡ ተምረህ ዕውቀት ብትጨምር፡ ነግደህ ሀብት ብታገኝ፡ ተሹመህ በሕዝብ ላይ ብትሰለጥን፡ ክቡረ ክቡራን ሆነህ የወርቅ ካባ ብትለብስ የምትጨርሰው እንደ ተራ ሰው አፈር ለብሰህ ነው።” ሲሳይ ከአድናቆት በስተቀር የሚጠይቅበትም፡ ሐሳብ የሚያቀርብበትም አቅም አልነበረውምና ዝም ብሎ እያዳመጣቸው ነበር።

ቀጠሉ አባ፡-

“ልብ በል! ባለማወቅ ትጀምራለህ፤ በመዘንጋት ትጨርሳለህ፤ ዕውቀት አላመጣህምና ዕውቀትም ይዘህ አትሄድም። በለቅሶ ትጀምራለህ፤ በጭንቅ ትጨርሳለህ። በሰው እቅፍ ትጀምራለህ በሰው ሽክም ትጨርሳለህ። ልደትህ ከሞትህ በምን ይለያል? ሞትህስ ከልደትህ በምን ይከፋል? ሕይወት መጨረሻዋና መጀመሪያዋ አንድ ነው። በዚህ የተነሣ ጠቢቡ እንዳለው ሁሉም የከንቱ ከንቱ ነው፤ ከዐሐይ በታች አዲስ ነገር የለም። ልብ በል! የዓለም ከንቱነት ግን ውበቷ ነው። ዓለም አዲስ ነገር ቢኖራት እኛን እንዴት በጸጸተን፤ ሞት የእውነት መጨረሻ ቢሆን እንዴት በቆጩን!” አሉና

“ርቀህ የሄድክ ቢመስልህም ትልቅ ክብ ሠርተህ ተመልሰህ እዚህ ትመጣለህ። ዋናውን ተግባርክን ግን እስካሁን አልጀመርከውም” አሉት።

ሲሳይ የተረዳቸው አይመስልም። እርሱ ራሱ በጥልቅ መደነቅ ወስጥ ነበርና።

በሦስተኛው ቀን ሲሳይ አባ መዝገበ ሥላሴን ተሰናብቶ ከውስጠኛው የቤተ ክርስቲያኑ ቅጽር ወጥቶ ቁልቁል በደኑ ውስጥ ሲወርድ የሆነ ነጻነትና ሰላም ተሰማው። ቅዱሱን መካን ለቆ መኪናውን ወደ አቆመበት ቤት አመራ። ሰዎቹን አመስግኖ ወደ መኪናው ሲያመራ ያየውን ማመን አቃተው፡

ጐማው ነፍሷል። <ራሙኤል> በአየር የሞላለት።

“አይ ሰይጣን! አይ አንተ መሠሪ! ስንቱን ጉም እያዘገንክ ከፈጣሪው ለይተኸው ይሆን?” አለና በድካምና በላብ የተሠራለትን ገማ አውርዶ ቀይሮ መንገዱን ቀጠለ። የመጨረሻውን ታሪክ ማየት ፈለገና የመጣበትን መንገድ ተከትሎ ነዳ። ጎማው የነፈሰበት ስፍራ ሲደርስ መኪናውን አቆመና ጋኔት መልሶ የተከለውን የዶንጋውን ዛፍ መጨረሻ ለማየት ሄደ።

ያየውን መቀበል ከበደው። ዛፉ መሬት ላይ ተጋድሞ፣ ልምላሚው ፈጽሞ ጠፍቶ፣ ከዘመናት በፊት ወድቆ የደረቀ ይመስላል። ጠጋ ብሎ ሲያየው መብረቅ እንደመታው ሁሉ ግንዱ ከላይ እስከታች ተቃጥሎ ከሰላ። እርሱ እንዳቃጠለው ሁሉ የሆነ ጥፋተኝነት ተሰማው። ዐይኖቹን ክድን ሲያደርግ እንባው ገንፍሎ በጉንጮቹ ወረደ። ትንሽ ቆይቶ በለሆሳስ፡-

“ከመጠን በላይ የሆነውን በደሌንና ድፍረቴን አውቃለሁ፡ መተላለፌም ብዙ ነው።

ምን ብበድልህ ከአንተ ምሕረት አይበልጥምና ይቅር በለኝ። ምሕረትህን ማግኘት ባይገባኝ እንኳን እንደ ልጅ ኮርኩመኝ እንጅ በደሌ ተጠራቅሞ ዘላለምን እንዳጣ አታድርገኝ፤ ከሕይወት መዝገብህ አትሰርዘኝ፤

በጊዜያዊው ዘላለሜን አልጣ፤ ዘመኔ አይባክን መጨረሻዬ አይበላሽ፤ ከፊት ጀምሮ ከኋላ አልገኝ፤ በመንፈስ ጀምሮ በሥጋ አልጨርስ፤ እንደገባ ይውጣ እንደወጣ ይቅር አትበለኝ፤ መልካሙ እረኛዬ ሆይ አንተ ጠብቀኝ።

ሰው መነሻውን እንጂ መድረሻውን አያውቅምና የቀናውን መንገድ ምራኝ።

እርስዋን ወድጃለሁና የትዕዛዝህን መንገድ ምራኝ!!!” አለና ዛፉ ላይ ተደፍቶ ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ።

ተፈጻሚ ዝንቱ መጽሐፍ!!

የአማርኛ ልቦለዳዊ አቀራረብ ባላቸው ነገር ግን በዚያ ብቻ ሊወሰኑ በማይችሉ አመጓና ዝጎራ በሚባሉ ሁለት መጻሕፍት የምናወቀው የሥነ ምሕዳር ሳይንቲስቱ ዶክተር ዓለማየሁ ዋሴ ዛሬ ደግሞ እነጋገሪ እንደሚሆን በምንምተው ሦስተኛው መጽሐፉ በመረብብት ወደየደጃችን በጣም ቀርቦ ማንኳኳት የጀመረ ይመስለኛል።

አዲሱ መጽሐፉ በሦስተኛ መደብ ተራኪ የቀረበ ቢሆንም በሁለቱ መጻሕፍት የምናወቀው እንደኛ መደብ ተራኪና ዋና ገጽ ባሕርይ የነበረውን ሲሳይ የተባለውን ገጽ ባሕርይ ግን ለሦስተኛ ጊዜ ይዞት መጥቷል። እንደገና ገጽ ባሕርይ በተከታታይ የአንድ ሰው ሥራዎች ላይ ማምጣት ከዚህ በፊት በሌላው ዐለም የታወቀ ቢሆንም ይህን ያደረገበት ምክንያት ብቻ ሦስቱንም አንድ ጊዜ አንብቦን የመጻሕፍቱን ጭብጥ እንደገና እንድንፈልግ ሙያዊ ብቻ ሳይሆን የተጠቃሚነት ግዴታንም ሳያመጣብን አልቀረም። በመርብብት መግዛትና መግዛት፣ ኃይለ መንፈስና ኃይለ ዕፅ፣ ነጭና ጥቁር፣ ጣልያንና ኢትዮጵያ ይተሳሰራሉ። ኃይለ ዕፅና ኃይለ መንፈስ፣ ማግኘትንና መጠቀምን ዓላማና ግብ ያደረገ የነጭና የጥቁር፣ የአምነትና የጉልበት፣ የዕውቀትና ዕውቀት መሰል ድንቁርና (ignorance) ፣ የእውነትና የእውነት መሰል ሐሰት ጦርነት ሲያካሂዱበት ይመለከታሉ።

ከዚህም በላይ በምዕራባዊው የትምህርትና የፍልስፍና መሠረት ላይ ብቻ የተቃኘውን የሥነ ጽሑፋዊ ተዋሥኦም ጥያቄ አያቀርበበት ይመስላል። አንድ ሥነ ጽሑፍ የሚጻፈው ለምንድን ነው? ደረጃውና ጥቅሙን የሚለካው በምንድን ነው? የሥነ ጽሑፋዊ ውበት መለኪያው ምንድን ነው? ከሥነ ጽሑፍ ሊገኝ የሚገባውን አስተዋጽኦ የሥነ ጽሑፍ ዲግሪ ላላቸውና ለዚህ ዕውቀት ቀረቤታ ወይም መረዳት ላላቸው ብቻ መተው ተገቢ ነው? ለምርምራዊ ዕውቀትና ጽሑፎች ተደራሽ ሊሆን የማይችለውን አብዛኛውን ማሳበረሰብ በሥነ ጽሑፍም ከምናገልለው ለእርሱ በሚሆን መንገድ አቅርቦን የጥበብና የዕውቀት ተቋዳሽ እና የማሳበረሰብ ሥሪት ተሳታፊ ለምን አናደርገውም? ካለዚያም ምሁራዊ ሳይሆን ፖለቲካዊ ለሆኑ የታሪክ ትርክቶችና ስለ ሴራ በሚናገሩ የሴራ ጽሑፎች ካጋለጥነው በኋላ መልሰን እንዴት ልንገባው እንችላለን የሚሉ መግቶችን በግልጽና በተዋሥኦ ሳይሆን በራሱ ሥነ ጽሑፋዊ አቀራረብ ለመምገትም የተነሣ ይመስለኛል። በርግጥም ጽሑፎቹ ቀላልና ተደራሽ ወይም ለአብዛኛው ተነባቢ ናቸው። ነገር ግን ስውሩን ነገር በተማሩት ትምህርትና በአከማቹት ዕውቀት ለሚፈኩሩ ሃያስያን በለመዷቸው በሮች ገብተው ሊያገኟቸው የሚያስችግሩ የመሰሉኝን ሌሎች ሥውር መግቶችንም የሚያነሡ፣ ደጋግመን እንድናነብ የሚገፋፉ መሆናቸውን በተለይ በዚህ በሦስተኛው መጽሐፉ ገለጥለጥ አድርጎ ያቀረበ ይመስለኛል።

ከመንፈስ ጋር የተገናኘ ታሪክን ማዕከል ያደረገው መረብብት ስለመታሠርና መግዛት የናገራል። ከባዱ ጥያቄ ግን የታሠረው ማን ነው የሚለው ነው? የተማረው ወይስ ያልተማረው? ርኩስ መንፈስስ የሚዋረሰው በየት በኩል ነው? በዛር ከተዋረሰውና በዲግሪ ከተዋረሰው የትኛው ቶሎ ይለቃል? መንፈስን ከሚገዙት ነን ወይስ መንፈሱ ከሚገዛቸው? እነዚህን መሰል ጥያቄዎች የሚያስነሣ ከእውነትና ከትውፊት ሳይጣላ ነገር ዕውቀታችንን እንድንፈትሽ የሚጠቁም ከመንፈስ ነጻ ነኝ የሚለው ሁሉ በማያውቀው ሌላ መንፈስ መያዙን የሚጠቁም፣ ወደ አስተሳሰብ ደጃችን በጣም ተጠግቶ የሚያንኳኳ ድንቅ መጽሐፍ ነው። በእኔ እምነት ልክ እንደ አመጓ ሁሉ ለማቋረጥ የሚቻግር እንቅልፍ ከልካይ መጽሐፍ፣ መርብብት።

ዲ/ን ብርሃኑ አድማስ (በሥነ ድርሳን ሁለተኛ ዲግሪ)

ዋጋ ብር 120.00

P7ጽ መክከ ቀንበር ኮዲብ ገታቸው 0911967474

ኅተመት ፋር ኢስት ትሬዲንግ ኃላየተ.የግ. ማኅበር 0111565352